DVD

LIVE MESSENGER 9
Yeni MSN'in tüm özellikleri

Web üzerinden çalışan en iyi 10 yazılım
Bu yazılımları çalıştırmak için tek ihtiyacınız olan internet 118

AYLIK YAYINDIR • ISSN:1300-9419 • 112415 • YIL:13 • SAYI:2008/11 • 6.25 YTL

11 2008

CHIP

11/2008 www.chip.com.tr

Tüm bilgilerinizi cebinizde taşıyın
TEST En iyi 20 harici disk mercek altında 74

VİDEO Kendi PC'ni kendin topla

Bilgisayar kursu devam ediyor: Bu ay A+ Eğitimi

PC uzmanı olun!

Günümüz bilgisayar destek profesyonellerini yetiştiren eksiksiz sertifika eğitim programına siz de dâhil olun. Ayrıca çok detaylı bir PC toplama videosu da yine CHIP DVD'de!

CompTIA A+ sertifika eğitimi programı

50 MUHTEŞEM PERFORMANS YAZILIMI İLE

PC'nize Doping

Daha fazla hız ve yepyeni işlevler: CHIP'in mega yazılım paketi ile Windows XP ve Vista'dan maksimum verim alabilirsiniz. Tüm araçlar DVD'de! 36

Undervolting: Elektrik faturanızı hafifletin

İşlemcinizin harcadığı elektriği azaltırken hızdan ödün vermeyin. Elektrik zammından etkilenmeden PC performansını koruyun 60

CHIP DVD

Kurmadan önce dikkat!

Baştan Windows kurmadan önce unutmamanız gereken detaylar 126

Ekran kartları nasıl çalışır

Görüntünün ekran kartından monitöre kadar olan yolculuğunu merak edenler için tüm detaylar 42

5 tam sürüm

- Ashampoo Photo Optimizer 2
- Advanced Windows Care Personal
- HandyCafe v3
- Open FX 2.0
- PDF Printer 2009

Kıbrıs fiyatı: 7.50 YTL
9 771300 941003 11

PC'nize Doping • TEST: Harici sabit diskler • Undervolting • Windows kurmadan önce • Ekran kartları nasıl çalışır • Live Messenger 9

AYIN TAVSİYESİ

LEVEL'DAN HERKESE FALLOUT 2

Yıl 1997... Yıllar sonra "oyun dünyasının klasikleri" olarak değerlendirilecek birçok oyun çıkıyor piyasaya ama öyle biri sivriliyor ki aradan... Fallout. Aradan bir yıl geçiyor ve devam oyunu da sürülüyor piyasaya. Oyuncular için mükemmel bir dönem. Aradan yıllar geçiyor, geçiyor, geçiyor ve sessizlik **Fallout 3** ile bozuluyor. Efsanevi serinin üçüncü oyunu Fallout 3 piyasaya çıktı ve LEVEL Dergisi de oyunu tam 9 sayfa boyunca inceledi, ipuçları hazırladı. Bu ayki LEVEL Dergisi'ni kaçırmamanızı öneririz.

Öte yandan Kasım ayının tek bombası Fallout 3 değil; oyun piyasası çıldırmış durumda ve ardı ardına kaliteli yapımlar sürüldü piyasaya.

LEVEL Dergisi de bu yapımları tek tek mercek altına aldı. İşte Kasım sayısında öne çıkan konular: Skate 2 ve ArmA 2 ilk bakışları; Alpha Protocol yakın planı; **Tokyo Game Show 08** dosya konusu; **Far Cry 2, Warhammer Online, Dead Space**, LEGO Batman, **Brothers in Arms: Hell's Highway**, Silent Hill Homecoming, **Guitar Hero World Tour, Fable II, Pro Evolution Soccer 2009** ve Saints Row 2 incelemeleri; **Hasan Kaçan** röportajı...

Son olarak bir bomba daha. LEVEL Dergisi, Kasım sayısında Fallout 3'ü incelemekle kalmıyor, **Fallout 2**'nin de **tam sürümünü** tüm okuyucularına armağan ediyor.

CHIP Eylül 2008 satışı:

32.200

Bu rakama aylık 3.516 abone dâhildir.

Kaynak: DPP A.Ş.

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

CHIP, geleceğin bilişim uzmanlarını yetiştiriyor

Geçtiğimiz ay CHIP DVD'sinde başladığımız dev eğitim serisi, okurlarımızdan çok büyük ilgi gördü. Bu ay da DVD'mizdeki bilgisayar kursunda, günümüz bilgisayar destek profesyonellerini yetiştiren eksiksiz bir sertifika eğitim programı olan CompTIA A+ bilgisayar teknisyenliği sertifikasının PDF biçimindeki eğitim notlarına yer veriyoruz. Binlerce sayfalık bu eğitim notları sayesinde siz de bilgisayar uzmanı olabilirsiniz (ayrıntılı bilgi için 138. sayfaya bakınız). Ayrıca kendi PC'nizi toplayabilmenizi sağlayacak e-akademi PC bileşenleri montaj dersi videolarını da bilgisayar kursumuzda bulabilirsiniz.

Geçtiğimiz ay verdiğimiz Harvard Extension School Computer Science E-1 eğitim videoları ile bu sayıdaki eğitim içeriğimizle "bilgisayara giriş" niteliğindeki bölümü büyük ölçüde tamamlamış bulunuyoruz. Önümüzdeki sayılarda kursumuzun içeriği daha profesyonel ve teknik bir hal alacak. Bu nedenle kurstan geri kalmamak için geçtiğimiz ve bu sayıdaki kursları mutlaka takip etmenizi öneriyorum. Türkiye'nin en çok okunan bilgisayar ve teknoloji dergisi CHIP, geleceğin bilişim uzmanlarının yetiştirilmesine katkıda bulunmaya devam edecek.

Bu sayımızda yine zengin bir yazı içeriğiyle karşınızdayız. Kapak konumuzda (sayfa 36) yavaşlayan PC'lere doping etkisi yapacak en iyi 50 ince ayar yazılımına yer veriyoruz. Ayın testinde (sayfa 74) ise son zamanların en gözde ürünlerinden, piyasadaki en yeni harici sabit diskleri test ediyoruz. Yüksek kapasiteleri ve taşınabilir olmalarıyla bu cihazlar veri yedekleme için ideal. Elektriğe üst üste gelen zamlardan sonra yüklü elektrik faturalarıyla karşılaşmamak için elektrik tasarrufu yapmak kaçınılmaz oldu. Yüksek performanslı PC'ler enerji tüketiminde pek de tutumlu değil. 60. sayfadaki "Undervolting" yazımızdaki ipuçları sayesinde PC'nizi artık daha az güç harcayacak ve daha sessiz çalışacak. Sistem konfigürasyonuna bağlı olarak 100 watt'a varan güç tasarrufu mümkün oluyor.

Dergimizle ilgili görüş ve isteklerinizi **yorum@chip.com.tr** adresine göndererek bizlerle ve tüm okurlarımızla paylaşabilirsiniz.

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER 11/2008

KAPAK KONUSU

36 PC'NIZE DOPİNG
En iyi 50 ince ayar yazılımıyla PC'nizi hızlandırın

GÜNCEL

10 CEP TELEFONLARINDA DEVRİM
Yeni bir telefon kültürü ve alışkanlığı doğuyor

12 GÜNCEL HABERLER

24 TEKNİK SÖZLÜK
Adobe RGB ile daha gerçekçi renkler

30 GÜVENLİK RAPORU
En yeni güvenlik tehditleri

32 COOL TECH
Yeni ve ilginç teknoloji örnekleri

34 CHIP FİYAT BAROMETRESİ
Fiyat gelişimleri, PC ve dizüstü satın alma rehberi

TEST + TEKNOLOJİ

42 EKRAN KARTLARI NASIL ÇALIŞIYOR
Yeni GPU'ların teknik özellikleri

52 TİPOGRAFİ
Doğru yazı tipi ile iletişiminizi güçlendirin

58 MICROSOFT ARAÇLARI
Yazılım devinden yeni eğlencelik araçlar

60 UNDERVOLTING
Performanstan ödün vermeden güç tasarrufu mümkün

68 CHIP ZAMAN TÜNELİ
Geçmişten günümüze Google

70 LIVE MESSENGER 2009
Yeni Messenger rakiplerini gölgede bırakıyor

72 GÜVENLİK DUVARLARI
Ücretsiz yazılımlar karşılaştırmalı testte

74 HARİCİ DİSKLER
Piyasadaki en yeni harici diskler hız testinde

82 YEŞİL ARABALAR
Çevre dostu yeni nesil otomobiller

84 YENİ ÜRÜNLER
Yeni donanım ve yazılım ürünleri testte

110 DONANIM GÜNLÜĞÜ
Donanım dünyasında bu ay

112 CHIP TOP10 TESTLERİ: En iyi donanımlar

36 KAPAK KONUSU
HAYAT KURTARAN 50 ARAÇ
Daha fazla hız ve yeni İşlevler. Üstelik tamamen ücretsiz. CHIP'in mega program paketi Windows XP ve yeni Vista'dan alabileceğiniz maksimum verimi sağlıyor.

42 TEST + TEKNOLOJİ
EN YENİ GRAFİK KARTLARI
ATI ve nVidia'nın yeni grafik yongaları 3B hızlandırmanın kitabını baştan yazıyor. CHIP bu yongaların tasarımına ışık tutuyor ve aralarındaki farkları açıklıyor.

60 TEST + TEKNOLOJİ
UNDERVOLTING
Bilgisayarınız yeterince hızlı, ancak çok mu ses çıkarıyor? Fanlar son sürat dönüyor ve yüksek elektrik faturası da canınızı sıkıyor. Tüm bunlara dur demek elinizde.

PRATİK

118 WEBWARE
İşinizi kolaylaştıracak 10 internet hizmeti

122 VİDEO DERSLERİ
Kendi eğitim videonuzu kolayca hazırlayın

126 YEPYENİ WINDOWS
Windows'u baştan kurmadan önce bir daha düşünün

130 WINDOWS MOVIE MAKER
Kendi filmlerinizi kolayca oluşturun

134 PC OPTİMİZASYONU
TuneUp Utilities 2008 ile sisteminizi hızlandırın

138 CHIP E-AKADEMİ
Çizgi Tagem işbirliği ile dev eğitim dizisi devam ediyor

140 PC'NİZİ KORUYUN
PC'nizi kontrol altında tutmak için en iyi yazılımlar

142 KONUŞMA TANIMA
PC'nizi konuşarak yönetin

144 İNTERNETTEN ALIŞVERİŞ
Daha güvenli ve sorunsuz bir alışveriş için dikkat etmeniz gerekenler

146 WEB ALBÜMLERİ
Kendi web albümünüzü kolayca oluşturun

148 YAZILIM GÜNLÜĞÜ
Yazılım dünyasındaki ilginç gelişmeler

150 EN İYİ FREEWARE'LER
Ücretsiz ve açık kaynak kodlu yazılımlar

154 İPUÇLARI
Windows, uygulamalar, iletişim ve internet

160 AYIN WEB SİTELERİ

162 KASIM 2008 DVD İÇERİĞİ
DVD'de yer alan ve göze çarpan yazılımlar

164 TAM SÜRÜMLER
eCHIP'teki tam sürüm programların pratik kullanımı

DİĞERLERİ

4 SEYİR DEFTERİ

8 OKUR YORUMLARI

166 ABONE FORMU

172 CERN RAPORU

177 KÜNYE

178 GELECEK SAYIDA CHIP

74 TEST
HARİCİ DİSK
Artık kimse DVD veya CD disk yazmakla uğraşmak istemiyor. Harici sabit diskler ise her açıdan çok daha kullanışlı.

126 YEPYENİ WINDOWS
Baştan kurulum en son çözüm olmalı. Veri kaybı yaşamadan Windows'unuzu tekrar ilk günkü haline dönüştürün.

Harvard'a gidiyorum!

Bilgisayar ile ilgili her nedense çevremdeki tüm "bilirkişiler" pek bir nazlı oluyor. "Bir görmem lazım, vaktim yok" falan filan.. Artık bu kasıntı bay bilenlere ihtiyacım kalmayacak. Harvard'a gidiyorum! Yok yok, Harvard bana geliyor. Sağlam yerden öğreneceğim her şeyi. bilgisayar uzmanı olacağım. Umarım bilgisayar dışında başka kurslar da (eğitim alanında-yabancı dil vs.) verilir. İyi ki varsın CHIP!

CHIP ONLİNE ZİYARETÇİSİ

Video sorunu

Ekim ayı DVD'nizde yer alan programları kullanabilmeme rağmen Harvard eğitimlerini evdeki Vista işletim sistemli laptop'ımda hiç izleyememekte, işyerindeki XP işletim sistemli bilgisayarımda ise görüntüsüz olarak izleyebilmekteyim. Bu durumda ne yapmalıyım?

MUSTAFA KARAMAN

Videolar izlenmiyor

Ekim 2008 dönemi CHIP dergisi ekinde verilen DVD içeriğinde yer alan Harvard Eğitim videolarını izleyemiyorum. Videoları izlemek için özel bir program gerekli midir? Ya da bu problemi nasıl çözebiliriz.

YÜKSEL KARATAŞ

CHIP: *Eğitim videolarını izlemekte sorun yaşayanların codec gerektirmeyen Video LAN Client (www.videolan.org) programını yüklemelerini tavsiye ediyoruz. VLC Player'ı aynı zamanda CHIP DVD'sindeki Basic Kit bölümünde de bulabilirsiniz.*

CHIP

Joomla

Bu ayki yayında Joomla ile ilgili eğitim veren DVD'de yayınladığınız eğitimi inceledim eğitim çok güzeldi. Sizden bir isteğim olacak: Joomla ile ilgili daha geniş bir eğitim seti yayınlayabilir misiniz? Joomla ile tema nasıl yapılır gibi ileri seviye Joomla bilgilerine ulaşabilir miyiz? Bu tip çalışmalar çok iyi oluyor.

İsteğimi dikkate alırsanız sevinirim. İyi çalışmalar...

EMRE SARIYILDIZ

Daha çok eğitim

Öncelikle tüm CHIP çalışanlarına merhabalar,

Ekim ayında verdiğiniz Clickart ve Joomla eğitimini bir arada vermeniz doğru bir zamanlama. Çok teşekkürler. Asıl soracağım ise Joomla'ya benzer bir uygulama daha var; Drupal isminde. Acaba ileriki aylarda da bunun eğitimini verebilme imkânınız var mı?

MUSTAFA ALTUNCU

CHIP: *Bu uygulamayla ilgili uygun bir eğitim bulduğumuzda DVD'mizde yer vermeyi düşünebiliriz.*

CHIP

Eğitim zinciri

Harvard tarafından hazırlanan kurs başlangıcı çok iyi oldu. Ben Harvard Extension School sitesini biraz gezdim. Orada şu an sizin vermeye başladığınız Computer Science kursunun dışında pek çok kurs var. Acaba bir kimyager olarak kimya, biyokimya vs. bilim alanlarındaki kursları ve en önemlisi İngilizce, İspanyolca ve İtalyanca gibi dillerde bu tür kursları vermeyi de düşünüyor musunuz? Ben sıkı bir CHIP abonesiyim. Ancak inanıyorum ki bu tür kurslar DVD'de görsel videolarla verilerek ve artarak devam ederse, sık sık gündeme gelen elektronik ortamda eğitim zinciri de harekete geçmiş olur. Böylelikle CHIP dergisi bir ilke daha adını yazdırıp üye sayısını inanılmaz artırabilir. Çünkü kurslar takip edilmesi gerektiğinden tabiri caizse "pembe diziler" gibi çok satar ve reytingi çok olur dergimin.

METİN ŞEKERAL

CHIP: *Gerekli anlaşmalar sağlanırsa farklı kurslara daha sonra yer verebiliriz, ancak şu anda bu yönde bir çalışmamız yok.*

CHIP

Görüntü kalitesi

Genellikle bilgisayar dergilerini alabilecek kadar bir lükse sahip değilim. CHIP dergisinin kapağına bakar ve ona göre alırım. Bu ay Harvard Bilgisayar Kursunu görünce hemen aldım. Aslında iyi derecede bilgisayar bilgim var. Ancak gerek BIOS gerekse diğer kritik konular hakkında uzman sayılmam. Harvard gibi bir yerden bilişim alanında böylesi önemli bir kursu hayatta kaçırmam ve kaçırmayacağım da. Bunun için teşekkürlerimi sunarım. Böyle bir hizmet sunmanız çok iyi. Elbette küçük de olsa bir eleştiri yapmak isterim. Videoları büyüttüğümde görüntü kalitesi düşüyor. Bilemiyorum bu düzeltilebilir mi ama yinede gerçekten çok güzel bir kurs. Harvard'dan kurs alıyorum demek bile çok havalı. Bu tür eğitim hizmetlerinizi her zaman bekleyecek ve takipçiniz olacağım.

ALPER ŞEKER

Peki ya PHP?

Bravo vallahi. Öncelikle Harvard üniversitesi eğitimlerini alt yazılı yapan şirkete buradan sonsuz teşekkürler. Çok düzgün ve anlaşılır bir şekilde alt yazı geçiyor ve bu alt yazılar benim iki yıl okuduğum üniversitenin verdiği eğitimden çok daha kaliteli. Sonsuz teşekkürler. Bu eğitimin devamını sabırsızlıkla bekliyorum (Varsa).

Ve son olarak CHIP, size çok teşekkürler. Geçen aylardaki DVD'lerinizde hep okumada takılma oluyordu (Yazım hızından oluyor zannedersem. Düşük hızla yazsanız DVD'leri çok iyi olacak) bu ay DVD sorunsuz açıldı ve güzelce faydalandım. Eğitimler süper, programlar pek ilgimi çekmiyor açıkçası.

Bir de verdiğiniz Türkçe eğitim setlerinde hep web tasarım ve web programlamaya yönelik eğitim veriyorsunuz (bunlar için ayrı bir teşekkür zaten şart). Bunlardan PHP'yi daha göremedik maalesef. Bir de masaüstü veya web uygulamaları ya da mobil uygulamalar geliştirilebilecek ortamları tanıtan eğitimler verirseniz Türkiye'de üniversitelerin verdiği eğitimden daha iyi eğitim vermiş olarak tarihe geçeceksiniz.

CHIP ONLİNE ZİYARETÇİSİ

BİLGİ

OKUR MEKTUPLARI
CHIP YAZI İŞLERİ
Hürriyet Medya Towers 34212
Güneşli / İSTANBUL
Tel: (212) 478 03 00,
Faks: (212) 410 32 16

TEKNİK SORULAR
yardim@chip.com.tr

DERGİ VE CD/DVD İLE İLGİLİ SORULAR
okurhizmetleri@doganburda.com

ABONELİK, ESKİ SAYI SİPARİŞİ VE ÖZEL SAYILAR
Tel: (212) 478 0 300,
Faks: (212) 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com

Diğer gerekli tüm bilgileri Künye'de bulabilirsiniz.
(► S. 177)

Dokunarak aşk zamanı

REKABET! iPhone'un devrimsel tasarımının başarısının ardından, geçmişte gölgede kalan ve çok tercih edilmeyen dokunmatik ekranlar artık telefon üreticilerinin gözdesi haline geliyor.

CEM ŞANCI

Cep telefonları sayesinde telefon kavramının, evin bir köşesindeki soğuk "haberleşme" cihazı olmaktan çıkıp yaşamın vazgeçilmez bir parçası haline geldiğine ve başlı başına bir kültür halini aldığını gördük. 160 karakterlik kısa mesaj sınırının on yılda tüm dünyada geçerli bir dil ve "kısaltarak" anlaşma mekanizması yarattığını, SMS çılgını insanların telefon klavyesi ile destanlar yazabilme yetisi kazandığını gördük.

Ardından gelen kameralı telefonlar sayesinde tüm toplumlarda sosyal yaşam yeniden şekillendi. Artık herkesin, her yerde görüntü alabilen ve cebinde kamera taşıyan birer basın mensubuna dönüşmesi skandalların, şok haberlerin, sıcak gelişmelerin, daha önce hiç görülmemiş UFO görüntülerinin anında tüm dünyaya yayılmasına neden oldu. Ve şimdi telefon kavramı yeni bir devrimin eşiğinde ki, aslında iPhone'un stylus kullanmadan parmakla kolayca kontrol edilebilen dokunmatik bir ekran geliştirmesinin ardından başarısı kanıtlanan bu devrimin adında, dokunma devrimi de diyebiliriz.

Dokunmatik multimedya ekrana sahip telefonların, telefon üreticileri için rekabet konusu olup, uygun fiyatlar ve satış koşulları ile geniş kitlelere ulaşmasının en önemli avantajının 3G servislerinin daha hızlı yayılması olduğunu fark edeceğiz. Türkiye'de de 2009 başında devreye girecek şekilde hazırlıkları yapılan 3G servislerin yaygınlaşması demek, dünya düzeninin, ticaretten sosyal yaşama kadar tüm dünyanın bir kez daha devrim yaşaması anlamına geleceğini fark etmek zor değil.

Örnek mi istiyorsunuz, cebindeki kolay kullanımlı cihazla 3G servisleri üzerinden televizyon seyretmeye başlayacak insanların, bugüne kadar alışılmış televizyon yayıncılığını kökünden değiştireceğini, sadece evinde reyting cihazına sahip insanları hedef alan programcılık anlayışının artık, gelişmiş cep telefonları kullanan, teknolojiyle daha iç içe yaşayan insanları da hesaba katmak zorunda kalacağını fark edeceğiz? Gazete, dergi, kitap okuma alışkanlıklarından tutun da ticaretin şekline kadar tüm yaşamda çok ince bir ayrıntının hayatımıza girmesi, sessiz bir devrimin kapısını açacak. Örneğin, mağazada alışveriş yaparken, bir ürünü alıp almama kararı verirken elindeki sınırsız ve hızlı internet bağlantılı cihazla, bir müşterinin rakip mağazanın fiyatlarını kontrol edecek olması, ticaretin tüketicinin lehine gelişmesini sağlayacak.

Dolayısıyla, geleceğe yönelik tahminler ve planlar yaparken, teknoloji dünyasındaki gelişmeleri takip etmeyenler, ve pek çok markanın birbiriyle rekabet edercesine insanalrın cebine çok kolay kullanımlı, pratik, mobil cihazların girmek üzere olduğunun tespitini yapamayanlar yakında büyük zararlar görecek. İnsanlar, yeni nesil dokunmatik ekranlı telefon denildiğinde büyük reklam kampanyası ve öncül olması nedeniyle daha çok iPhone 3G'yi biliyorlar ancak rakip markalar da iPhone'ın tahtını almak isteyen modellerle çoktan kendilerini göstermeye başladılar.

iPhone 3G rakipleri
Nokia 5800 XpressMusic

Dokunmatik ekranı ile Nokia 5800 XpressMusic, insanlara öncelik vererek 'kullanıcı arayüzü'nü gerçek bir 'insan arayüzü'ne dönüştürüyor. Örneğin, hayatınızdaki tüm gelişmeleri tek bir elde toplayan ve bir dokunuşla karşınıza getiren yeni bir Rehber Menüsü (Contacts Bar) sunuluyor. Dünyanın en akıllı arayüzü olarak tanıtılan S60'a dokunmatik ekran teknolojisini ekleyerek Nokia alışkın olduğumuz bu sisteme 'insan dokunuşu' katıyor. Dokunmatik teknolojisini gerçekten işe yaradığı ve değer kattığı alanlar olan, Rehber Menüsü (Contacts Bar), Medya Menüsü (Media Bar) ve ana ekrandan takvim, tercihler ve saat gibi içeriklere kolay erişim sağayan akıllı kısa yollar oluşturulmuş.

BİLGİ İÇİN: **www.Nokia.com.tr**

HTC Touch Diamond

HTC Touch Diamond, kişiler, mesajlar, e-postalar, fotoğraf, müzik, hava durumu gibi menülere animasyonlu erişim sunan TouchFLO 3D adlı yeni üç boyutlu dokunmatik arayüzüyle dokunmatik ekran yenilikçiliğinde büyük bir sıçrama gerçekleştiriyor. Cihazın dokunmaya duyarlı yeni kontrol mekanizması telefonla kullanıcının etkileşimini kolaylaştırıyor.

HTC Touch Diamond, HSDPA 7.2 Mbps ve HSUPA kablosuz bağlantı ile tamamen yeni ve genişbant kadar yüksek hızda bir internet deneyimi getiriyor. İnternette gezinmeyi kolaylaştırmak amacıyla HTC, Touch Diamond'la birlikte web sitelerini tasarlandıkları şekilde kolayca görüntülemeyi ve sayfalar arasında sorunsuz dolaşmayı sağlayan yeni kişiselleştirilmiş bir mobil web tarayıcı sunuyor. Kullanıcılar web sitelerini tek elle yakınlaştırıp yan çevirebiliyor, ekrana sığacak şekilde optimize edilmiş içeriği rahatlıkla görüntüleyebiliyorlar. Cihazı yan çevirdiğinizde web sitesinin görünümü otomatik olarak dikey durumdan yatay duruma geçiyor. HTC Touch Diamond kullanıcılar tarafından üretilmiş video içeriklerini izlemek için HTC tarafından geliştirilmiş yeni kişiselleştirilmiş bir YouTube uygulaması da içeriyor.

BİLGİ İÇİN: www.htc.com

Samsung i900

Dokunmatik arayüzü sayesinde yeni Samsung i900, kullanıcıların Microsoft Outlook, PowerPoint, Excel ve Word gibi ofis uygulamalarını masaüstü bilgisayarlara benzer bir deneyimle kontrol etmelerine olanak veriyor. Samsung i900 3.2 inçlik WQVGA LCD ekranı sayesinde en üst seviyede dijital eğlence deneyimi sunuyor. Samsung i900'da ayrıca otomatik fokus (AF), yüz ve gülümseme tanıma özellikleri ile otomatik panoramik çekim özelliklerini barındıran 5 Megapiksellik bir kamera bulunuyor. Ürünün 16 GB'lık cömert dâhili hafızası dijital dosyalar için geniş depolama alanı sunuyor. Samsung'un patentli TouchWiz kullanıcı arayüzü, veri ve metin girişini kolaylaştırıyor.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com.tr

Samsung M8800 Pixion

Dünyanın en ince tam dokunmatik ekranlı 8 megapiksel kameralı telefonu. Dış görünüşü gerçek bir kamerayı andıran Samsung M8800 Pixon gerçek bir kamera gibi X16 dijital zoom, otomatik fokus, yüz tanıma ve coğrafi izleme özelliklerine de sahip. Samsung M8800 Pixon, 3.2 inçlik tam dokunmatik ekranı ve fotoğraf görüntüleme/paylaşımını inanılmaz derecede kolaylaştıran entegre fotoğraf tarayıcısı ile gerçek kameralardan bile üstün özellikler taşıyor.

Samsung M8800 Pixon kamera özelliği olan, ancak gerçek bir kameranın tüm özelliklerine sahip olmayan kameralı cep telefonlarından sıkılan kullanıcıları memnun edecek bir tasarım sunuyor ancak ne yazık ki kablosuz ağ özelliği bulunmuyor. Ancak telefonlardaki değişime iyi bir örnek oluşturuyor.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com.tr

Samsung F480

Samsung özel olarak tasarlanmış dokunmatik tuş takımına sahip yeni bir kullanıcı arayüzü geliştirmiş. Benzersiz ikon menüsü ve hızlı "sürükle ve bırak" özelliği ile saat, radyo ve müzik oynatıcının yanısıra, fotoğraflar, doğumgünleri gibi daha kişiye özel menülerden dilediklerini seçerek kullanıcılar tercihlerine göre ana ekranı diledikleri gibi düzenleyebiliyor.

"Gülücük Yakala!" modu ilk kez Samsung F480'le cep telefonlarında yer alıyor. Bu akıllı özellik, kameranın fotoğrafı çekilecek kişinin gülümsediği anı tespit ederek otomatik olarak fotoğraf çekmesini sağlıyor.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com.tr

cemsanci@chip.com.tr

ADOBE

Hızlandırılmış Flash Player 10

Adobe, Flash Player 10'un ikinci sürümü yayınladı. Bu yeni sürümün, önceki sürümün hemen hemen tüm özelliklerine sahip olması bekleniyor. Araç ücretsiz yazılım, flash animasyonlar, filmler ve oyunlar için tasarlanmış. Yeni özellikler, web geliştiriciler için hayli yararlı olacağa benziyor: Basitleştirilişmiş 2B nesnelere uygulanan 3B efektler sayesinde geliştirilen 3B animasyonlar gibi. Araç video oynatımı sırasında donanım hızlandırmasını da destekliyor. Bilgisayarın ana işlemcisinin yükü, ekran kartının GPU'sunun devreye girmesiyle animasyon işlemlerinde hafifletiliyor. Buna karşın işlem sırasında başka uygulamaların devreye sokulmaması gerekiyor. Adobe'dan yapılan uyarıya göre yeni sürüm yüklenmeden önce, eski sürüm bilgisayardan kaldırılmalı.
BİLGİ İÇİN: www.adobe.com

BLUETRACK

Her yüzeye lazersiz fare

Günümüz kızıl led ya da lazer farelerinin aksine Microsoft, geniş açı lense sahip mavi led ışıklı aygıtlar üretiyor. Bluetrack olarak adlandırılan teknolojinin avantajları arasında şu an kullanılan cihazlardan dört kat daha geniş tarama alanı ve saniyede 13.000 ekran detayına denk düşen işlem gücüne sahip olması bulunuyor. Böylelikle SideWinder X8 faresinde olduğu gibi cihaz, halı granit ya da tahta üzerinde çalışabiliyor.
BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

APPLE

Yeni iPod ne renk olacak?

Artık iPod satın alırken tercih sıkıntısı yaşamayacaksınız. Dokuz farklı renk seçeneğiyle Apple, iPod'larının seçilmesine geniş bir tercih yelpazesi sunuyor. Ayrıca hızlandırıcı sensörleri yeni nano teknolojisinin temelini oluşturuyor. Bir sallamayla rastgele seçim başlıyor ve ekran kendini manzara görüntüsüne çeviriyor. Dahası bu yeni becerikli aygıt kayıt özelliğiyle geliyor. Fakat bu özelliğinden yararlanabilmeniz için kulaklıklara yaklaşık 30 Euro harcamanız gerekiyor. 8 GB'lık flash hafızasıyla nano, 150 Euro'ya mal oluyor. 16 GB'lık modeli ise 200 Euro'nun biraz altında bir fiyata satılıyor. Apple 120 GB'lık klasik iPod'unu halen 240 Euro'ya satıyor. Yeni iPod thouch ise farklı ses düğmeleriyle geliyor ve pek çok otobüs ya da metro yolcusunu rahatsız edecek hoparlörlere sahip. iPod thouch, 8, 16 ve 32 GB'lık hafıza seçeneklerini 210, 280 ve 370 Euro'luk fiyatlara satıyor.
BİLGİ İÇİN: www.apple.com

ABBY'DEN YENİ NESİL YAZILIM

Dijital fotoğraf makineleri okuma yazma öğreniyor

Rus yazılım üreticilerinden Abbyy, FotoReader programının dijital fotoğraflara yönelik OCR teknolojisinin ikinci neslini tanıttı. Araç, fotoğraflardaki metinleri algılayıp, metin dosyası biçiminde kaydedebiliyor. Ayrıca kullanıcılar, her belgeyi ayrı ayrı taramak zahmetinden kurtuluyor. Bu aracın pratikteki diğer bir artısı da kitaplardan alınan görüntüleri ya da müze fotoğraflarını doğru biçimlerde kaydedebilmesi. FotoReader, MS Word, Excel, PDF ve HTML biçimlerini tanımasıyla benzerlerinden sıyrılıyor. Yazılım 184 dili ve bu dillere özgü karakterleri tanıyor. FotoReader'ın başka bir becerisi de gelişmiş algoritmik yapısı sayesinde görsellerdeki kumlanmayı düzeltip fotoğraflardaki metin çizgilerini konumlandırarak metin çıkışlarındaki kaliteyi arttırmak. Ne var ki ışığın kalitesine bağlı olarak hatalar oluşmuyor değil; kimi zaman metinde oluşan boşlukları elle girmek gerekebiliyor. Yazılım, Word, Excel hatta Outlook gibi uygulamalarla başarılı biçimde ilişkilendirilebiliyor. Online kayıt yapıldıktan sonra ise "Screenshot Reader" isimli bir uygulama ek olarak geliyor. Bu yazılım sayesinde, ekran görüntüleri alabiliyor, görüntülerdeki metinleri kaydedebiliyor, işleyebiliyor ve gönderebiliyorsunuz. Yazılım piyasada yaklaşık 50 Euro'ya satılıyor.
BİLGİ İÇİN: www.abbyy.com

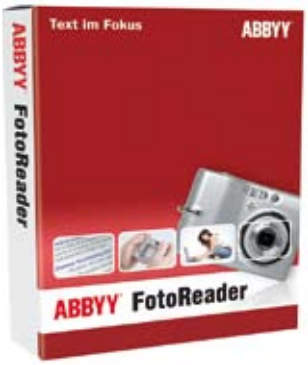

İLK TARAMA

Dinamik virüs tarayıcı

Rus anti virüst yazılım üreticisi yeni bir tarama teknolojisinin lisansını aldı. "FirstTimeCheck" isimli teknolojiyi kullanan virüs tarayıcının gelecekte kaynak yedeklemede sıkça tercih edileceği belirtiliyor. Şüpheli web siteleri ya da e-posta ekleri gibi güvenilir olmayan kaynaklar, rutin taramalarda, bilgisayarda hazırlanmış dokümanlardan daha yoğun olarak taranacak.
BİLGİ İÇİN: www.kaspersky.com

DIVX HD

DivX 7 artık H.264 standardını da çözüyor

DivX laboratuarları Windows için DivX H.264 codec çözümleyicisini yayınladı. Aslında H.264 standardı için DivX decoder'i Mayıs ayından bu yana "Remoulade" projesi çerçevesinde kullanımdaydı. Yazılım HD videoları diğer codec'ler kadar başarılı biçimde sıkıştırabiliyor. Dahası H.264 resim kalitesi daha iyi. Yazılımı test etmek isteyen kullanıcılar, aracı firmanın web sitesinden indirebilirler. Yazılım çoklu uygulamaları desteklediği gibi RAW-AVI dosyalarından işlemek üzere meteryal toplayabiliyor

BİLGİ İÇİN: www.divx.com

SAMSUNG'DAN SEYAHATLERİNİZ İÇİN

Eşsiz bir yol arkadaşı

Samsung Electronics dijital fotoğraf makinesi yelpazesine yeni bir model daha ekledi. 10,2 MP'lik NV9, kompakt tasarımı, net çekim kalitesi ve geniş 2,7 inç LCD ekranı ile dikkat çekiyor. Cihazda görüntü sabitleme teknolojisi (Dual Image Stabilization) ve 5x dâhili optik zum bulunuyor. PMP (Portable Media Player) özelliği ile kişisel bir müzik çalar, video oynatıcısı, yazı/metin görüntüleyici ve video kamera olarak da kullanılabiliyor. 95x59,9x21,3mm'lik boyutu ve metalik gümüş renk tasarımını "Mini Göstergeleri" tamamlıyor. Açma/kapama düğmesinin yanında bulunan bu gösterge, şık tasarımı ile dikkat çekerken makinenin pil ömrünü ve bellek doluluğunu gösteriyor. NV9'un hassas CCD algılayıcısı ve görüntü sabitleme teknolojisi (Dual Image Stabilization) sayesinde kullanıcılar, flaş kullanılamayan ışığın yetersiz olduğu ortamlarda bile net görüntü alabiliyor.

NV9'da bulunan otomatik "yüz tanıma" özelliği ile kullanıcılar, portre, kalabalık arkadaş ve aile fotoğraflarının çekimlerini kolaylıkla gerçekleştiriyor. Çekim sırasında dokuz adet yüzü otomatik olarak odaklayarak, başarılı bir kompozisyon oluşturuyor. Ayrıca "Gülümseme çekimi (smile & blink detection)" özelliği ile NV9 gülen bir yüzü anında yakalıyor. Fotoğrafı çekilen kişinin gözlerinin kapalı çıkması da önleniyor.

Fiyat: 599 YTL

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com.tr

MS LIVE MESH

Yeni araçlar her yerde

Microsoft'un eşleştirme aracı Live Mesh, tüm olası cihazları bir araya getirerek PC'lerin, Mac'lerin, mobil telefonları ve diğer aletlerin arasındaki engelleri kaldırıyor. Fikir basit bir konsepte dayanıyor: Uygulamalar sadece masaüstünü değil interneti de çalıştırmalı. Halihazırdaki uygulamalar, sistemin çalışmasını belirliyor. Uygulanabilir bir liste, Microsoft'un Live Mesh uluslararası uygulamalarının kolaylığını gösteriyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

ATHLON 2650 E

AMD, netbook modasından kopmadı

Intel'in başarılı biçimde Atom işlemcileri ucuz netbooklarda ve masaüstü çeşidi nettop'larda uygulamasının ardından, rakibi AMD kendi mini işlemcilerini piyasaya sundu.. AMD, Intel Pendant Atom 230 benzeri tek çekirdekli, 1.6 GHZ ve 512 KB L2 önbellekli yeni gözdesinin detaylarını şu vakte kadar sır gibi saklamıştı. Ne var ki dört kat daha fazla yani 15 watt elektrik tüketen AMD, yeni işlemcisinde ekonomik yonga setlerini tercih ettiğini ortaya koyuyor. Yıl sonuna doğru çift çekirdekli Athlon X2 3250e üretiminin, Intel'in 1 MB L2 önbellekli 1.5 GHz hızındaki çift çekirdekli nettop işlemcisiyle aynı zamanda tamamlanması bekleniyor. Ne var ki gelişmiş Athlon'un 22 watt'lık güç tüketimi, Atom 330'un güç tüketiminden daha başarılı olmayacak.

BİLGİ İÇİN: www.amd.com

CASPER NIRVANA CPM-X910-4K15
Intel Core 2 Extreme CPU X9100
(İşlemci hızı 3.06 GHz, 6 MB L2 önbellek, 1.066 MHz fsb)
Intel PM45 yonga seti
Intel PRO/Wireless 5100 Kablosuz Ağ Bağlantısı
Microsoft Windows Vista Home Premium
• 4 GB DDR2 800 MHz bellek, 320 GB SATA sabit disk
• 15,4 inç WXGA (1.280 x 800) TFT renkli ekran
• 1.024 MB Geforce 9600 GS Turbocache ekran kartı (512 MB ayrılmış bellek)
• DVD±RW DUAL • 2.0 MP web kamerası
• PCI-e Mini Card, Bluetooth
• Çoklu kart okuyucu (MS/MS PRO/MMC/SD)
• 2X USB 2.0 yuvası, 1X eSATA, 1X HDMI
• Li-ion pil
• 1 aylık Turkcell 1 GB internet paketi

CASPER NIRVANA

Sürat delisi bilgisayar

Casper, dünyanın en hızlı mobil işlemcisi olan Intel Core 2 Extreme X9100 işlemcili Casper Nirvana modelini piyasaya sundu. İşlemci hızı 3.06 GHz olan bu sürat delisi dizüstünde Intel'in Centrino 2 teknolojisinin en yüksek performanslı işlemcisi bulunuyor.

Casper Nirvana CPM-X910-4K15 çok yüksek performansı ve düşük enerji tüketimini bir arada bulmak isteyen teknoloji ve hız tutkunlarını hedef alıyor. Ürünün fiyatı ise 1.999 $ + KDV

BİLGİ İÇİN: www.casper.com.tr

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU, mkars@chip.com.tr

Teknoloji suçları neden sürekli artıyor?

Teknolojinin bir adım önünde olanlar artık dahi değil suçlu olmayı seçiyor! Neden mi?

■ Teknoloji insanların algılayabileceğinden çok daha hızlı bir şekilde gelişiyor ve bu da birçok insanı korkutuyor. Üstelik bu yeni bir şey de değil. Bu hep böyle olmuş, olmaya da devam edecek. Hak vermiyor değilim. Olay, ateşin bulunmasına kadar varıyor. Yanına bile yaklaşmaya korkan o kadar ilk çağ insanı varken onu bir şekilde elinde taşıyabilecek fikri geliştiren zekaya sahip olanın elde ettiği gücü düşünebiliyor musunuz?

Tarih boyunca konu ile ilgili daha birçok örnek vermek mümkün. Kimi bu gücü dahi kimi ise kendi yararına büyük bir suçlu olmak için kullanmış. Çağının teknoloji gücünü herkesten daha iyi anlayıp kavrayan uluslar bir adım öndeyken, diğerleri ezilmeye mahkûm olmuş. Teknoloji etkisinin daha çok ulusal boyutta olduğu ve savaşlar ile kendini gösterdiği çağlardan sonra hukukun ve uluslar arası sözleşmelerin gücü ile olayın biraz daha kontrol altında olduğu söylenebilir. Ancak günümüzde teknoloji yine öne geçmeye başlıyor. Teknoloji çağına girip, suçlar fiziksel olmaktan çıktığından beri ise var olan hukuk sistemlerinin yeterli olduğunu söylemek oldukça zor. Bu ihtiyaçtan doğan bilişim hukuku ise henüz çok yeni ve çağının ilerisindekiler hala var olan açıkları çok iyi şekilde değerlendirmeyi biliyorlar.

Üstelik gerçek okyanuslardaki zamanının korsanların aksine çağımızın bilgi okyanusunda cirit atan günümüz korsanlarını eskiden olduğu gibi donanmalar ile sıkıştırmak ve batırmak o kadar da kolay değil. Ortada fiziksel bir suç olmadığı için şeklinin değiştirilmesi de oldukça kolay. İnternet o kadar canlı bir mecra ki yasal olmayan bir içeriğin paylaşımı için ortaya çıkan platformun olgunlaşıp maksimum gücü ile hizmet vermesi ve herkesin bundan haberi olması bir haftayı bulmuyor. Bu paylaşım ortamına dava açılması, sonuçlanması ve yaptırımın uygulama aşamasına gelmesine kadar zaten isteyen istediğini elde etmiş ve çoktan yeni bir platforma bile geçmiş oluyor.

Şu an bununla mücadele etmek için daha etkili genel çözümler üretilmiş gibi dursa da bu verilen savaşın sadece bir cephesi. Sanal korsanlar için bu cepheden vazgeçmek çok da zor değil ve işin kötü tarafı bir kayıpları olmuyor. Şu an verdiğimiz savaşta elde ediyor gibi olduğumuz tek başarı P2P'ye karşı. Hatta onun bile tam olduğu tartışılır. Diğer taraftan yasal video paylaşım ortamları kisvesi altında hızla büyüyen yasa dışı streaming video ve müzik paylaşımının daha farkında bile olunmadığı için yakın zamanda bir şeyler yapılması da kolay durmuyor. Üstelik bunlar işlenen bilişim suçlarına sadece birer örnek.

Eski ile kıyaslandığında ne yazık ki zekası ile teknolojiyi herkesten daha iyi kullanan, yani gücü elinden tutan kişilerin artık çok azı bunu insanların yararına kullanıyor. Ancak sorunun giderek büyümesinin asıl nedeni bu değil. Günümüzün teknolojisi ile işlenen suçlar fiziksel olmadığı, yani basit anlamda başkasının malına el uzatılmadığı için kişi suçlu olduğu bilincine varamıyor. Bu paylaşımı yapanlara göre olayda malın el değiştirmesi değil sadece kopyalanması söz konusu. Yani günümüzde işlenen bilişim suçlarının büyük bir çoğunluğu bilinçsizlik yüzünden oluyor.

> **"Kullanıcılar teknolojiyi anlayamıyorlar ki, suç işlediklerini anlasınlar"**

Dolayısı ile günümüzün çözümsüz gibi duran bilişim suçları ile mücadele edeceksek her şeye ek olarak bu konu üzerinde özellikle durmak gerekiyor. Bir bilişim yazarı olarak teknolojinin bu yönünü yazmak çok da hoş değil. Ama sadece iyi yönlerini konuşmak ve sorunları görmezden gelerek bir sonuca ulaşmamız da mümkün değil.

Bu yüzden özellikle bu konuyu bir kez daha vurgulamak istedim. Ayrıca Türkiye'de bilişim ve teknoloji dünyasına yöne veren bir yayın olarak gerek bu konuda gerek ise teknolojinin diğer negatif yönleri konusunda da yazmaya devam edeceğiz. Umarız bunları da diğer makalelerimizde olduğu gibi merak ile takip edersiniz.

PEK YAKINDA BURADA!

İnternet kafecilere fişleme

Çin'de sadece altı ay içinde yaklaşık 18.000 web sitesi kapatılmıştı. İnternette birçok web sitesinin sansürlendiği ve kullanıcıların internet üzerindeki birçok etkinliğinin kısıtlandığı Çin'de alınan yeni bir karar, tartışmalara neden olacak gibi görünüyor. Çin yönetiminin yeni aldığı bir karara göre, internet cafe'lere giren tüm kullanıcılar, bu cafe'lere her girişinde kendi fotoğrafını çektirmek zorunda. Önümüzdeki Aralık ayında uygulanmaya başlanacağı sanılan yeni düzenlemeyle Çin yönetimi, internet üzerinde iktidara muhalif kullanıcıları tespit etmeye ve dolayısıyla muhalefette bulundukları için bir daha kimsenin onları bulamayacağı hapishanelere atmaya çalışacak. Bugüne kadar uygun görülmediği için sadece altı ayda 18.000 kadar web sitesinin kapatıldığı ülkede büyük tartışmaların yaşanması bekleniyor. Geçmiş dönemde, Çin'in, Kuzey Kore'nin ve İran'ın yaptığı her uygulamanın kısa süre sonra ülkemizde de uygulandığı tespitini göz önüne aldığımızda, bu uygulamanın yakın zamanda bizim için de geçerli olabileceği kestirimini yapabiliriz.

YTÜ BİLİŞİM KULÜBÜ

8. Bilişim Günleri

Yıldız Teknik Üniversitesi Bilişim Kulübü uzun yıllardır öğrencileri ve IT sektörünün öncü firmalarını bir araya getirmeyi amaçlıyor. Geleceğin her anında ihtiyaç duyulacak olan bilişim ve teknolojinin mimarları olacak olan öğrencileri bilinçlendirip daha iyi yarınlar için hazırlamayı kendine hedef belirleyen Yıldız Teknik Üniversitesi Bilişim Kulübü bu yıl 12-13-14 Kasım 2008 tarihinde 8. Bilişim Günleri etkinliğini düzenliyor. CHIP'in de sponsor olduğu etkinlikler de sektörden ilgi duyanlar oturumları takip edebilirler.

BİLGİ İÇİN: www.ytu.edu

KISA KISA

PS3 BLUETOOTH KULAKLIK

Sony, Playstation 3 oyun konsolu için gürültü önleyici özellikli yeni Bluetooth kulaklık setini tanıttı. Böylelikle oyuncular sekiz saat boyunca dış ortam gürültüsünden kurtulmuş biçimde internet keyfi yaşayabilecek. Oyunlara ek olarak diğer PS3 kullanıcılarıyla VoIP iletişimi de sağlanmış. Kulaklık setinin şarj edilmesi ise oyun istasyonundan sağlanıyor.
BİLGİ İÇİN: www.sony.com

WIKIPEDIA YEŞERDİ

Artık Wikipedia'nın ekolojik sürümüne de sahibiz. Her kullanıcı ünlü çevrimiçi sözlüğe ayrı ayrı katkı sağlayabiliyor. Ancak yeni "Yeşil Wiki"nin farkı çevre yayınlarına yer veriyor olması. Böylelikle sadece ekolojik bilgilerden değil aynı zamanda enerji tasarrufu hakkında da bilgi alabileceksiniz.
BİLGİ İÇİN: http://green.wikia.com

DROPBOX'TAN WEB ARŞİVLEME

Nihayet Dropbox arşivleme servisi beta sürümüne elveda dedi. Servis sayesinde artık dosyalar senkronize biçimde internet üzerinden pek çok bilgisayarda aynı anda kullanılabilecek. Yazılım Windows, Mac ve Linux destekli olarak geliştirilmiş. 2 GB yedekleme ise ücretsiz.
BİLGİ İÇİN: www.getdropbox.com

YENİ MPEG STANDARDI

MPEG (The moving Picture experts group; hareketli resim uzman grubu), Fraunhofer Enstitüsü ve Kanadalı şirket Voice Age'in geliştirdiği yeni bir ses kodu sayesinde yenilendi. Yeni teknik sayesinde, ses ve müzik kayıtları 12 ve 64 Kb/sn hızında aktarılabilecek. Ürün, online radyolarla da uyumlu olarak çalışacak.
BİLGİ İÇİN: www.IIs.fraunhofer.com

AVEC ÇANTALAR

Birbirinden şık avec dizüstü çantaları artık Türkiye'de. Avec'in Türkiye Distribütörü Elektronik, tüm Avrupa'da beğeniyle kullanılan bu çantaları 13,3 inç ve 15,4 inç dizüstü bilgisayarlar için Türkiye'ye getirdi. Bu çantalar, Kasım ayı itibariyle mağazalardaki yerlerini alacak.
BİLGİ İÇİN: www.mahmutoglu.com

SONY ALPHA A900

24,6 MP'lik DSLR devi

A900 Sony'nin ilk 35 mm eşdeğerlikli (full format) DSLR fotoğraf makinesi olma özelliğini taşıyor (Bk. CHIP Ekim ayı Donanım Günlüğü). Her ne kadar hem fotoğraf hem de Sony dünyasına yeni girmiş olsa da, rakiplerinden hiç de geride değil. 24,6 megapiksellik sensörü, Nikon'un D3 ve D700 DSLR'larının 12 MP ile sınırlı olduğu göz önünde alınırsa, hayli yüksek bir çözünürlük oranı sunuyor. Böylelikle Sony'nin yeni gözdesi 6.048 X 4.032 piksel çözünürlüğünde ISO 6.400'de çekim yapılabiliyor. Cihaz RAW modunda art arda 12 fotoğraf, JPEG biçiminde ise saniyede beş tane olmak üzere 105 kare çekebiliyor. Görüntü sabitleyici makinenin içine entegre olduğundan en eski lensler bile kolaylıkla kullanılabiliyor. 3 inçlik ekranı sayesinde fotoğraflar rakiplerinin aksine 640 X 480 çözünürlükte görüntülenebiliyor. Ne var ki cihazın en büyük eksisi, LCD'sinden izleyerek çekim yapmaya yarayan Liveview özelliğine sahip olamaması. HDTV yayınları için cihazda bir HDMI çıkışı bulunuyor. Görüntüler ise CF (compact flash) ya da Sony MS (memory stick)'lerde kaydediliyor. Tam dolu bataryasıyla bir A900, 880 fotoğraf çekebiliyor. Cihazın satış fiyatı ise yaklaşık 2.800 Euro
BİLGİ İÇİN: www.sony.com

ULUSLARARASI FİLM VERİBANKASI

Amazon ücretsiz dizi ve film portalını açıyor

IMDb, internetteki en eski film veri arşivi ve yakınlarda sayısız dizi ve filmi ücretsiz olarak yayınlanmaya hazırlanıyor. IMDb'nin sahibi Amazon, 6.000 filmi yayına koymayı hedefliyor. Yayına konulacak diziler arasında 24, Heroes gibi ünlü dizilere rastlamak da mümkün. Ayrıca gelecekte TV'de yayına girmeden, bazı dizilerin IMDb'de yayına sokulması amaçlanıyor. Listede Birleşik Devletler'in ünlü dizilerinden "30 rock" ve "Lipstick Jungle" da var. Film veri bankası başlangıçta baş edilebilir sayıda filmi servise koyacak ama daha sonra "Some Like It Hot" gibi klasikleri de kullanıcıların hizmetine sunacak. IMDb esas amacını ise tüm film ve dizileri ücretsiz yayınlamak olarak açıkladı. Sitenin gelirleri ise yine sitede yayınlanan banner'lar ve video'lardan önceki kısa reklamlardan sağlanacak.
BİLGİ İÇİN: www.imdb.com

NVIDIA

Yanlış üretimden mahkemeye verildi

Geçtiğimiz birkaç hafta içerisinde üretim maddelerindeki hatalar nedeniyle manşetlere taşınan şirket hakkında dava açıldı. Üretimdeki hataya ilişkin yaptığı açıklamada firma, GPU'larının sürekli kullanımda çökebileceğini kabul etti. Firma hakkında ortak şikayet başvurusunu hazırlayan nVidia toptancısı Nancy Miller, hatanın ilanından bu yana geçen süre zarfında zararının şirket tarafından karşılanmasını talep etti. Miller, nVidia'yı, önceki yıllarda da üretimdeki hatadan dolayı toptancıları uyarmadığı için suçladı.
BİLGİ İÇİN: www.nvidia.com

PHOTOSHOP ELEMENTS 7

Hepsi bir arada

Adobe Photoshop Elements'in 7. sürümü Windows için artık hazır. Yeni fotoğraf düzenleme sürümü, hakkında epeydir konuşulan Scene Cleaner (sahne temizleme) özelliğiyle geliyor. Bu özelliğin kullanımı sayesinde bir fotoğraftaki, örneğin ilginç yerlerin önünde dikilmiş turistler gibi, gereksiz öğeler kolaylıkla temizlenebiliyor. Ayrıca yenilenmiş video düzenleme yazılımı Premiere Elements de yeni sürüme dahil edilmiş. Bu dahili video düzenleme aracıyla, doğumgünü, evlenme hatta extrem sporlar dahi yorumlarla hazırlanabiliyor. Her iki program bir arada ya da ayrı ayrı satın alınabiliyor. Tek yazılımın fiyatı 100 Euro civarındayken Photoshop ve Premiere Elements'e sahip paket 150 Euro'ya satılıyor.
BİLGİ İÇİN: www.adobe.com

HABERİNİZ OLSUN

CEM ŞANCI, cemsanci@chip.com.tr

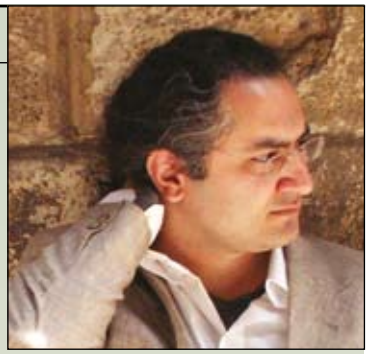

İnternetten alışveriş

"Dünya ülkeleri ticaretini geliştirmek için fırsat ararken biz e-ticareti bitirmeye çalışıyoruz!"

■ Ticaretin dijital dünya üzerinden gerçekleşmesi çoğu insanı korkutuyor. Sadece birkaç tuşa basarak mal alıp satma fikri, elbette yanlış insanların elinde bilinçsiz tüketiciyi mağdur edebilecek gelişemlere yol açabiliyor ancak sıkı güvenlik önlemleri alınmış ve devletin kuralarını, şeklini, standartlarını belirlediği bir ortamda internet ticaretin gelişmesi ve girişimcilere yeni ufukların açılması için büyük fırsat.

Küçük bir işletmenin, sade bir web sayfası üzerinden dünyanın başka bir ülkesindeki müşterisine mal satıp ülkeye döviz getirebileceğini düşünürseniz, bu imkandan korkmak yerini, onu geliştirmek üzerine çalışma yapmanın bir zorunluluk olduğunu fark edeceksiniz. Ancak bu ay, tüketiciler için yapılan bir uyarıda, internetten alışveriş yapmanın tehlikeli olduğu vurgunlanıp tüketicilere internetten uzak durmaları salık verilince, peşi sıra açıklamalar da gecikmedi.

Tarışmanın detaylarını aşağıda okuyabilirsiniz: Türkiye'nin önde gelen e-ticaret firmalarının bir araya gelerek kurduğu Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği Başkanı Kaan Dönmez, Tüketiciler Birliği Başvuru Merkezi'nin internetten alışverişle ilgili yaptığı açıklamaya ilişkin "İnternetten alışveriş yapmayın demek tüketicilerin lehine bir yaklaşım değildir ve tüketicileri korumak anlamına gelmez. Çok açık bir şekilde söyleyebilirim; e-ticarette güvenlik sorunu yok. Artık online alışverişte güvenlik korkusunu bir yana bırakarak, online alışverişin nimetlerinden faydalanma zamanıdır" dedi.

Elektronik Ticaret İşletmecileri Derneği (ETİD) Başkanı Kaan Dönmez, Tüketiciler Birliği Başvuru Merkezi'nin basına yansıyan son açıklamasının ETİD'de üzüntü yarattığını ifade etti. Türkiye'de her geçen gün daha da kurumsallaşan bir sektör olan e-ticaret'e karşı önyargı oluşmaması adına bu açıklamayı yapma kararı aldıklarını vurgulayan Dönmez, şunları söyledi:

"Bugüne kadar online alışveriş yapmamış vatandaşlarımız, internetten alışveriş yapmanın sakıncalı durumlar doğurabileceği algısına kapılabilirler. Oysa ki, internetten alışveriş tüketiciye zaman kazandırırken, mal ve hizmetlerin fiyat kontrolünü ve istikrarını sağlar. Bunun yanısıra, tüketiciye bol çeşit sunarak, kendi ihtiyacı olan ürünü bulmasında sonsuz fayda sağlar. İnternet alışverişi, günümüzde artık bir tercih değil ihtiyaçtır." İnternetten alışverişi sınırlamak ve sektöre girecek firmalara engel oluşturmak orta ve uzun vadede rekabeti azaltacağından sonunda yine tüketicinin aleyhine sonuçlanacak bir tekel oluşturabilir.

Çok açık bir şekilde söyleyebilirim; e-ticarette güvenlik sorunu yok, aksi durumda milyar dolar ciro yapılması zaten mümkün olamazdı. E-ticarete perakendenin dışında online bankacılık, e-devlet gibi hizmetler de girer. Bu tip hizmetleri dünya genelinde milyonlarca insan sorunsuz kullanıyor. Tam bir güvenlik sağlayacak yazılım, donanım ve danışmanlık hizmetleri herkesin erişebileceği fiyatlar seviyesine geldi. Güvenlik ile ilgili harcamaları artık maliyet olarak değil sektöre ve işe yapılan yatırım olarak algılıyoruz.

Dolayısıyla, dünya ülkeleri ticaret olanaklarını daha da geliştirmek için fırsatlar ararken ve internete hergün daha çok yüklenirken, bizim insanımızı ve girişimcimizi internetten soğutmaya çalışmak, pek manidar!

BLU-RAY DEVRİMİNDE SON NOKTA

Sony'den Blu-ray Disc oynatıcılar

Sony, geliştirdiği yeni BDP-S350 ve BDP-S550 Blu-ray Disc Oynatıcıları ile Full HD ev sineması deneyiminin son noktasını sunuyor. Sony'nin geliştirdiği yeni BDP-S350 Blu-ray Disc oynatıcı; ince, şık tasarımı ile tüm dikkatleri üzerine çekerken yüksek performansı ile de göz dolduruyor. Yeni BDP-S350, "24p True Cinema", "BonusView", "Sony Precision Cinema HD Upscale", "Precision Drive HD" ve "BD-Live Ready" gibi yeni heyecan verici Blu-ray özelliklerini içeriyor. Yeni BDP-S350'nin sahip olduğu "BD-Live Ready" ve BD-Java ürün yazılımları, zengin ev sineması deneyimini daha keyifli hale getiren birçok online servise erişmeyi sağlıyor. BDP-S350 Ethernet kablosu ile internete bağlandığında online blog'lara, yarışmalara girilebiliyor, film izlenebiliyor, veya çevrimiçi oyunlar oynanabiliyor. Ayrıca diske kaydedilmeyen ancak filmin web sitesinden bir USB flaş depolama cihazına indirilebilecek özel film fragmanlarına, en son oyuncu ya da yönetmen röportajlarına da erişilebiliyor.

BDP-S350'nin BonusView özelliği, tek bir BD medyada aynı anda ikinci bir görüntü akışı izlemeye olanak tanıyor. BDP-S350'de Sony'nin yeni "Precision Cinema HD Upscale" teknolojisi bulunuyor. Bu teknoloji sayesinde standart sinyaller (480i), 1080p'ye dönüştürüyor ve HDMI üzerinden 1080p TV'lere Full HD çözünürlüklü sinyal çıkışı veriliyor. Modelde ayrıca sallanan diskleri üç yönden algılayıp düzelterek Blu-ray Disc ve DVD oynatımını dengeleyen Sony'nin yeni Precision Drive HD özelliği de bulunuyor. Yeni BDP-S350 Ekim 2008, BDP-S550 ise Kasım 2008'den itibaren kullanıcıların beğenisine sunulacak.

BİLGİ İÇİN: www.sony.com.tr

SAMSUNG R60+ AURA

Samsung'dan yeni dizüstü

Samsung'un yeni dizüstüsü R60+, şık tasarımı ile dikkat çekiyor. Minimalist ve dinamik tasarımlı R60+, 15,4 inç geniş ekranı ile Intel Core Duo mobil teknolojisini, ATI'nin Radeon HD 3400 ekran kartı ile birleştirmiş. Windows Vista ile gelen araç kasa yapısı ile günlük yaşamın getirdiği koşuşturma ve zorluklara karşı dayanıklılık sunuyor. Tüm Samsung dizüstü bilgisayarlarında olduğu gibi, R60+ da Silver Nano teknolojisini sunuyor. Klavyesine serpilmiş nano boyutlu gümüş iyonları ile sisteminizi bakterilerden tamamen uzak tutuyor. Samsung R60+ kolay video görüntüleme, fotoğraf basımı ve geniş hacimli dosyaların aktarımını sağlayan iletişim teknolojilerini tüketicisinin beğenisine sunuyor.

BİLGİ İÇİN: www.samsung.com.tr

PANASONIC LUMIX DMC-G1

Değiştirilebilir lensli kompaktlar

Micro 3:4'lük sistem sayesinde SLR teknolojisi, gelişimini kompakt dijital fotoğraf makinelerine de entegre ediyor. Panosoic'in Lumix DMC-G1 adlı makinesi değiştirilebilir lensler kullanan ilk ürün olma özelliğine sahip. 12 MP'lik dijital fotoğraf makinesi, algılayıcı temizleme sistemi, 3 inçlik ekran ve viewfinder özellikleriyle geliyor. ISO 3.200 değeri sayesinde zayıf ışık koşullarında bile flaşsız çekim yapabilmek mümkün. Çekilen fotoğraflar SDHC belleklerde JPEG ya da RAW biçiminde saklanabiliyor ve video çıkış ya da HDMI kablosuyla görüntülenebiliyor G1, görüntü sabitleyici özellikle 14-45 mm'lik lensiyle yaklaşık 750 Euro'ya satışa sunulacak.

BİLGİ İÇİN: www.panasonic.com

SWYPE

Dokunmatik ekranlara sözlük

T9 sözlüğünün geliştiricileri Cliff Kushler ve Randy Marsden, metin girdileri için bu kez dokunmatik ekranlara yönelik yeni bir teknik tanıttılar. Swype adındaki bu yazma yazılımı, parmağınızı ya da kaleminizi harflerin üzerinden kaldırmadan, klavyeyi kullanmanıza gerek bırakmayacak biçimde yazı yazmanıza olanak tanıyor. Böylelikle metin girdilerinin hızlanması amaçlanıyor.

BİLGİ: www.swypeinc.com

YENİ "ULTRA DAYANIKLI 3" TEKNOLOJİSİ

Gigabyte'tan anakartta dayanıklılık standardı

Gigabyte, önemli ölçüde düşük sistem ısısı ve arttırılmış hız aşırtma (overclock) stabilitesi sağlayarak 57g. (2 OZ) bakır içeren sektördeki ilk masaüstü anakart olan Ultra Dayanıklı 3 anakartı piyasaya sundu. Gigabyte'ın "ultra dayanıklı" markası ile tasarladığı anakartlar özel kapasitörler ve bileşenlerle hataya, yanmaya ve yıpranmaya karşı daha dayanıklı ürünler sunduğu iddiasında. Bakır miktarının iki katına çıkartılması, tüm PCB genelinde anakartın işlemci güç bölgesi gibi kritik alanlarında ısıyı daha etkin biçimde yayarak, etkili bir termal soğutma çözümü sağlamasına neden olmuş. Ultra Dayanıklı 3 anakartlar, klasik anakartlara oranla 50°C'ye kadar daha düşük çalışma ısısı sağlıyor. Ayrıca iki katına çıkartılan bakır miktarı elektrikten %50 tasarruf edilmesine yarıyor. Bu bakır yapı, daha iyi sistem stabilitesi sağlayıp, hız aşırtma için daha yüksek sınırlara olanak tanıyor. Japon üreticileri tarafından geliştirilmiş kapasitörler. 50,000 saatlik kullanım ömrü vaat ediyor.

BİLGİ: www.gigabyte.com.tr

INTEL X25-M SSD

Intel'in yeni süper sabit diski

İşlemci, bellek ve ekran kartlarının gün be gün gelişme gösterdiği piyasada manyetik sabit diskler de yavaş yavaş hızlanıyor. Gelecekte piyasaya sunulacak Core i7 gibi işlemcilere dar boğaz oluşturmaktansa, Intel bu sorunu görmezden gelmeyi bir kenera bırakıp diğer SSD'leri geride bırakacak bir üretime soyunuyor. Test Merkezi'mizde yaptığımız testlerde Intel yeni diskinin kaydetmede, okuma ve yazmada 0,1 milisaniyenin altında erişim süresine sahip olduğunu gördük. Bu oran Samsung'un SpinPoint M6 manyetik sabit diskinden neredeyse 100 kat daha fazla veri yazma hızı anlamına geliyor. Veri aktarım hızlarında da çok büyük hızlanmadan bahsedebiliriz: Intel bus hafızları saniyede 240 MB veri aktarım hızının peşine düşmüş ki bu SpinPoint'in verilerinden dört kat daha fazla. Yeni teknolojinin günlük kullanımda oluşturduğu farka bir başka örnek: Yeni kurulmuş test bilgisayarımız Intel'in SSD sabit diskiyle Firefox 3'ü bir saniyede çalıştırdı ki bu rakam benzerlerinde 20 kat daha uzun sürüyor. Karar: Eğer dünyadaki en hızlı sabit diske sahip olmak istiyorsanız Intel'in Solid State Disc'inden (SSD) edinmeniz gerekiyor. Ancak 80 GB'lık bir Intel SSD'si için ödemeniz gereken fiyat aşağı yukarı 600 dolar.

BİLGİ İÇİN: www.intel.com

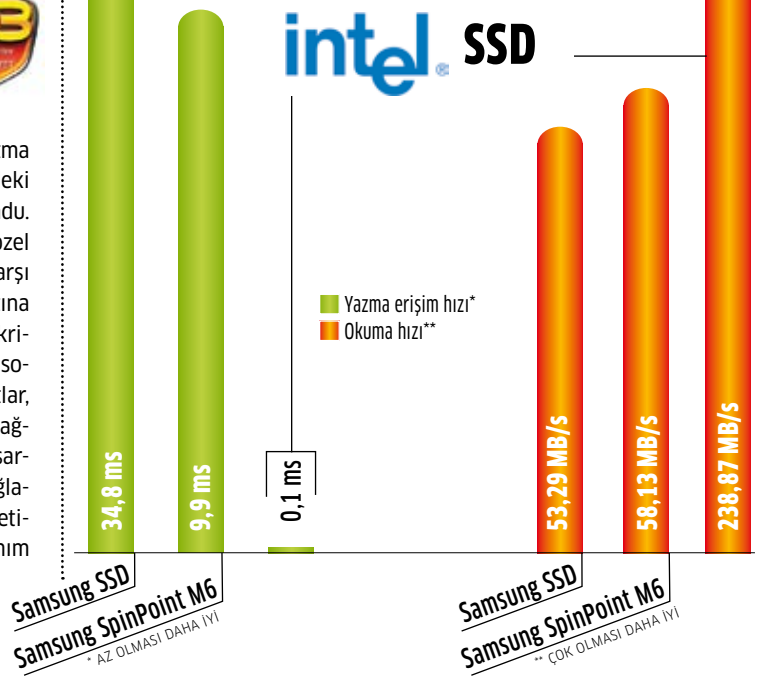

Adobe RGB: Daha gerçekçi renk uzayı

Gerçek renkler uzun zamandan beri sadece fiyatı el yakan profesyonel ürünlerde görüntülenebiliyordu. Artık Adobe RGB renk tayfını görüntüleyebilen monitörler ucuzluyor. CHIP, bu yazıda **RENK UZAYININ** ne olduğunu, Adobe RGB'nin ne işe yaradığını anlatıyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / TL

İşte size sinir bozucu bir senaryo: 2.000 Euro'ya kıyıp aldığınız yeni DSLR fotoğraf makinesiyle birbirinden güzel tatil fotoğrafları çektiniz. Saatler boyunca dişinizi sıkıp resimleri işlediniz, monitörünüzde gerçekçi ve parlak renklerde görünen fotoğrafları, kaliteli bir mürekkep püskürtmeli yazıcıdan bastınız. Sonuç tam bir rezalet. Renklerin gerçek hayattaki renklerle de, monitörde görünenle de uzaktan yakından ilgisi yok. Bu hayal kırıklığına yol açan ise, maalesef TFT'lerin ve yazıcıların farklı renk uzaylarında çalışması. Adobe RGB, bu sorunu ortadan kaldırma iddiasına sahip. Şu ana kadar Adobe RGB renk uzayını görüntüleyebilen TFT'ler 20.000 Euro'ya varan fiyatlarla satılıyordu ki, bunun da parmağını deklanşörden çekmeyen amatörler için biraz fazla olduğu aşikar.

Ancak bunun onda biri fiyata da tüm Adobe RGB uzayını görüntüleyebilen modellere, örneğin 1.500 Euro'luk Samsung X20'ye sahip olabilirsiniz. Adobe RGB'nin %92 ila 95'ini görüntüleyebildiğini iddia eden diğer modellerse neredeyse standart TFT fiyatına satılıyor. Peki, Adobe RGB nedir, ne işe yarar? CHIP bilmeniz gereken her şeyi anlatıyor.

BİLGİ

Gözlere hitap eden renkler

İnsan gözünün ayırt edebildiği tüm renk kapsamının iki boyutlu temsiline mümkün klan CIE standart sistemi 1931'de kabul edildi. Bu sistem, farklı renk uzaylarının kolayca anlaşılabilir şekilde gösterilmesine izin veriyor. Renk uzayları, her bir köşesinde en saf yeşil, mavi ve kırmızı renklerin bulunduğu üçgenlerle gösteriliyor. Her tonun bu koordinat sisteminde bir konumu var. Eski renk uzayı sRGB, ana renklerde neredeyse dengeli bir dağılım gösterirken, Adobe RGB'nin uygulamada eksik olan yeşil açığını kapatmak için genişletilmiş bir renk uzayından faydalandığı görülüyor.

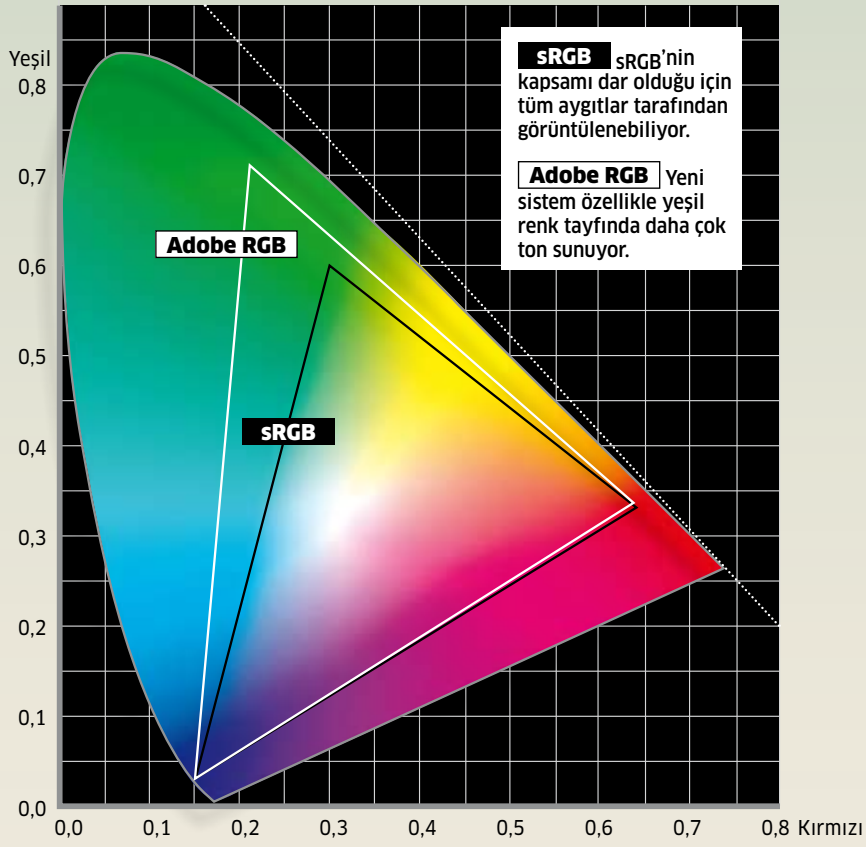

Temeller: Renkli görüş ve renk uzaylarının gereksinimleri

İnsanların görüş sistemi, retinadaki algılayıcı hücrelere dayalıdır. Adına fotoreseptör denilen bu hücrelerin üç tipi vardır (Koni biçimli olanlar yüksek ışık şiddetine, çubuk biçimli olanlarsa düşük şiddetli ışığa duyarlıdır): S tipi denilen hücreler maviyi, M tipi yeşili, L tipi ise kırmızıyı tespit eder. Bu isimler, İngilizcede ışığın farklı dalgaboylarını anlatmak için kullanılan "Short" (Kısa), "Medium" (Orta) ve "Long" (Uzun) sözcüklerinin kısaltmasıdır. Beyine konilerin ilettiği bilgi, orada ana bir renk ya da bir renk karışımı oluşturur. Renk sentezi böylece gerçekleşir ve bunun için de eklemeli (additive) ve çıkarmalı (subtractive) olmak üzere iki yöntem vardır.

Hermann Grassmann (1809-1877) Renk karışımının dört kanununu bulan bilim adamı.

ARTI, EKSİYE KARŞI Bir bilgisayar monitörü kendiliğinden ışık saçan bir aygıttır. Renkleri,

Renk kalibrasyonu Monitörlerin ve yazıcıların renk uzayları Spyder3Elite ile ayarlanabiliyor.

Renk sentezi: Eklemeli ve çıkarmalı

İnsanlar renkleri her zaman aynı şekilde ayırt eder. Ancak renk oluşumu, yani sentez, farklı teknik ürünlerde farklı temellere sahiptir.

Her renk karışımı, ana renklerin bir araya gelmesi demektir. Ama ışığı oluşturan ve ışığı yansıtan aygıtlar arasındaki fark önemlidir. Monitörler gibi ışıyan aygıtlar eklemeli renk sentezine göre çalışır ve renk karışımı elde etmek için ana renkler olan kırmızı, yeşil ile maviyi karıştırır. Eğer renk kağıda basıldıysa, o zaman renkli yüzey ışığın bir kısmını soğurur, diğer kısmını ise geri yansıtarak karışık renkleri oluşturur.

Çıkarmalı renk karışımı

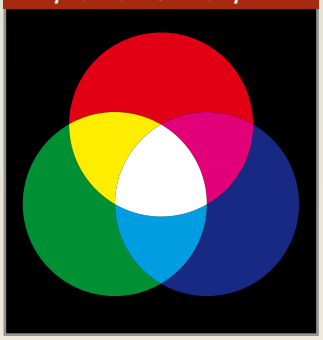

Daha az ışık Çıkarmalı karışımda, tüm renklerin ışığı emilerek siyah oluşturulur.

Eklemeli renk karışımı

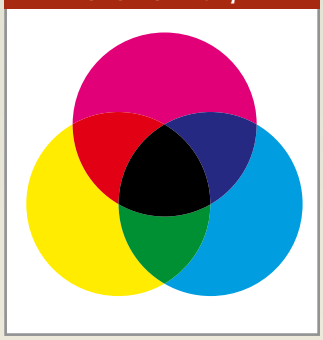

Daha fazla ışık Eklemeli renk karışımında beyazı oluşturmak için tüm dalgaboyları toplanır.

farklı renklerdeki ışıkları ekleyerek, bir başka deyişle, eklemeli bir şekilde oluşturur.

Oysa bir yazıcı, kendi kendine parlamayan, ancak çevresel beyaz ışığın bazı kısımlarını emen, bazı kısımlarını yansıtan ve rengi böylece çıkarmalı yöntemle oluşturan bir aygıttır. (Yukarıdaki kutuya bakınız.)

İki aygıt türü de farklı ana renklere sahiptir. Eklemeli renk sentezinde kırmızı, yeşil ve mavi renkler kullanılır. Bu renk modeli, RGB olarak da bilinir. Oysa okuldaki resim derslerinizden de anımsayacağınız gibi, çıkarmalı renk modelinde mavi, kırmızı ve sarı renk vardır. Çıkarmalı renk sentezinde renk karışımı, tıpkı bu resim derslerinde gördüğünüz şeyi yapar. Yani sarıyla maviyi eşit miktarda karıştırırsanız yeşil rengi elde edersiniz. Ya da üç ana rengi birbirine karıştırırsanız ortaya çok koyu, neredeyse siyaha benzer bir gri çıkar. Bu nedeniyle, yazıcılarda CMY modeli kullanılır. Bu harfler, baskı teknolojisi için ideal renklerin baş harfleridir. C, yani siyan parlak ve mavi-yeşil arası bir renktir. M, yani macenta parlak bir mordur. Y ise limon sarısını gösterir. Tüm yazıcılarda kullanılan bu modele, K harfiyle gösterilen bir de siyah renk eklenir (K harfi, ofset baskıcılıktaki 'key plate'den gelmektedir). Siyah, üç ana rengin karışımından oluşan ve griye çalan siyah rengi, bildiğimiz siyaha dönüştürmekte kullanılır. Böylelikle bu model CMYK adını alır.

Farklı renk modellerini kullanmak normalde sorun yaratmayabilirdi, ancak ne yazık ki renkli bir fotoğrafın kağıda basılması için, monitördeki RGB renk uzayının yazıcının CMYK renk uzayına dönüştürülmesi gerekir. Bugüne kadar, iki renk modelinde de aynı görünen renk karışımları elde etmenin bir yolu bulunamamıştır. Bunun altında yatan başlıca sebep, farklı RGB ve CMYK renk uzaylarına sahip çok sayıda aygıtın bulunmasıdır. Bu yüzden de monitörlerde görülen renklerle kağıt üzerindeki halleri arasında dağlar kadar fark bulunabilir.

Adobe RGB: Monitörde daha yeşil resimler için genişletilmiş renk uzayı

RGB ve CMYK modelleri standartlaştırılmış bir matematiksel esasa dayanmadığı için, her aygıtta farklı sonuçlara yol açabilir. Bunun üstesinden gelmek için el ele veren Microsoft ile Hewlett Packard, 1996'da CRT (tüplü) monitörler için sRGB (standart RGB) adlı bir renk uzayını duyurdular. CIE x-y koordinat sisteminde (► **S. 24**)'deki bilgiye bakınız, kırmızı, yeşil ve mavi renklerin koordinatları, beyaz noktayla aynı sabit değerleri veriyordu.

Bir sRGB monitörünün görüntüleyebildiği tüm renkler bu üçgen şekilli kapsamın içinde kalır bakınız, (► **S. 24**) bilgi grafiği, siyah çizgi). Yine aynı şekilde, sRGB'de her renk üç rakamdan oluşacak şekilde matematiksel bir tanıma sahiptir. Örneğin saf bir kırmızı 255/0/0 değerine sahipken, hafif bir koyu yeşil için bu değerler 114/247/160 şeklindedir.

SRGB'NİN YETERSİZ KALDIĞI NOKTA SRGB uyumlu aygıtlar, toplam CIE kapsamının sadece %35'ini kapsayan dar bir renk yelpazesine sahiptir. Renk skalası, monitörün görüntüleyebildiği renk sayısını değil, görüntülenen ışığın dalga boyunu gösterir. sRGB modeli, yeşilin sayısız tonunu göz ardı etmektedir. Bu yüzden, doğada var olan birçok renk, monitörde yeniden oluşturulamamaktadır. Profesyonel fotoğrafçılar ve grafik tasarımcıları da daha iyi renk geçişleri ve monitörde gördükleri gölgeleri aynı şekilde basılı halde de alabilmek istiyorlar. sRGB'nin kapsamının CMYK'ya göre çok kısıtlı olduğunu hemen belirtelim.

ADOBE RGB RENK MODELİ

Bakınız (► **S. 24**) bilgi grafiği, beyaz çizgi). Bu model Adobe tarafından daha 1998'de geliştirilmişti. Bu model, genişletilmiş yeşil renk paleti sayesinde CIE renk kapsamının neredeyse %50'sini, CMYK'nın ise hemen hemen tümünü görüntüleyebilmektedir. Bu yüzden, bir Adobe RGB destekli monitörde, aygıtın gerekli aygıtla ayarlanması koşuluyla (örneğin yaklaşık 450 Euro'ya satılan, Spyder3Elite'i ve Spyder3Print'i içeren Spyder3 Studio kalibrasyon setiyle) neredeyse tüm baskı renklerini görüp işleyebilirsiniz. Bu şekilde hazırlanmış bir resmin monitörde ve kağıt üzerinde neredeyse hiçbir farkı yok.

Ancak bir başka sorun daha bulunuyor: O da ucuz TFT monitörlerde kullanılan CCFL flüoresan tüplerinin düşük bir renk tayfına sahip olması. Yukarıda sözünü ettiğimiz 1.500 Euro'luk Samsung X20, Adobe RGB'yi %100 görüntüleyebilen led arka plan aydınlatma teknolojisini kullanıyor.

Bunu fazlaca pahalı bulanlar ise Adobe RGB'yi %95 oranında görüntüleyebilen modellere, örneğin 900 Euro'ya satılan 24 inçlik LaCie'ye bakabilirler.

balkim@chip.com.tr

SOURBERRY

Ekşi Sözlük radyosu

Ekşi Sözlük'ü takip edenler, yazar olsun olmasınlar, Ekşi Sözlük'ün radyosundan yararlanıp, tüm gün boyunca sözlük yazarlarında oluşan geniş ve farklı zevklere sahip dj'lerin seçtiği şarkılar ve sohbetlerle günlerine keyif katabilirler.

Sourberry isimli internet radyosu, ayrıca MSN üzerinden ve IRC chat odası üzerinden istek alıyor ve katılım kabul ediyor. Sözlük yazarları disq ve rotten'in geliştirip yönettiği Sourberry'i dinlemek için, giriş sayfasındaki »On Air« sekmesinden sayfasındaki WinAmp veya Windows Media simgelerine tıklayarak, indireceğiniz küçük dosyayı çalıştırmanız yeterli. Ayrıca radyo kotalı kullanıcılar için daha az download gerektirecek şekilde de çalıştırılabiliyor.

BİLGİ İÇİN: **www.sourberry.org**

NOKIA MÜZİKLE GELİYOR

Telefon alana müzik bedava

Nokia, Londra ve Singapur'daki Nokia Remix etkinliklerinde, müşterilerine yepyeni bir müzik keyfi yaşatacak olan 'Müzikle Geliyor'un (Comes With Music) kullanıcılarla buluşacağını duyurdu. 'Müzikle Geliyor' cihazı alan kullanıcılar, yerli ve yabancı sanatçıların milyonlarca parçasının yer aldığı müzik kataloglarına bir yıl boyunca sınırsız olarak ulaşabilecek. Nokia yetkilileri yeni hizmeti şöyle anlatıyor: "Müzikle Geliyor, dijital eğlence endüstrisinin şimdiden örnek almaya başladığı eşi görülmemiş bir değer ve kolaylığı müşterilerine sunuyor. Kullanıcılar ücret konusunda kafa yormadan şarkı indirebilecek ve önerilen müzikleri anında dinleyebilecekler. Ayrıca, 'Müzikle Geliyor, Nokia Music Store'daki milyonlarca müzik eserine sınırsız erişim imkanı sunuyor."

BİLGİ İÇİN: **www.nokia.com.tr**

VİDEOLAN PROJESİ

Yeni sürüm VLC

VLC media player 1.0 sürümüne emin adımlarla ilerliyor. Yeni codec'ler klasik sürüme çoktan entegre edildi ve kullanıcı arabirimi 0.9.2 sürümünden sonra ciddi biçimde elden geçirildi. Yeni sürüm flash biçimlerini olduğu kadar camcorder biçimlerini ve diğer decoder protokollerini de destekliyor. Yeni video ve ses fltreleri sayesinde videolar ve logo'lar daha da keskinleşiyor. VLC player, ücretsiz olarak indirilebiliyor.

BİLGİ İÇİN: **www.videolan.org**

TOSHIBA

1.8 inçlik 240 GB sabit disk

Toshiba, MP3 çalarlarda, netbook'larda ve taşınabilir cep telefonlarında kullanılan 1.8 inçlik sabit disklerinde kapasite artırımına gitti. Toshiba'dan gelen bilgilere göre mm^2 başına düşen bit yoğunluğu 531,9 Mbit'e yükselerek en yüksek değerler elde edilmiş. Bununla birlikte araç, 500 G'lik şoklara kadar dayanıklılığa sahip. Ne var ki fiyat henüz belirsiz.

BİLGİ İÇİN: **www.toshiba.com**

DİJİTAL EL ÇANTASI

HP'den moda atılımı

HP ve dünyaca ünlü tasarımcı Vivienne Tam, moda tutkunlarına yönelik özel bir dizüstü bilgisayar tasarımı yarattıklarını duyurdu.

"HP bana özel bir dizüstü bilgisayar sürümü yaratmak üzere geldiğinde, tasarım bir anda aklımda beliriverdi" diyor Tam. "Bu dizüstü bilgisayar, hem modayı hem de teknolojiyi tutkuyla takip eden modern kadının gereksinimlerinin gerçek bir yansıması. Her yaştan, her ırktan ve her gelir seviyesinden kadına hitap edecek bir dizüstü bilgisayar yaratmak istedim" diye de ekliyor.

Dizüstü bilgisayarın üzeri pırıltılı kırmızı ve şakayık çiçeklerle parlıyor. Şakayık tasarımı bilgisayarın içine, tuş takımının altına doğru özenle taşınıyor. Dizüstü bilgisayar, bir el çantası olarak taşınırken dış kısmını korumaya yardımcı olan nakışlı kapağı ise tamamlayıcı bir parça olarak tasarımın özellikleri arasında.

Şakayık tasarımında Asya ve Batı kültürleri, antik çağlar, modern tarz, teknoloji ve moda eşsiz bir uyumla harmanlanıyor. Bu tasarımda Tam'a Tibet'teki Olimpiyatlar sırasında koşu pistlerinden tanıdığımız "China Chic" tarzı ilham vermiş; onun iyi yaşamak ve güzel olmayı amaçlayan kişisel mantrasını temsil ediyor.

"Şakayık, Çin'in milli çiçeği. Güzel olmasıyla birlikte refahı, talihi ve saadeti temsil ediyor" diyen Tam sözlerine şöyle devam ediyor: "Bu çiçeklerin çok katmanlı yapısı, kişisel tarzının yanı sıra teknolojiyi de zengin ve çok yönlü yaşamının bir parçası haline getirmeyi başaran modern kadınla ortak özellikler taşıyor." HP Vivienne Tam Özel Sürüm dizüstü bilgisayarın, gelecek senenin ilk günlerinde tüketiciyle buluşması bekleniyor.

BİLGİ İÇİN: **www.hp.com.tr**

PRO EVOLUTION SOCCER 2009

Oyun devam ediyor

Dünyanın En İyi Futbol Oyunu Pro Evolution Soccer 2009 Lansmanın İstanbul Tenis Kulübünde yapıldı. 20:00 / 24:00 saatleri arasında yapılan Lansmana, Fenerbahçeli genç futbolcu Can Ara ve Beşiktaşlı yıldız oyuncu İbrahim Toraman katıldı. Lansmanda yapılan 'PES 2009' turnuvası büyük çekişmelere sahne olurken final yaklaştıkça hareketli dakikalar yaşandı. Dereceye giren editörlere hediyeler verildi.

BİLGİ İÇİN: **www.ea.com**

TELEKOMÜNİKASYON KURUMU TEST ETTİ ONAYLADI

General Mobile'ın çift kartına onay

Nihayet ayrı ayrı cep telefonu kullanma dönemi son buluyor.

İletişim, eğlence ve haberleşmeyi bir arada sunan General Mobile, Türk Telekomünikasyon Kurumu tarafından belirlenen çift sim kartlı cep telefonları standartlarına uygunluk testinden başarıyla geçti. Telekomünikasyon Kurulu tarafından yapılan test sonuçları, 20 Temmuz 2008 tarihli yazısı ile General Mobile'a iletildi.

General Mobile Genel Müdürü Muzaffer Gölcü, General Mobile ürünlerinin Amerika ve Avrupalı tüketiciler tarafından da güvenle kullanıldığını söyledi. Ürünlerin Amerika ve Avrupa'da bulunan ilgili otoriteler tarafından da standartlara uygunluğunun daha önceki vesilelerle defalarca tespit edildiğini kaydeden Gölcü, "Kaliteyi ve tüketici memnuniyetini öncelikli ilke olarak edinmiş olan General Mobile markalı ürünlerimiz Amerikalı ve Avrupalı tüketicilerimiz gibi tüm Türk kullanıcılarımız tarafından da gönül rahatlığı ile kullanabilir" dedi.

Muzaffer Gölcü, Telekomünikasyon Kurumu Teknik Düzenleme ve Standardizasyon Daire Başkanlığı bünyesindeki Piyasa Gözetim ve Denetim Modern Laboratuvarı'nda çift sim kartlı telefonların teknik özelliklerinin standartlara uygun olup olmadığına ilişkin testler yaptığını belirterek şunları söyledi:

"Yapılan bu testler sonucunda Telekomünikasyon Kurumu tarafından, "Test Sonuç Raporu" başlıklı, 20 Temmuz 2008 tarih ve B.61.0.TLK.0.13.00.04-351.04/67852-44294 sayılı yazı ile tarafımıza teste giren General Mobile marka DST11 model cihazın testlerden başarı ile geçtiği bildirilmiştir. Dolayısıyla ürünlerimizin teknik özelliklerinin Telekomünikasyon Kurumu tarafından belirlenen standartlara uygun olduğu tespit ve tescil edilmiştir."

General Mobile'ın "Piyasa Gözetim ve Denetim Modern Laboratuarı"ndaki testlerden geçtiğini belirten Gölcü, "Önümüzdeki dönemde gelecek yeni ürünler de ilke olarak tüm testlere tabi tutulacak ve standartlara uygun ürünler tüketicimizin beğenisine sunulacak" diye konuştu.

General Mobile Türkiye Distribütörü ve Gençcell Yönetim Kurulu Başkanı Necati Genç de yapılan bu denetimler ve açıklanan sonuçlarla ilgili olarak şunları söyledi:

"Telekomünikasyon kurumuna çift sim kart piyasasına ilişkin yapmış oldukları denetim, düzenleme ve standardizasyon faaliyetleri dolayısıyla çok teşekkür ediyoruz. Gençccell olarak biz bu sektöre uzun zamandır hizmet verip yatırım yapmaktayız. Yaptığımız yatırımlarımızda dikkat etmeye çalıştığımız kalitenin ne derece önemli olduğu bir kez daha ortaya çıkmış oldu."

BİLGİ İÇİN:
www.generalmobile.com.tr

MOTOZİNE ZN5

Motorola ve Kodak işbirliğine gitti

Mobil iletişim lideri Motorola ile görüntüleme teknolojilerinde dünyanın en önde gelen markası Kodak, güçlerini Motozine ZN5'te birleştirdi. Hem yüksek kalitede bir telefon hem de gelişmiş bir kamera özelliğine sahip olan Motozine ZN5, telefonlarından çok daha fazlasını isteyen kullanıcılara yönelik olarak üretilecek.

Motozine ZN5, Motorola'nın ModeShift teknolojisi ile Kodak görüntüleme teknolojisini birleştiriyor. Böylelikle kullanıcılar fotoğraflarını internetteki paylaşım sitelerine kolaylıkla yükleyebilecek. Ayrıca doğrudan yazıcıdan baskısını alabilecekler.

Motorola Türkiye Mobil iletişim Araçları Ürün Müdürü Hasan Mihrican: "Günümüzün yaratıcı tüketicileri için sadece iyi fotoğraflar çekmek yeterli değil. Günümüz tüketicileri artık fotoğraf çekmenin yanı sıra fotoğraflarının rötuşlarını yapmayı, kendilerini sergi açan bir fotoğraf sanatçısı gibi hissetmeyi ve fotoğraflarına bir eleştirmen gözüyle bakabilmeyi de istiyorlar" diyor. "İşte Motozine ZN5 bütün bunları yapabilmelerini sağlıyor."

Fotoğraf çekmek için yaratıldı

Kodak objektifin kapağı kaydırılarak fotoğraf çekme moduna geçmesiyle ZN5, 5 MP'lik ultra süratli bir kameraya dönüşüyor. Cihaz, otomatik netlemesi, Xenon flaşı, isteğe bağlı 4 GB'lık harici hafızası ve zayıf ışık koşulları için optimize edilmiş ayarlarıyla, kompakt bir dijital fotoğraf makinesinden bekleyeceğiniz her özelliği sunuyor. Fotoğraflar tek bir dokunuşla ana ekranda görüntüleniyor. Fotoğraflar tek bir tıklamayla Gallery Link üzerinden anında Kodak Gallery'ye **(www.Kodakgallery.com** veya **www.Kodakgallery.eu.com)** yüklenebiliyor. Ayrıca fotoğraflar ShoZu kanalıyla çeşitli sosyal iletişim ağlarının sitelerine de yüklenebiliyor. Kullanıcılar fotoğraflarını USB, Wi-Fi veya Bluetooth kablosuz teknolojisiyle PC'ye aktarabiliyor.

BİLGİ İÇİN: www.motorola.com.tr

GERÇEKLER

Tehlike barometresi
Ekim Ayında:

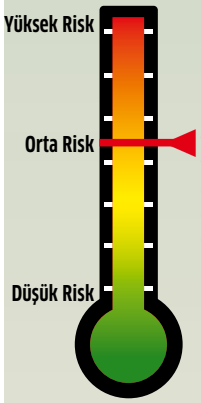

Korsanlar yılbaşı öncesi yeni oyun-caklarını test ediyor, dikkatli olun.

Kullanıcılar ağlarını nasıl koruyor?

1. Anti virüs programı % 86,1

2. Casus önleme yazılımları % 44,8

3. Kablosuz şifreleme % 44,7

Kaynak: Webroot

İnternet kullanıcılarının yarısından azı ağlarını şifreleyerek koruyor.

Parola hırsızlığı

Yemleme URL'lerinin sayısı

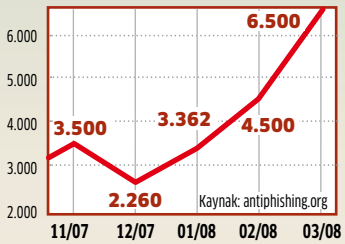

Artan risk Korsanlar giderek artan sayıda site üzerinden kullanıcıların parolalarını çalıyor.

Online güvenlik

www.chip.com.tr/guvenlik

En güncel virüs haberleri ve güvenlik konularında makaleler için CHIP Online'ı ziyaret edebilirsiniz.

Kendi kendini yok eden ağ

Korsanlar basit bir veri paketi sayesinde kablosuz yönlendiricileri çıldırtabiliyor ve tümünü **ÇALIŞMAZ** hale getirebiliyor.

Süheyl Ahmed adlı korsan için bir W-LAN'i çökertmek en fazla beş saniyelik bir iş. Bu saldırıyı, insanın bağışıklık sistemindeki bir hastalığa benzetmek mümkün. Bilindiği gibi kimi rahatsızlıklarda bağışıklık sistemi sağlıklı hücreleri hedef alıp onları yok ediyor. Aynısının W-LAN'a uygulanmış halinde ise, üzerinde oynanmış bir veri paketi göndererek yönlendiriciyi iyiyi kötüden ayıramayan bir katile dönüştürmek mümkün. Üstelik bu saldırıya ne sadece güvenilir terminallerin ağa dahil olmasına izin veren MAC filtresi karşı koyabiliyor ne de 20 karakterlik parolalı, AES korumalı bir WPA2 şifrelemesi. Bu yüzden, korsanların saldırısına mani olmak mümkün değil. Neyse ki teselli bulabileceğimiz tek bir şey var, o da verileri Ahmed'in bile okuyamaması. Onun saldırısı istemciyle sunucu arasındaki etkin bağlantıyı kesintiye uğratıyor ve aygıtların kendiliğinden tekrar bağlanmasını engelliyor. Bu hizmet dışı bırakma (DoS) saldırılarının yeni türü özellikle de ticari W-LAN'lar için büyük sorun teşkil ediyor. Zira ağır çalışır hale getirmenin tek yolu donanımı sıfırlamak. Kişisel ağlar için bu altından kalkılabilir bir şey, ama çoğu kurumsal ağda yüzlerce erişim noktası bulunuyor.

Üstelik korsanın W-LAN standardına da kafa yorması gerekmiyor. Çünkü ağa dahil olanların kimliklerini yeniden doğrulaması için kullanılan bir denetim komutları kümesi var. Bugüne kadar, korsanlar bu tür denetim paketlerini ağlara sızdırmak için yönlendiricinin MAC adresini kullanıyorlardı. Ama artık bazı erişim noktaları bu saldırıya karşı önlem almış durumda. Ahmed'in saldırısı bir adım daha ileri gidiyor. Bir veri paketinin üzerinde oynuyor ve IEEE-802.11 standardında kullanılmayan bir dönüş MAC adresinden (6xFF) yararlanıyor. Bu paket sayesinde korsan, yönlendiricinin istemcilerin kimliğini doğrulamasını istiyor. Bu istek hem basit hem de bir o kadar tehlikeli. Zira çoğu ağ bu mesaja karşılık tüm istemcilere oturumu sonlandırma komutuyla karşılık veriyor. Üstelik bağlantısı kesilen istemciler, yönlendirici artık hiçbir bağlantıyı kabul etmediği için tekrar bağlanamıyor.

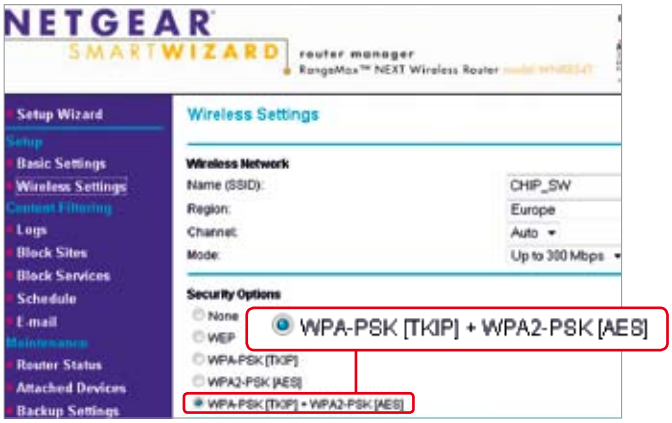

Şifrelemenin faydası yok WPA2-AES şifrelemesinden faydalanan kablosuz ağlar bile korsanların karşısında duramıyor.

Yönlendiricinizi koruyun: Bu yeni riske karşı sisteminizi şu şekilde koruyabilirsiniz

Üreticiler daha şimdiden bellenim güncellemeleri üzerinde çalışıyor. Bu yüzden, yönlendiricinizin en son sürüm yazılımı kullandığından emin olun. Bunun için de yönlendiricinin yapılandırma sayfasına ulaşıp "Firmware" kısmına bakabilirsiniz. Bu sayfaya genelde 192.168.1.1 adresinden erişilebiliyor. Eğer bir güncelleme yoksa SSID iletimi özelliğini devre dışı bırakın.

SİBER SUÇLAR UYUŞTURUCU KAÇAKÇILIĞINI GEÇTİ

FBI siber suçların peşinde

CeBIT 2008 çerçevesinde yer alan Bilişim Zirvesi için Türkiye'ye gelen, güvenlik içerik yönetim çözümlerinin geliştirilmesinde öncü yazılım devi Kaspersky Lab'in EEMEA Virüs Laboratuar Başkanı Costin Raiu, siber suçların özellikle 2007 yılında artış gösterdiğini, terörizm ve istihbarat sızdırma operasyonlarının ardından FBI'ın mücadele ettiği öncelikli suçlar arasına girdiğini söyledi. Costin Raiu, ABD Hazinesinin 2004 yılında hazırladığı bir rapora göre siber suçların zararlarının uyuşturucu trafiğini de geçerek 105 milyar dolardan daha fazla bir rakama ulaştığını ifade etti. Raporda, siber suçların verdiği zararın, 20 milyar dolar civarındaki güvenlik endüstrisinin 5 katı büyüklüğüne sahip olduğunu da belirtti. Son yıllarda siber suçların artık çok organize bir şekilde işlendiğine dikkat çeken Raiu, güvenlik istihbarat birimlerinin harekete geçtiğini belirtti.

BİLGİ İÇİN: www.kaspersky.com.tr

BİLGİ

Yeni güvenlik riskleri

APPLE QUICKTIME

Korsanlar QuickTime'ın dokuz kritik açığını kullanarak bilgisayarlarda kod çalıştırabiliyor. Bunun üzerine zararlı kodlar tüm yönetici yetkilerini elde ediyor.

► **Çözüm:** Bu sorun QuickTime'ın son sürümü olan 7.5.5'te giderilmiş.

BİLGİ İÇİN: www.apple.com

WINDOWS MEDIA PLAYER 11

Windows Media Player'daki bir açık, korsanların bilgisayara tehlikeli araçlar kopyalamasına ve ardından sistemi ele geçirmesine izin veriyor.

► **Çözüm:** Windows Güncelleme işleviyle programın son sürümünü indirin.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

GOOGLE CHROME

Saldırgan, "Farklı Kaydet" işlevinde yaptığı bir tampon bellek taşmasıyla bilgisayara kod yükleyebiliyor.

► **Çözüm:** En son beta sürümü olan 0.2.149.29'u kurun. Bilgisayarı önemli işler için kullanıyorsanız en son sürümü beklemelisiniz.

BİLGİ İÇİN: www.google.com/chrome

MICROSOFT BITLOCKER

Açık koruma

BitLocker gibi sabit disk şifreleme yazılımlarının parolaları kolayca okunabilse de, sabit diskleri tümüyle şifreleyen yazılımlara şimdiye kadar güvenli gözüyle bakılıyordu. Ancak iViZ Techno Solutions adlı veri güvenliği firmasının çalışanları, bu araçların neredeyse her seferinde parolaları 0x40:0x1 adresinde sakladığını ve sonradan silmediğini fark etmiş.

Bilgisayarda yönetici haklarına sahip bir Truva atı bu parolayı hiç sorunla karşılaşmadan bir saldırgana gönderebiliyor. Şifreleme yazılımı üretenler sorunun farkına vardılar ve birçok marka çeşitli güncellemeler yayınladı.

Microsoft ise Vista için SP1'de BitLocker'ı güncelledi. Uzun lafın kısası, bu araç hafızadan parolaları, açılış rutininde kullanıldıktan sonra siliyor ve korsanlar asla erişemiyor.

BİLGİ İÇİN: www.microsoft.com

GOOGLE MAIL

Hesaplar yanlış ellerde

Google'ın e-posta hizmetindeki bir açık yüzünden korsanlar kullanıcıların mahrem bilgilerine erişebiliyor.

Bu açığı keşfeden Mike Perry, Defcon güvenlik konferansında tüm prosedürü anlattı. Halka açık bir ağda, örneğin havaalanında kullanıcı, şifreli HTTPS bağlantısı kullanarak Google Mail oturumu açıyor. Sonra da istediği kadar web sitesi geziyor.

Aynı ağ üzerinde bekleyen korsan, kurbanın web sitesi isteğini görüyor ve bunun yerine, hedef bilgisayarı yanlış yönlendirecek bir paket yolluyor. Kullanıcı Google Mail'e tekrar giriş yaptığında bağlantı, korumasız, sıradan bir HTTP bağlantısı üzerinden gerçekleşiyor.

Böylece korsan giriş bilgilerini okuyabiliyor, hatta kullanıcı adını ve parolayı çalabiliyor. Şu ana kadar Google bu duruma bir çözüm bulabilmiş değil.

BİLGİ İÇİN: www.googlemail.com

APPLE

Cepte gezen tehlike

Apple genellikle güvenlik dendiğinde önde gelen firmalardan biri olarak bilinir. Ama bu durum, en azından en son çıkan iPhone'lar için geçerli değil. Korsanlar, telefon kullanıcılarının özel verilerini okumanın ve çalmanın birçok yolunu bulmuşlar. Zdniarski, bu amaçla verilerinize erişmede kullanılabilecek iki yöntem belirlemiş: Genelde bir PIN kodu aygıtı yetkisiz erişimlerden koruyor. Ancak Zdniarski aygıta PIN numarası olmadan da, üzerinde oynanmış bir bellenim güncellemesiyle kolayca erişebiliyor.

İkinci güvenlik riski ise aslında bir özellik: Kullanıcı iPhone üzerinde bir yazılımı kapar kapmaz, bildiğiniz gibi grafiksel bir etki görüntüleniyor. Ancak yazılımın bunu elde edebilmesi için öncelikle ekranın bir görüntüsünü kaydetmesi gerekiyor. Bu görüntü de ne yazık ki internetten anından indirilebilecek ücretsiz ve basit araçlarla bile okunabiliyor. İşin ilginç yanı, kullanıcı bu verileri elle de silemiyor. Apple, bu özelliğin sonraki sürümlerde olup olmayacağı konusunda bir açıklama yapmadı.

BİLGİ İÇİN: www.apple.com

FARUK KEKEVİ
farukk@impeks.com

Bilişim ve güvenliği

Neden güvenlik gerekiyor?

■ Günlük hayatımızda güvenliğe ne kadar ihtiyaç duyuyorsak, "Sanal Dünya" olarak isimlendirilen internet için de en az gerçek dünyamız kadar güvenliğe ihtiyaç vardır.

Tüm İnternet kullanıcılarımız bunun farkında mı? Farkında olmadıklarını birçok olay ve istatistiğe dayanarak söylüyorum. İki örnek vereceğim. Sanal banka soygunlarında baştayız, milyarlarca dolarımız yurt dışına gitti, gitmeye devam ediyor. Zombi ülkeler sıralamasında baştayız. Kelimenin yabancısı olanlar için yazıyorum, zombi, güvenliği olmayan bilgisayarlara yerleştirilen programlar ile o bilgisayarın başkaları tarafından uzaktan idare edilmesi işlemidir.

Bir Rus, Brezilya'daki bir bankaya saldırı düzenleyecek, Türkiye' de mesela bir kamu kuruluşunun bilgisayarını elde ediyor, onun üzerinden saldırıyı gerçekleştiriyor. Bir Amerikalı reklam maili gönderecek, Türkiye' deki bir kobinin bilgisayarı üzerinden gönderiyor. Hal böyle olunca, internet üzerinden işlenen suçlar sıralamasında ülkelerin başındayız.

Bizim kaybettiklerimizin haddi, hesabı yok.Tüm bilgilerimiz yurt dışında, birilerinin elinde. Anne kızlık soy isimlerimiz, nüfus bilgilerimiz. Bizim dahi bilmediklerimiz.. Bu bilgilerimiz alınıyor, satılıyor, elden ele dolaşıyor. Zamanı geldiğinde, bizlere karşı kullanılıyor.

Sanal Dünya güvenlik gerektiriyor, kendine özgün kuralları var, uyulması gerekiyor. Güvenli günler ve görüşmek dileklerimle...

Cool Tech

Gelişen teknolojinin en ilginç örnekleri

Nihayet bunu da gördük

Kapaklı BlackBerry

Dört bantlı ve EDGE destekli BlackBerry Pearl Flip; şık tasarımı ve pürüzsüz, parlak yüzeyini çevreleyen krom kaplama çerçevesi ile sofistike bir görünüm sunuyor. Güçlü özellikler ile donatılan BlackBerry Pearl Flip; yaklaşık 3.9 x 1.9 x 0.7 inç boyutlarında ve sadece 85 g ağırlığında. İki adet yüksek çözünürlüklü, ışıklı ve renkli ekran desteği ile dış kapakta yer alan LCD; gelen e-posta, SMS ve aramaları, telefonun kapağını açmadan takip etmeyi sağlarken; geniş, 240 x 320 dahili LCD mesaj, video ve web sayfalarını etkileyici detay ve kontrast ile görüntülüyor.
Fiyat: belli değil
Bilgi için: www.blacberry.com

Dokunmatik ekranlı Neonode

Hisseden telefon

Uzun yıllar süren Ar-Ge çalışmaları sonucunda üretilen ve patentli yeni gelişmelere imza atan Neonode N2, dokunmatik telefonlar içerisinde devrim yaratacak çözümler sunuyor. Sahip olduğu patentli zForce ve Neno tekolojileri ile kullanımı kolaylaştırarak, "sezgisel çözümler" sunan Neonode N2, Turkcell'in en büyük distribütörlerinden MEP İletişim ile Türkiye pazarına giriyor. Patentli ZForce teknolojisi, dokunmatik ekranlar arasında yeni nesil bir teknoloji. Neonode N2, kuvvetli basınç veya dijital kalem gerektirmeyen optik dokunmatik ekrana sahip. Ekrandaki kaydırma ve dokunma sinyallerine yanıt vererek hızlı ve doğru bir şekilde çalışıyor.
Fiyat: belli değil
Bilgi için: www.neonode.com

3RD Space

Dijital oyun yeleği

İşte oyun meraklıların yıllardır beklediği oyuncak. Sonunda video oyunları oynarken yediğiniz kurşunların, aldığınız tekmelerin, yumrukların, koşarken yaşadığınız sarsılmanın gerçek hayata etkisini de hissedebileceksiniz. Bu dijital yelek, uyumlu olduğu oyunlarda, oyuncunun aldığı etkileri, oyun içindeki açılara ve şiddetlere uygun olarak yansıtabiliyor. Yani diyelim ki Counter Strike oynarken sağ yanınızdan bir kurşun mu yediniz; yeleğin sağ tarafından şiddetli bir darbe alıyorsunuz. Tabii, yelek kimseyi öldürmüyor ve yaralamıyor. Bu etkinin boyutu eğlence ile sınırlı ama artık oyunlar daha fazla gerçekçi olacağından, oyuncuların da kurşun yememek için daha dikkatli ve bilinçli oynayacağını umarız.
Fiyat: 150 Pound
Bilgi için: www.boysstuff.co.uk

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Yeni iPod Touch

Müziğin yaşayan efsanesi

Tek şarj ile 36 saate kadar müzik çalabilen veya altı saate kadar video oynatabilen yeni iPod touch, iTunes 8 ile gelen Genius özelliği ile çalışıyor. Bu sayede kullanıcılar yol alırken bile otomatik olarak çalma listesi oluşturabiliyorlar. Kullanıcılar Genius'ın yarattığı çalma listelerinde öndinleme yapabiliyor, yeni şarkı seçmek için listeyi yenileyebiliyor. Yeni iPod touch, inanılmaz idman arkadaşı "Nike+" iPod desteğini de içeriyor.
Fiyat: 239-399 Euro + KDV
Bilgi için: www.apple.com.tr

Yeni klavyeler

Standartlar değişiyor

Microsoft Donanım tarafından tanıtılan yeni klavye seti Wireless Laser Desktop 6000'in parlak kaplamalı ve rahat kıvrımlı tasarımı, hem şık hem de kullanıcıya kendisini iyi hissettiriyor. Wireless Laser Desktop 6000, uygun fiyatıyla şık tasarımını birleştirmiş . Bu set, sağ elle kullanıma uygun, tam boyutta fare ve taşınabilir bilgisayarın kolayca taşınmalarına yarayan takılabilir alıcısı ile geliyor. Klavyenin yarı saydam kenarı Windows Aero'dan etkilenilerek tasarlanmış. Microsoft'un en çok satan rahat kıvrımlı tasarıma sahip olan bu klavye, hassas altı-derecelik eğimi ile doğal el pozisyonuna en yakın, mükemmel konforu sunuyor.
Bilgi için: www.microsoft.com.tr

CHIP fiyat barometresi

AYIN EN İYİ FIRSATLARI: Şimdi almalı mı yoksa en iyisi beklemeli mi? CHIP, her ay satın alma kararlarınızda faydalanabileceğiniz yedi aygıt sınıfı için fiyat tahminleri yayınlıyor. Bu ay ayrıca üç fiyat kategorisindeki en sıcak dizüstü tavsiyelerine yer veriyoruz.

DONANIM REHBERİ

Dizüstü satın alma danışmanı

Her amaca uygun taşınabilir PC'ler: Hayalinizdeki dizüstünün nasıl olabileceğini açıklıyoruz.

GİRİŞ SEVİYESİ

Adı	Lenovo 3000 V200
İşlemci	Core 2 Duo T7500 (2 x 2,2 GHz)
RAM	2 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	Tümleşik Intel X3100
Ekran	12,1", 1.280 x 800 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Basic
Sabit disk	160 GB
Pil süresi*	1:21/3:15 saat

GENEL ÇÖZÜM

Adı	Samsung NP-R 560AS02TR
İşlemci	Core 2 Duo P8600 (2 x 2,4 GHz)
RAM	3 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce 9600M GT
Ekran	15,4", 1.280 x 800 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	320 GB
Pil süresi*	1:05/3:10 saat

MULTIMEDYA

Adı	Acer Aspire Gemstone Blue AS8930G
İşlemci	Core 2 Duo P8400 (2 x 2,26 GHz)
RAM	4 GB (maksimum 4 GB)
Grafik yongası	nVidia GeForce 9600M GT
Ekran	18,4", 1.920 x 1080 piksel
İşletim sistemi	Vista Home Premium
Sabit disk	320 GB
Pil süresi*	0:38/2:11 saat

* Tam yükte/Office

HEPSİBURADA.COM EN ÇOK SATAN DİZÜSTÜLER

BENQ JOYBOOK S32W-N14 CORE 2 DUO T7250 2Ghz 1024MB 120GB 13.3"	699,00 USD + KDV
SAMSUNG NP-R 560AS02TR CORE 2 DUO P8600 2.4Ghz 3072GB 320GB	1.549,00 USD + KDV
DATRON PL3 DUAL CORE T2370 1.73GHz 2GB 120GB PL317VFWCD	499,00 USD + KDV
LENOVO (IBM) 3000 V200 CORE 2 DUO T7500 2.2GHZ 2048MB 160GB 12.1" 574D467	799,00 USD + KDV
MSI EX600 087 INTEL CORE 2 DUO T7250 2Ghz 2048MB 160GB VHBASIC	829,00 USD + KDV
HP PRESARIO CQ50-110TR AMD 64 X2 DUAL CORE QL-60 1.9GHz 15.4" 2048MB 160GB FL604EA	699,00 USD + KDV
DELL STUDIO 1535 DUAL CORE T2390 1.86 2GB 160GB 239H2A	749,00 USD + KDV

Fiyat gelişimleri

Hemen satın mı almalı yoksa beklemeli mi? Fiyat tahminlerimiz satın alma kararınızda yardımcı olacak.

Harici sabit disk (2,5 inç)

Maxtor OneTouch 4 Mini (250 GB)

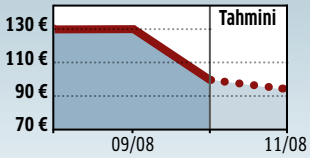

Navigasyon sistemi

Garmin Nuvi 200

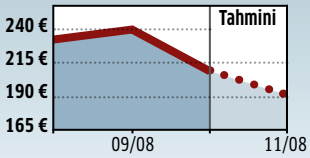

Blu-ray Combo sürücü

Pioneer BDC-S02

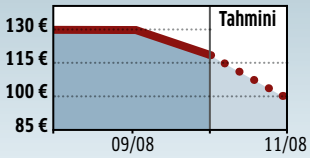

HD dijital video kamera

JVC GZ-HD5

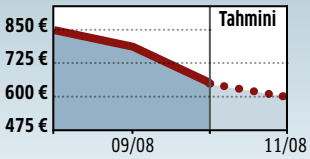

LCD monitör (24 inç)

Samsung T240

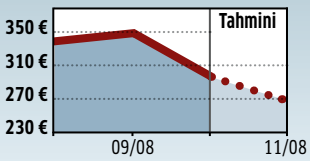

Yazıcı (lazer, siyah beyaz)

Brother HL-2030

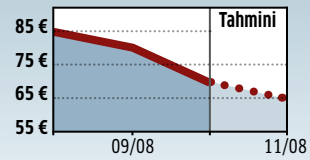

WLAN yönlendirici (n-Draft)

Belkin N1 Vision F5D8232

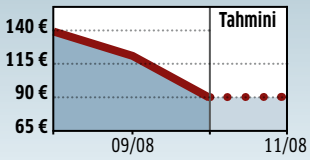

OFİS PC

Yaklaşık 350 $

Kasa	250 watt ATX
Anakart	nVidia Nforce 7050
İşlemci	Intel E1200
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	Tümleşik
Sabit disk	320 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista Home Basic

EKONOMİK OYUN

Yaklaşık 900 $

Kasa	450 watt ATX
Anakart	Intel P35 Express
İşlemci	Intel E7200
Bellek	2 x 2 GB DDR2-800
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4850
Sabit disk	320 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

GENEL AMAÇLI PC

Yaklaşık 700 $

Kasa	350 watt ATX
Anakart	Intel P35 Express
İşlemci	Intel E2180
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	AMD Radeon HD 3850
Sabit disk	320 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista Home Premium

ÜST SEVİYE OYUN

Yaklaşık 1.200 $

Kasa	550 watt ATX
Anakart	Intel P45
İşlemci	Intel E8400
Bellek	2 x 2 GB DDR2-1066
Ekran kartı	AMD Radeon HD 4870
Sabit disk	640 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Yok
Klavye + fare	Kablolu klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

EV SİNEMASI PC'Sİ

Yaklaşık 700 $

Kasa	250 watt Micro ATX
Anakart	AMD 780G
İşlemci	AMD ATHLON 64 X2 5200+
Bellek	2 x 1 GB DDR2-800
Ekran kartı	Tümleşik
Sabit disk	640 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı
TV kartı	Analog + Dijital Hybrid TV kartı
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

PROFESYONEL PC

Yaklaşık 2.500 $

Kasa	750 watt ATX
Anakart	Intel X48
İşlemci	Intel Q9550
Bellek	4 x 1 GB DDR3-1333
Ekran kartı	Radeon HD 4870X2
Sabit disk	2 x 640 GB SATA2
Optik sürücü	20x DVD yazıcı-Blu-ray kombo sürücü
TV kartı	Analog + Dijital Hybrid TV kartı
Klavye + fare	Kablosuz klavye-fare seti
İşletim sistemi	Windows Vista H. Premium

HEPSİBURADA.COM ÇOK SATILAN NETBOOK (MİNİDİZÜSTÜ) LİSTESİ

ASUS EEE PC 1000H INTEL ATOM N270 1.6Ghz 1GB 160GB	539,00 USD + KDV	% 56
ASUS EEE PC 900 12G INTEL MOBILE 1GB 12GB FLASH DISK	374,68 USD + KDV	% 12
MSI WINDBOOK U100X INTEL ATOM N270 1.6Ghz 1GB 80GB	449,00 USD + KDV	% 12
CASPER MINIBOOK CPU-N270-8E00 INTEL ATOM N270 1.6Ghz 1GB 160GB	499,00 USD + KDV	% 9
ACER ASPIRE ONE A150L INTEL ATOM N270 1.6Ghz 1GB 120GB	466,37 USD + KDV	% 3
ASUS EEE PC 900 20G INTEL MOBILE 1GB 20GB	449,00 USD + KDV	% 3
DATRON MOBEE IL1-84VS VIA MOBILE 1GB 40GB	379,00 USD + KDV	% 1

Hayat kurtaran en iyi 50 araç

DAHA FAZLA HIZ VE YENİ İŞLEVLER. Üstelik tamamen ücretsiz. CHIP'in mega program paketi Windows XP ve yeni Vista'dan alabileceğiniz maksimum verimi sağlıyor.

MAHMUT KARSLIOĞLU / MH

Minimum fiyat maksimum verimlilik: DVD'mizde yer alan özenle seçilmiş 50 araç Windows ile çalışmayı daha hızlı ve pratik bir hale getirip, size daha güvenli ve kararlı bir sistem sunucak. Tek kuruş harcamanıza da gerek yok. Yazılım kütüphanesinde, tam 50 dolar değerindeki Ashampoo Photo Optimizer 2 yazılımının tam sürümü de ücretsiz olarak yer alıyor.

Sadece sistem üzerine yapılacak ince ayar tek başına fazla işe yaramayacağından seçtiğimiz bu araçlar internet bağlantınızı, sabit diskinizi, ana kartınızı ve hatta diğer uygulamaları daha verimli hale getiriyor. Yazılımların çoğu zaten çok iyi sihirbazlara sahip olduğundan sorun yaşamadan kullanabilirsiniz. Geri kalanları ile ilgili detaylar ise yazının devamında yer alıyor.

Hızlı üç boyutlu XP ►

Araçlar: RocketDock, WinFlip, Yod'm 3D

Bağımsız araç çubukları, birden fazla arayüz ve üç boyutlu bir masaüstü; daha önce sadece Linux ve Vista'da olan özellikler artık Windows XP'nizde de var. Tek gereken nispeten güncel donanıma sahip bir PC ve DirectX 9 destekli bir ekran kartı. Bundan sonra modern masaüstünü sadece bir kaç dakikada kolayca ayarlayabilirsiniz.

Başlamak için CHIP DVD'den RocketDock yazılımını bilgisayarınıza kurun. Yeni görev çubuğu ekranın üst tarafında beliriyor. »Rocket Dock Ayarları / Genel« altından dili "Türkçe" olarak değiştirin. »Konum / Ekran pozisyonu« altından değeri »Alt« olarak değiştirerek de görev çubuğunu aşağı alabilirsiniz. Eğer Windows'un standart görev çubuğu sizi rahatsız ediyorsa üzerine sağ

tuş ile tıklayıp »Özellikler«i seçin ve »Görev çubuğunu otomatik olarak gizle« seçeneğini işaretleyin.

Vista'da yer alan Flip3D pencere efektine ise WinFlip yazılımı ile sahip olabilirsiniz. Bunun için CHIP DVD'den yazılımı masaüstünüze açıp »WinFlip« dosyasına çift tıklayın. Yazılım çalışmak için kurulum gerektirmiyor ve anında etkin hale geliyor. [Windows] ve [Tab] tuşuna basarak efekti etkinleştirebilirsiniz. Şimdi görev çubuğundaki WinFlip sembolüne sağ tuş ile tıklayarak »Language« altından dili Türkçe olarak ayarlayın. »Özellikler / Diğerleri / Run automatically« tuşuna tıklayarak yazılımı her Windows başlangıcında otomatik olarak çalışacak şekilde ayarlayabilirsiniz.

Geriye eksik olarak sadece Vista'nın 3 boyutlu masaüstü kontrolü kalıyor: Bunu da Yod'm 3D yazılımını yükleyerek çözebilirsiniz. Görev çubuğundaki simgesine tıklayarak »Settings« menüsünü açın. »Mouse« sekmesinde sağ üst köşeyi işaretleyin. »Desktop« sekmesi altından dört farklı masaüstü arabirimi için kısayolu tanımlayabilirsiniz. Ardından »Manage icons for each Desktop« seçeneğini etkinleştirin. »Ok«tuşuna bastıktan sonra artık sonucu test edebilirsiniz. Ekranın sağ üst köşesine fare imlecini götürün ve sol fare tuşu basılı iken fareyi hareket ettirin. Görebileceğiniz gibi dört farklı arabirim bir küpün yüzeyine yansıtılacaktır. Üç boyutlu arabirimden çıkmak için [ESC] tuşunu kullanabilirsiniz. WinFlip ve Yod'm 3D ile Vista deneyimi RocketDock ile de Mac OS deneyimi yaşayabilirsiniz.

Firefox ile daha hızlı sörf ►

Araçlar: FasterFox

Eğer internet gezgini olarak Firefox kullanıyorsanız sörf yaparken artık biraz daha hızlı hareket edebilirsiniz. İşte tilkinizi maksimum hızda koşturmanın yolu: Eğer hala Firefox 2 kullanıyorsanız CHIP DVD'den "fasterfox-2.0.0 fx.zip" dosyasını masaüstünüze açın. Şimdi bu klasörde bulacağınız XPI dosyasına çift tıklayın. Açılacak pencerede »Listeden program seçmek« seçeneğini işaretleyip »Tamam« tuşuna tıklayın. Son olarak da Programlar listesinden Firefox'u seçip yine »Tamam« tuşuna basın. Windows gezgini açıldıktan sonra »Install now« tuşuna tıklayın. Kurulumdan sonra Fasterfox'un ayarlarına »Extras / Add-ons« menüsü yardımı ile ulaşabilirsiniz. Maksimum hız için »Profile« altından »Turbo« seçeneğini seçebilirsiniz.

Genellikle aynı siteler üzerinde sörf yapanlar daha fazla hız için »General / Updated preload« seçeneğini işaretleyebilirler. Bu mod daha fazla disk alanı kullanımına yol açıyor ancak bunun karşılığında daha da hızlı bir sörf deneyimi sunuyor. Ne kadar hız artışı olduğunu ekranın sağ alt köşesinden takip edebilirsiniz. Burada Fasterfox internet sitesinin ne kadar sürede yüklendiği ve zaman kazancınız gibi bilgiler görüntüleniyor. Ancak hala çevirmeli modem kullananlar için bu yöntem aksine zaman kaybına yol açabilir.

NOT: Firefox 3 kullanıcıları ise bu eklentinin resmi olmayan özelleştirilmiş sürümüne **http://dom93.altervista.org/sito/?x=entry080707-152141** adresinden ulaşabilirler.

Internet Explorer'ı terfi ettirin ►

Araçlar: FlashGet, Avant Browser

Microsoft'un internet gezgini Firefox'a göre daha yavaştır. Ancak bu yazılımı bazı yararlı özellikler ekleyerek ve büyük boyutlu dosyaların indirilmesini hızlandırarak, kolayca terfi ettirmeniz mümkün. Bu, FlashGet ile kolaylıkla yapılabilir. Dosya indirme yardımcısı kurulum sırasında gezgin içine kendini ekleyecektir. Bunu İnternet Explorer içindeki yeni simge ile fak edebilirsiniz. Bu simgeye tıklayarak FlashGet kullanıcı arabirimine ulaşabilirsiniz. »New« tuşuna tıkladıktan sonra indirmek istediğiniz büyük boyutlu dosyanın (örneğin Windows XP için Service Pack 3 gibi) bağlantı adresini buraya yapıştırmanız yeterli olacaktır. Bu şekilde aynı anda birden fazla dosya indirebilirsiniz. »Tools / Options« altından her biri için ayrı ayar yapabilirsiniz. FlashGet'in çalışma prensibi popüler dosya paylaşım ağ yazılımı eMule'u örnek alıyor. Eğer daha önce bu yazılımı kullandıysanız FlashGet'i de kolaylıkla yönetebilirsiniz. Aksi takdirde internetteki İngilizce kullanım kılavuzuna ulaşmak için Help menüsünü kullanabilirsiniz. Eğer herhangi bir nedenden dolayı hala Internet Explorer'ın eski bir sürümünü kullanıyorsanız hiç beklemeden CHIP DVD'deki Avant Browser yazılımını kurun. Yazılım size sekmeli yapı, RSS/Atom okuyucu ve ek fare işlevleri gibi birçok yeni özellik sunacaktır. Yedinci sürümden itibaren Internet Explorer sekmeli pencereler ve RSSFeed desteği gibi daha birçok işlevi kullanıcısına sunuyor.

Reklamsız internet keyfi ►

Araçlar: IE7Pro

Flash animasyonlar, açılır pencereler ve spyware'ler internette sörf yaparken en çok

CHIP DVD'DE

En yeni ince ayar araçları

XP VE VISTA İÇİN İNCE AYAR

Ashampoo Photo Optimizer 2 ► Popüler fotoğraf düzenleme yazılımının tam sürümü

X-Setup Pro ► Windows için binlerce ince ayar içeriyor

Registry System Wizard ► Gereksiz kayıtları kaldırıyor

EnhanceMyVista Free ► Windows Vista'yı hızlandırıyor

Dexpot ► 20 masaüstüne kadar yönetebiliyor

RocketDock ► XP için Mac OSX görev çubuğu

Autostart-Manager ► Başlangıç programlarını düzenliyor

Crystal XP ► Windows XP altında saydam pencereler

Yod'm 3D ► Kübün etrafında birden fazla masaütü yerleştiriyor

WinFlip ► XP altında Vista'nın Flip3D efekt

SÜPER HIZLI İNTERNET

FlashGet ► Dosyaları ışık hızında indirin

T-DSL Manager ► DSL bağlantısını kontrol ediyor

Spacetime 3D-Browser ► İnterneti üç boyutlu hale getiriyor

Mouse Gestures ► Firefox ile daha hızlı sörf

Fasterfox ► Firefox 2 ve 3'ü hızlandırıyor

Orbit Downloader ► Büyük dosyaları çok hızlı indiriyor

Avant Browser ► Internet Explorer için terfi

AutoDialUp ► Kesintisiz sörf imkânı

IE7Pro ► Internet Explorer altında reklamları engelliyor

FileZilla ► FTP aktarımı için optimum hız

DAHA FAZLA DONANIM GÜCÜ

CrystalCPUID ► AMD işlemcilerin çarpanını artırıyor

ATI Tool ► Grafik kartı için hız aşırtma aracı

8rdavcore ► Anakartın saat frekansını artırın

WCPUID ► İşlemciniz hakkında detaylı bilgi sunuyor

ClockGen ► Pentium ve Athlon sistemleri hızlandırıyor

SpeedFan ► Havalandırma hızını ayarlıyor

PC Wizard 2008 ► Tüm sistemi analiz ediyor

CPUCool ► Voltajı, frekansı ve ısıyı dengeliyor

CPU-Z ► Sistem hakkında bilgi veriyor

AMD OverDrive ► AMD yonga setli anakartları optimize ediyor

can sıkan öğeler arasındadır. IE7Pro eklentisi bu tip zararlıları Internet Explorer'dan uzak tutarken ek fare kontrolleri gibi birçok yeni işlevi tarayıcıya kazandırıyor. CHIP DVD'den IE7Pro'yu yüklemeye başladıktan sonra Internet Explorer penceresini kapatmayı unutmayın. İşlemin tamamlanmasının ardından kullanıcı kılavuzu gibi daha birçok öğenin bulunduğu üreticinin web sitesi otomatik olarak açılacaktır. Sitede sadece İngilizce belge olması ise bir dezavantaj. Bu eklenti üzerinde ayar yapmak için »Extras / IE7Pro Preferences« menüsünü kullanabilirsiniz. Örneğin buradan »Add filter / Activate Flash blocker« seçeneğini etkinleştirerek sağda solda açılan sinir bozucu Flash reklam filmlerini engelleyebilirsiniz.

Genelde aynı web sitelerinde gezen kullanıcılar »Faster IE / Activate update upload« seçneğini etkinleştirerek Turbo moduna geçebilirler. Ancak bu modun çok fazla disk alanı harcayacağını ve Firefox ile Fasterfox gibi gezginleri kullananları yavaşlatabileceğini de aklınızdan çıkartmayın. Eğer Flickr, YouTube ya da MySpace gibi servisleri kullanıyorsanız betikler yardımıyla işlem hızlarını ayarlayabilirsiniz.

Süper hızlı sabit diskler ►

Araçlar: Auslogic Disk Defrag, CCleaner

Eğer yazılımların yüklenmesi uzun sürüyorsa sabit diski biraz hızlandırmak gerekebilir. Windows'un disk üzerindeki verileri daha hızlı bulabilmesi için sabit diski birleştirmek ve gereksiz çöp dosyaları silmek en iyisi olacaktır. Temizlik ile işe başlayalım. Bunun için CCleaner yazılımını kurup çalıştırın ve ardından »Analyze« tuşuna basın. Bu araç ile temizlenecek disk alanına şaşıracaksınız. Daha sonra da bu aracı kullanarak lüzumsuz dosyaları silmeyi unutmayın.

Yine CHIP DVD'de yer alan Auslogics Disk Defrag yazılımı ile disk birleştirme işlemini de gerçekleştirebilirsiniz. Yazılımı kurup çalıştırdıktan sonra, diskte sistem bölümünü seçin. Birçok sistemde bu "C:/" şeklindedir. Ardından »Next« tuşuna tıklayarak disk birleştirme işlemine geçebilirsiniz. Özellikle büyük kapasiteli disklerde bu işlemin uzun zaman alabileceğini de aklınızdan çıkartmayın. Hatta gece bilgisayarınızı açık bırakarak zaman kaybını engelleyebilirsiniz.

Veri kaybından korkmayın ►

Araçlar: CrystalDiskInfo

Sabit diskler mekanik cihazlar olduğu için sizi her an yarı yolda bırakabilirler. Bu yüzden CRystalDiskInfo gibi bir aracın her daim arka planda çalışıyor olması gerekebilir. Bu araç sürekli olarak sabit diskinizin sağlığını kontrol altında tutacak ve bir sorun yaşanma ihtimalini anında size bildirecektir.

CrystalDiskInfo şu şekilde çalışıyor: Sabit diskin SMART (Self Monitoring, Analysis and Reporting Technology) değerlerini okuyor ve aralarından çalışma ısısı, servis performansı ve yazma, okumada yaşanan hata frekanslarını değerlendiriyor. Bu değerler BIOS ve sabit disk üreticisine göre değişiklikler gösterebiliyor.

Bu araç için kurulum da gerekmiyor. Sadece CHIP DVD'den masaüstünüze açmanız yeterli oluyor. EXE dosyasına çift tıklayarak çalıştırdıktan sonra »Options / Display in the systray« seçeneğini seçmeniz yeterli. Artık sabit diskinizin durumunu sürekli kontrol altında tutabilirsiniz.

Profesyoneller için ince ayar ►

Araçlar: CP-Z, CLockGen

Eğer donanımınız zayıfsa en iyi Windows optimizasyonu bile pek bir işe yaramaz. İleri düzey bilgisayar kullanıcıları anakartın saat frekansını artırarak (overclock; hız aşırtma) daha fazla işlemci performansı elde edebiliyorlar. Tabii ki profesyoneller böyle bir işlemin bilgilerin yedeğini almadan yapılmayacağının farkındalar. Aynı zamanda çok güçlü bir hız aşırtma işleminin, donanımların hayatını kısaltacağını da ka- →

Üç boyutlu Vista ve Linux altında görmeye alıştığınız efektler artık XP'de de var. Burada küp üzerine iki farklı masaüstü yansıtılmış. Görev çubuğu ise RocketDock ile değiştirilmiş.

CHIP DVD'DE

HIZLI UYGULAMALAR

UpdateStar ► Tüm yazılımların güncel kalmasını sağlıyor

PDF-XChange Viewer ► Etkili bir metin düzenleyici

Smarttools Tuning Assistent ► MS Word'ü optimize ediyor

Unplugged ► Photoshop için 100'den fazla efekt

Personal Software Inspector ► Güvenlik açıklarını buluyor

Lightning ► Thunderbird için takvim eklentisi

Notepad++ Portable ► PDF'leri daha hızlı görüntüleyin

Miro ► TV kartı olmadan televizyon seyredin

Click&Clean ► CCleaner yazılımını güncelliyor

Pidgin ► ICQ'nun yerini alan başarılı bir mesajlaşma yazılımı

DAHA HIZLI ÇALIŞAN SABİT DİSK

Drive Fitness Test ► Sabit diski hatalara karşı tarıyor

DiskMem ► Disk kapasitesi hakkında bilgi veriyor

Auslogics Disk Defrag ► Başarılı bir disk birleştirme yazılımı

CCleaner ► Tüm lüzumsuz dosyaları temizliyor

HDD Speed Test ► Sabit disk için bir test yazılımı

SilentDrive ► Diskin daha sessiz çalışmasını sağlıyor

HDD Health ► Diskin ne kadar sağlıklı olduğunu ölçüyor

Disk Investigator ► Tüm sektörleri tek tek analiz ediyor

CrystalDiskInfo ► Sabit diski sürekli gözlem altında tutuyor

HD Tach ► Erişim hızını ölçüyor

Tam sürüm Dev yazılım paketimiz aynı zamanda Ashampoo Photo Optimizer 2 yazılımının tam sürümünü de içeriyor.

► **CHIP DVD:** Tüm yazılımlara CHIP-Code **TUNING ARAÇLARI** ile ulaşabilirsiniz

bul ediyorlar. Bilgisayarınız donanımı üzerinde ince ayar yapmadan önce olabildiğince çok fazla bilgi toplamanız gerekiyor. Bu yüzden ilk olarak CPU-Z yazılımını kurup başlatmak en iyisi. Bu araç içindeki »CPU« ve »Mainboard« sekmeleri ilginç ve detaylı bilgiler sunuyor. Burada işlemci tipini, hız aşırtma için çok önemli olan çarpan değerini, BIOS sürümünü ve daha birçok bilgiyi bulabilirsiniz. Şimdi bu aracı sistem çubuğuna küçültün ya da bu değerleri not alıp kapatın. İlerde hız aşırtma sırasında işler ters giderse bu şekilde geriye daha kolay dönebilirsiniz. Şimdi işler ciddileşiyor: İlk işlem anakart üreticiniz ile ilgili. Anakartınız için özel bir hız aşırtma yazılımı sunup sunmadığı gibi her tür bilgiyi edinin. Eğer varsa kullanın. Yoksa CHIP DVD'sinde bulabileceğiniz birçok anakart ile uyumlu ClockGen yazılımı, size genel bir çözüm sunacaktır.

İlk olarak bu araçtaki »PLL Setup«a tıklayıp anakartın zamanlayıcısını öğrenin. Eğer şanslı iseniz ClockGen otomatik olarak doğru değeri girecektir. Aksi takdirde Google'da +pll +(anakart isminiz) anahtar kelimelerini kullanarak arama yapabilirsiniz. Örnek vermek gerekirse kullandığımız Asus P5B anakart için zamanlayıcının adının "C28551" olarak geçtiğini bu şekilde öğrenebildik. Ardından Clocken yazılımına geri dönün ve "PLL setup" penceresi altından zamanlayıcıyı listeden seçin. »Read Clocks / Apply Settings« seçeneğini tıkladığınızda "PLL Control" penceresine geçiş yapılacaktır. Her şey yolunda giderse "CPU" ve "FSB" değerleri atanmış olacaktır. Bunların hemen altında anakartın saat hızını artırabileceğiniz iki adet kaydırma çubuğu yer alıyor. Bunlar üzerinde çok dikkatli bir şekilde değişiklik yapmanız gerekiyor. Üst taraftaki işlemci, hafıza ve front side bus, alt taraftaki ise PCI yuvalarını etkileyecektir. Değerleri çok az bir miktar artırıp »Apply Selection« tuşu ile onaylayın. Bilgisayarınızı baştan başlatıp her şeyin yolunda olup olmadığını kontrol edin. Eğer bir sorun yoksa değerleri biraz daha artırmayı deneyebilirsiniz.

Tüm yazılımlar güncel kalsın ►

Araçlar: UpdateStar

Eski yazılımlar sadece Windows'u yavaşlatmakla kalmaz, virüslere ve hacker'lara da gizli bir kapı açar. UpdateStar tüm kurulu yazılımlarınızı güncelleyerek bu sorunun önüne geçiyor. Araç kurulumun ardından var olan yazılımları sürekli takip edebiliyor. Şu anda UpdateStar 80.000 civarında freeware, sharware ve ticari yazılımı tanıyabiliyor. İşlemi başlatmak için »Search for updates«i kullanabilirsiniz. Eğer araç sürümü eskimiş bir yazılım tespit ederse »Program« sekmesine geçiş yapın ve »download« ile en güncel sürümü bilgisayarınıza indirin.

Güvenlik açıklarını tamir edin ►

Araçlar: Personel Software Inspector

İlk bakışta Secunia Personal Inspector, UpdateStar ile olan benzerliğiyle dikkat çekiyor. Ancak bu araç özellikle güvenlik açıklarına yoğunlaşmış. Yazılım, Secunia tarafından hazırlanmış bir veri tabanı üzerinden kurulu yazılımların sürümlerini karşılaştırıyor. Eğer güvenlik açığının kapandığı daha yeni bir sürüm yayınlandıysa, Personal

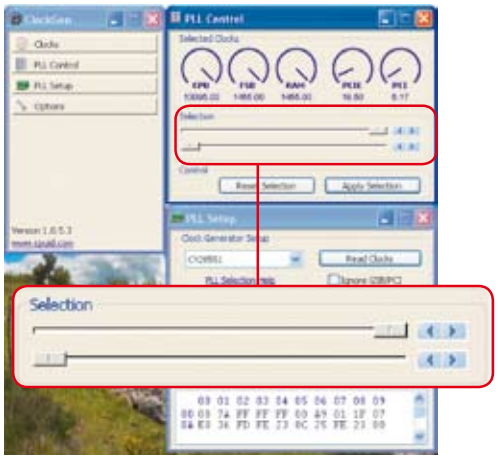

Donanıma ince ayar ClockGen'deki kaydırma çubukları ile anakartınızın saat hızını artırın.

Inspector indirmek için bunu size sunuyor. Eğer yazılım için artık destek sunulmuyorsa, araç bunu potansiyel tehlike olarak belirliyor. Çünkü bu durumda güvenlik açıklarının kapanması pek mümkün olmuyor. Bundan sonra tek yapmanız gereken, alternatif başka bir yazılım bulmak olmalı.

Kurulumun hemen ardından yazılımı başlattıktan sonra araç PC'nizdeki yazılımları anında taramaya ve kendi veri tabanı ile karşılaştırmaya başlıyor. Tabii ki bunun için bir internet bağlantısı da gerekli. İşlemin ardından listelenen yazılımların başındaki »+« işaretine tıklayın. Personal Software Inspector, güncellenmesi zor olan yazılımlar için genelde bir çözüm sihirbazı da sunuyor. Ancak çoğu sefer etkilenen yazılımlar için sunulan dosya indirme çözümü yeterli oluyor.

Daha deneyimli kullanıcılar, »Settings« altından »Display only easy to update programs« seçeneğini kapatabilir. Bu şekilde tarama sırasında daha fazla sonuca ulaşacaksınız.

mkars@chip.com.tr

En son grafik kartları nasıl çalışıyor?

ATI ve nVidia'nın yeni grafik yongaları 3B hızlandırmanın kitabını baştan yazıyor. CHIP bu **YONGALARIN TASARIMINA** ışık tutuyor ve aralarındaki farkları açıklıyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / TL

Yüksek çözünürlüklü videolar, karmaşık matematiksel hesaplamalar ve hızlı, fotogerçekçi 3B uygulamalar... Grafik kartları artık sadece bilgisayar oyunu oynamak için kullanılan araçlar olmanın çok ötesinde. Günümüzde nVidia'nın ve AMD tarafından satın alınan ATI'nin ürettiği yeni nesil grafik yongalarının performansı neredeyse dudak uçuklatıyor. Nvidia'nın yeni ürünü GT200 adını taşıyor ve GeForce GTX 260 ya da GTX 280 modellerinde karşımıza çıkıyor. ATI'nin en üst model grafik yongası ise RV770 adında ve Radeon HD 4850 ile Radeon HD 4870 modellerinde kullanılıyor. CHIP'in CPU ve GPU rehberinden yeni 3B hızlandırıcıların rekabetinde son durumu öğrenebilirsiniz.

Bu yazımızda yeni grafik kartlarını mercek altına alacak, Shader'ların, ROP'ların ve doku birimlerinin ne olduğunu anlatacağız. Aynı zamanda, mevcut grafik kartlarının bazı uygulamalarda bilgisayarınızın işlemcisini nasıl solda sıfır bıraktığını da göreceksiniz.

İşin temeli: Ekran kartının yapısı

Modern bir grafik kartı temelde beş bileşenden oluşur: Sistem arabirimi, grafik belleği, grafik işlemcisi (GPU), çerçeve arabelleği ve RAMDAC (Rasgele Erişimli Bellek Sayısal / Analog Dönüştürücü). Sistem arabirimi, anakarta en yakın olan unsurdur. Günümüzde bu genelde PCIExpress oluyor. Ham veri, grafikler için nesne ve doku belleği olarak kullanılan ve genelde 256 ile 1.024 MB arasında değişen grafik belleğine

BİLGİ

nVidia'nın GT 200 grafik yongası

nVidia'nın yeni amiral gemisi GT200, üst sınıfta niceden beri süregelen rekabeti sona erdirmek ve performans kupasını rakibine kaptırmamak amacı taşıyor.

nVidia ve ATI'nin yeni nesil GPU'larının tasarımı, Birleşik Gölgeleyici (Akış İşlemcisi ya da SP) gibi birçok bileşenden oluşuyor. nVidia 240 adet Akış İşlemcisi sunuyor. Bunlar sekizerlik SP gruplarına bölünüyor ve üç adet İşlem Kümesi etrafında toplanıyor. Bu mimari sadece grafiksel hesaplamalarda değil, paralel işlemlerde de kullanılabilir.

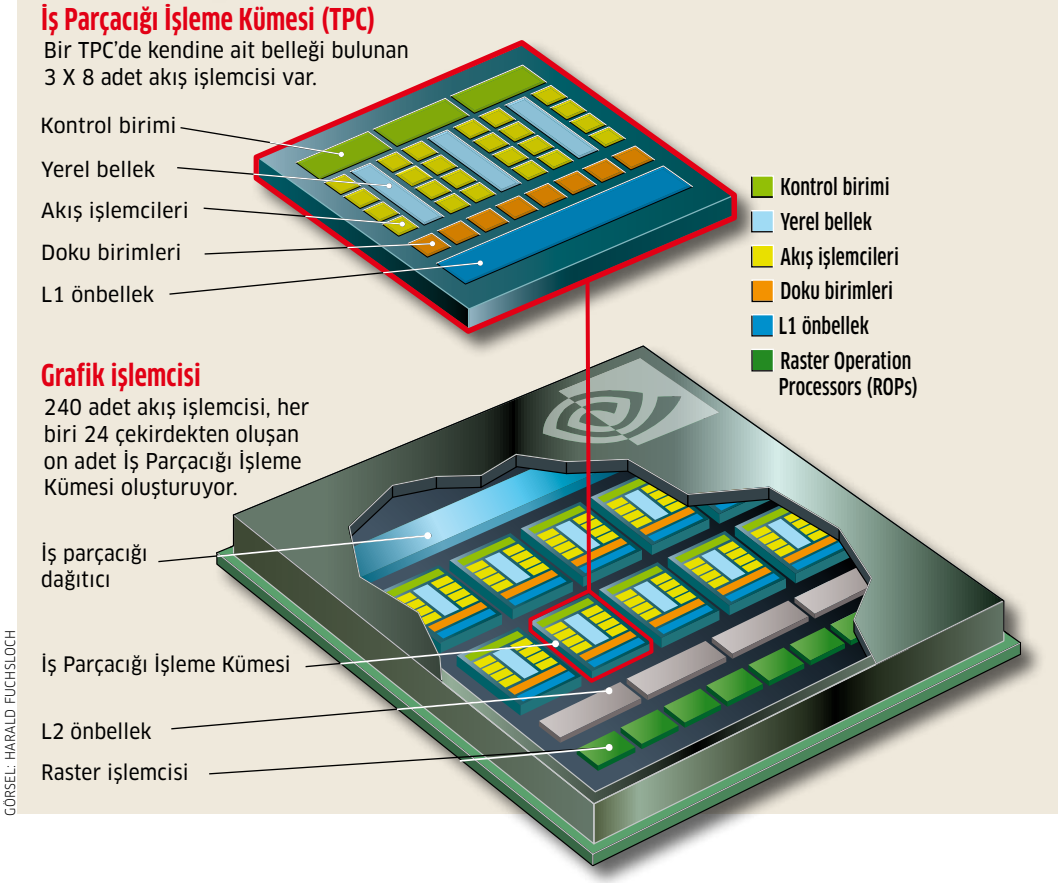

GÖRSEL: HARALD FUCHSLOCH

yükleniyor. Bu veri, bir 3B sahnede tüm konumları, hareketleri ve nesne arabirimlerini hesaplayan grafik işlemcisi (GPU) tarafından işleniyor.

Tamamlanan görüntü, çerçeve arabelleğine indiriliyor ve oradan da RAMDAC'a ulaşıyor. Bu birim DVI, HDMI ya da DisplayPort çıkışlarını denetlediği gibi, VGA monitörler için görüntüyü analoga da dönüştürüyor.

Grafik veri hattı: Görüntünün izlediği yol

Grafik kartının çoğu birimi yardımcı roller oynar; başrol daima merkezdeki grafik yongasına, yani GPU'ya ayrılmıştır. Ham veri GPU'ya varır varmaz, monitörden kabul edilebilir bir görüntü elde edilmesi için hummalı bir işleyiş başlar.

Grafik veri hattı, yani verinin çerçeve arabelleğine gidinceye kadar kartın içinde izlediği yol neredeyse tüm modellerde aynı.

Tüm bu süreç her bir kare (çerçeve) için tekrarlanıyor. Akıcı bir görüntü için saniyede en az 25 kare gerekirken, bilgisayar oyunlarında maksimum gerçeklik için saniyede 60 kare görüntüleme gerekiyor. Bu da, GPU'ya çok iş düştüğünü gösteriyor. Verinin arabirim aracılığıyla GPU'ya gönderilmesinden sonra iş hattının ilk ayağı, verinin bir ön işlemci (Kurulum Motoru ya da Giriş Birleştirici) tarafından işlenip dönüştürülmesi. Bu birim verinin türünü (örneğin vektör mü, program kodu mu, resim mi) belirliyor ve ham datayı, doğru modüllerin işleyebileceği şekilde dönüştürüyor. Bir başka deyişle, verinin bir sonraki durağının Verteks gölgeleyici mi, geometri gölgeleyici mi, piksel gölgeleyici mi, yoksa bir doku birimi mi olduğu bu aşamada saptanıyor.

Her 3B nesne değişen sayıda üçgenlerden oluşur (► S. 44) "Grafik iş hattı" çizimi). Verteks Gölgeleyiciler bu koordinatları alır (verteks, bir çokgenin köşe noktasıdır) ve üçgenleri köşe noktalarının koordinatları sayesinde üç boyutlu bir dünyada hizalar, ölçeklendirir, hatta sanal izleyicinin bakış açısına göre bozar. Sanal görüş açısına bu jargonda "frustum" adı verilir. Bir sahne hazırlandığında, bir nesnenin frustumda yer alıp almadığı, kısmen ya da tamamen başka nesnelerin arkasında kalıp kalmadığı incelenir.

Başka unsurların arkasında kaldığı için görünmeyen nesneler sahneden çıkarılır ve bunlar için boş yere hesap yapılması önlenir. Bu işleme Frustum Ayıklama (culling) adı verilir. Eğer bir nesne, varsayımsal izleyicinin göremeyeceği kadar uzağında veya yakınındaysa ya da arkasında kalıyorsa, o zaman eşdeğer işlemin adı kırpmadır (clipping).

Verteks Gölgeleyici'deki son işlem ışıklandırmayla ilgilidir. Bu süreçte, 3B sahne odadaki ışık kaynakları tarafından aydınlatılır. Bu aşama olmazsa 3B manzara karanlık olacaktır. Verteks Gölgeleyici nesneleri yalnızca manipüle edebilir, ama noktalar, doğrular ya da üçgenler gibi yeni geometrik unsurlar yaratamaz. Geometri Gölgeleyicisi, işte bu amaçla ilk defa DirectX 10'la birlikte ortaya çıktı. Bu birim yeni geometrik biçimler yaratabildiği için, söz gelimi ağaçların büyümesi gibi işlemleri üstlenebiliyor. Geometri Gölgeleyicisi, 3B manzara oluşturulduktan sonra işe karışıyor.

İzleyicinin göreceği resim, ışık kaynaklarıyla birlikte bir ızgara modeli biçimindeyse, o zaman o sahnenin bir tür fotoğrafı çekiliyor ve bu da monitörde görülecek iki boyutlu bir resim oluşturuyor. Bu işleme Görüntüleme (Screening) ya da Kaplama (Rendering) adı veriliyor. O ana kadar yalnızca vektör olarak kaydedilmiş olan 3B nesne, bu noktadan itibaren pik-

ATI'nin RV 770 grafik yongası

RV770'i tasarlarken ATI'nin büyük hedefleri vardı. Yıllardır süren zorlu mücadeleden galip çıkmak isteyen AMD, nVidia'nın 200 – 400 dolar sınıfındaki orta kesim müşterilerini çalmayı planlıyor.

ATI de grafik kartlarında paralel hesaplamaya önem veriyor. Bu yüzden de kırmızı kaplamalı yongaya 800 adet akış işlemcisi sığdırmış. Bunlardan beşi bir araya geldiğinde bir 5D vektör gölgeleyici oluşturuyor. Bu 5D gölgeleyicilerse ikili olarak bir araya getiriliyor ve toplamda 16 adet SIMD çekirdeği oluşuyor. Bu sayede ATI 1.200 GFLOPs değerine ulaşabiliyor ki bu, nVidia'nın reklamını yaptığı 933 GFLOPs'tan bir hayli yüksek

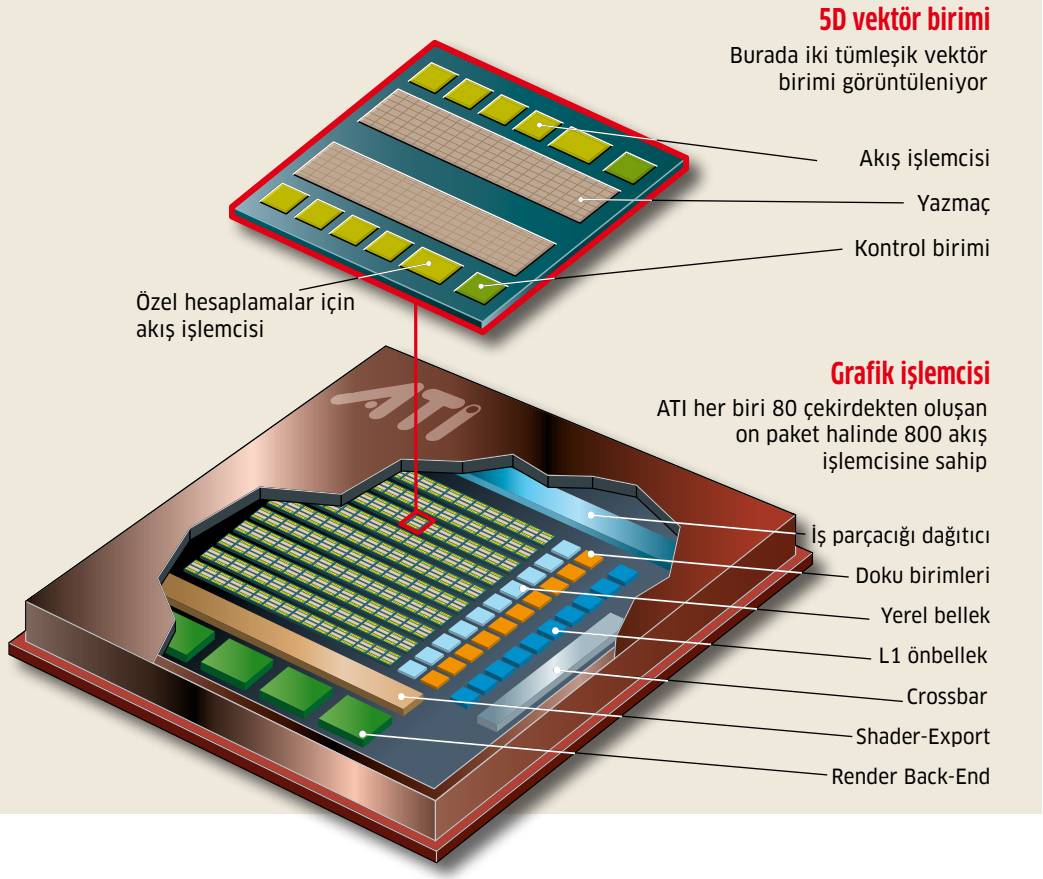

GRAFIK IŞ HATTI: SAYILAR NASIL GÖRÜNTÜYE DÖNÜŞÜYOR?

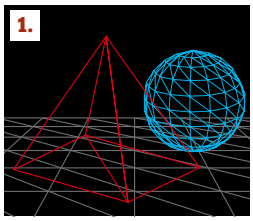

Verteks Gölgeleyiciler, koordinatla ve vektörle bir 3B sahne yaratıyor.

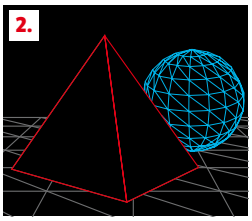

Görünmeyen unsurlar sahneden çıkarılıyor.

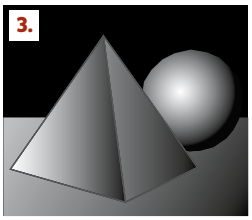

Sahne bir ya da birden çok ışık kaynağıyla aydınlatılıyor.

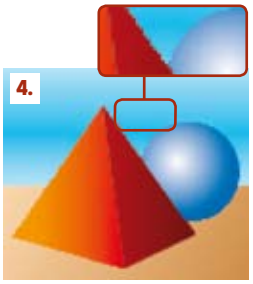

Piksel gölgeleyici ve Doku Birimleri nesnelerin arayüzlerini renklendiriyor.

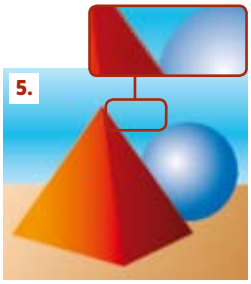

Kırık Önleme filtresi kenarları yumuşatıyor.

sellere dönüştürülüyor. Ardından, en büyük hesaplama gücünü gerektiren işlem başlıyor: Piksel Gölgeleyici ile gölgeleme. Bu birim renk hesabını yapıyor ve gerekiyorsa, her bir pikselin yapısı, şeffaflığı, yansıtma özelliği gibi niteliklerini belirliyor.

3B nesneklerin renkleri işte bu şekilde oluşturuluyor. Sayfadaki bilgi grafiğinden Gölgeleyicilerin diğer özelliklerini de öğrenebilirsiniz.

Kağıt üzerinde, görüntünün şu an hazır olduğu söylenebilir. Tek eksik, görüntüye gerçekçi bir hava verecek olan filtreler. Bunun için de, dokular, yani tamamlanmış biteşlem görüntüleri 3B nesnelerin üzerine yapıştırılıyor (doku kaplama). Böylelikle, fotogerçekçi görüntüleri kolayca yaratmak mümkün oluyor ancak gerçek bir 3B nesnenin sağladığı esneklik feda ediliyor. Bu yüzden de dokularla modellenmiş basit ağaçlar bir 3B sahnede uzaktan çok güzel gözükürken, yandan bakıldığında düz oldukları anlaşılıyor.

İşte, yine doku biriminde yer alan anizotropik filtreleme, dokuların perspektife uygun şekilde çarpıtılmasını ve her mesafeden keskin görünmesini sağlıyor.

Doku kaplama da bittikten sonra görüntü (kare), ROP birimine (Raster Operasyon İşlemcisi) iletiliyor. ATI'de bu birim "Element Render Back-End" adını taşıyor. Bu işlem sırasında mecburen keskin ve kırıklı bir hal alan resimde, eğimli yüzeylerde görülen merdiven etkisini önlemek için anti-aliasing (kırık önleme) filtresi uygulanıyor. Bu filtre, görüntüdeki kırıkları tespit edip yumuşatıyor

Tamamlanan resim artık çerçeve ara belleğine kaydediliyor ve grafik iş hattı burada sona eriyor. Yazımızın geri kalan kısmıysa, iki büyük üreticinin en iyi modelleri arasındaki işleyiş farklılıklarını anlatmayı amaçlıyor.

GPU: Ekran kartının kalbi

Yeni GPU mimarilerinin tasarımını, Windows Vista'da çalışan oyunların programlama arabirimi koleksiyonu olan DirectX 10 belirliyor. Eskiden yonga tasarımlarında, az önceki iş hattında da belirttiğimiz üzere, Aritmetik Mantık Birimi'nin (ALU) verteks gölgeleyici ve piksel gölgeleyici olarak işleyişi birbirinden ayrılmıştı.

DirectX 10 ise adına birleşik gölgeleyici denilen yepyeni bir gölgeleyici modelini sunuyor. Böylelikle, GPU'nun içindeki ALU'lar ihtiyaca bağlı olarak gerektiğinde piksel, gerektiğinde ise verteks ya da geometri gölgeleyici olarak görev alabiliyor. Gerek ATI gerekse nVidia artık neredeyse sırf DirectX için GPU üretiyorlar. Yeni yongalardan bu sayede daha fazla verim elde etmek mümkün. Yonganın serbest ALU'lara eşit bir şekilde paylaştırılmasını sağlamak içinse, Kurulum Motoru'nun işlediği veri akışlarını önce çözümleyip sonra paralelleştiren, sonra da uygun görevleri ALU'lara atayan bir İş Parçası Dağıtıcı (Thread Scheduler) kullanılıyor.

ATI ile nVidia GPU'ları arasındaki temel fark, iç yapılarında, daha çok da adına Akış İşlemcisi de denen (SP) birleşik gölgeleyicilerde yatıyor. nVidia en son yongasına bunlardan 240 adet koyarken, AMD 800 adet gölgeleyici kullanıyor. Ama bu akış işlemcilerinin becerileri dikkate alınır alınmaz, ana fark ortaya çıkıyor.

nVidia'nın akış işlemcileri tek boyutlu; aynı zamanda genel gölgeleme görevleri için bir MADD ifadesi (toplama ve çarpma) İçeren işlemlerin her döngüsünde skalar →

EVGA GEFORCE GTX 280	
TEKNİK ÖZELLİKLER	
Yonga	nVidia GT-200
Transistör sayısı	Yaklaşık 1,4 milyar
Yonga hızı	602 MHz
Gölgeleyici hızı	1.296 MHz
Bellek	1.024 MB GDDR3
Bellek hızı	1.107 MHz
İşlem gücü	Yaklaşık 933 GFLOPs
ÖLÇÜM SONUÇLARI	
3Dmark Vantage	10.557 puan
Crysis	44 fps
Half Life 2 Lost Coast	202,4 fps

MSI R 4870 T2D 512	
TEKNİK ÖZELLİKLER	
Yonga	ATI RV770
Transistör sayısı	Yaklaşık 965 milyon
Yonga hızı	750 MHz
Gölgeleyici hızı	750 MHz
Bellek	512 MB GDDR5
Bellek hızı	1.800 MHz
İşlem gücü	Yaklaşık 1200 GFLOPs
ÖLÇÜM SONUÇLARI	
3Dmark Vantage	9.085 puan
Crysis	39 fps
Half Life 2 Lost Coast	172,9 fps

SÖZLÜK

Anizotropik filtreleme Çözünürlük yüksekse, uzaktaki nesneler için çok hesaplama gerektirmeyen dokular kullanılır. Anizotropik filtre uzaktaki bu dokuların bile keskin görünmesini sağlar.

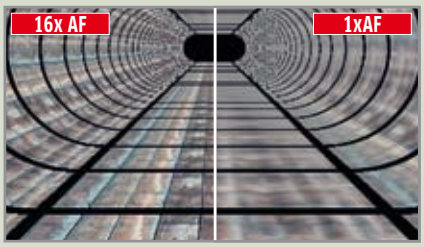

Anti Aliasing (Kırık Önleme) Koordinasyonların ve vektörlerin değişimi, eğimli yüzeylerde kendini kırıklı pikseller olarak gösterir. Filtre bunları saptar ve yumuşatır.

Framebuffer (Çerçeve arabelleği) Sahnenin oluşturulması sırasında, çıkış görüntüsünü kaydeder. Görüntünün oluşturulma safhasını görmemeniz için, genellikle iki ya da daha çok çerçeve arabelleği kullanılır (ikili / üçlü arabellek).

RAMDAC RAMDAC çerçeve arabelleğinden aldığı görüntüyü işleyerek analog ya da dijital çıkışa sinyal halinde iletir.

Raster Operation Processor (Raster işlemcisi, ROP) Kırık önleme ve anizotropik filtreleme birimleri ROP'ların içinde yer alır.

Pixel Shader (Piksel Gölgeleyici) Ekrandaki her bir piksel, piksel gölgeleyici tarafından renklendirilir.

Vertex & Geometry Shader (Verteks ve Geometri Gölgeleyici) 3B görüntülerin tel çerçeve görünümü verteks gölgeleyicide gerçekleşirken, geometri gölgeleyici de yeni nesneler yaratır.

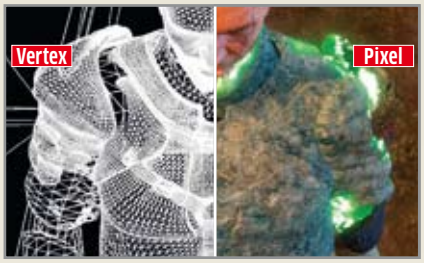

Texture (Doku) 3B nesnelerin arabirimleri, gerçekçi bir görünüm sağlamak için gerçek fotoğraflarla (dokularla) kaplanır.

Z-Buffer (Z tamponu) Sahnedeki her bir nesnenin piksel bazında derinliğini belirler, böylece hangi nesnelerin görüntülenip görüntülenmeyeceği ortaya çıkar.

birimler olarak da kullanılabiliyor. Bir başka deyişle, birimlerin kırmızı, yeşil, mavi ya da alfa değerlerini hesaplayabiliyor. SP'ler aynı zamanda ek hesaplamalar için MUL komutunda (çarpma) da görev alabiliyor.

Oysa ATI'nin akış işlemcileri sadece ve sadece MADD komutunu işleyebiliyor. Yani nVidia'da bir SP'nin performansına erişmek için ATI'de beş SP kullanmak ve bir gölgeleyici çekirdeği oluşturmak gerekiyor.

Yongalardaki tek değişiklik akış işlemcilerinin becerileri değil. Rakipler yonga üzerindeki işbölümü ve gruplamada da farklılık gösteriyor (► S. 42) bilgi grafiği. ATI beş SP'yi bir araya getirip bir gölgeleyici çekirdeği olutşuruyor ve böylelikle 800 SP, 160 çekirdek ediyor.

ATI Radeon HD 4800 serisinde ise her 16 çekirdek bir araya gelerek bir SIMD çekirdeği oluşturuyor. SIMD'in açılımı "Tekli Komut, Çoklu Veri". Böylelikle bir SIMD çekirdeği aynı aritmetik işlemi çok sayıda veri üzerinde eşzamanlı olarak gerçekleştirebiliyor, ama farklı görevler üstlenemiyor. Her SIMD çekirdeğinin SP'ler arasında hızlı veri aktarımı sağlamak için 16 KB yerel belleği bulunuyor. Ayrıca dört doku işlemcili bir doku kümesi, bir kod açıcı, bir adresleme birimi, bir örnekleyici, bir filtre birimi ve bir de L1 doku önbelleği, her çekirdekte yer alan bileşenler.

Çekirdekler, 16 KB yaygın önbelleği kullanan bir Veri İstem Yolu kullanarak anlaşıyorlar ve yonganın üzerinde, doğrudan ana belleğe bağlı olup SIMD çekirdekleriyle veri alışverişi sağlayan dört adet L2 önbellek bloğu var. Yongadaki Ultra Threaded Dispatch Processor (UTDP), Kurulum Motoru'nun işlediği veri akışlarını verteks, piksel ya da geometri olarak ayırıyor ve aritmetik birimlerde en iyi verimliliği garanti ediyor.

nVidia ise GT-200 serisindeki akış işlemcilerini farklı şekilde gruplandırmış. Her sekiz ALU, bir Akış Çokluişlemcisi (SM) oluşturuyor ve tıpkı ATI'deki gibi bunların da 16 KB önbelleği var. 30 adet SM bir araya gelerek bir Doku İşleme Kümesi meydana getiriyor. Bunun da içinde sekiz adet doku birimi ve bir L1 önbellek yer alıyor. Kümeler kendi aralarında MIMD (Çoklu Komut, Çoklu Veri) ilkesi uyarınca haberleşebiliyor. Küme içi mimari ise ATI'nin kendi çekirdeklerinde kullandığından farklı olarak, SIMT (Tekli Komut, Çoklu İş) şeklinde gerçekleşiyor.

ATI'nin akış işlemcileriyle yarattığı farka, nVidia ROP, yani Raster İşlemcilerinin fazlalığıyla karşılık veriyor. GT 200'de 32 ROP birimi varken bu sayı ATI'nin RV770'inde sadece 16.

nVidia, bellek arabirimi ve tümleşik ana bellek konularında da bir adım önde. GT 200'ün 1.024 MB belleği GPU'ya 512 bit genişliğinde bir arabirimle bağlanırken, ATI'de hem bu bağlantı 256 bit genişliğinde hem de video RAM sadece 512 MB. Bu farkı kapatmak için ATI, Radeon HD 4870 ürününde GDDR3'ün dörtte biri kadar enerji tüketirken iki kat bant genişliği sağlayan (2 Gbit /s yerine 4 Gbit/s) GDDR5 belleklerden yararlanmış. nVidia ise GDDR3'ten vazgeçmiyor.

GPU: CPU'lara toz yutturuyor

3B grafik pazarı, iki üreticinin aklındaki tek alan da değil. GPU'ların içinde paralel işlem birimi olarak hizmet veren ALU'lar o kadar başarılı ki, benzer işleri CPU'lara oranla 150 kat daha hızlı yapabiliyorlar; örneğin finansal veri simülasyonlarını. Bu da mevcut GPU'larda grafik yongasından bağımsız ve esnek bir şekilde programlanabilen GP GPU (Genel Amaçlı GPU) uygulamalarına yeşil ışık yakıyor.

Performans farkı akıl alacak gibi değil: GT200 şu anda 933 GFLOPS (Flop: Saniyede gerçekleşen kayar noktalı işlem sayısı) değerine ulaşırken RV770 bu rakamı 1.200'e yükseltiyor. Bunların yanında, sadece 21,4 GFLOPs değerine sahip bir Core 2 Quad Q6600 çok yavaş görünüyor, ama tüm programların paralelleştirilmesi mümkün olmadığından, genel görevler için CPU daha iyi bir seçim. Diğer yandan, simülasyonlar gibi özelleşmiş görevlerde sıradan bir GPU bile tüm CPU'ları geride bırakıyor.

Eskiden bu tarz programların uygulamaya konması zordu. nVidia C ve C++ dilleri için CUDA adında (Birleşik Aygıt Mimarisi) bir programlama ortamı sunuyor. Bu yazılım sayesinde, GPU üzerinde çalıştırılabilecek nitelikte, yüksek paralellik sağlayan araçlar yazılabiliyor.

ATI de CTM adında benzer bir projeye yatırım yapsa da, bu bir C++ ortamının rahatlığını sağlamaktan uzak. Bir GPU'nun CPU karşısındaki en büyük dezavantajı, basit bir şekilde işleyebildikleri kayar noktalı (FP) değerlerin sadece 32 bit olması. Halbuki karmaşık hesaplamalar için bunun iki katı duyarlılığa yani 64 bite ihtiyaç duyuluyor.

Bu ihtiyacı gören ATI ve nVidia, mevcut GPU'larında kayar nokta işlemlerinde bu çifte duyarlılığı sağlıyorlar. Artık CPU'ların GPU'lar karşısında korkup bir köşeye sinmesinin zamanıdır!

balkim@chip.com.tr

Eskilerden kurtulun

Sıra dışı ekran koruyucuları

Windows'un klasik ekran koruyucuları bıktırdı mı? Bilgisayarınız boştayken daha dikkat çekici bir görüntüye sahip olabilir. Canlı renklere sahip bir akvaryum, 3 boyutlu dünya haritası, Matrix efektli kayan yazılar ya da şık bir saat alternatiflerden sadece birkaçı.

NEDİM ŞAHİN

Windows'un ekran koruyucuları ile artık vedalaşmanızın zamanı geldi de geçiyor. Artık klasik kayan yazılar veya hiç bitmeyen labirentlerin modası geçti. Yerlerini artık gayet gerçekçi akvaryumlar, balıklar ya da doğa manzaraları aldı. Yazımızda tanıtacağımız ekran koruyuculardan zevkinize uygun bir tane seçin. DVD'mizdeki dosya ile kurulumu yapın ve bilgisayarınızı kendi haline bırakın. Yeni ekran koruyucularla iş yerlerindeki meslektaşlarınızı kıskandıracağınız kesin. Ekran koruyucularının boyutları birkaç MB ile birkaç yüz MB arasında değişiyor. Bazıları tamamen ücretsiz dağıtılırken bazıları gün veya özellik sınırlaması içeriyor. Ekran koruyucu seçerken görünüm kadar bu sınırlamalara da dikkat etmenizi tavsiye ediyoruz.

Dream Aquarium Screensaver 1.14 ►

Boyut: 6,79 MB
İşletim sistemi: Windows 2000 / XP / Vista
Lisans: Ücretli (19,95 $)
Deneme sürümünde yalnızca iki tür balık bulunuyor
Web sitesi: www.dreamaquarium.com

Sanal bir akvaryum için Dream Aquarium en iyi alternatiflerden. Ekran koruyucu devreye girdiğinde [Enter] tuşuna basarak ayarlar menüsünü görüntüleyebilirsiniz. Akvaryumla ilgili pek çok özelliği kendiniz atabiliyorsunuz. Örneğin balık sayısı ve türleri, baloncukların yeri ve hızı, ses seviyesi, kamera açısı ve yakınlığı gibi ayarları yapabilirsiniz.

Akvaryumun güzel bir özelliği de balıkları besleyebiliyor olmanız. Sanal hayvan beslemenin yeniden moda olduğu günümüzde iyi düşünülmüş bir özellik.

Drop clock Göz alıcı efektleriyle akıp geçen zamanı izlemenize yarayan bir ekran koruyucu.

► **CHIP DVD'DE:** Yazıda adı geçen programları CHIP-Code **EKRAN** altında bulabilirsiniz.

Drop Clock 1.01 ►

Boyut: 136,97 MB
İşletim sistemi: Windows XP / Vista
Lisans: Ücretsiz
Web sitesi: www.scr.sc

Bir ekran koruyucusuna göre çok büyük boyutlu olan Drop Clock, tam anlamıyla sıra dışı bir uygulama. Etkin olduğunda yukarıdan dört sayı suya doğru düşmeye başlıyor. Bu sayılar saat ve dakikayı gösteriyor. Suya çarptıklarında çarpıcı bir efekt ile çevreye su sıçratıyorlar. Tahmin edeceğiniz üzere rakamların suya düşüp batması tam bir dakika sürüyor. Ardından yeni rakamlar düşmeye başlıyor. Sistem özelliklerinin yetersiz olduğu bilgisayarlar da düşünülerek ekran boyutunu değiştirme özelliği eklenmiş. İsterseniz ekran koruyucuyu tam ekran yerine orta veya küçük boy olarak da çalıştırabilirsiniz.

Webshots Desktop 3.0.0.7245 ►

Boyut: 6,11 MB
İşletim sistemi: Windows Me / NT / 2000 / XP / Vista
Lisans: Ücretsiz
Web sitesi: www.webshots.com

Webshots Desktop bundan önce tanıttığımız ekran koruyucuları kadar albenili değil. Temel işlevi fotoğrafları tam ekran slayt gösterisine dönüştürmesi.

Ona burada yer vermemizin nedeni de bu şekilde özelleştirilebiliyor olması. Program arayüzü sayesinde isterseniz tatil fotoğraflarınızı veya sevdiğiniz sanatçıları kolaylıkla ekran koruyucusu haline getirebilirsiniz.

Fotoğraflar arasındaki geçişleri otomatik hale getirip iki fotoğraf arasında kaç saniye bekleneceğini de belirleyebiliyorsunuz.

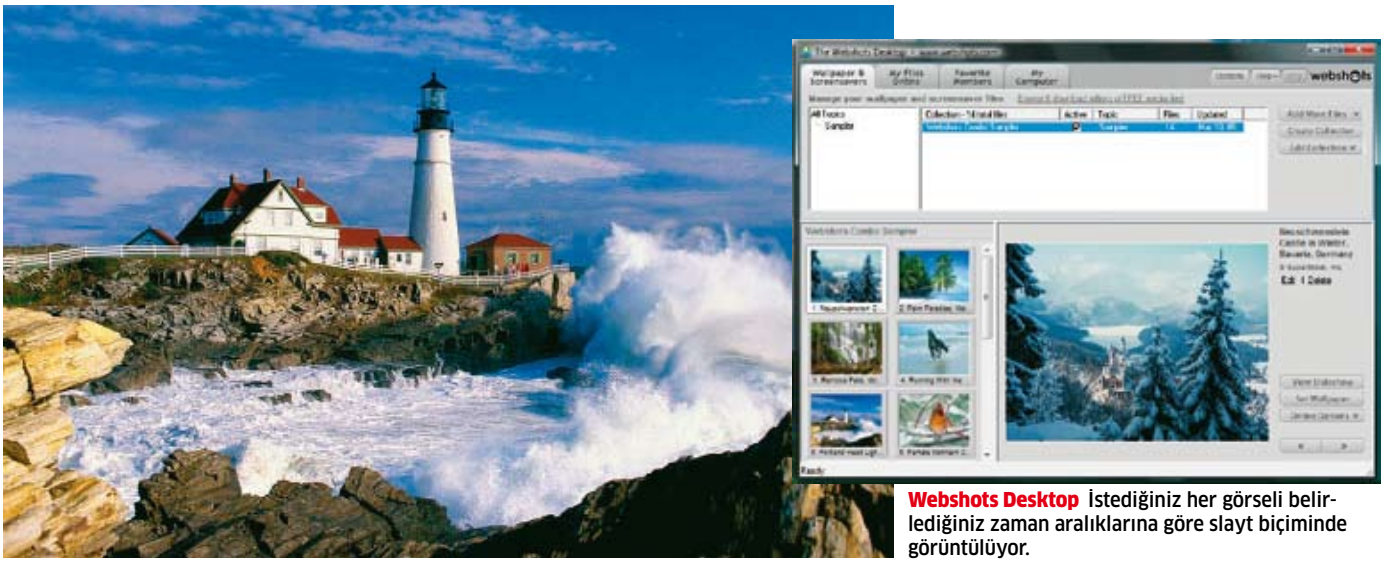

Webshots Desktop İstediğiniz her görseli belirlediğiniz zaman aralıklarına göre slayt biçiminde görüntülüyor.

The Matrix Screen Saver ►

Boyut: 239 KB
İşletim sistemi: Windows 95 / 98 / Me / NT / 2000 / XP
Lisans: Ücretsiz
Web sitesi: www.meticulous-software.co.uk

Matrix filminin üzerinden yıllar geçti ama kayan yeşil yazılar hala hafızamızda. Bu ekran koruyucusu yalnızca kayan yeşil yazıları göstermekle kalmıyor aynı zamanda "Wake up, Follow the white rabbit..." yazılarını da göstererek filmden bir sekans sunuyor.

Free Fire Screensaver 1.22 ►

Boyut: 4,09 MB
İşletim sistemi: Windows 2000 / XP / 2003 Server / Vista
Lisans: Ücretsiz
Web sitesi: www.laconicsoftware.com

Adından da anlaşılacağı üzere Free Fire Screensaver ekrandaki her şeyi yakıyor. Ayar ekranından yanma oranını, görüntü performansını ve sesleri ayarlayabiliyorsunuz. Bu ekran koruyucuyu kullandığınızda duvar kağıdınızı da bol ağaçlı bir doğa manzarası yapmanızı öneriyoruz.

3D World Map 2.1 world.png ►

Boyut: 4,57 MB |
İşletim sistemi: Windows 98 / Me / 2000 / XP
Lisans: Ücretli (29,95 $)
Deneme sürümünde ayrıntılar net değil
Web sitesi: www.longgame.com

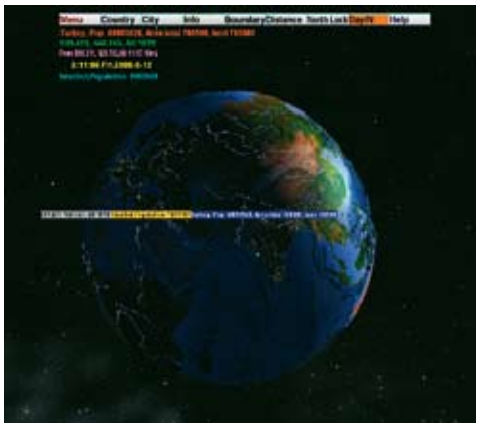

3D World Map, bir ekran koruyucusundan da öte bilgi verici bir program niteliğinde. Dünya'daki binlerce şehrin nüfusu, alanı ve koordinatları ekran koruyucudan görülebiliyor. Ayrıca iki nokta arasındaki mesafeyi de belirleyebiliyorsunuz. O an dünyanın neresinde gece neresinde gündüz olduğunu görmek de oldukça eğlenceli. Yalnızca bir ekran koruyucusu değil, aynı zamanda boş vakitlerinizi değerlendirebileceğiniz bir uygulama.

Batman The Dark Knight Screensaver 1 ►

Boyut: 79,49 MB
İşletim sistemi: Windows 98 / Me / NT / 2000 / XP / 2003 Server / Vista
Lisans: Ücretsiz
Web sitesi: www.screensaverave.com

Çok konuşulan Batman The Dark Knight filminin fragmanı düzenlenerek hazırlanmış bir ekran koruyucusu. Yüksek kalitedeki görüntüsü ve sesi ile dikkat çekiyor. Eğer iş yerindeyseniz sesi kısmanızı öneririz.

Don't Touch My Computer Episode 2 ►

Boyut: 2,23 MB
İşletim sistemi: Windows 95 / 98/ Me /NT / 2000 / XP
Lisans: Ücretsiz
Web sitesi: www.ncbuy.com

Çizgi film şeklindeki bu ekran koruyucusu aslında küçük bir espriyi temel alıyor. Bilgisayarın sahibi, kendisi yokken kimsenin ona dokunmasını istemiyor. Bu yüzden köpeğini etrafı kollaması için bırakıyor. Köpek ekranda dolanıp etrafa gülücükler saçıyor. Fareyi oynattığınız anda ise birden ekrana yapışıp bağırmaya başlıyor. Eğlenceli bir ekran koruyucu.

Flight Simulator Screensaver 1.1 ►

Boyut: 1,8 MB
İşletim sistemi: Windows 98 / Me / 2000 / XP
Lisans: Ücretli (29,99 $)
Deneme sürümünde iki harita var ve yalnızca F16 kullanılabiliyor
Web sitesi: www.longgame.com

Uçuş simülatörü şeklinde tasarlanan bu ekran koruyucusu ile yemyeşil vadilerde keyifli bir gezintiye çıkıyorsunuz. Boyutu küçük olmasına rağmen görüntü kalitesi yeterli seviyede. Görüntüyle uyumlu olarak hazırlanan sesler ve uçak dumanı ortamın atmosferini daha etkili kılıyor.

Clock Tower 3D Screensaver 1.1 ►

Boyut: 15,24 MB |
İşletim sistemi: Windows 98/ Me / 2000 /XP / 2003 Server / Vista
Lisans: Ücretli (13,91 $)
Deneme sürümünde 90 saniye süre sınırı var
Web sitesi: www.3planesoft.com

Ekran koruyucusu olarak bir saat belirlemek her zaman yararlıdır. Eğer sade bir saat yerine renkli ve canlı bir saat koyarsanız bu iş aynı zamanda zevkli bir hal de alır. Clock Tower 3D ekran koruyucusu da zamanı ve estetiği bir arada sunuyor. Üstelik saatin gösterileceği mekânı kendiniz belirleyebiliyorsunuz.

İsterseniz bir kuledeki, isterseniz de "Western" trenindeki bir saati ekranınıza taşıyabilirsiniz.

nedim@chip.com.tr

Metnin ötesini düşünün

Tipografi ve yazılı

Sayısız ücretsiz yazı tipi ve sistem yazı tipi arasında hangi birini seçeceğiz, yazı tipi özniteliklerinden hangisini kullanacağız? Bu konuda gelişigüzel davranırsanız vermek istediğiniz mesajın kaybolup gitmesi an meselesi. Bu makalede **FONTLARIN GİZEMLİ DÜNYASINI** inceliyoruz.

BARIŞ EMRE ALKIM

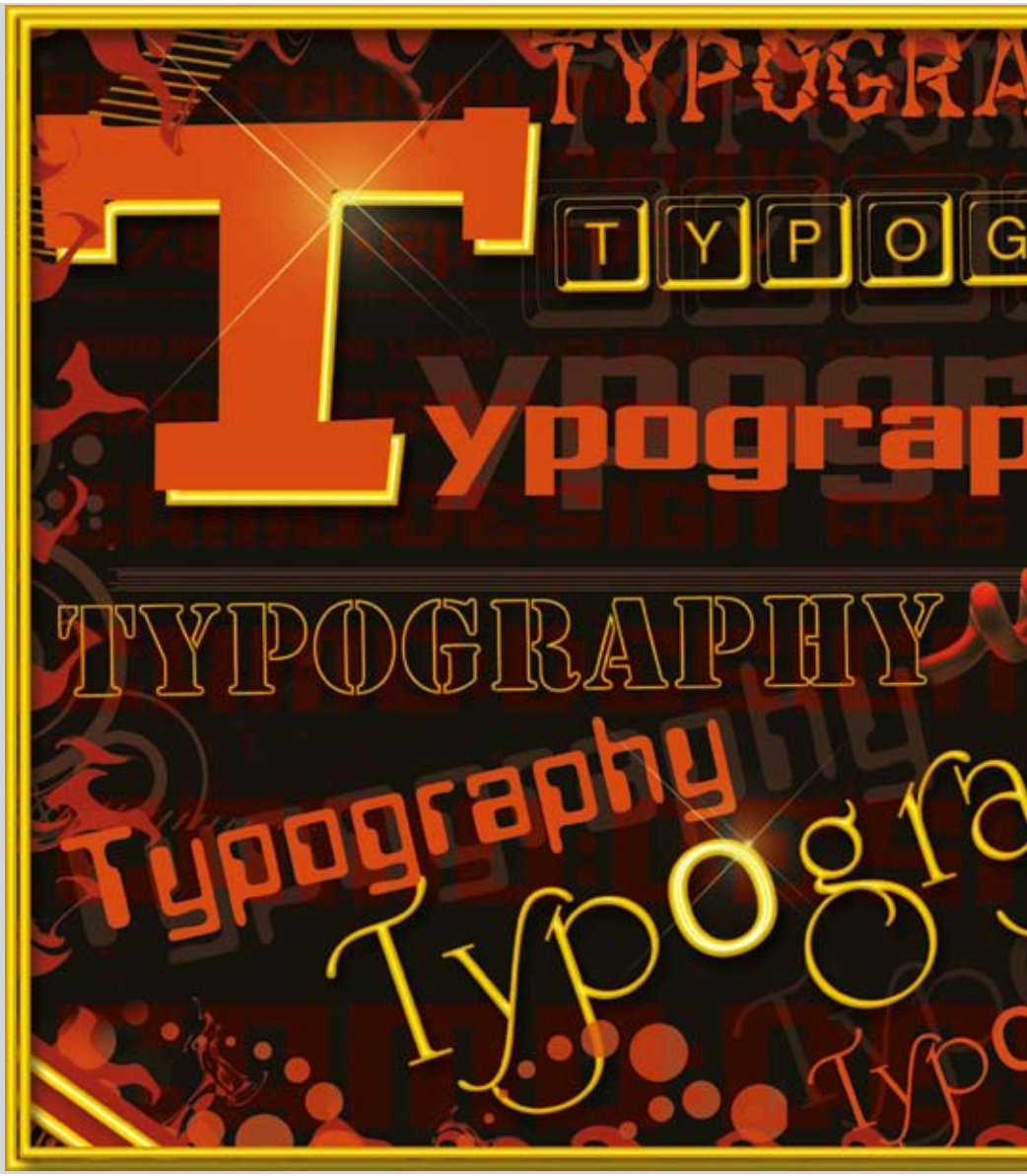

Yazı tipleri ya da diğer adıyla fontlar, kişilerarası iletişimde vücut dilinin oynadığı rolün bir benzerini yazılı iletişimde üstlenir. Amacımız doğru mesajı vermek olduğuna göre, bunu hangi tonda yapacağımız da büyük önem taşıyor.

Kişilerarası iletişimde vücut dilinin, duruş ve el işaretlerinin temel bir rolü vardır. Bunlar sözlü iletişimin destekçisi gibi görünse de, çoğu zaman için konuşmanın atmosferini, anlamını, bağlamını ve kullanılan içeriği belirler.

Benzer şekilde, çevrimiçi ya da basılı, yazılı iletişimde uygun yazı tipini seçmek başlı başına bir sanattır. Ortam değiştikçe ilgili yazı tiplerinin kullanımı da değişir.

El yazısı analizi, bir belgenin yaratılışı sırasında kişinin duygu ve düşüncelerini ele verebilir. Yine aynı biçimde, yazılı ya da çevrimiçi iletişimin özünde de kullanılan yazı tipi, tarz, boyut, renk, sınır ve vurgu bulunur.

Doğru fontu seçmek için öncelikle üç etken vardır: Hedef kitle, konu ya da metnin içeriği ve yazı tipinin anatomisi. Elbette yazı tipi tarzının ve renginin de dikkatle belirlenmesi gerekir zira bunlar o belgenin "havası" üzerinde söz sahibidir.

Bir yazı tipinin anatomisi

Yazı tipi ya da font sözcükleri birbirinin yerine kullanılsa da aslında farklı şeylerdir. Font, bir yazı tipi ailesidir ve üzerinde her türden değişiklik yapılabilir. Bu yüzden, Calibri ya da Verdana birer fonttur. Ama "Calibri, Kalın, 10 punto" dediğimiz vakit bir yazı tipinden bahsederiz. Font daha genel bir kavramken, yazıtipi çok daha ayrıntılı bir tanıma sahiptir.

Font seçimi metnin okunurluğuna ve anlaşılırlığına göre değişir. Başta aralarından seçim yapabileceğiniz üç font ailesi

iletişim

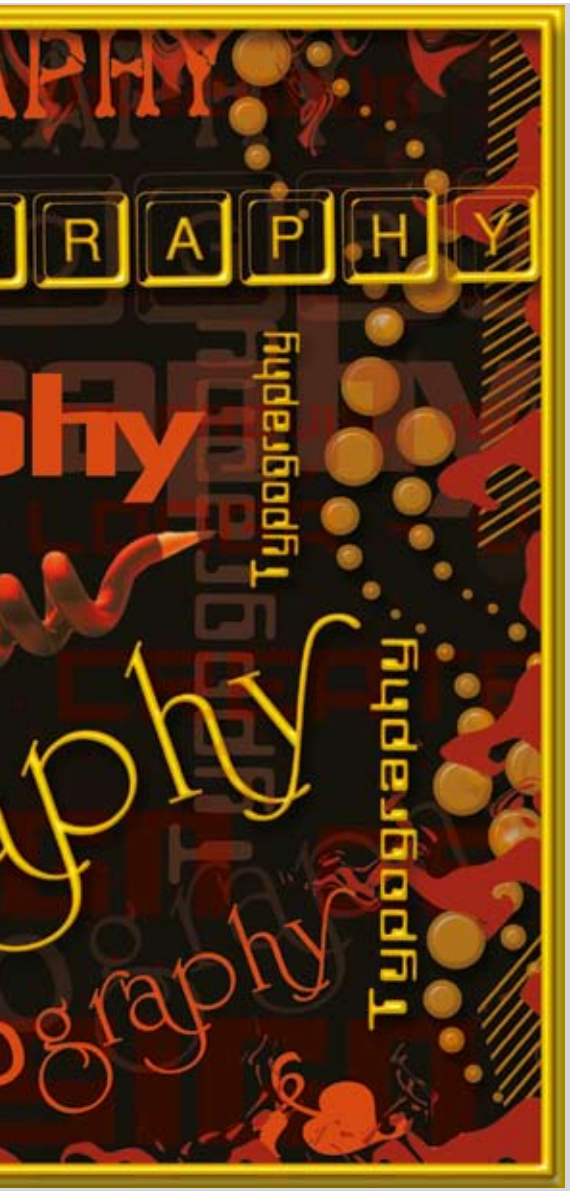

bulunur. Bunlar serifli fontlar, serifsiz (yani sans-serif) fontlar ve elyazısı fontlardır. Genel olarak, serifli fontlar içeriğin okunabilirliğini artırır.

Serifli fontlar, harflerin başlangıç ve bitiş noktasında küçük, dekoratif çizgiler içerir. Genelde web üzerinde bunları sıkça görürsünüz. Fransızcada "sans" öntakısı "olmadan" anlamına geldiği için, "sans-serif" sözcüğü de "serifsiz" fontları anlatır. Sans-serif fontların yapısı çok daha yumuşaktır ve süsleri bulunmaz.

El yazısı fontları ise okunabilirliği ve anlaşılabilirliği çok daha düşük olan, modern ya da dekoratif fontlardır. Bunlar özellikle davet mektuplarında ya da tebriklerde kullanılır.

Şimdi, çevrimiçi iletişimde faydalanabileceğiniz bazı fontları yakından inceleyelim:

Serifli fontlar:

Daha önce açıkladığımız gibi, serifli fontlarda harflerin başlangıcında ya da bitişinde süs amaçlı çizgiler bulunur. Serifli fontlar daha çok basılı metinler için uygundur zira ekranda okunabilirliği düşüktür. Aşağıda, farklı durumlarda kullanabileceğiniz en çok tutulan fontları sıraladık.

1. BASKERVILLE: Bu bir sistem fontu olmasa da, internetten indirip kişisel kullanımınız için faydalanabilirsiniz. Çok fazla kullanılsa da, fontun x yüksekliği netliğini biraz azaltır. Ama başlıklar için çok iyi bir seçimdir.

2. BOOK ANTIGUA: Çok sayfadan oluşan raporlar için kullanılabilecek en net fontlardan biridir ve düşük puntolarda çok rahat okunabilir.

3. BOOKMAN OLD STYLE: Tıpkı Book Antigua gibi Bookman Old Style da ders kitapları ya da uzun raporlar için iyi bir seçimdir. Yuvarlatılmış hatları sayesinde rakamların yazımında ya da okuma güçlüğü çekenler için kolaylık sağlar.

4. CAMBRIA: Windows Vista ve Office 2007 paketiyle gelen yeni bir font olan Cambria, Times New Roman'a çok benziyor ama ardışık karakterler arasındaki boşluk daha iyi olduğu için ondan bir adım önde.

5. COURIER NEW: Courier aslında monospace yanı sabit boşluklu font ailesinin bir ürünü. Bu fontu teknik yönergelerde, örneklerde, çizimlerde ya da bilgisayar kodlarını yazarken kullanmanız yerinde olur.

6. GARAMND: Garamond özellikle önünde sonunda basılıp arşivlenecek e-postaların yazımı için ideal bir fonttur. Bu yüzden iş mektupları, duyurular, izin yazıları, uyarılar için kullanılabilir.

7. GEORGIA: Tıpkı Garamond gibi Georgia da amacı basılmak olan web tabanlı ileti- →

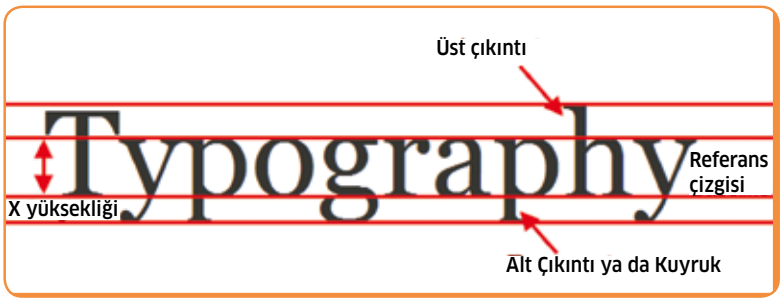

Referans Referans çizgisi, metnin üzerinde durduğu varsayılan çizgidir. X yüksekliği, referans çizgisiyle küçük harflerin en üst çizgisi arasındaki mesafedir.

Serif Serif fontlarda, harf başlangıcında ve sonunda süsleme amaçlı çizgiler bulunur. Resimde bunları işaretlenmiş halde görüyorsunuz.

Tırnak yok Tırnaklı fontların aksine sans serif fontunda tırnaklar çok belirgin değildir. Dolayısıyla online sayfalarda özellikle tercih edilir.

SERIF FONTS	SANS-SERIF FONTS	DECORATIVE FONTS
Baskerville 0123456789	Arial 0123456789	Forte 0123456789
Book Antigua 0123456789	Arial Black 0123456789	Monotype Corsiva 0123456789
Bookman Old Style 0123456789	Calibri 0123456789	Vivaldi 0123456789
Cambria 0123456789	Franklin Gothic Medium 0123456789	Brush Script 0123456789
Courier New 0123456789	Helvetica 0123456789	Lucida Handwriting 0123456789
Garamond 0123456789	Lucida Sans 0123456789	Comic Sans 0123456789
Georgia 0123456789	Microsoft Sans Serif 0123456789	BREMEN 0123456789
Minion 0123456789	Tahoma 0123456789	ALGERIAN 0123456789
Times 0123456789	Trebuchet MS 0123456789	Anglo Text 0123456789
Times New Roman 0123456789	Verdana 0123456789	Gothic Flourish 0123456789

Farklar Harflerin ve sayıların nasıl bir yazıtipinden diğerine değiştiğine dikkat edin. Bu ölçütlere dayalı olarak bir font seçebilirsiniz.

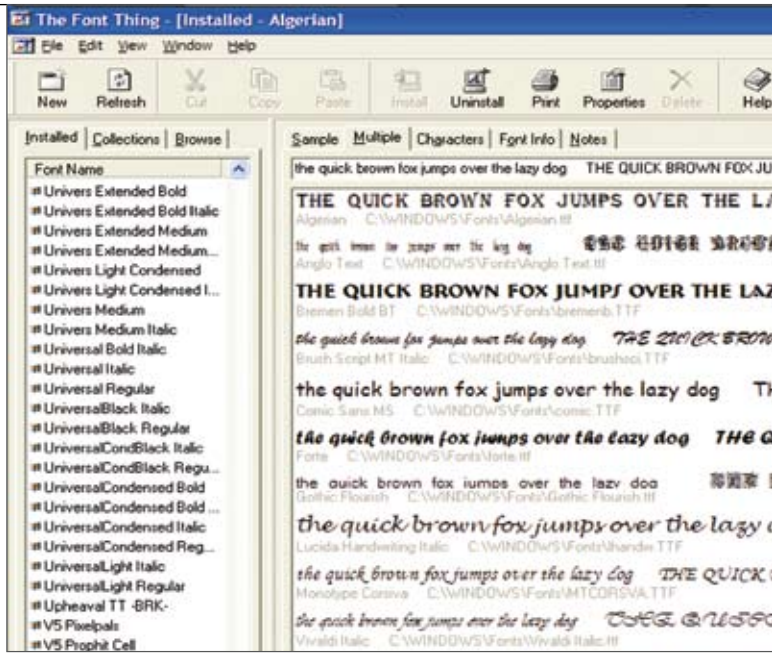

Genel bakış Multiple sekmesinde seçtiğiniz fontları görebilirsiniz. Metin yerine panagram yazarsanız karşılaştırmanız kolay olur.

şim için biçilmiş kaftandır. Ayrıca rakamları çok net ve anlaşılırdır.

8. MINION: Sistem fontu olmasa da internetten indirilebilir. Çok kullanılan serifli fontlardan biri olsa da, Minion'la yazılmış metinleri iki yana yaslarken dikkatli olmanızda fayda var.

9. TIMES: Times ve Times New Roman birbirine çok benzese de, Times New Roman karakterlerin birbirine daha yakın konumlandırılmış olmasıyla ayrılır. Bu da yüksek harf aralığı (kerning) için iyi bir seçim değildir.

10. TIMES NEW ROMAN: Bu metnin okunabilirliği konusunda öteden beri tartışmalar olsa da, Microsoft ürünlerinin eski sürümlerinin varsayılan fontu olmuştur. Çevrimiçi mecralar için uygun bir font olmasa da, baskıda daha yüksek çözünürlükler kullanıldığından kağıt üzerinde bulanık ya da puslu değil, nettir.

Serifsiz (Sans-serif) fontlar:

Daha önce söylediğimiz gibi, sans serif fontlarda karakter çizgileri özgürce akar. Sans serif fontlar web için çok uygundur ama basılı medyada da başlıklar için sıkça kullanılır. Aşağıda farklı durumlarda tercih edebileceğiniz en yaygın sans serif fontları sıraladık.

1. ARIAL: Arial, serifsiz fontların en klasik ve en yaygın olanıdır. Neredeyse her web sitesi tasarımında kullanılabilen font, bu özelliğinden dolayı hemen hemen tüm internet tarayıcılarının varsayılan fontudur.

2. ARIAL BLACK: Arial'ın daha koyu bir sürümüdür. Daha çok bölüm araları ya da başlıklara uygundur. Bu fontu web sayfanızın ana metni için kullanmayın.

3. CALIBRI: Office 2007 ve Windows Vista'nın yeni varsayılan fontu olan Calibri, negatif harf aralığında bile okunurluğunu yitirmeyen, çevrimiçi ortamda göze hitap eden bir font.

4. FRANKLIN GOTHIC MEDIUM: Franklin Gothic özellikle sayfanızdaki resim altları için harika bir seçim, çünkü yapısı itibariyle biraz koyu. Sayılar için de çok yerinde bir seçim.

5.HELVETICA: Okuma ve öğrenme güçlüğü çekenler için yerinde bir tercih. Arial'in yerine kullanılabilen bu font, parçalanmadan genişletilebilir. Ayrıca çok nettir ve sayılar için uygundur.

6. LUCIDA SANS: Web sayfası başlıkları için iyi bir font olan Lucida Sans, benzer puntodaki fontlardan hafifçe daha geniştir. Resim altları için tavsiye etmiyoruz.

7. MICROSOF SANS SERİF: Web sayfalarının ana metinleri için mükemmel bir font.

8. TAHOMA: Verdana'nın yerine kullanılabilecek çok iyi bir font. Her sistemde kurulu olmasa da kolayca bulup yükleyebilirsiniz.

9. TREBUCHET MS: Öğreticiler ve açıklanması gereken içerik için çok uygun bir fonttur. Forumlar ya da topluluk web siteleri için bir numaralı seçimdir.

10. VERDANA: E-posta yazmak için uygun bir seçim olan Verdana, zaten web üzerinde kullanım için tasarlanmıştı. Web sayfalarının herhangi bir yerinde gönül rahatlığıyla kullanabilirsiniz.

Dekoratif fontlar:

Bunlar tebrik kartı ya da davet mektupları için kullanılır. Okunabilirliği çok düşük olsa da, metninizin estetik değerini artırır.

1. STILIZE FONTLAR: Genellikle kartpostallar ya da flash tabanlı tebrik kartları için kullanılan bu fontlara fantezi fontları da deniyor. Örnek: Forte, Monotype Corsiva, Vivaldi.

2. ELYAZISI KİTAP FONTLARI: Daha çok çocuklara hitap eden masal ya da hobi kitaplarında kullanılır. Brush Script, Comic sans, Lucida Handwriting gibi.

3. TÜMÜ BÜYÜK HARFLİ FONT: Klavyenizdeki Caps Lock açık olsun olmasın, bu fontların tüm harfleri büyük harftir. Çevrimiçi dünyada büyük harfle yazı yazmak hakaret sayıldığı için, web sayfalarında kullanmamakta fayda var. Örnek: Bremen, Algerian.

4. İLK HARFİ BÜYÜK FONTLAR: Bu fontlar romanlarda, öykü kitaplarında ya da haber bültenlerinde gördüğümüz etki için idealdir. Anglo text, Gothic

Şık Dekoratif fontların metinlerin gövdesi için kullanılması önerilmez, çünkü net değildirler ve okunurluğu düşürürler.

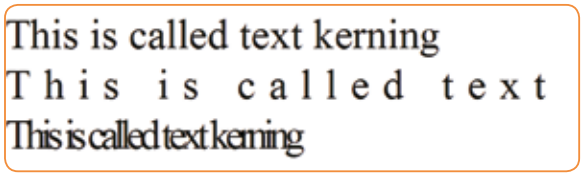

Hacim Kerning, hizalanma ya da boşluk olmaksızın iki karakter arasındaki uzaklığı gösterir. Değeri 0 ya da + veya - rakamlar ile gösterilir.

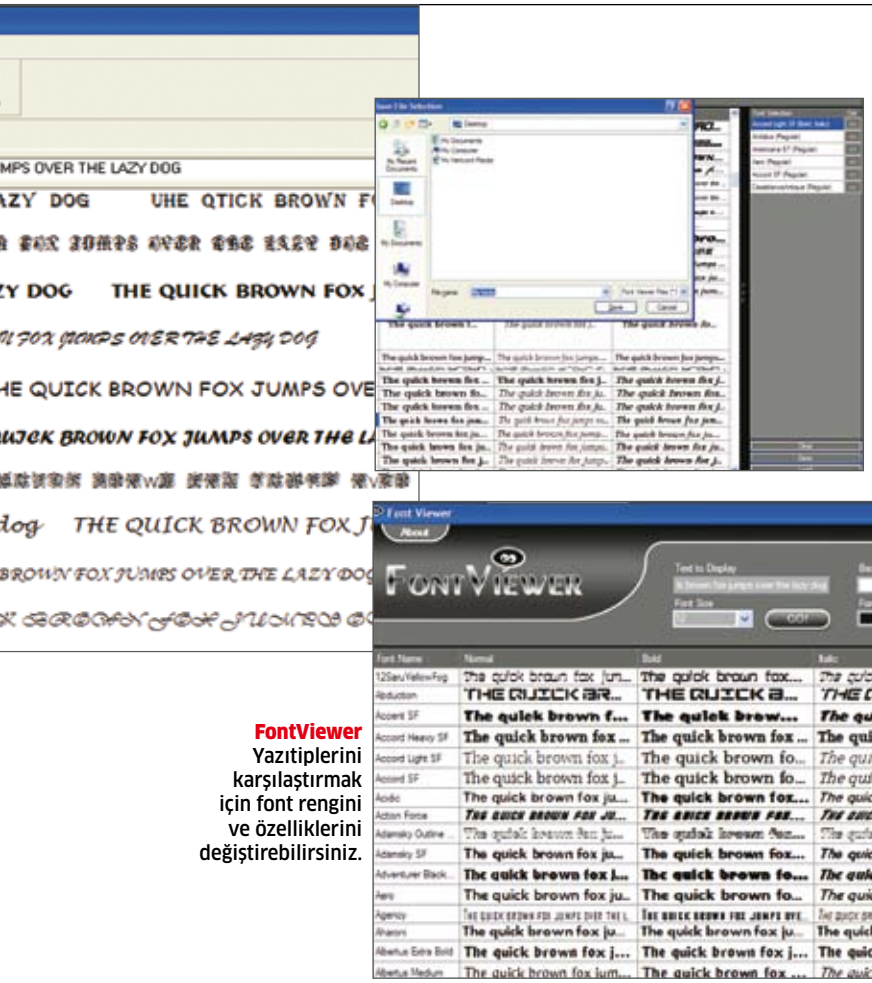

Kaydedin Seçtiğiniz fontları bir *.fv dosyasında kaydedebilirsiniz. Bu seçimi tekrar yüklemek için uygulama penceresinden »Load»a basın.

FontViewer Yazıtiplerini karşılaştırmak için font rengini ve özelliklerini değiştirebilirsiniz.

Flourish gibi fontlarda bu özellikten faydalanmak için büyük harfle yazmak gerekiyor.

Fontun son haline mutlaka bakın

Metinleriniz için uygun bir font türü seçmeniz gerekiyor. Bunu yapmanın bir yolu metni seçip bilgisayarınızdaki tüm fontları uygulamak. Ama bu hem boşuna vakit kaybı hem de verimli değil. Onun yerine, font seçimini kolaylaştıran font görüntüleyicilerden birini kullanabilirsiniz. Biz bu yazımızda "The Font Thing" ve "Font Viewer" adlı uygulamalara ayrıntılı olarak bakacağız.

The Font Thing

Birden çok fontu aynı anda görmek için harika bir uygulama olan The Font Thing'i aşağıdaki talimatları izleyerek en etkili şekilde kullanabilirsiniz.

1. İhtiyacınız olan fontları belirleyin. Yukarıda saydığımız sınıflandırmaya bağlı kalarak karar verebilirsiniz.

2. Ücretsiz olan uygulamayı **http://www.webmasterfree.com/The_Font_Thing_d7491.html"** adresini ziyaret edip »Download Now«'a tıklayın. "Tfti.zip" dosyasını bilgisayarınıza kaydedin, sonra içindekileri açın ve "Setup.exe"ye çift tıklayarak kurulumu bitirin.

3. Uygulamayı başlatıp fontları görüntülemek için "TFT" simgesine çift tıklayın.

4. Seçtiğiniz fontların dekoratif olduğunu varsayarsak, alttaki tepsiden "None" yazısına tıklayın ve seçimi sıfırlayın.

5. Şimdi yukarıdan »Multiple« sekmesine geçerek seçilen fontları dizi halinde görüntüleyin.

6. Normalde metin kutusunda "The quick Brown fox jumps over the lazy dog" adlı panagramı göreceksiniz. Panagram, o dilin alfabesindeki tüm harfleri içeren sözcüklere verilen addır. Siz Türkçe için alfabenin harflerini yan yana yazabilirsiniz.

7. Karşılaştırmak istediğiniz tüm fontları, adını seçerken [Ctrl] tuşuna basarak işaretleyin.

8. Aşağıdaki kaydırma çubuğuyla font boyutunu 11 punto yapın. Böylece daha rahat görebileceksiniz.

9. Şimdi kendinize hitap eden fontu seçin. İsterseniz »Characters« sekmesine tıklayarak karakter haritasını da görebilirsiniz.

Arama Bu uygulamadan istediğiniz alt başlığı seçerek kendinize uygun bir font bulabilirsiniz.

Font Viewer

Font Viewer uygulaması da yukarıda anlattığımız programa benziyor, ama tüm fontların ve yazıtipi çeşitlemelerini bir arada gösteriyor. Kullanmak için şu adımları izleyebilirsiniz:

1. **http://fontviewer.net/** adresine gidin ve »Download Now« düğmesine tıklayarak uygulamayı bilgisayarınıza indirin.

2. Exe dosyanın üzerine çift tıklayarak programı kurun.

3. »Text to display« metin kutusuna alfabenin tüm harflerini yazın.

4. »Go« düğmesine basarak tüm fontları görüntüleyin.

5. Çeşitlemelerin üzerine basarak »Font Selection« bölmesinde görüntüleyebilir, »Save« seçeneğiyle de sonra bakmak üzere kaydedebilirsiniz.

balkim@chip.com.tr

İPUCU

En iyi yazıtipini seçmek için ipuçları

- Başlık fontları, metin gövdesini oluşturduğunuz fontlardan büyük olmalı, ama 18 puntoyu geçmemeli.
- Belgenizde, aksi gerekmediği sürece en fazla üç ya da dört font kullanın.
- Metin gövdesi için serifli, başlıklar için-se serifsiz font kullanmak her zaman işe yarar bir yöntemdir.
- Başlıklarda belgeyi daha çarpıcı kılacak kontrast renkler kullanabilirsiniz.
- Karşınızdaki bir çocuk olmadığı sürece ne belgelerinizin ana metnini elyazısı fontlarıyla yazın ne de e-postalarınızda böyle bir yazıtipi kullanın.
- Birden çok font kullanacaksanız birbirine benzeyenleri değil, birbirini tamamlayanları kullanın.
- Başlıkları ya büyük harfle yazın ya da kalın yazı kullanın. Eğer tümünü büyük harfle yazacaksanız serifsiz bir font seçin.
- Ana metni hiçbir zaman büyük harflerle ya da kalın harflerle yazmayın. Metnin içinde, zorunlu olmadıkça font değişimi yapmayın. Birçok kullanıcı, italik metinleri okunabilirliği düşürdüğü için tercih etmez.
- Başlıklarda karakter uzaklığını, yani kerning'i mutlaka ayarlayın. Arası açıldığında kopuk kopuk durmayan fontları tercih edin.

Yazılım devi boş durmuyor

Microsoft'tan eğlencelik araçlar

Microsoft ürün yelpazesini genişletmeye devam ediyor. **SON AYLARDA ÇIKARILAN** Photosynth, AutoCollage, Photo Story ve Worldwide Telescope programlarını mercek altına alıyoruz.

NEDİM ŞAHİN

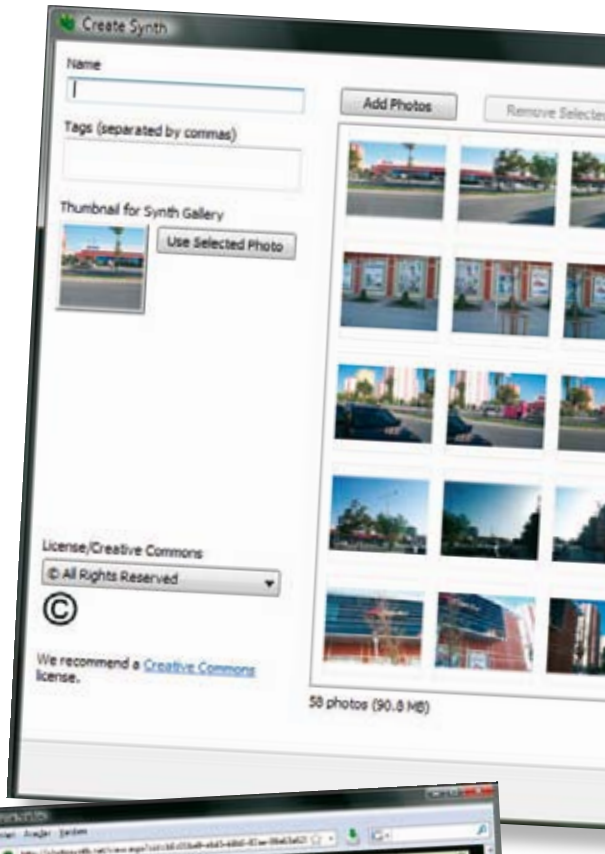

Photosynth Mekânların ve eşyaların 360 derecelik görüntülerini oluşturuyor.

Microsoft küçük - büyük pek çok programla bilgisayarlardaki hâkimiyetini pekiştiriyor. Bazı gelişmiş programları tamamen ücretsiz olarak sunması ise yazılım devinden beklenmeyecek bir cömertlik olarak yorumlanıyor.

Yazımızda Microsoft'un geçtiğimiz birkaç ay içerisinde çıkardığı dört programı inceledik: Dört program da görüldüğü üzre fotoğraflar üzerinde işlem yapıyor. Bundan yola çıkarak Microsoft'un eğlence ve sosyal alanda piyasada daha fazla söz sahibi olmak istediği sonucunu çıkarıyoruz. Ayrıca gün geçtikçe artan dijital fotoğraf makinesi çılgınlığını Microsoft artık ciddiye alıyor olsa gerek. Programlar biraz da bunun kanıtı.

Photosynth

Photosynth; çekilen fotoğraflardan nesnelerin ve mekânların 3 boyutlu görüntülerini oluşturmaya yarıyor. Yapmanız gereken belirli açılardan fotoğraf çekip bu fotoğrafları programa aktarmak. Aktardığınız bu fotoğraflar analiz ediliyor ve eşleştiriliyor. Eşleştirme sonucunda da nesnenin veya mekânın 360 derece görüntüsü oluşturuluyor. Programı **www.photosynth.net** adresinden herhangi bir kuruluma gerek kalmadan ücretsiz olarak kullanabilirsiniz. Programın başarısını ölçmek için fotoğraf makinesini alıp yakınlardaki bir marketin önüne gittik. Olduğumuz yerde küçük açılarla dönerek yatay ve dikey eksende 58 adet fotoğraf çektik. Ardından bu fotoğrafları Photosynth'e aktardık.

Yaklaşık bir saatlik analizden sonra Photosynth fotoğrafların %90'ını eşleştirdi ve bazı eksik bölümler dışında 360 derecelik görüntüyü oluşturdu. Photosynth programını kullanmak çok kolay olsa da, programa uygun fotoğraf çekmek aslında o kadar da kolay değil. Bazı temel ilkelere uygun olarak fotoğraf çekmek gerekiyor.

Çekilen fotoğraflar arasında %50 oranında benzerlik olması tavsiye ediliyor. Yani bir fotoğrafın yarısı ile hemen sonrasında çekilen diğer fotoğrafın yarısının tamamen aynı olması gerekiyor. Fotoğraf çekiminin ortalama 25 derecelik açılarla yapılması gerekiyor.

Nesnenin veya mekânın çevresinde çekilen fotoğraflar arasındaki açı farkları ne kadar az olursa programın başarısı o kadar artıyor. Ayrıca fotoğraflar üzerinde herhangi bir değişiklik yapmamanız gerekiyor. Yani Photoshop gibi resim düzenleme araçları ile kesme, kırpma veya efekt ekleme işlemlerinden kaçınmalısınız.

Photosynth için fotoğraf çekmeye başlamadan önce **http://urlac.com/ffc8af** adresindeki kullanma kılavuzunu okumanız programı daha performanslı kullanmanızı sağlayacaktır.

► **CHIP DVD'DE:** Microsoft'un yeni araçlarını CHIP-Code **MICROSOFT** altında bulabilirsiniz.

Photo Story Fotoğraflardan slayt gösterileri hazırlamaya yarıyor.

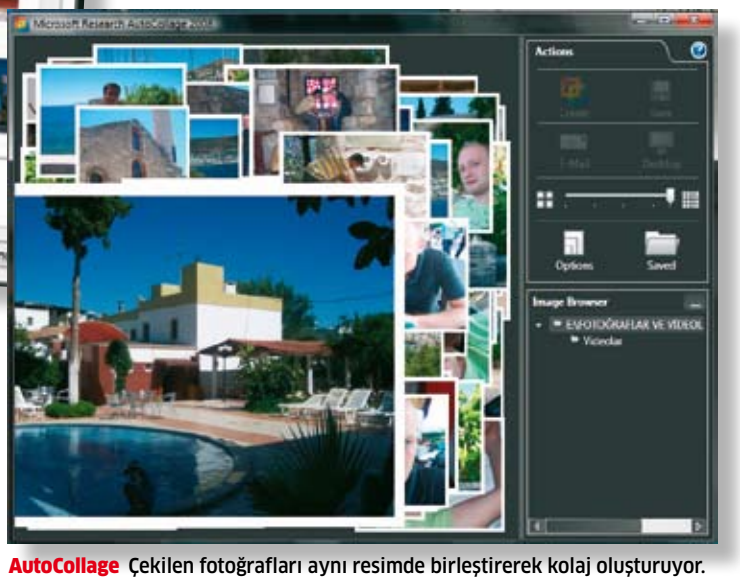

AutoCollage Çekilen fotoğrafları aynı resimde birleştirerek kolaj oluşturuyor.

AutoCollage

Bu eğlenceli ve kolay kullanıma sahip yazılım sayesinde bir klasördeki resimleri tek tıklamada kolaj haline getirebiliyorsunuz. Kolaj yaygın olarak resimden resim yapma sanatı olarak tanımlanıyor. Yapılan temel iş, tüm resimleri tek resimde toplamak. Bunu yaparken de resimlerin arka planları büyük oranda kırpılıyor ve ön plandaki nesneler yada kişiler tek resimde bir araya getiriyor.

Microsoft'un AutoCollage programının otomatik yüz tanıma, ön plandaki nesneye odaklanma, harmanlama, eşit boyutlandırma teknikleri gayet güzel çalışıyor. Ancak program maalesef ücretsiz değil. **http://research.microsoft.com/autocollage/** adresinden indirebileceğiniz program 30 günlük deneme süresine sahip.

Photo Story

Photo Story programı fotoğraflarınızdan slayt gösterileri oluşturmanızı sağlıyor. Ancak yetenekleri sadece slayt gösterisi ile sınırlı değil. Photo Story ile fotoğraflara açıklama ya da müzik ekleyebilirsiniz. Fotoğraflar arası geçişlere efekt uygulayabilirsiniz veya otomatik odaklama yaparak fotoğrafın belirli kısmına odaklanılmasını sağlayabilirsiniz. Programın en güzel özelliği ise slayt gösterisini wmv biçiminde kaydetmesi. Böylece sanki bir video izler gibi slayt gösterisini izleyebilirsiniz. İsterseniz bu videonun televizyonunuzda veya cep telefonunuzda da gösterilmesini sağlayabilirsiniz.

Çektiğimiz fotoğrafları klasörler halinde bilgisayarımızda tutuyoruz. Genellikle tatil fotoğrafları ayrı bir klasörde, iş yerindeki fotoğraflar ayrı bir klasörde bulunur. Bu fotoğraflara bakmak istediğimizde ise ya dosyaları tek tek açarız ya da Microsoft dosya gezgininden slayt gösterisi yapma seçeneğine tıklarız. Eğer fotoğraflarınız için daha güzel ve etkili slayt gösterileri hazırlamak isterseniz Photo Story programını kullanmanızı tavsiye ediyoruz. Program ücretsiz olarak dağıtılıyor. **http://urlac.com/f3a980** adresinden indirebilirsiniz.

Worldwide Telescope

Worldwide Telescope uzayı ve dünyayı daha yakından incelememizi sağlayan eğlenceli bir program. Yüzlerce gök cismi programın arşivinde yer alıyor. Ancak onu eğlenceli yapan kısmı ise hazırlanmış olan turlar. Bir tur seçerek uzayda veya dünya üzerinde eğlenceli bir seyahate çıkabilirsiniz.

Worldwide Telescope arayüz ve içerik olarak Google Sky ile büyük benzerlikler gösteriyor. Yazılımı Microsoft ile Google arasındaki rekabetin farklı bir boyuta taşınmış hali olarak da düşünebiliriz. Ancak bu rekabet elbette kullanıcıların işine yarayacaktır. Çünkü her iki firma da programlarında daha fazla özellik sunmak için aralıksız olarak çalışmaya devam ediyor.

nedim@chip.com.tr

Worldwide Telescope Dünya'yı ve uzayı bilgisayar ekranınıza taşıyor.

Devir tasarruf devri

Bilgisayarınız yeterince hızlı, ancak çok mu ses çıkarıyor? Fanlar son sürat dönüyor ve yüksek elektrik faturası da canınızı sıkıyor. Tüm bunlara dur demek elinizde.

UFUK YAMANKILIÇOĞLU

Donanım bileşenlerinize eğer hız aşırtma uyguluyorsanız, sistem stabil çalışmadığında çalışma voltajını artırarak maksimum saat frekansına ulaşabileceğinizi biliyorsunuzdur. Peki kulaklarınızı ve çevreyi korumak, elektrik tasarruf etmek için voltajı düşürmeyi hiç düşündünüz mü? Bu yazıda bunu neden ve nasıl yapmanız gerektiğini açıklıyoruz.

Neden voltaj düşürmeli?

Üreticiler donanım bileşenlerinin spesifikasyonunda işlerini sağlama alıyorlar. Satılan her ürün, daha az iyi olanlar da, sonuçta her yerde ve her zaman çalışmalı. Üreticiler bunu sağlamak için ürünlerinde az veya çok miktarda tolerans öngörüyorlar. Hiçbir yonga satışa sunulduğu haliyle kesin sınırlarında çalışmaz, aksine yukarıya doğru bir performans potansiyeli her zaman vardır. Overclock (hız aşırtma) meraklıları üreticilerin tanıdığı bu toleransı kullanırlar. Ancak bu işlem tam tersine de uygulanabilir: Her bileşen, standart çalışma frekansını daha düşük bir çalışma voltajıyla da koruyabilir. Bu voltajın ne kadar düşürülebildiği, yonganın kalitesine bağlıdır. Bu işleme "undervolting" adı veriliyor ve amacı, bilgisayara performans kaybı yaşatmadan daha tasarruflu ve sessiz bir halde çalıştırmak.

BİLGİ

UNDERVOLTING
Çeşitli parçaların standart voltajını düşürme işlemi. Isı oluşumu ve yaşam süresi üzerinde olumlu etkisi var, ancak hız aşırtma potansiyelini en aza indiriyor.

UNDERCLOCKING
Donanımların çalışma hızlarını düşürme. Undervolting ile birleştirildiğinde güç tasarrufu için ideal bir işlem.

BIOS
Basic Input/Output System. PC'nin merkezi işlemleri arkaplanda yöneten "ana programı".

Underclocking ile tasarruf

Bu voltaj oyunları daha da derinleştirilebiliyor. "Speed Step", "Cool'n'quiet" ve "Power Now" gibi pazarlama kavramlarını duymuşsunuzdur. Bunlar Intel, AMD ve ATı gibi büyük yonga üreticilerinin elektrik tasarruf mekanizmalarını ifade ediyor. Bunların tek yaptığı sistem boştayken (yani işlem gücüne ihtiyaç duyulmadığı zamanlarda) işlemci hızını ve voltajını düşürmek.

Bunları kendi donanımınıza uygun olarak ve üreticiler kadar tutucu bir şekilde olmadan kendiniz de yapabilirsiniz. Undervolting işlemini underclocking (hız düşürme) ile birleştirirseniz, elektrik sayacınız ve fanlarınız çok daha yavaş dönecektir.

İşlemci voltajını düşürme

İşlemcinizi optimize etmek için birçok seçeneğiniz var. İlk ve en güvenilir yöntem, bilgisayar hemen açılırken girebileceğiniz anakartın BIOS ekranı. Bu ekrana girmek için çoğunlukla [Delete] tuşuna veya [F2] tuşuna basmanız gerekiyor. Her üretici, bi-

Athlon 64 X2 5200+

- Boşta sıcaklıklar pek değişmiyor.
- Tam yükte sıcaklık sekiz derece düşüyor.
- 3B yükte Undervolting ile 23 Watt tasarruf mümkün.

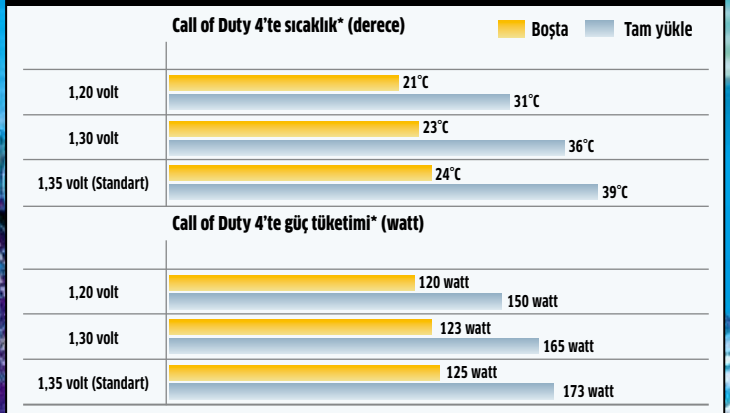

Ayarlar: nForce 790FX anakart, 2x 1.024 MB DDR2-800, Windows XP SP3
*Değerlerin düşük olması daha iyidir

Phenom 9550

- 1,20 Volt sıcaklıkta ve tüketimde pek bir şey değiştirmiyor.
- 1,15 volt ile sıcaklıklar 4 ila 5 derece düşüyor.
- 3B yük altında undervolting ile sadece 15 watt tasarruf mümkün.

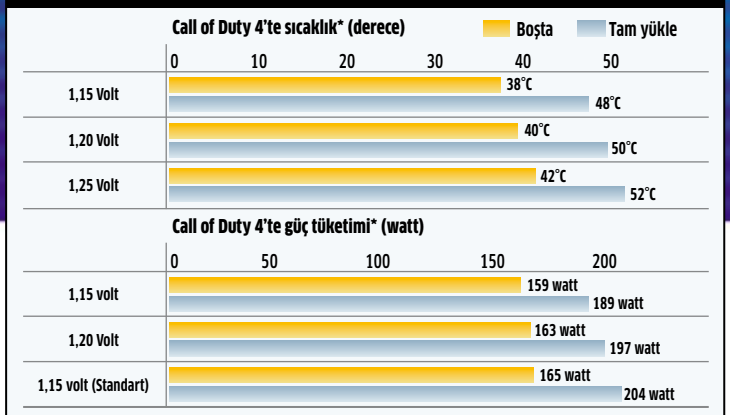

Ayarlar: nForce 790FX anakart, 2x 1.024 MB DDR2-800, Windows XP SP3
*Değerlerin düşük olması daha iyidir

zim için önemli olan ince ayar menüsüne farklı bir ad veriyor. "Advanced", "Frequency/Voltage Control", "Jumper Free Configuration" veya "MB Intelligent Tweaker" gibi menü adlarını görüyorsanız, doğru yerdesiniz demektir. Gigabyte gibi bazı anakart üreticileri, ancak özel bir tuş kombinasyonuyla bu menülerin açılmasına izin veriyor. Bu yüzden anakartınızın kitapçığına başvurmanızı öneriyoruz.

İnce ayar menüsünde "CPU Vcore Setting", "CPU Voltage Control" veya sadece "Vcore" ifadelerini arayın. Bazı anakartlar aynı menüde algılanan ve o an ayarlanan voltajı da gösterir. BIOS sürümünüz güncelse buradaki değerlere güvenebilirsiniz. Yazının devamındaki voltaj düşürmeleri için buradaki değerleri referans alın. Core 2

Core 2 Duo E6750

- Boşta: Undervolting ile sekiz dereceye varan tasarruf.
- 3B yükte: Undervolting 11 derece tasarruf sağlıyor.
- 3B yükte: Undervolting ile 23 watt güç tasarrufu.

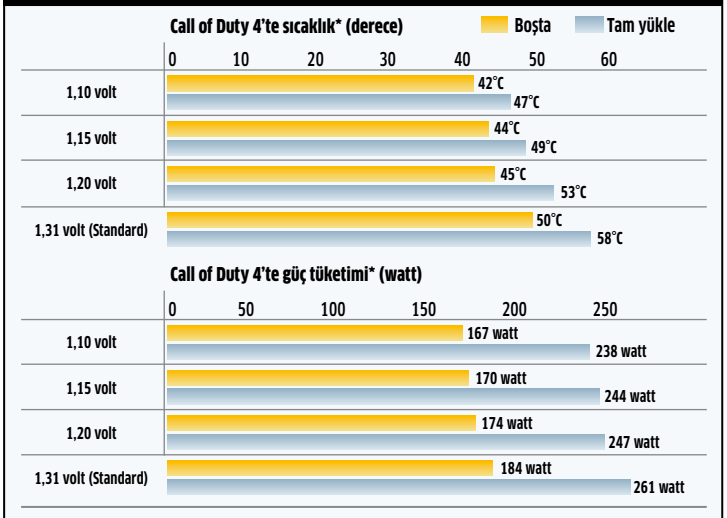

Ayarlar: Intel P35 anakart, 2x 1.024 MB DDR2-800, Windows XP SP3
*Değerlerin düşük olması daha iyidir

CHIP DVD İÇERİĞİ

Undervolting araçları

Notebook Hardware Control ► RM Clock ► Ati Tool ► Riva Tuner 2.06 ► Ati Tray Tools ► Cinebench R10

► CHIP DVD'DE: CHIP-Code **UNDERVOLTING** altında bu yazılımları bulabilirsiniz.

Core 2 Quad Q6600

- Boşta: 1,0 Volt sıcaklığı sekiz derece düşürüyor.
- Boşta: Maksimum undervolting ile 18 watt güç tasarrufu mümkün.
- 3B yükte: 1,26 yerine 1,0 Volt ile tam 31 watt tasarruf.

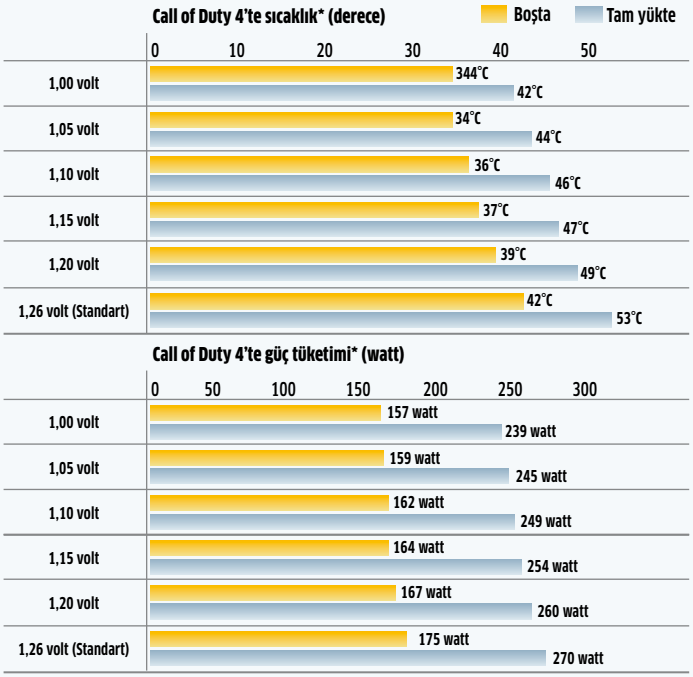

Ayarlar: Intel P35 anakart, 2x 1.024 MB DDR2-800, Windows XP SP3
*Değerlerin düşük olması daha iyidir

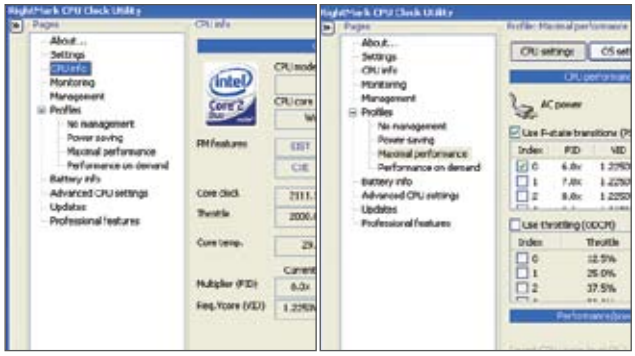

Saat hızı/voltaj kombinasyonları oluşturma "Maximal Performance" altında yeni bir kombinasyon oluşturun. Daha sonra daha düşük bir voltaj ayarlayın ve deneyip düşürmeye devam edin.

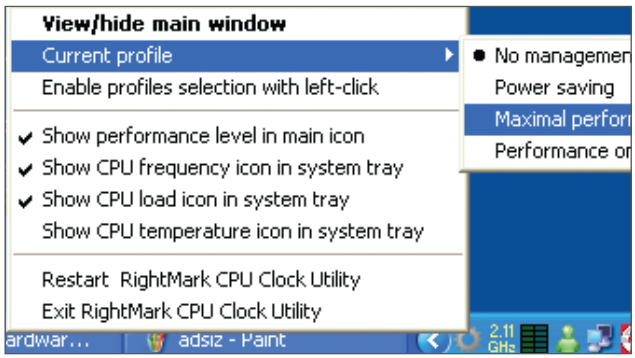

Kaydetme ve uygulama Görev çubuğundaki simgeye sağ tuşla tıklayın ve az önce modifiye ettiğiniz profili seçin. Kontrol için Everest ve CPU-Z yazılımlarını kullanın.

işlemcilerde standart voltaj değeri 1,225 volt ile 1,375 volt arasında değişir. Bu normaldir ve endişelenmenize gerek yoktur. Ancak standart olarak daha düşük bir Vcore değeriyle çalışan işlemciler daha kalitelidir. Bazı OEM veya ucuz anakartlarda (mesela Asrock 4Core-Dual-VSTA veya -SATA2) maalesef Vcore değerini değiştirmek için bir seçenek yok.

BIOS'ta işlemci voltajı değerini çoğunlukla kolayca klavyedeki + ve – tuşlarıyla değiştirebilirsiniz. En iyisi voltajı 0,05 volt'luk basamaklarla düşürün, ayarları kaydedin ve sonra bir benchmark yazılımı çalıştırın. Hızlı bir stabilite testi için Cinebench R10 yazılımını kullanabilirsiniz, zira dört çekirdekli işlemcileri bile tam yükte çalıştırabiliyor. İşlemciniz rendering işlemini başarıyla tamamlıyorsa, voltajı sistem veya program kilitlenene kadar düşürmeye devam edebilirsiniz. Artık sistemin stabil çalıştığı son voltaj değerini ayarlamak ve testleri ağırlaştırmak mantıklı. Prime 95 birkaç saat boyunca stabil bir şekilde çalışıyor ve en sevdiğiniz oyunlar da kilitlenmiyorsa, küçük bir ince ayar tavsiye ediyoruz. Maksimum stabil değer ayarlanan son iki voltaj değeri arasında bir yerdedir. Tam olarak emin olmak istiyorsanız, en iyisi son adımı boş verin.

Intel işlemcilerde voltaj tecrübeleri

Test Merkezi'nde yaptığımız testlerde özellikle Core 2 işlemcilerin daha düşük voltajların üstesinden kolayca geldiğini gördük. Q6600 işlemcisinin güncel G0 Stepping'i etkileyici bir örnek teşkil ediyor. İşlemci standart frekansını (2,4 GHz) 1,0 voltta (standart 1,275 volt) bile koruyor. Call of Duty 4 oyununda bu sayede yük altında sıcaklık 53 dereceden 42 dereceye kadar düşüyor. Güç tüketimi ise tam 32 watt (270'ten 238'e) azalıyor. Diğer iki Core 2 Duo işlemciyle karşılaştırıldığında oldukça düşük bir değer bu: E4400 (2,0 GHz) standart voltajda aynı sistemde 233 watt güç harcıyor.

Q6600'ün iyileştirilmiş G0 stepping'i undervolting'de etkisini bariz bir şekilde gösteriyor. Bu yüzden yeni bir işlemci alırken en azından G0 serisinden olmasına dikkat edin. Stepping değeri ürünlerde çoğunlukla ayrıca belirtilir, aksi halde satıcıya sorun.

Elde edilen tecrübelere göre hemen her Core 2 Duo işlemcide belirgin bir voltaj düşüşünün mümkün olduğunu söyleyebiliriz. 2,66 GHz'e kadar olan modeller 1,0 volt Vcore ile çalıştırmaya en uygun modellerdir. İyi bir undervolting ile hatta daha düşük güç tüketiminde performansı artırmak bile mümkün: 2,8 GHz ve 1,15 volt ile testimizdeki E6750 işlemci, yük altında standart değerleri olan 2,66 GHz ve 1,325 volta göre 14 watt daha az güç harcadı. 3,0 GHz ve 1,2 volt ile güç ihtiyacı da standart değerlere göre çok az artıyor.

AMD işlemcilerde voltaj tecrübeleri

AMD işlemciler de standart olarak yararlanabileceğiniz bir voltaj toleransına sahip. Testimizdeki Athlon 64 X2 5000+ (2,6 GHz) standart olarak 1,35 volt ile çalışmasına rağmen, 1,2 volt ile de aynı hızda çalışabiliyor. Bunun altındaki voltaj değerlerinde boot aşaması mavi ekranla yarıda kalıyor. Güç tüketimi sistem boştayken, Intel işlemcilerde olduğu gibi çok az değişiyor. Tam yükte ise güç tüketimi 173'ten 150 watt'a, sıcaklık ise 48'den 40 dereceye düşüyor. Çift çekirdekli üst modeller 6000+ (3,0 GHz) ve 6400+ (3,2 GHz) ise tecrübelerimize göre çok büyük voltaj düşüşlerine izin vermiyor, zira AMD'nin 65 nm üretim sürecinin yapılabilirlik sınırında çalışıyorlar.

1,25 volt ile çalışan güncel B2 Stepping'li Phenom'larda ise durum farklı. Phenom 9500 (2,2 GHz) işlemcimiz 1,15 volt ile stabil çalışırken, voltaj düşürmesinin güç tüketimi ve sıcaklık üzerinde çok bir etkisi olmuyor. Tüm sistemin güç tüketimi yük altında 203'ten 188 watt'a, sıcaklık ise 42'den →

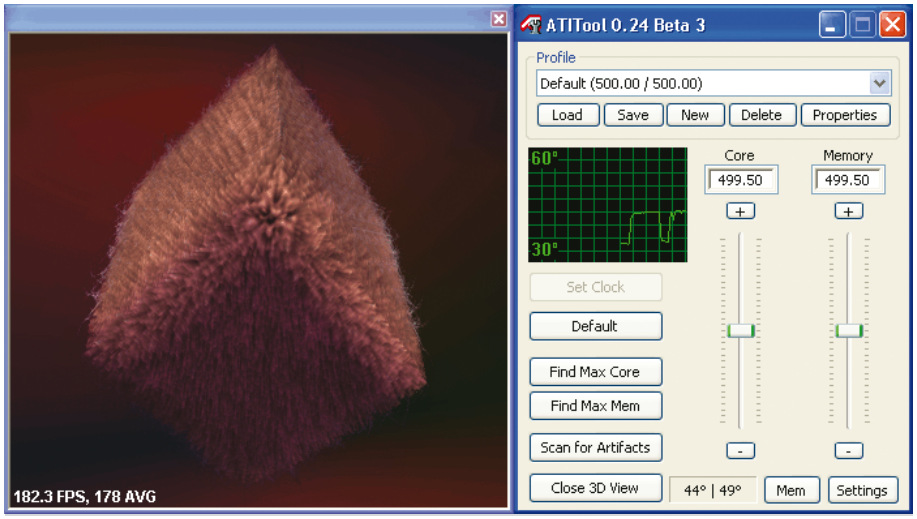

ATI Tool Bu küçük yazılımla ekran kartlarının saat hızları kolayca değiştirilebiliyor.

38 watt'a düşüyor. Yine de Phenom performansına oranla tasarruflu, en azından dört çekirdekli bir işlemci için.

Konforlu Windows araçları

Güvenilir bir yöntem olan frekans ve voltajları anakartın BIOS'undan değiştirmenin yanında, daha konforlu bir alternatif var: Windows altında çalışan araçlar. Bu araçlar her zaman güvenilir bir şekilde çalışmasalar da ince ayarların daha hızlı yapılmasını sağlıyor. Sistem kilitlenmeleri veya etkinleşmeyen yeni voltaj değerleri gibi sorunlar çıkabiliyor.

Bu türdeki en iyi araçlar arasında Rightmark Clock Utility (RM Clock) ve Notebook Hardware Control (NHC) kendilerini kabul ettirmiş yazılımlar. Her iki araç da prensip olarak enerji tasarrufu yönetimine sahip tüm işlemcilerle birlikte çalışıyorlar, yani tüm masaüstü ve mobil işlemcilerle (Intel Celeron hariç). Anakartın BIOS'unda ise EIST ve Cool'n'quiet enerji tasarruf işlevleri etkin olmalı.

Pratikte RM Clock

Hızlı bir test için, RM Clock'ta "Management and Profiles" – "Maximal Performance" altında daha düşük bir voltaj değeri girmek yeterli. »Apply« düğmesine bastığınızda değişiklik hemen etkinleşmiyor, bunun yerine enerji profili olarak kaydediliyor. Görev çubuğundaki simgeye sağ tıklayıp »Maximal Performance« profilini etkinleştirdiğinizde, seçilen voltaj devreye giriyor. İşlemci sıcaklığını Everest, Core Temp veya AMD Overdrive gibi bir yazılımla kontrol edebilirsiniz. Genelde işlemci sıcaklığı yeni voltajla birlikte düşecektir.

RM Clock aynı zamanda başka ayarların da yapılmasını sağlıyor. Mesela Athlon 64 işlemcilerde kendi Cool'n'quiet ayarlarınızı değişik enerji tasarruf profilleriyle birlikte oluşturabilirsiniz. Program istenildiği takdirde arada kalan tüm voltaj ve saat frekansı kombinasyonlarını („Auto-adjust intermediate PState VIDs") hesaplıyor. Tüm değişiklikleri CPU-Z, Everest veya benzeri bir programla kontrol edin. Aynı şekilde stabilite testlerini de ihmal etmeyin.

Dizüstü: Daha uzun pil süresi

Masaüstü bilgisayarlarda "sadece" daha düşük sıcaklık ve gürültü sağlayan voltaj düşürme işlemi, dizüstü PC'lerde aynı zamanda daha uzun pil süreleri sağlıyor. Zira tasarruf edilen her watt, daha uzun bir pil süresi olarak geri dönüyor. Özel olarak dizüstü PC'ler için tasarlanmış Notebook Hardware Control yazılımıyla RM Clock'taki gibi çok sayıda frekans ve voltaj kombinasyonu oluşturulabiliyor. İşlemciniz uygunsa, büyük bir voltaj düşüşünü kaldırabilir; böylelikle pil süresini bir saate kadar uzatabilirsiniz.

Araç ayrıca mobil grafik yongalarının saat frekansını da düşürüp enerji tasarrufunda bulunabiliyor. Crystal CPUID aracı özellikle AMD işlemcili dizüstüler için faydalı. İşlemci voltajını »File / Multiplier Management Setting« menüsünde kalıcı olarak değiştirebilir veya »Function«, »AMD K6/K7/K8 Multiplier« altında »Enable Change Voltage«a tıklayarak kısa bir test için değiştirebilirsiniz. Araç ayrıca o an seçilen kombinasyon için masaüstünde bir kısayol oluşturulmasına izin veriyor.

Ekran kartları

Güncel ekran kartları, enerji tasarrufunda işlemciler kadar başarılı değil. Çoğu modelde voltajlar hiçbir şekilde değiştirilemezken, tek yol saat hızlarını düşürmek. AMD'nin 2D modunda (mobil GPU'lar gibi) standart olarak hızını düşüren Radeon HD3800 ve 4800 serisi bu noktada oldukça başarılı. Ancak burada da daha fazla tasarruf potansiyeli olduğunu söyleyebiliriz. Diğer ekran kartı modelleri AMD'nin Radeon'ları kadar başarılı değil.

AMD ekran kartlarında voltaj düşürme

X1800 XT, X1900 XT(X), X1950, XT(X), 2900 Pro ve 2900 XT ekran kartı modellerinin voltajını Ati Tool ile düşürmek mümkün. Bunun için programın ana penceresinde sağ altta »Settings«e tıklayın ve açılan menüden »Voltages«ı seçin. Şimdi çok sayıda çubukla saat frekansı ve voltajı ayarlayabilirsiniz. Mesela Radeon X1800 XT, Call of Duty 4 oyununu 1,15 volt GPU ve 1,785 volt RAM voltajında da (standart 1,3 ve 2,1 volt) çalıştırabiliyor.

Sonuçta yük altında 10 derece daha düşük bir sıcaklık (78 yerine 68 derece) karşımıza çıkıyor. Bunun aynı zamanda daha geç hızlanmaya başlayan referans tasarımın gürültücü fanı üzerinde de olumlu bir etkisi var. 3B yük altındaki güç tüketimi 200 watt'tan 180 watt'a düşüyor. Elektriğe üst üste gelen zamlardan sonra bu önemli bir tasarruf. En fazla tasarrufsa Radeon HD2900 Pro ve XT ile sağlanıyor. Ati Tool'da voltajları düşürerek 2D tüketimini frekansları düşürmeden 24 watt, 3B modunda ise tam 52 watt düşürmeyi başardık.

nVidia kartlarda optimizasyon

GeForce ekran kartlarında Undervolting o kadar basit değil ve sadece bazı modellerle çalışıyor. Ayrıca yöntem çok daha tehlikeli, zira BIOS'u değiştirmek ve yeniden yüklemek zorundasınız. Bu işlem sırasında ekran kartının kalıcı olarak hasar görebileceğini ve garanti kapsamı dışında kalacağını belirtelim. Bu yüzden burada anlatacağımız yöntemi sadece profesyonel kullanıcıların yapmasını tavsiye ediyoruz.

Günümüzde nVidia ekran kartları için sadece bir tane iyi BIOS aracı var: Nibitor. Program FX5100'den 9800'e kadar tüm GeForce kartları destekliyor, frekanslar ve bellek zamanlamalarının yanında voltaj değişimlerine de izin veriyor. Testte kullandığımız 7800 GT'de güvenlik için sadece 3B modundaki voltajı değiştirdik. BIOS'u okumak ve düzenlemek için »Tools«a sonra da »Read BIOS«a tıklayın. Şimdi ekran kartınızı seçebilirsiniz. "Read BIOS"a tekrar tıkladığınızda BIOS'u kaydetmek mi, yoksa programa yüklemek mi istediğiniz so- →

rulur. Son seçenek modifikasyona izin verir. Modifiye edilmiş sürümü flash'lamadan önce mutlaka orijinal BIOS'u yedekleyin.

BIOS flash yöntemi

"Voltages" sekmesinde üç tane ayar alanı gizli, bunlar arasında özellikle "3D" olanı önemli. 7800 GT'de 1,3 volt standart, biz bunun yerine 1,2 voltluk bir değer seçtik. Daha sonra NV Flash adlı Flash aracıyla modifiye edilmiş BIOS'u yükledik. Sistemi yeniden başlattıktan sonra ekran kartı 3B modunda daha düşük bir voltajla çalıştı. Sıcaklıkta ise bir derecelik minimal bir düşüşle karşılaştık.

2D voltajlarda değişiklik yapmanızı tavsiye etmiyoruz, ekran kartı böyle bir durumda çok az güç çekerse, ekranda hiçbir şey göremiyorsunuz.

GeForce 8'lerin güç açlığını bastırmak

nVidia'nın GeForce 8 serisi ekran kartlarına getirilebilecek en büyük eleştirilerden biri güç tüketimi. Windows altındaki iki boyutlu çalışma modunda standart olarak 3D çalışmadaki gibi voltajlar ve saat hızları söz konusu ki, bu da çok gereksiz bir güç sarfiyatı demek. G92 yongası daha küçük yapısıyla gerçi daha az güç çekiyor, ancak burada da duruma müdahale etmekte yarar var. Bunun için ihtiyaç duyacağınız program Riva Tuner.

Ana pencerede »Forceware detected«ın ve »Customize ...«ın yanındaki oka ve burada da tekrar ekran kartı simgesine tıklayın. »Enable driver-level hardware overclocking«i seçtiğinizde ayar çubukları ortaya çıkacaktır. İlginç bir şekilde bellek frekansının düşürülmesi güç tüketimi ve sıcaklık üzerinde en büyük etkiye sahip, bunu da GPU ((ROP-Domain) izliyor. Shader ALU'lar her GeForce 8'de bariz bir şekilde düşürülemiyor: Testteki kartımız 1.140 MHz'in altını kabul etmezken, başka bir kart 250 MHz'de bile çalıştı. Hepsi birlikte 125/250/145 MHz'de (GPU/ALU/RAM) yaklaşık 25 watt'lık bir güç tasarrufu ve yaklaşık 10 derece daha düşük bir sıcaklık sağlıyor. Buna karşın 8500 GT gibi bir ekran kartının frekanslarını düşürmek mantıksız. Testteki örneğimiz standart hızlarının dörtte birine düşürüldüğünde bile sadece bir watt daha az harcadı. 3B modunda ise performansı kaybı olmadan tasarruf etmek mümkün değil.

8800 GT'de undervolting

Nibitor aracıyla GeForce 8800 GT'nin de voltajlarıyla oynamak mümkün. Daha önce anlatıldığı gibi bu yazılımda voltajı 1,05 volttan 0,95 volta indirin. Bu işlemden sonra yeni BIOS'u kaydedip NV Flash ile yükleyin.

Testteki örneğimiz bu değişiklikle birlikte 2B modunda 3 derece, 3B modunda ise 5 derece daha az ısındı. Ancak her 8800 GT'nin 0,95 volt ile çalışabileceğini garanti edemiyoruz, özellikle de kendinden hız aşırtmalı modellerde. Bu durumda en ideal çözüm Riva Tuner ile saat hızlarını biraz düşürmek ve yeni BIOS'u daha sonra flash'lamak.

Özetle: 100 watt tasarruf mümkün

Bilgisayarın tüm bileşenlerini alt sınırına kadar zorladığınızda, kombinasyona bağlı olarak en ufak bir performans kaybı olmaksızın 100 watt'a varan güç tasarrufu elde etmek mümkün.

Bilgisayarınızı her gün uzun bir süre çalıştırıyorsanız bu şekilde elektrik faturalarınızdan ciddi bir oranda tasarruf etmeniz mümkün. Ayrıca daha az ısınan bir kasa ve daha sessiz ve keyifli bir çalışma ortamı da cabası.

uyaman@chip.com.tr

Core 2 Duo E4300

- Büyük voltaj düşüşüne rağmen boşta pek bir değişiklik yok.
- Yükte: 0,95 Volt sıcaklığı sekiz derece düşürüyor.
- Yükte: Maksimum undervolting ile 25 watt tasarruf mümkün.

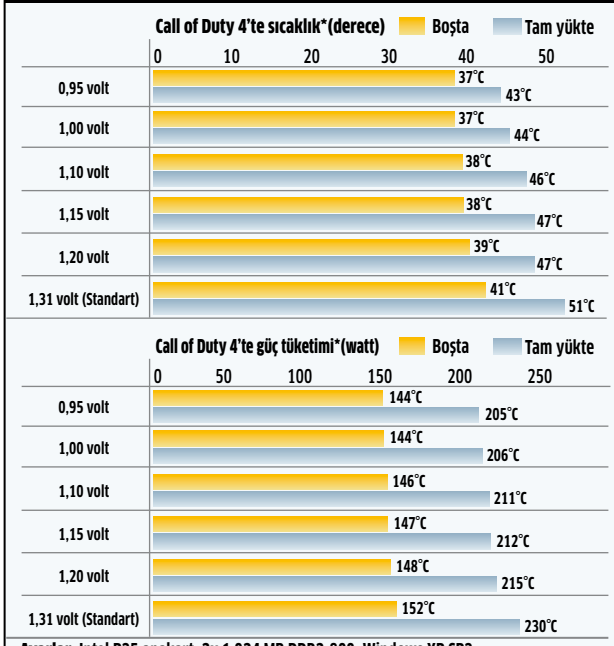

Ayarlar: Intel P35 anakart, 2x 1.024 MB DDR2-800, Windows XP SP3
*Değerlerin düşük olması daha iyidir

Undervolting: 2900 XT

- Verilen değerler: GPU Vcore ve her iki RAM voltajı.
- Düşük GPU voltajının etkisi çok büyük.
- Maksimum undervolting ile tam 52 watt tasarruf mümkün.

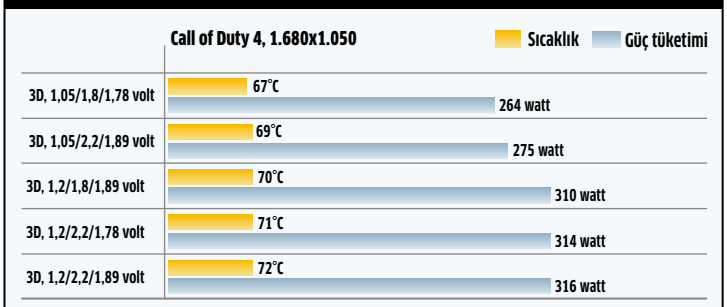

Ayarlar: Intel Core 2 Duo E6750, Intel P35, 2x 1.024 MB DDR2-800, Windows XP SP3

Underclocking: 8800 GTX

- Verilen değerler: GPU/Shader-ALU/RAM
- Düşük bir bellek frekansı en büyük etkiye sahip.
- Maksimum underclocking ile 17 watt tasarruf mümkün.

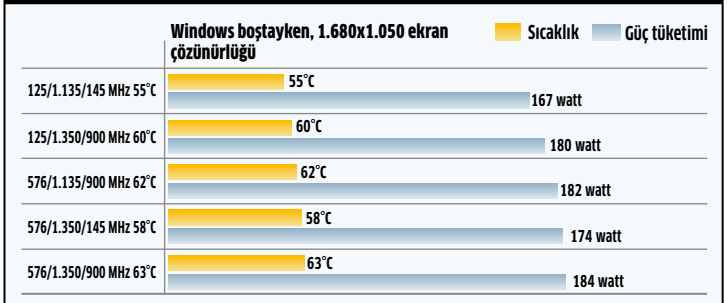

Ayarlar: Intel Core 2 Duo E6750, Intel P35, 2x 1.024 MB DDR2-800, Windows XP SP3

CHIP Timeline: Google

Web dünyasının **EN BAŞARILI** arama motoru bundan tam on yıl önce yaratıldı. CHIP, günümüzde internette arama yapmaya neden "Google'lama" dendiğini anlatıyor.

Eski Yunan'da insanoğlunun tüm sorularını Delphi Kahini yanıtlarmış. Günümüzde ise her şeyi açıklama ve sorulara yanıt bulma işi Google web sitesine düşüyor.

Kaliforniyalı şirket son on yıldır soruları yanıtlıyor ve günümüzde "Google'lamak" neredeyse web'de arama yapmakla eş anlamlı bir hale geldi. Google'ın başarısının ardında, arayan kişiye dünya üzerindeki herhangi bir arama motorundan daha iyi sonuçlar sunan karmaşık algoritma yatıyor.

Başarı öyküsü 1998'de, 25 yaşındaki bilgisayar mühendisleri Larry Page ile Sergey Brin'in Stanford Üniversitesi kampüsünden ayrılıp (tez yapmayı düşündükleri halde) Kaliforniya'da bir garajda geliştirme laboratuvarı kurmalarıyla başlıyor. Burada, çok geçmeden AltaVista ve Yahoo gibi günün önder internet devlerini solda sıfır bırakacak bir formül geliştirdiler. İki kişilik şirket, on yıl içinde dünyada sayısız sunucu çiftliği, IBM'den daha yüksek bir borsa

Google'ın hikayesi

1998

Başlangıç

Eylül ayında Larry Page ve Sergey Brin bir arama motoru geliştirip yatırımcı arayışına girdiler. Dostları ve Yahoo'nun Yönetim Kurulu Başkanı olan David Filo ilgilenmedi. Ama Sun'ın kurucularından biri onlara 100.000 dolarlık bir çek yazdı

2000

Reklâmlar

Sonbahardan itibaren, ilk çıkışında reklam bulunmayan site reklâm görüntülemeye başladı. Bu sistem Adwords adını taşıyor.

2001

Dosya arama

Aralık ayından itibaren, kullanıcılar sadece metin sonuçları değil, görüntü arama sayesinde 250 milyon fotoğrafı da tarayabilir duruma geldiler. Artık Google bir düzine diğer dosya biçimini de arayabiliyordu.

2003

Adsense

Haziran'dan başlayarak web sitesi sahipleri siteleri üzerinden para kazanmaya başladılar. Artık Adwords üzerinden reklâm alarak gelir elde etmek mümkün.

1998 – 1999 – 2000 – 2001 – 2002 – 2003

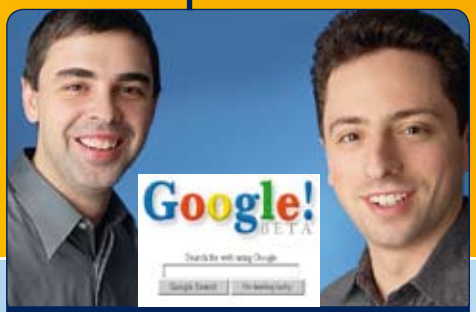

Kurucular

Google Doodle

Resim arama

Haberler

2000 – 2001 – 2002 – 2003

Google doodles

Eylül ayında site beta safhasından çıktı ve ünlü logosu doğdu. Google, dünya futbol kupası ya da Cadılar bayramı gibi günlerde logosunu değiştirmeye başladı.

1999

TEST BİRİNCİSİ /2000

Arama motoru testi galibi

TOPLAM PUAN: **82**

CHIP, Altavista ve Fireball gibi rakipleri karşılaştırdı. Google "şaşırtıcı derecede isabetli arama sonuçları" ile birinci sıraya kuruldu.

2000

Haber kanalı

Google News Eylül ayında beta aşamasına geldi. 4.500 haber kaynağından faydalanabilen sistem, dört yıl sonra 200 yıl geçmişe giden haberlerin taranabildiği bir arşive dönüştü.

2002

FOTO: PICTURE ALLIANCE/DPA

değeri ve 17.000 çalışanı bulunan bir küresel firmaya dönüştü.

Bu başarının altında yatan sebepler sayısız. Hepsinin başında, atmosfer geliyor. Google, dünyanın en gözde işverenlerinden sayılıyor.

Çalışanlar haftanın bir gününü kendi projelerine ayırabiliyorlar. Firma böylece üniversite mezunlarını bünyesinde topluyor. Bir başka artıcı ise, Ar-Ge merkezlerini tanınmış üniversitelerin yanı başına açmaları. Örneğin cep telefonu işletim sistemi Android'in tüm çalışmaları Münih'te yürütülüyor.

Doyumsuz: Google ne gelişime ne kullanıcı bilgisine doyuyor

Mountain View'daki firmanın sayısız hizmeti arasında kişisel anasayfa iGoogle ya da anında mesajlaşma yazılımı Google Talk da var. Arama motoru devi, Asya ve Brezilya'da çok popüler olan Orkut'la da insanları bir araya getiriyor.

Kaliforniyalılar kendi dünyalarını bile yaratmayı başarmışlar: İkinci bir Second Life vakası sayılmasa da, sembolik karakterlerin yer aldığı bir yazılım olan Google Lively hayatta. Google, ilk bakışta firmanın amacıyla uyumsuz görünse de, Google Sky ya da 3B çizim aracı SketchUp gibi yeni alanlara atılmaktan çekinmiyor.

Google bir harici projeyi ilgi çekici bulursa kesenin ağzını sakınmadan açıyor. Firma, kullanıcıların tıklama davranışlarını gözlemleyen çevrimiçi pazarlama şirketi DoubleClick'i 3,1 milyar dolara, YouTube'u ise 1,65 milyar dolara satın aldı. Google böylelikle, internet sörfçülerinin alışkanlıklarını takip edebiliyor.

Ama firmanın bu bilgiyi ne amaçla kullanacağı bir sır olarak kalıyor.

Google, web'i başka hiçbir firmanın yapamadığı şekilde değiştirdi ve Microsoft gibilerine kafa tuttu: Bunu Google Text'in ücretsiz sürümüyle, Office klonlarıyla ve IE'nin yerine göz diken tarayıcı Chrome'la yaptı.

Ancak firmanın yanıtlamadığı bir soru var: Gelecekte Google'dan ne bekleyebiliriz? Arama sonuçlarının isabetliliğindeki artış dışında, firma ser veriyor sır vermiyor. Artık Delphi Kahini'nin de olmaması ne kötü.

balkim@chip.com.tr

2004

Google halka açılıyor

Ağustos ayında Google'ın halka açılması ABD finans piyasasında önemli bir olaydı, zira hisseler sadece çevrimiçi açık artırmayla satılıyordu. Üstelik Google alışıldık %7 yerine %2 komisyon ödeyerek tüm bankacıları kızdırmıştı.

2005

Dijital küre

Google Earth ve Google Maps sayesinde yerler ve yollar Google'ın oldu. Buna, kullanıcının uzayı fethetmesini sağlayan Google Sky da 2008'de eklendi.

2007

Şehir rehberi

Google Street View, büyük şehirlerde dolaşıp fotoğraf çeken arabalar sayesinde haritalara bilgi sağlıyor. Mayıs'tan itibaren New York'u bir yaya gözüyle görmeniz mümkün.

GELECEK

Google yola çıkıyor

2009'da Google mobil dünyayı ele geçirecek. Cep telefonları için kullanılacak olan Android işletim sistemi Linux temelli ve Google haritalarına anında erişim sağlıyor.

2004 – 2005 – 2006 – 2007 – 2008 – 2009

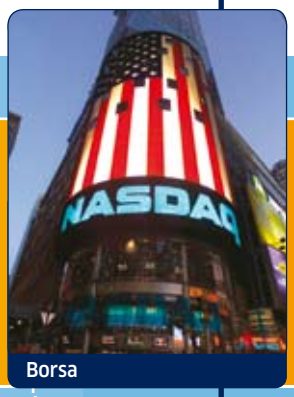

Borsa

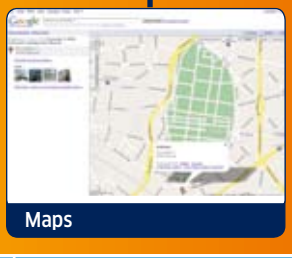
Maps

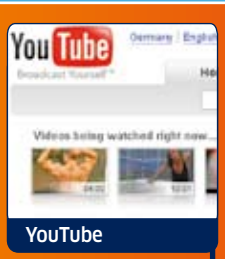

YouTube

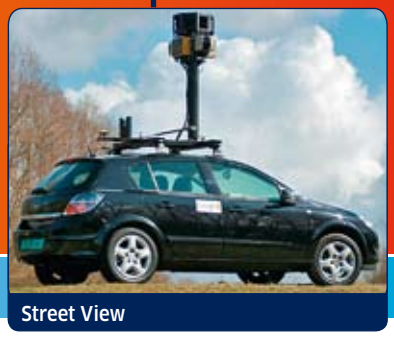
Street View

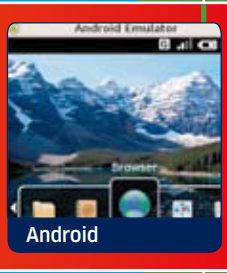

Android

2004 – 2005 – 2006 – 2009

Sıçrama noktası

Aralık 2004 itibariyle Google 8 milyar web sitesini dizinledi ve bazı açıklamalara göre, artık kesin rakâmları bilmek imkansız.

2004

Büyük birleşme

Şirket evliliklerinin en büyüklerinden biri, Google'ın YouTube'u 1,65 milyar dolara satın almasıyla gerçekleşti. Ekim ayında Google'ın en büyük video paylaşım sitesini almasıyla, kendi sitesi Google Videos önemini yitirdi; ama hala varlığını sürdürüyor.

2006

Web tarayıcısı

Chrome'un ilk beta sürümü Eylül'de duyuruldu. Tarayıcı hızıyla rakiplerine fark atıyor. Linux ve OSX sürümleri de 2009'da çıkacak.

2008

Daha şık, daha hızlı, daha özel

Live Messenger 2009

Şık görünümü ve **GELİŞMİŞ ÖZELLİKLERİ** ile Live Messenger 2009 diğer tüm sohbet yazılımlarının bir adım önüne geçiyor.

NEDİM ŞAHİN

Microsoft, Live Messenger 2009 üzerinde bir yılı aşkın süredir çalışılıyor. Çıktı çıkacak derken Temmuz ayında ilk deneme sürümü yayınlandı. Ancak ne yazık ki bu sürümü yalnızca sınırlı sayıda kullanıcı deneyebildi. Ağustosta çıkan ikinci sürüm de maalesef sınırlı bir kitleye gönderildi. Birinci deneme sürümü beklenen etkiyi uyandırmamıştı ancak ikinci deneme sürümü oldukça beğenildi. Çalışmalarına hız veren Microsoft nihayet deneme sürümünü tüm internet kullanıcılarına açmaya karar verdi. Böylece Live Messenger 2009 tam anlamıyla sahneye çıktı.

Hemen yükleyin

Live Messenger 2009'u **http://download.live.com/messenger** adresinden indirebilirsiniz. Bunun için sayfada sağ bölümdeki dil listesinden »İngilizce«yi seçin ve »Karşıdan Yükle« düğmesine basarak kurulum dosyasını indirin. Bu dosya yalnızca "yükleyici" görevi görüyor. Yani aslında Live Messenger'ı indirmiş olmuyorsunuz. İndirmiş olduğunuz dosya internete bağlanarak asıl programı yüklüyor.

Türkçeleştirin

Yazıyı hazırladığımız sırada sitede Version 2009 (Build 14.0.5027.928) sürümü yayınlanıyordu. Bu sürümde Türkçe desteği bulunmuyor maalesef. Türkçe dil dosyasını ayrıca yüklemeniz gerekiyor. Dergi DVD'mizde bulunan Türkçe dil dosyasını "C:\Program Files\Windows Live\Messenger" klasörüne kopyalayın. "Değiştirmek istiyor musunuz?" sorusuna "Evet" yanıtını verin. Sonraki açılışta Messenger Türkçe olacaktır.

İlk bakış

Programın kurulumu kısa sürüyor ve daha kurulum aşamasındayken bile yeniliklerle ilgili önemli ipuçları veriliyor. Oturum açma ekranında çok fazla değişiklik yapılmamış. Ancak oturum açıldıktan sonra pek çok yeni özellik eklendiğini ve tasarımın tamamen değiştiğini görüyoruz.

Favori kişiler

Sık görüştüğünüz kişileri listenin en üstündeki "Favoriler" grubuna alabilirsiniz. Böylece hem kişilerin resimleri daha büyük görünecek hem de listenin en üstünde oldukları için sürekli göz önünde olacaklar. "Favoriler" grubuna sürüklediğiniz kişiler, önceki gruplarından silinmiyor. Yani aynı anda iki grupta birden görünüyor. Bu durum karmaşıklığı önlüyor çünkü favori kişileriniz sürekli değişebilir. Değişiklik yapacağınız zaman favorilerden sildiğiniz kişiyi eski grubuna taşımanıza gerek kalmıyor.

Kişilerden haberler

Ana pencerenin en altındaki "What's new" alanında kişilerinizden son haberler görün-

Dil seçimi »Karşıdan Yükle« düğmesine basmadan önce dil seçimini »İngilizce« yapmalısınız.

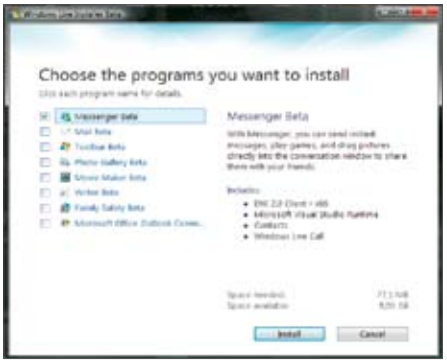

Kurulum seçenekleri Microsoft'un diğer programlarının deneme sürümlerini de yükleyebilirsiniz.

Modern Yenilikler daha yüklenme sırasında boy göstermeye başlıyor.

Yepyeni Live Messenger 2009 baştan aşağı yenilenmiş olarak karşımızda.

Aynı anda Aynı oturumu birden fazla bilgisayarda açabilirsiniz.

tüleniyor. Listenizdeki bir kişi görüntü resmini veya kişisel iletisini değiştirdiğinde, bu alanda hemen bir bildirim çıkıyor. Söz konusu özellik için Facebook'taki Kişilerden Haberler bölümünün Messenger'a uyarlanmış hali diyebiliriz.

Sohbet penceresinin yeni tasarımı

Sohbet penceresi artık daha şık bir görünüme sahip. İsterseniz soldaki görüntü resimlerini ve üstteki menüyü de kaldırarak sade bir görünüme de kavuşabilirsiniz.

Artık her yazdığınız satırda görüntü isminiz tekrarlanmayacak. Yani metin yazıp [Enter] tuşuna bastıkça yazılar tek bir grupta toplanacak. Dolayısıyla sürekli tekrarlanan görüntü isimleri nedeniyle ekran kalabalıklaşmayacak.. Google Talk'dan aşina olduğumuz bu özelliğin Messenger'a entegre edilmesi son derece yerinde bir gelişme.

Sohbet penceresi için bir arka plan belirleyebilirsiniz. Arkadaşınız bir sohbet başlattığında bu arka plan otomatik olarak onda da görüntülenecek. Aynı zamanda kişi listenizin olduğu ana pencerede de seçtiğiniz bu arka plan görünecek. İstediğiniz gibi bir arka plan seçmek için Messenger ana penceresini sağ üst köşesindeki sayfa kıvrımına tıklayın.

Birden fazla yerde oturum açın

Yeni Messenger ile aynı adresin oturumunu aynı anda birden fazla bilgisayarda açabilirsiniz. Yani sizinadresiniz@hotmail.com adresinizle farklı bilgisayarlardan aynı anda MSN'e bağlanabilirsiniz.

(Maksimum dört farklı bilgisayardan bağlantı sağlayabiliyorsunuz.) Oturum açtığınız bir bilgisayardan, diğer bilgisayarlardaki oturumlarınızı da kontrol edebilirsiniz. Farklı adreslerle birden fazla MSN açmak ise halen mümkün değil. Bunun için Messenger Plus gibi eklentileri kullanmaya devam etmemiz gerekiyor.

Oturum açma sesleri

Önceki sürümlerde kişi oturum açtığında hep aynı sesi duyardık. Artık herkes kendi oturum açma sesini ayarlayabiliyor. Yani MSN'e bağlandığınızda arkadaşlarınız sizin seçtiğiniz sesi duyabilirler. Oturum açma sesinizi değiştirmek için »Show Menu« düğmesine tıkladıktan sonra »Araçlar / Oturum açma sesini değiştir« penceresini kullanabilirsiniz. Önceki sürümlerde oluşturduğumuz grup tanımı artık kategori olarak adlandırılıyor. Yeni sürümdeki grup mantığı bambaşka bir anlam taşıyor. Bir grup oluşturup bu gruba dâhil etmek istediğiniz kişilere davet gönderiyorsunuz. Bu davet hem e-posta olarak hem de Messenger bildirimi olarak gidiyor. Daveti kabul eden kişiler artık sizin oluşturduğunuz bu grubun üyesi haline geliyor. İsterseniz bu grubun tamamına aynı anda ileti gönderebiliyorsunuz. Grup üyesi ekleme çıkarma yetkisi sizde oluyor. İsterseniz grubunuz için web sayfası da oluşturabilirsiniz.

Listenizi özelleştirin

Yeni Messenger ile gelen özelliklerden biri de listenizin görünümünü değiştirebiliyor olmanız. Kişilerin görüntü resimlerinin boyutlarını değiştirebilirsiniz veya soldaki "İçerik Ortakları" sekmelerini görünmez yapabilirsiniz. Bu gibi özellikleri "Kişi listesi yerleşimini değiştir" butonuna bastıktan sonra açılan pencereden ayarlayabilirsiniz.

Hareketli görüntü resimleri

Görüntü resimlerine hareket katmak artık çok kolay. GIF biçimindeki hareketli resimler artık Messenger tarafından destekleniyor. İsterseniz Messenger'ın ücretsiz olarak sunduğu hareketli resimlerden birisini de kullanabilirsiniz. Daha fazla kişiselleştirme, eğlenceli özellikler, şık tasarım... Microsoft'un çalışmaları meyvesini vermiş gibi görünüyor. Yeni Live Messenger'ı ilk fırsatta denemenizi öneriyoruz.

nedim@chip.com.tr

Şık ve sade Yeni tasarım sohbet etmeyi daha zevkli hale getiriyor.

Eğlenceli Oturum açtığınızda arkadaşlarınız sizin belirlediğiniz sesi duyacak.

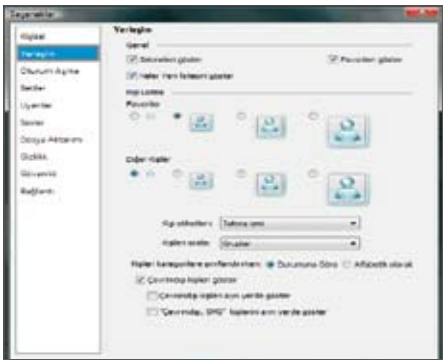

Özelleştirilebilir Kişi listenizin görünümünü istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz.

Ücretsiz güvenlik duvarları

Kusursuz bir güvenlik duvarı uşağa benzer. Açık kalan kapıları kapatır, **AĞ TRAFİĞİNE** karışmaz ama gözünü de eksik etmez. Testimiz evinize en uygun uşağı bulmanızı sağlıyor.

BARIŞ EMRE ALKIM / FVK

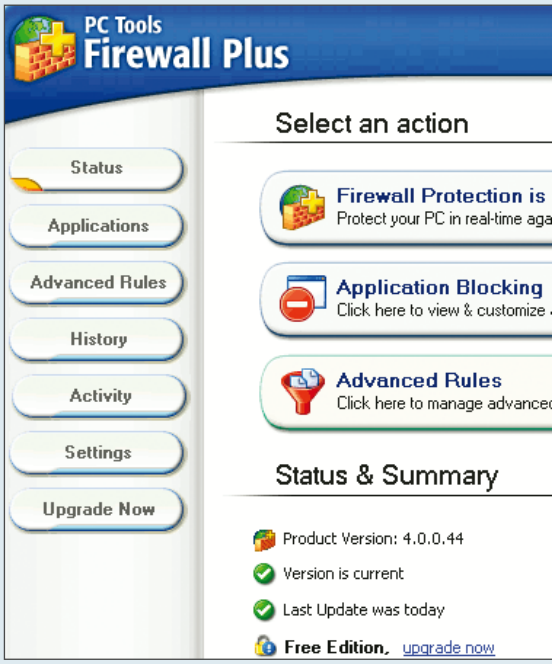

Sadece profesyoneller için değil PC Tools'un ürünü Firewall Plus'ın arabirimi, testtekilerin en iyisi. Anlaşılır arabirim, küçük yardım metinleri içeriyor.

CHIP EKSPRES TEST

KISA VE ÖZ KARŞILAŞTIRMA

Araştırma enstitülerinin raporları, geçtiğimiz yıl içinde internet kullanıcılarının büyük bir kısmının en azından bir kere internet suçlarına kurban gittiğini gösteriyor. Halbuki çoğu vakada bu saldırılar güvenlik duvarları tarafından engellenebilecek yapıda. Peki, hangi güvenlik duvarı işinize yarayabilir? Bu testimizde Matousec internet güvenlik grubundan yardım aldık ve korsan rolüne bizzat biz geçtik. Sonrada internetten tek kuruş ödemeden indirebileceğiniz bedava güvenlik duvarlarını her türden saldırıya maruz bıraktık. Bu alanda ticari yazılımlar çok büyük fark yaratmadığı için, aslında güvenlik duvarlarına para ayırmanız gerekmiyor. Okurlarımızın %67'sinin bilgisayarında güvenlik duvarı olduğunu biliyoruz, peki, siz onlardan biri misiniz? İpuçlarımız bilgisayarınızı korsanlara karşı korumaya yardımcı olacak.

SONUÇ

Test galibi Comodo bilgisayarınızı neredeyse kusursuz bir şekilde korurken, sistem kaynaklarını da tutumlu kullanıyor. Geriye kalan tüm güvenlik duvarları, testin en önemli ölçütü olan güvenlikte sınıfta kalıyor. Üzerinde uğraşılmış bir kullanıcı arabirimi bile bunu telafi etmeye yetmiyor. Tıpkı PC Tools'un Firewall Pro'sunda olduğu gibi.

Güvenlik: Katılımcılardan yalnızca biri tam güvenlik sağlıyor

Bir güvenlik duvarının tek işi kapı bekçiliği yapmak değildir. Yazılımın sadece geleni değil, gideni de denetlemesi gerekir. Bir başka deyişle, giden ağ trafiği de gözlemlenmelidir. Güvenlik duvarlarının zaaflarını görmek için sızdırma saldırıları yönelttik. Böylelikle, virüs halihazırda PC'ye bulaşmışsa, duvarlar içeriden devre dışı bırakılabiliyor mu, görmüş olduk. Sızdırma testlerinin ardındaki teknikler, korsanın sunucusuyla iletişim kurmak için Truva atlarından ve diğer virüslerden yararlanan tekniklere karşılık geliyor. Sonuçlar karşısında adeta nutkumuz tutuldu: Windows Güvenlik duvarı, PC Tools ve Ashampoo tüm saldırıların en fazla %6'sını önleyebildi. Personal Firewall %18 koruma sağlarken, testin ilk sıralarına yerleşenlerden ZoneAlarm bile saldırıların sadece %63'üne karşı koyabildi.

Sonraki testlerimizde güvenlik duvarlarının basit saldırılara göğüs gerip geremediğine baktık. İşe hizmet dışı bırakma (Denial of Service ya da DoS) saldırılarıyla başladık. Bu, bilgisayarı felç edinceye kadar ping isteği yağmuruna tutmaya dayanıyor. Böylelikle internet bağlantısı kurmak imkansızlaşıyor. Teste katılan tüm güvenlik duvarları bu saldırıya dayandı. Adaylarımızın bizi port taramalarına karşı da koruması bekleniyordu. Korsanlar bu taramalar sayesinde kurbanın PC'sinde açık bir kapı

► **CHIP DVD'de:** Testteki araçları CHIP-Code **ÜCRETSİZ FIREWALL** altında bulabilirsiniz.

SIRALAMA	1. SIRA
Ürün	Comodo Firewall Pro
Sürüm	3.0.25
Üretici	Comodo
Web sitesi	www.comodo.com
Fiyatı	Ücretsiz
Toplam puan	86 Puan
Güvenlik (%50)	98
İşlevsellik (%25)	85
Ergonomi (%25)	61
Güvenlik	
Güvenlik testleri (sızdırma testi, port tarama vb), güvenlik sıralaması	%95'ini geçti, Güvenlik düzeyi: 10
DoS saldırısına karşı koruma	●
Port taramalarını önleme	●
İşlevsellik	
Varsayılan güvenlik düzeyleri	2 düzey
Kütük tutma İşlevi	●, arşiv işlevi var
Otomatik kurallar	●
Otomatik güncellemeler	●
Saldırganın izini sürme	–
Port açma	●
Programlara izin verme	●
LAN tanımı	●
Ergonomi	
Uyarılar, ipuçları	Çok fazla bilgi var ama birçoğu sadece uzmanlar için
Yardım konuları	Ayrıntılı yardım, bağlamla ilişkili
Sihirbazlar	–
RAM kullanımı (MB)	5,4
Sabit disk kullanımı (MB)	57,6
Arabirim	Anlaşılmaz, yardımcı metinler yok

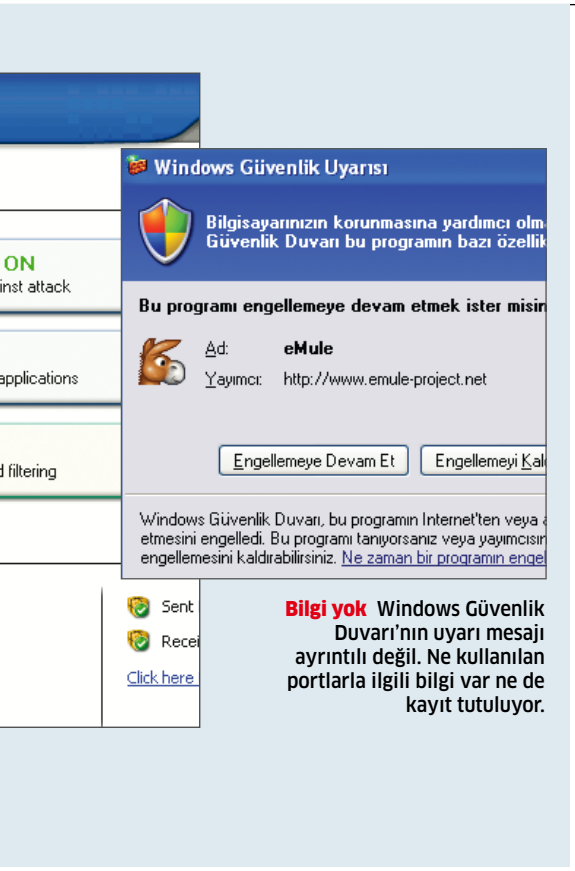

Bilgi yok Windows Güvenlik Duvarı'nın uyarı mesajı ayrıntılı değil. Ne kullanılan portlarla ilgili bilgi var ne de kayıt tutuluyor.

olup olmadığını öğreniyor. Tüm adaylarımız bu testten de alınlarının akıyla çıktı.

İşlevsellik: Her şey otomatiğe bağlı

Güvenlik kuralları, güvenlik duvarının gerçekten güvenlik sağlayabileceği şekilde düzeltilmeli. Eğer kurallar gereğinden katı belirlenirse hiçbir program internete erişemiyor. Aynı şekilde, kurallar çok gevşekse virüslerin giriş çıkışına engel olmuyor. Yapılandırma sorunları, çoğu kullanıcının port numarası, IP kapsamı ve kayıt dosyası türü gibi seçenekler karşısında gözünün korkmasından kaynaklanıyor. Bu yüzden güvenlik duvarlarının kendi kurallarını kendilerinin belirlemesi daha iyi. Testte Ashampoo hariç her program otomatik kurallarla geldiği için bu kategoride sınıfta kalan çok fazla program yok. Tüm katılımcılar kayıt dosyası tuttuğu için, kullanıcılar daha sonra hangi programın ne şekilde ve ne zaman internetle bağlantı kurduğunu öğrenebiliyor. Hatta Comodo, ZoneAlarm ve PC Tools'ta bunun için bir arşiv işlevi de var.

Güvenlik duvarları sadece sürekli güncellendikleri takdirde koruma sağlıyorlar. Bu yüzden de her aracın bir güncelleme işlevi var.

Ergonomi: PC'nizi tek bir program kurtarabilir

Programlar, otomatik kurallar etkili olmadığı zaman kullanıcıyı uyarıyor. Bu durumda kullanıcının bir programın internete çıkışına izin vermesi ya da vermemesi gerekiyor. Bunun için de hangi programın hangi porttan veri aktaracağının bilinmesi lazım. En iyi raporu ZoneAlarm sunuyor. Bu rapor akla gelen tüm önemli bilgileri bir bakışta gözler önüne seriyor. Dahası, kullanıcı uyarıya tıkladığı vakit ZoneAlarm sitesinden ayrıntıları öğrenebiliyor. En kötü uyarılar ise Windows Güvenlik Duvarı'na ait. Program sadece temel bilgiler veriyor.

Güvenlik duvarınızın sisteminizi korurken sistem kaynaklarını da tutumlu kullanması gerekiyor.

balkim@chip.com.tr

	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA
	ZoneAlarm	Personal Firewall	PC Tools Firewall Plus	Windows-Firewall	Ashampoo FireWall
	7.1.248	4.6	4.0.0.40	-	1.2
	Check Point	Sunbelt Software	PC Tools	Microsoft	Ashampoo
	www.zonealarm.com	www.sunbeltsoftware.com	www.pctools.com	www.microsoft.com	www.ashampoo.com
	Ücretsiz	Ücretsiz	Ücretsiz	Ücretsiz	Ücretsiz
	78 Puan	55 Puan	53 Puan	52 Puan	45 Puan
	75	60	37	36	36
	90	48	68	83	38
	72	50	68	51	70
	%63'ünü geçti, Güvenlik düzeyi: 7	%18'ini geçti, Güvenlik düzeyi: 3	%6'sını geçti, Güvenlik düzeyi: 1	%5'ini geçti, Güvenlik düzeyi: 1	%5'ini geçti, Güvenlik düzeyi: 1
	●	●	●	●	●
	●	●	●	●	●
	1 düzey	1 düzey	1 düzey	1 düzey	1 düzey
	●, +, arşiv işlevi var	●	●, +, arşiv işlevi var	●	●
	●	●	●	●	–
	●	●	●	●, Windows Update ile	●
	–	–	–	–	–
	–	–	●	●	–
	●	●	●	●	●
	●	–	–	●	–
	Az bilgi var, üretici sayfaya bağlantı verilmiş	Tüm gereken bilgiye bir bakışta erişilebiliyor	Tüm gereken bilgiye bir bakışta erişilebiliyor	Çok az bilgi var, yardım yok	Tüm gereken bilgiye bir bakışta erişilebiliyor
	Web'de ayrıntılı yardım ve öğreticiler	Bağlamla ilişkili değil	Hızlı başlangıç kılavuzu haricinde yardım yok	Ayrıntılı yardım üreticinin sitesinde	Programın içinde küçük yardım başlıkları
	–	–	–	–	–
	15,4	50	18,5	35,5	21,3
	34,6	15,7	18,3	Windows'la birlikte geliyor	13
	Anlaşılır, kısa yardım konuları var	Anlaşılmaz, sadece uzmanlara yönelik	Anlaşılır arabirim, açıklayıcı metinler	Basit kullanım, açıklayıcı metin yok	Anlaşılır arabirim, açıklayıcı metinler

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● var Wert En iyi değer
● Orta sınıf (74-45) ● Tavsiye edilmez (44-0) – yok Wert En kötü değer
Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

BİLGİ

Güvenliğin dört altın kuralı

GÜNCELLEMELERİ KURUN

Önlemlerin başta geleni Windows'u daima güncel tutmak. Eğer yamaları kurmazsanız bunlardan faydalanan korsanlar PC'nize girebilir. Bu durumda güvenlik duvarları ve anti virüsler de çaresiz kalıyor. Aynısı, tüm üçüncü parti yazılımlar için de geçerli: Örneğin Adobe Reader ya da Skype. Daima en güncel sürümü kullandığınızdan emin olun.

GEREKSİZ HİZMETLERİ SİLİN

Çalışan hizmet sayısı ne kadar azsa, korsanların işi o kadar zorlaşır. Bunun bir artısı da sisteminizin hızlanması. CD / DVD'deki "Disable Services" aracı size hangi hizmetleri devre dışı bırakabileceğinizi gösterecek.

AÇIK PORTLARI KAPATIN

PC'nizin hangi kapılarının korsanlara açık olduğunu **www.port-scan.de** adresindeki test ile öğrenebilirsiniz.

ANTİ VİRÜS ARACI KULLANIN

Güvenlik duvarları yüzde yüz koruma sağlamaz. Truva atlarını ve virüsleri savuşturmak için bilgisayarınıza bir de anti virüs programı kurmalısınız.

Verileriniz **her zaman yanınızda**

Artık kimse DVD yazmakla uğraşmak istemiyor. Özellikle dizüstü PC'lerin yaygınlaşmasıyla birlikte **VERİLERİMİZİ TAŞIRKEN** ya da yedeklerken sık sık harici diskleri kullanmaya başladık.

ŞAHİN EKŞİOĞLU

Optik sürücüleri git gide daha az kullanır olduk sanki. PC'lerimiz arasında dosya taşırken kimse DVD yazmakla uğraşmak istemediği gibi, bazı dosyaları (örneğin HD filmler) DVD'ye kaydederek taşımak pek de akıllıca değil. Bu bir yana yedeklediğiniz önemli dosyalarınıza erişmek istediğinizde ilgili DVD'leri aramak ve bulamamak çok can sıkıcı olabilir. Harici disklerin son zamanlarda çok popüler olmasının altında yukarda saydıklarımıza benzer pek çok sebep var.

Harici disk lüks değil bir ihtiyaç

Eğer USB flaş belleklerin kapasitesi size yetmiyorsa harici bir disk, gerçekten de hayatınızı epey kolaylaştırabilir. Satın alma kararını verdikten sonra ihtiyaçlarınızı ve kullanım alanlarınızı iyi düşünmeli ve buna göre bir ürün seçmelisiniz. Daha doğrusu harici disk dediğimizde karşımıza 2,5 inç ve 3,5 inç olmak üzere iki temel kategori çıkıyor. 2,5 inç disk barındıran harici ürünlerde bildiğiniz gibi dizüstü PC'lerde bulunan diskler kullanılıyor. Bu ürünler öne çıkarken genelde sadece USB arabirimi, sunma-

ları ve nispeten sınırlı kapasiteleriyle 3,5 inç disklere göre bazı handikaplara sahip. 3,5 inç disk bulunduran harici ürünlerse her şeyden önce 2,5 inçlerin aksine besleme için USB arabirimiyle yetinmeyip ayrı bir güç kaynağına ihtiyaç duyuyorlar. Hem ayrı güç kaynağı ihtiyacı hem de büyük boyutları 3,5 inç ürünlerin taşınabilirliğini azaltan en önemli faktörler olarak öne çıkıyor.

Harici disklerde bunları yapmayın!

Özellikle 2,5 inç disk bulunduran harici ürünler sarsıntıya dayanıklı bir yapı arz ediyor. Fakat bu konuda şansınızı zorlamamaya gayret edin. 2,5 inç ya da 3,5 inç olsun çalışma sırasında hareket ettirilen ya da daha kötüsü çarpılan hatta yere düşürülen disklerin akıbeti genelde çok iyi olmaz. 3,5 inç diskinizi eğer masaüstünde genelde yerini değiştirmeden sabit olarak kullanıyorsanız yani taşınabilirlikten uzak bir kullanım şekliniz varsa, cihazı mümkün mertebe az işlek bir yere koymaya gayret edin ki kazayla çarpma ihtimaliniz az olsun.

Bir diğer önemli konu da tabii ki disklerin PC'nizden nasıl çıkarıldığı. Harici diskinizle işiniz bittiğinde diski aniden kapatırsanız ya da USB kablosunu çıkarırsanız disk kafası park pozisyonuna gelemez ve bu esnada veri kayıpları hatta en kötü durumda disk hasarı oluşabilir. Dolayısıyla diskinizle işiniz bittiğinde sağ alttaki sistem saatinin yanında bulunan simgeye tıklayarak diski çıkart seçeneğini işaretlememiz gerekiyor. Böylece diskin kafası güvenli bir şekilde park pozisyonuna alındıktan sonra gelen "Şimdi diskinizi güvenli bir şekilde çıkartabilirsiniz" mesajının ardından USB kablosunu çıkarabilir ya da açma kapama anahtarı varsa diskinizi kapatabilirsiniz. Bazı durumlarda diski çıkartmak istediğinizde Windows diskin hala kullanımda olduğunu belirterek buna izin vermeyebilir. Bu durumda mutlaka açık bir pencerede çıkartmak istediğiniz disk görüntüleniyordur ve önce bu pencereyi kapatmalısınız. Eğer diski kullanan bir pencere yoksa ya da pencereleri kapamanıza rağmen hala Windows size izin vermiyorsa [CTRL + ALT + DEL] kombinasyonuyla çağıracağınız Görev Yöneticisi'ndeki İşlemler (Processes) sekmesine gidip arka planda diskinizi kullanan uygulamayı bulup kapamalısınız. Harici disk satın alırken doğru seçimi yapmak çok önemlidir. Şimdi gelin 14 adet 2,5 inç, 6 adet de 3,5 inç harici diskin katıldığı testimize geçelim.

MAXTOR ONETOUCH4 MINI 120 GB

Plastik metal karışımı gövde çarpmalara karşı etkili bir görüntü çiziyor. Disk içindeki Manager yazılımını kurduktan sonra yeni bir sürümü algılayan yazılım, onay aldıktan sonra kendini güncelledi. Maxtor Manager yazılımı, oldukça işlevsel ve başarılı fakat CD yerine diskin içinde geldiği için bu yazılımı yedeklemeniz şart. Bunun dışında yedekleme için de kullanılan tuşun üzerinde bulunan led sayesinde ürünün çalıştığını anlıyoruz. Maxtor OneTouch4 Mini 120 GB genel toplamda beğenimizi kazanmayı başardıysa da almışken daha yüksek kapasiteli bir modeli almanızda fayda var.

MAXTOR ONETOUCH4 MINI 160 GB

160 GB'lık bu model, Gigabyte maliyeti olarak 120 GB'lık modelden çok daha iyi bir tablo çiziyor. Maxtor'un OneTouch serisindeki yedekleme yazılımı hakkında biraz bilgi vermekte fayda var. Yazılımla diskin ne kadar zaman sonra uyku moduna geçeceğini belirleyebileceğiniz gibi, tüm diski şifreleyebilir ya da basitçe parola koyabilirsiniz. Yedekleme konusunda da takdire şayan seçenekler sunan Maxtor Manager, belirlediğiniz klasörleri PC'nizle senkronize de edebiliyor. Parayla almaya kalktığınızda ciddi bir meblağ tutabilecek bu yazılım, Maxtor disklerle birlikte ücretsiz geliyorsa da ayrı bir CD yerine disk için geldiği için, ürünü satın aldıktan sonra yazılımı sağlam bir yere yedeklemek ilk işiniz olsun. →

USB 2.0 sabit diskler için yetersiz bir arabirim

TEST SONUCU 2,5 İNÇ

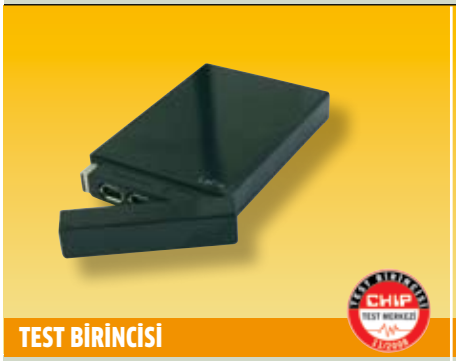

TEST BİRİNCİSİ

LACIE LITTLE DISK 250 GB

2,5 inç kategorisinde FireWire sayesinde gerçek bir performans şampiyonu.

Hafif plastikten kapaklı kasasıyla farklı bir görünüm çizen bu disk, mükemmel bir yazılım paketiyle satışa sunulduğu gibi, USB'ye ek olarak Firewire desteği sunmasıyla da beğenimizi kazandı. Ürünle gelen yedekleme yazılımıyla diskinizi PC'nizle senkronize edebilir ya da sadece Outlook verilerinizi (e-posta, takvim adres defteri v.b.) yedekleyebilirsiniz. Ürünün iç kısmından çıkan dahili USB kablosu, sizi kablo taşıma derdinden kurtarıyor. Ayrıca Firewire arabirimiyle yüksek performans elde edildiğini ve Firewire kablosunun da kutudan çıktığını belirtelim.

ÖZELLİKLER	
CHIP puanı	■■■■■
Kapasite	250 GB
Arabirim	USB, Firewire
Açma kapama düğmesi	Yok
Birlikte gelen yazılım	1-Click backup, Sync.
Boyutlar	130x82x18 mm
Ağırlık	189 g
Fiyat	159 $ + KDV

UYGUN FİYAT

STORMAX 160 GB

Uygun fiyatlı fakat kasası vidasız açılabilen harici disk.

Teste katılan ürünler arasındaki en uygun fiyatlı katılımcı olarak dikkat çeken Stormax 160 GB çok ince ve zarif. Alüminyumdan oluşan kasada ısı aktarımı çok iyi fakat ilginç bir şekilde kasada vida yok ve kolayca açılıyor. Bu hem iyi hem de kötü. İyi çünkü başka bir disk takmak istediğinizde kasa size zorluk çıkarmayacaktır. Kötü, çünkü yere düşürürseniz ürün açılıp dağılabilir. Her halükarda vidalı olmasını tercih ederdik. Ürünle birlikte HD Backup yazılımı geliyor. Ayrıca taşıma kolaylığı açısından önemli olabilecek bir kılıf/çanta da pakete dahil edilmiş.

ÖZELLİKLER	
CHIP puanı	■■■■■
Kapasite	160 GB
Arabirim	USB 2.0
Açma kapama düğmesi	Yok
Birlikte gelen yazılım	HD Backup
Boyutlar	126x72x10 mm
Ağırlık	131 g
Fiyat	67 $ + KDV

Arabirim	Teorik hız
USB, Hi speed	12 Mbit/s (1.5 MB/s)
USB 2.0, Full speed	480 Mbit/s (60 MB/s)
Firewire 400 (IEEE 1394)	400 Mbit/s (50 MB/s)
Firewire 800 (IEEE 1394b)	800 Mbit/s (100 MB/s)
CD-ROM, 52x	62.4 Mbit/s (7.8 MB/s)
DVD-ROM, 16x	177,3 Mbit/s (21,1 MB/s)
BD-ROM, 1x	54.0 Mbit/s (6,75 MB/s)
PATA 133	1.064 Mbit/sn (133 MB/sn)
SATA I	1.200 Mbit/s (150 MB/s)
SATA II	2.400 Mbit/s (300 MB/s)
eSATA	2.400 Mbit/s (300 MB/s)

MICROBOX PREMIUM VIP 320 GB

Dahili kablosu sayesinde sizi kablo zahmetinden kurtaran bu ürünün plastik ve metal karışımı kasası hoşumuza gitti. Zira kenarlarda ürünü çarpmalara karşı çepeçevre koruyan esnek bir kısım bulunuyor. Böylece ürünü çok sert bir zemine düşürmediğiniz sürece diskiniz için bir şansınız olabilir. 320 GB kapasiteli diskin 7.200 rpm dönüş hızına ve 16 MB tampon belleğe sahip olduğunun altını çizmekte fayda var. Bu sayede Microbox Premium VIP 320 GB, testlerde USB arabiriminin sınırına dayanacak bir performans ortaya koydu. Son olarak diskin Gigabyte maliyeti olarak testteki en başarılı katılımcı olduğunu da ekleyelim.

MICROBOX PREMIUM OTC 250 GB

250 GB kapasitesi ve oldukça uygun fiyatıyla dikkat çeken bu ürün, Gigabyte maliyeti olarak 320 GB'lık model kadar başarılı olmasa da test ortalaması itibariyle vasatın oldukça üzerinde bir tablo çizebildi. Backup4all yazılımıyla gelen Microbox Premieum OTC 250 GB'ın kutusundan yazılım CD'si ve kılıf da çıkıyor.

MAXTOR ONETOUCH4 MINI 320 GB

Maxtor OneTouch4 Mini serisinin 320 GB'lık bu versiyonu, serideki en iyi Gigabyte maliyetine sahip. Bu sempatik tasarımı siz de beğendiyseniz serideki en cazip ürün olarak öne çıkan 320 GB'lık bu diske bir göz atmanızda fayda var.

STORMAX 320 GB

İnceliği ve zerafetiyle dikkat çeken ürünün gövde kısmı aslen alüminyumdan oluşuyor. Kasanın uç kısımlarında ise şeffaf plastik bölümler (ya da kapaklar) var. Gigabyte

2,5 İNÇ	1. SIRA	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA
Model	Lacie Little Disk 250 GB	Maxtor OneTouch4 Mini 120 GB	Maxtor OneTouch4 Mini 160 GB	Microbox Premium VIP 320 GB	Microbox Premium OTC 250 GB	Maxtor OneTouch4 Mini 320 GB
Firma	Neotech	Arena, Datagate	Arena, Datagate	Microbeta	Microbeta	Arena, Datagate
Tel	(212) 331 22 22	(212) 364 64 64, (212) 321 41 41	(212) 364 64 64, (212) 321 41 41	(312) 467 75 04	(312) 467 75 04	(212) 364 64 64, (212) 321 41 41
Internet adresi	neotech.com.tr	maxtor.com	maxtor.com	mikrobeta.com.tr	mikrobeta.com.tr	maxtor.com
Fiyat	159	109	113	92	85	139
Toplam puan	93	80	80	80	77	76
Ortalama okuma hızı %20	40.8	28.1	28.3	29.2	29.1	29.1
Ortalama yazma hızı %20	33.8	27.1	27.1	29.3	27.4	26.6
Rastgele erişim süresi %15	15.7	16.3	16.6	21.3	18.1	22.3
Donanım özellikleri %10	100	65	65	75	65	65
Kutu içeriği %15	100	75	75	83	80	75
Ergonomi %20	75	90	90	85.0	77	90
Gigabyte maliyeti	0.64	0.91	0.71	0.29	0.34	0.43
Fiyat / Performans puanı	52	65	63	77	81	49
Teknik özellikler						
Desteklenen arabirim(ler)	Mini USB, FireWire 400	Mini USB	Mini USB	Mini USB	Mini USB	Mini USB
Kapasite	250	120	160	320	250	320
Sabit disk	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş	Seagate ST9320421AS	Toshiba MK2552GSX	Belirtilmemiş
Disk dönüş hızı	-	-	-	7200 rpm	5400 rpm	-
Tampon bellek	-	-	-	16 MB	8 MB	-
Açma kapama düğmesi	–	-	-	–	–	–
Yedekleme tuşu	●	●	●	–	●	●
Ek güç girişi	●	–	–	–	●	–
Dahili kablo	●	–	–	●	–	–
Boyutlar	130 x 82 x 18 mm	120 x 78 x 14 mm	120 x 78 x 14 mm	133 x 80 x 16 mm	136 x 72 x 13	120 x 78 x 14 mm
Ağırlık	189 g	171 g	171 g	202 g	184 g	171 g
Kutu içeriği	USB kablosu, ek güç kablosu, el kitabı, kılıf, USB uzatma kablosu, FireWire kablosu	USB kablosu, ek güç kablosu, el kitabı, Recovery CD	USB kablosu, ek güç kablosu, el kitabı, Recovery CD	USB kablosu, ek güç kablosu, el kitabı, taşıma çantası, yazılım CD'si, mini tornavida	USB kablosu, ek güç kablosu, el kitabı, kılıf, yazılım CD'si	USB kablosu, ek güç kablosu, el kitabı, Recovery CD
Birlikte gelen yazılım	Lacie 1-Click Backup, Lacie shortcut button, Lacie Sync	Maxtor Manager yedekleme ve güvenlik yazılımı	Maxtor Manager yedekleme ve güvenlik yazılımı	Backup4all yedekleme yazılımı	Backup4all yedekleme yazılımı	Maxtor Manager yedekleme ve güvenlik yazılımı

● Zirve sınıfı (100-90) ● Üst sınıf (89-75) ● Orta sınıf (74-45) ● Tavsiye edilmez (44-0) Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)

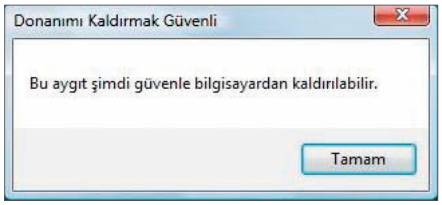

Diskinize özen gösterin Harici diskinizi PC'nizden çıkarırken izlemeniz gereken adımları atlarsanız, verileriniz hatta diskiniz kalıcı olarak zarar görebilir.

maliyeti olarak testteki en iddialı seçeneklerden biri olan Stormax 320 GB, kapasite açısından ödediğiniz paranın hakkını sonuna kadar veriyor doğrusu.

SEAGATE FREEAGENT GO 250 GB

Taşınabilir disklerde şıklık niye önemli olsun demeden önce Seagate'in yeni FreeAgent Go serisini mutlaka bir görmelisiniz. Farklı renklerde piyasaya sürülen bu seriden test için yollanan modeller beyaz/gümüş renkliydi. Diskin arka yüzeyindeki noktacıklı aydınlatma genel tasarım ve kullanılan malzeme itibariyle çok hoş bir efekt oluşturuyor. 250 GB'lık bu model, Seagate kalitesini ortalamanın üzerinde bir fiyat/performans başarımıyla sunuyor. 320 GB'lık modelse Fiyat/performans açısından değilse bile Gigabyte maliyeti olarak bu modelden daha cazip bir tablo çiziyor.

FUJITSU HANDYDRIVE 400GB

Bu kategorideki en iri ve ağır katılımcılardan biri olan HandyDrive'ın gövdesi aslen plastik fakat güven veriyor. Alt kısımdaki özel materyalden mamul tutucu ayaklar sayesinde diski koyduğunuz yüzeyden kayması imkansız gibi. Öte yandan ürün performans açısından beklentilerimizin altında kaldı ne yazık ki.

XS 250 GB

İlginç köşeli tasarımıyla dikkat çeken XS 250 GB ile birlikte yedekleme yazılımı gelmemesi önemli bir eksiklik. Disk içinde Norton Internet Security'nin 3 aylık versiyonu bulunan ürünün testte 320 GB'lık modeli de bulunuyor.

VERBATIM SMARTDISK 500 GB

Oldukça sade bir tasarıma sahip olan ürün, plastik bir kasaya sahip ve mavi bir LED sayesinde çalıştığını anlıyoruz. Hafifliği taşınabilirliğini artırıyor ayrıca boyutlar da gayet makul. İçinde Nero Backitup yazılımıyla gelen ürünle birlikte yazılım CD'si gelmiyor.

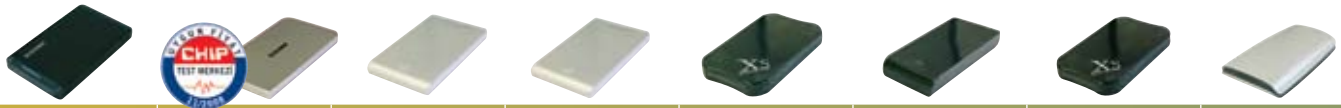

	7. SIRA	8. SIRA	9. SIRA	10. SIRA	11. SIRA	12. SIRA	13. SIRA	14. SIRA
	Stormax 320 GB	Stormax 160 GB	Seagate FreeAgent Go 250 GB	Seagate FreeAgent Go 320 GB	XS 250 GB	Fujitsu HandyDrive 400GB	XS 320 GB	Verbatim Smartdisk 500 GB
	Trium	Trium	Arena, Datagate	Arena, Datagate	Mersa Sistem	Penta	Mersa Sistem	Verbatim
	(216) 469 26 72	(216) 469 26 72	(212) 364 64 64, (212) 321 41 41	(212) 364 64 64, (212) 321 41 41	(212) 454 99 00	(216) 528 00 00	(212) 454 99 00	-
	trium.com.tr	trium.com.tr	seagate.com	seagate.com	mersasistem.com.tr	fujitsu.com	mersasistem.com.tr	www.verbatim.com.tr
	97	67	113	139	129	167	139	199
	76	75	75	75	75	73	73	70
	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□
	29.0	27.7	27.6	27.4	28.2	27.0	28.2	29.2
	27.5	26.8	26.5	26.5	26.9	25.8	26.5	26.5
	17.7	17.3	22.3	23.0	16.8	19.4	18.5	21.4
	50	50	55	55	50	60	50	50
	80	80	65	65	75	80	75	60
	77	77	100	100	73	73	73	73
	0.30	0.42	0.45	0.43	0.52	0.42	0.43	0.40
	70	**100**	**59**	**48**	**51**	**39**	**47**	**31**
	Mini USB	Mini USB	Mini USB	Mini USB	Mini USB	Mini USB	Mini USB	Mini USB
	320	160	250	320	250	400	320	500
	Fujitsu MHZ2320BHG1	Fujitsu MHZ2160BHG1	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş		Belirtilmemiş	Belirtilmemiş	Samsung HM500LI / SATA II
	5400 rpm	5400 rpm	-	-	-	-	-	5400 rpm
	8 MB	8 MB	-	-	-	-	-	8 MB
	–	–	-	-	–	–	–	–
	–	–	–	–	–	–	–	–
	–	–	–	–	–	–	–	–
	–	–	–	–	–	–	–	–
	125 x 73 x 11 mm	126 x 72 x 10 mm	130 x 80 x 12 mm	130 x 80 x 12 mm	122 x 77 x 16 mm	142 x 82 x 22 mm	122 x 77 x 16 mm	135 x 85 x 25 mm
	153 g	131 g	168 g	166 g	175 g	216 g	176 g	150 g
	USB kablosu, ek güç kablosu, kılıf, hızlı başlangıç kılavuzu, yazılım CD'si	USB kablosu, ek güç kablosu, kılıf, hızlı başlangıç kılavuzu, yazılım CD'si	USB kablosu, hızlı başlangıç kılavuzu	USB kablosu, hızlı başlangıç kılavuzu	USB kablosu, ek güç kablosu, el kitabı, kılıf ve emizleme bezi	USB kablosu, ek güç kablosu, taşıma çantası, hızlı başlangıç kılavuzu, yazılım CD'si	USB kablosu, ek güç kablosu, el kitabı, kılıf ve temizleme bezi	USB kablosu
	HD Backup yedekleme yazılımı	HD Backup yedekleme yazılımı	Seagate Manager yedekleme ve güvenlik yazılımı	Seagate Manager yedekleme ve güvenlik yazılımı	Norton Internet Security (3 Aylık)	Sabit disk güvenlik yazılımı	Norton Internet Security (3 Aylık)	Nero Backit up yedekleme yazılımı

● var – yok

3,5 inç diskler

Western Digital MyBook Studio 500 GB
Desteklediği arabirim sayısı konusunda etkileyici bir tablo çizen bu ürün, işlevsel bir yapıya sahip. Mazgallı yapı, diskin yoğun çalışma sırasında ısınmasını da önlüyor. Ayrıca yeni bir Mac kullanıyorsanız FireWire 800 arabirimi çok işinize yarayacaktır. Fakat arabirim olarak desteklemesine rağmen kutudan e-SATA kablosu çıkmamasını yadırgadık doğrusu.

Bu arada ürünün ön kısmındaki ışıklı çubuğun diskin doluluk oranını gösterdiğini fakat bu göstergenin USB ve FireWire arabirimi üzerinden çalıştığını e-SATA ile kullanımda devre dışı olduğunu da belirtelim.

MAXTOR ONETOUCH 750 GB
Tasarım olarak beğenimizi toplayan 750 GB'lık bu disk, hem dikey durduğu için az yer kaplıyor hem de sağlam bir yüzey tutuşu var. Yani kolay kolay devrilmesi mümkün değil. USB 2.0 ve FireWire 400 destekli ürünün kutusundan hem FireWire hem de USB kablosu çıkıyor. Ayrıca Maxtor Manager yedekleme yazılımın da önceden yüklenmiş olarak geldiğini ekleyelim.

SEAGATE FREEAGENT DESK 640 GB
Seagate'in yeni masaüstü FreeAgent serisine ait bu disk şık bir tasarıma sahip. Beraberinde gelen aparatla hem dik hem de yatay çalışabilen ürün, fiyat / perfromans açısından da Gigabyte maliyeti açısından da oldukça cazip.

FUJITSU SIEMENS STORAGEBIRD 1 TB
Kategorisindeki en iyi Gigabyte maliyetini sunmasına rağmen genel toplamda sonuncu olması, bu ürünün fiyat / performans konusundaki iddiasını yok ediyor. 7200 RPM'lik 16 MB ön bellekli bir diskle donatılmış olan ürün, dik de çalışabiliyor ve gereken aparat kutudan çıkıyor.

esahin@chip.com.tr

TEST SONUCU 3,5 İNÇ

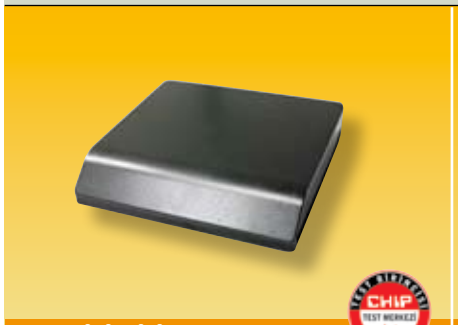

TEST BİRİNCİSİ

SEAGATE FREEAGENT XTREME 1 TB

Hızlı olduğu kadar bağlanabilirliği de yüksek.

e-SATA arabiriminin nimetlerinden faydalanan diskin başarısının bir diğer müsebbibi de içindeki sabit diskin çok hızlı olması tabii ki. Harici diskini dahili diski kadar performanslı kullanmak isteyen okuyucularımız bu diske bayılacak. Öte yandan kutudan e-SATA kablosunun çıkmadığını belirtmekte fayda var. Beraberindeki aparatla hem yatay hem de dikey çalışabilen ürünün ön tarafında oldukça şık bir aydınlatma tasarımı bulunuyor. FireWire ve USB arabirimini de destekliyor olması ürünü hem performans hem de bağlanabilirlik açısından özel bir yere koyuyor.

ÖZELLİKLER	
CHIP puanı	■■■■■
Kapasite	1 TB
Arabirim	USB, FireWire, e-SATA
Açma kapama düğmesi	Yok
Birlikte gelen yazılım	Seagate manager
Boyutlar	175x170x32 mm
Ağırlık	1.050 g
Fiyat	249 $ + KDV

UYGUN FİYAT

VERBATIM SMARTDISK 500 GB

Bütçesi sınırlı kullanıcılar için ideal seçim.

Sahip olduğu 7200 rpm, 16 MB tampon bellekli sabit diskle dikkat çeken ürünün kapasitesi 500 GB. Okuma hızı testinde yüksek dönüş hızı avantajını sonuna kadar kullanan disk, yazma testinde biraz daha iyi olabilirdi. Nero Backit up yedekleme yazılımı önceden yüklenmiş olarak gelen üründe yazılım CD'si bulunmadığı için disk içinde gelen yazılımı yedeklemeniz yerinde bir davranış olacaktır. Testteki en uzun katılımcı olan üründe bulunan açma kapama düğmesini takdir ettik. Üreticilerin pek önem vermediği bu özellik pratikte çok önem taşıyabiliyor. Ürünün en büyük avantajı kuşkusuz fiyatı.

ÖZELLİKLER	
CHIP puanı	■■■■■
Kapasite	500 GB
Arabirim	USB 2.0
Açma kapama düğmesi	Yok
Birlikte gelen yazılım	Nero Back it up
Boyutlar	195x113x40 mm
Ağırlık	911 g
Fiyat	105 $ + KDV

3,5 İNÇ	1. SIRA
Model	Seagate FreeAgent Xtreme 1 TB
Firma	Arena, Datagate
Tel	(212) 364 64 64, (212) 321 41 41
Internet adresi	seagate.com
Fiyat	249
Toplam puan	93
	■■■■□
Ortalama okuma hızı %20	86.6
Ortalama yazma hızı %20	71.6
Rastgele erişim süresi %15	12.9
Donanım özellikleri %10	90
Kutu içeriği %15	75
Ergonomi %20	90
Gigabyte maliyeti	0.25
Fiyat / Performans puanı	67
Teknik özellikler	
Desteklenen arabirim(ler)	Mini USB, FireWire 400, e-SATA
Kapasite	1000
Sabit disk	Belirtilmemiş
Disk dönüş hızı	-
Tampon bellek	-
Açma kapama düğmesi	–
Yedekleme tuşu	–
Boyutlar	175 x 170 x 32 mm
Ağırlık	1.050 g
Kutu içeriği	AC adaptör, USB kablosu, fireWire 400 kablosu, hızlı başlangıç kılavuzu, dik çalışabilme aparatı
Birlikte gelen yazılım	Seagate Manager yedekleme ve güvenlik yazılımı

TEST SONUCU

Test tablosundan da görebileceğiniz gibi performans skorları USB 2.0 arabiriminin yarattığı dar boğaza gelip takılıyor. Firewire arabirimi bu noktada bir nebze rahatlama yaratırken e-SATA arabirimi diski kanatlandırıyor. 2,5 inç kategorisindeki performans şampiyonu Lacie gerçekten de ilginç bir ürün. Kasa materyali plastik yerine daha kaliteli bir malzemeden yapılabilirmiş belki fakat bu haliyle bile hem USB ve Firewire desteği olması hem de dahili kabloyla gelmesi bu ürünü özel kılıyor. Eğer bütçeniz darsa Microbox Premium VIP 320 GB 100 doların altındaki fiyatıyla yüzünüzü güldürebilir. Maxtor OneTouch4 Mini 320 GB ise, Gigabyte maliyeti, sağlamlığı ve genel olarak güven veren yapısıyla beğenimizi kazandı. Eğer bütçeniz çok darsa ve 160 GB size yetecekse 67 dolarlık fiyatıyla Stormax 160 GB sizin için biçilmiş kaftan. 3,5 inç kategorisindeyse Test birincisi Seagate FreeAgent Xtreme 1 TB, açık farkla elde ettiği performans birinciliğine başarılı tasarım ve yazılım desteğini de ekliyor. İkinci sıradaki Western Digital MyBook Studio 500 GB, FireWire 800 arabirimiyle özellikle Mac kullanıcıları için harika bir seçim. 5. Sıradaki Verbatim Smartdisk 500 GB'ın göz ardı edilemez uygun fiyatı, gerçekten de çok çekici.

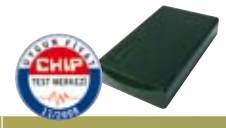
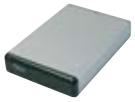

	2. SIRA	3. SIRA	4. SIRA	5. SIRA	6. SIRA
	Western Digital MyBook Studio 500 GB	Maxtor OneTouch 750 GB	Seagate FreeAgent Desk 640 GB	Verbatim Smartdisk 500 GB	Fujitsu Siemens Storagebird 1 TB
	İndeks, Kont, Logosoft.	Arena, Datagate	Arena, Datagate	Verbatim	Albim
	(212) 331 21 09, (216) 581 55 00, (216) 528 6172	(212) 364 64 64, (212) 321 41 41	(212) 364 64 64, (212) 321 41 41	-	(216) 469 23 00
	westerndigital.com	maxtor.com	seagate.com	www.verbatim.com.tr	fujitsu-siemens.com
	165	179	135	105	199
	79	66	61	59	56
	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□	■■■■□
	50.2	39.8	27.2	29.1	29.2
	50.1	27.5	27.1	26.5	29.4
	13.2	13.6	15.4	14.0	20.4
	100	60	60	60	55
	75	75	70	65	65
	90	90	90	75	80
	0.33	0.24	0.21	0.21	0.20
	86	**66**	**81**	**100**	**50**
	Mini USB, FireWire 400 / 800, e-SATA	Mini USB, FireWire 400	USB 2.0	USB 2.0	USB 2.0
	500	750	640	500	1000
	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş	Belirtilmemiş	Samsung HD502IJ	WDC WD10 EAVS-00D7B0
	-	-	-	7200 rpm	7200 rpm
	-	-	-	16 MB	16 MB
	●	-	–	●	–
	–	-	–	–	–
	166 x 137 x 54 mm	147 x 170 x 62 mm	175 x 170 x 32 mm	195 x 113 x 40	173 x 117 x 31 mm
	1.095 g	1.219 g	986 g	911 g	900 g
	AC adaptör, USB kablosu, fireWire 400 kablosu, fireWire 800 kablosu, hızlı başlangıç kılavuzu	USB kablosu, fireWire kablosu, el kitabı, Recovery CD	AC adaptör, USB kablosu, hızlı başlangıç kılavuzu, dik çalışabilme aparatı	AC adaptör, USB kablosu, hızlı başlangıç kılavuzu	AC Adaptör, USB kablosu, hızlı başlangıç kılavuzu, dik çalışabilme aparatı
	Yedekleme yazılımı	Maxtor Manager yedekleme ve güvenlik yazılımı	Seagate Manager yedekleme ve güvenlik yazılımı	Nero Backit up yedekleme yazılımı	-

Zirve sınıfı (100-90) **Üst sınıf (89-75)** **Orta sınıf (74-45)** **Tavsiye edilmez (44-0)** **var** **yok** **Tüm değerler puanlanmıştır (maks. 100)**

CHIP KILAVUZ_HARİCİ DİSKLER

KONTROL LİSTESİ

SATIN ALIRKEN

Harici disk satın almadan önce dikkat etmeniz gereken bir nokta 2,5 inç disklerle 3,5 inç disklerin birbirlerinin yerini tutamayacağı. Eğer hem dizüstü hem de masaüstü PC kullanıyorsanız, büyük ihtimalle her iki formda da ürünlere ihtiyacınız olacaktır.

PERFORMANS İÇİN

Eğer yüksek performans beklentisi içindeyseniz USB 2.0 arabiriminden hatta FireWire'dan çok fazla beklentiniz olmasın. Yaklaşık 15 dolara satın alacağınız bir PCI-E e-SATA kartıyla, e-SATA destekli harici diskinizi dahili bir diskmişçesine performanslı olarak kullanabilirsiniz.

BİRİNCİLER

2,5 İNÇ

LACİE LITTLE DİSK 250 GB

FireWire kablosu da çıkan bu disk, ucuz değil belki fakat performansı çok iyi.

STORMAX 160 GB

Performans açısından boynunu öne eğmeyen hem de çok uygun fiyatlı bir disk.

3,5 İNÇ

SEAGATE FREEAGENT XTREME 1 TB

e-SATA arabirimiyle piyasadaki pek çok dahili diskten daha hızlı çalışan bir ürün.

VERBATIM SMARTDISK 500 GB

Bütçesi sınırlı kullanıcılar için dikkate alınması gereken ürünlerden.

NASIL TEST ETTİK

HD Tune yazılımıyla elde ettiğimiz ortalama okuma ve yazma performansı genel ağırlık üzerine %20 oranında etkide bulunurken, rastgele erişim süresinin ağırlığı %15 oldu. Desteklenen arabirimler, açma kapama tutşu dahili kablo gibi özelliklerin puanlandığı Donanım özellikleri kategorisi %10, kutu içeriğindeki kablo ve yazılımlar %15, tasarım, kullanım kolaylığı gibi kriterlerin puanlandığı Ergonomi de %20 oranında teste etkidi. Tüm testler disklerdeki en hızlı arabirim kullanılarak yapıldı.

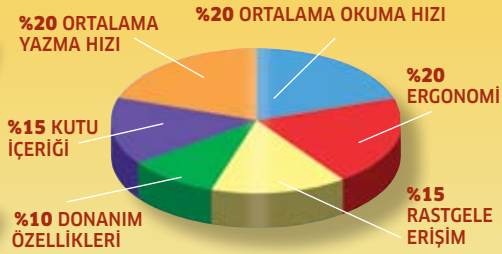

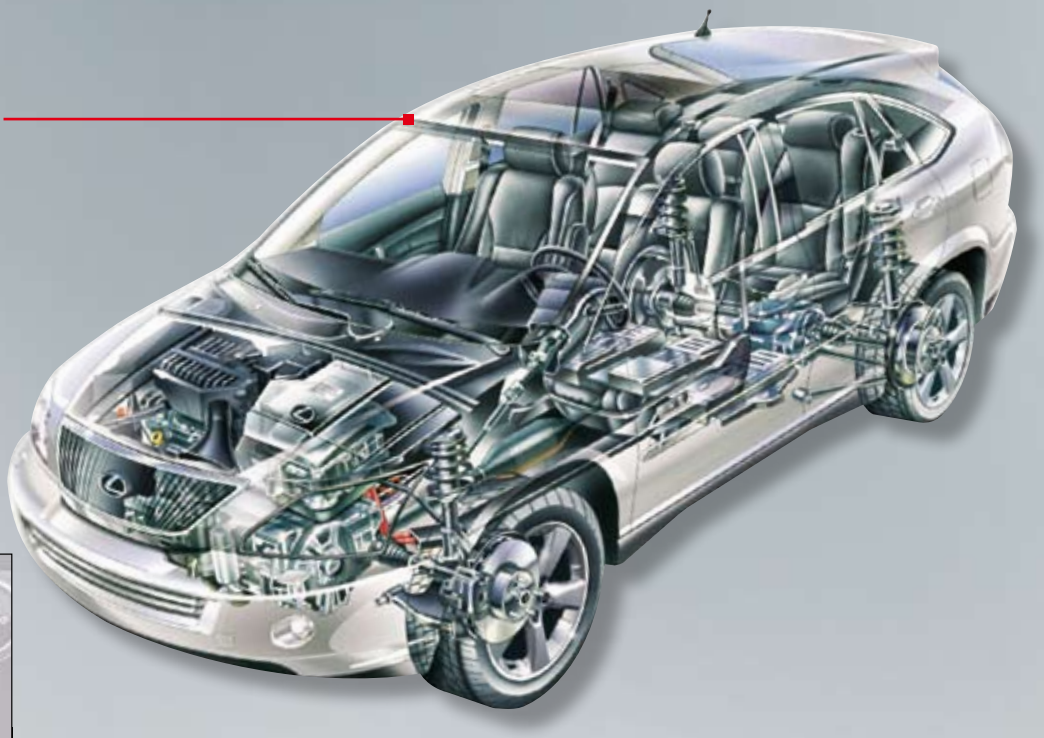

MELEZ LEXUS

Prius'a üç yeni kardeş

Toyota Prius'u duymayan kalmamıştır herhalde. Toyota'nın lüks markası olan Lexus'a üç yeni melez (hibrid) model eklendi. Bunlar, solda gördüğünüz SUV RX 400h (solda), üst sınıf otomobil GS 450h ve lüks limuzin LS 500h. Ancak bu aşırı büyük yanmalı benzin motorlarının karbondioksit emisyonu bir hayli yüksek.

Yeşil enerjili

AKILLI TEKNOLOJİLER sayesinde araçların yakıt gereksinimi azalıyor. Yakın geleceğe ayna tutmak için, piyasaya en son çıkan otomobilleri masaya yatırıyoruz.

BARIŞ ALKIM / KL

MERCEDES A SINIFI

Akıllı motor kontrolü

Otomatik dur / kalk kontrolü, Mercedes'in A sınıfında kullandığı akıllı bir yakıt tasarruf teknolojisi. Bu teknoloji basit bir ilkeye dayalı: Motor rölantiye düşer düşmez kendini kapatıyor ve gaz pedalına basıldığı anda tekrar çalışmaya başlıyor. Bunun yakıt tüketimini ortalama %9 düşürmesi bekleniyor.

PORSCHE CAYENNE HYBRID

Hıza aç olanlar için

Melez motorlu ilk Porsche 2010 yılında yollarda dolaşıyor olacak. 280 beygirlik yanmalı Cayenne V6 motorunun yanı sıra, taşıtta bir de 54 beygirlik elektrik motoru bulunuyor. Böylelikle Porsche V6 motorunun şu anki 12,9 litrelik yakıt tüketimini 8,9 litreye düşürmeyi amaçlıyor.

BMW 118D

Dünyada yılın yeşil arabası

BMW 118d, dünyanın çevreye en saygılı arabası. Uzman gazetecilerden oluşan bir kurul, "Dünyada Yılın Yeşil Arabası" ödülünü bu araca layık gördüler. 143 beygir çekiş sağlayan dizel motor kilometre başına sadece 119 gram karbondioksit yayıyor ve 4,5 litre mazot tüketiyor. Bu da karbondioksit değeri, orta sınıf bir arabanın ürettiğinin yarısı.

NISSAN MIXIM

Gelecekten gelen sportif Japon

Nissan, Mixim'le geleceğin arabasını sunuyor. Bu konsept araba doğrudan ön ve arka aksın üzerine yerleştirilmiş iki elektrik motoruyla çalışıyor. Bu da 3,7 metre uzunluğundaki spor arabaya bağımsız çekiş özelliği sağlıyor. Lityum iyon teknolojili ağır bataryalarına rağmen, Mixim sadece 950 kilogram.

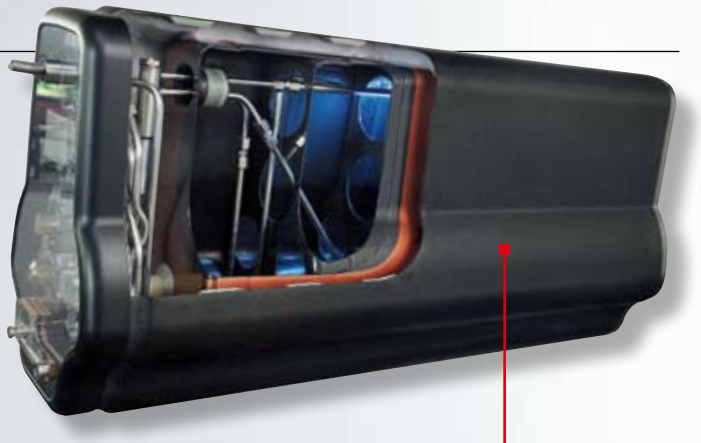

YENİ HİDROJEN TANKI

Geleceğin yakıtı

BMW'nin ve havacılık endüstrisinin mühendisleri, halihazırda kullanılan çelik tanklardan daha hafif ve daha küçük bir hidrojen tank sistemi geliştirdiler. Karbon fiber gibi kompozit malzemeden yapılan tank kolayca şekle sokulabiliyor. 100 kilogram hidrojen sayesinde araba 500 kilometre yol alabiliyor.

otomobiller

AUDI HYBRID

Yarının spor arabası

Artık yollar melez motora sahip bir R8'den sorulacak. Audi mühendisleri spor arabaya daha şimdiden bir dizel motor taktılar bile (aşağıda). Bir melez motor da Ingolsdadt'ta hazır bekliyor. Bu da demek oluyor ki sürüş keyfinin uygun maliyetle birleşmesi bir an meselesi.

balkim@chip.com.tr

Donanım TESTLERİ

CHIP TEST MERKEZİ olarak, piyasadaki yeni ürünleri test ediyor ve sizlere tanıtıyoruz. Bu sayfalarda en ilginç ürünlerin incelemelerini bulabilirsiniz.

BURAK AKMENEK

Bir kaç aydır Test Merkezi yoğun bir şekilde dizüstü bilgisayarlara ev sahipliği yapıyor. Aynı çeşitliliği bu ayki ürün inceleme sayfalarımızda görebilirsiniz. Her ay olduğu gibi bu ay da size sunduğumuz ürünlerde çeşitlendirme yapmaya çalıştık. Özellikle hava basınçlı temizleyici ve HDMI kablo gibi yan ürünler sayfalarımızda yer buldu. Donanım olmasalar da, bu ürünlere ihtiyacımız olduğu kesin. CHIP dergisi olarak doğru ürünler hakkında sizi bilgilendirmeyi görevimizin bir parçası olarak görüyoruz. Bu ve benzeri ürünlerin testlerini ilerideki sayılarımızda da sürdüreceğiz. Bu ay ülkemizde patlama yapan iPhone doğal olarak ayın ürünü seçildi. Samsung dizüstü ise ülkemize ilk defa giren bir ürün olarak ilginizi çekecektir. Bu ay bir donanım birleşenini ayın ürünü seçmedik. Çünkü sürprizlerimiz var ve onları gelecek aya saklıyoruz.

akmenek@chip.com.tr

BİLGİ

DEĞERLENDİRME

Test + Teknoloji sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandıran bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "Toplam CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı". Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI		FİYAT PERFORMANS	
çok iyi	(100-90 Puan)	çok iyi	(100-90 Puan)
iyi	(89-75 Puan)	iyi	(89-75 Puan)
orta	(74-60 Puan)	orta	(74-60 Puan)
vasat	(59-45 Puan)	vasat	(59-45 Puan)
kötü	(44-20 Puan)	kötü	(44-20 Puan)
çok kötü	(19-0 Puan)	çok kötü	(19-0 Puan)

İÇİNDEKİLER

DONANIM

85 **Dizüstü bilgisayar:** Acer Aspire One ZG5
PC: Asus Nova P22
Mesafe uzatıcı: Aten VE600

86 **Dijital fotoğraf makinesi:** Casio Exilim-Z80
Dizüstü bilgisayar: Casper Nirvana CPM-X910-4K15
Sabit disk: Western Digital Caviar Black WD1001FALS-00J7B0

88 **Dizüstü bilgisayar:** Dell Latitude E6400 ATG
Ethernet bridge: Digitus DN-15019
Anakart: Foxconn Destroyer

90 **Cep telefonu:** Apple iPhone 3G

92 **Anakart:** Gigabyte EP45 UD3P
Güç kaynağı: Huntkey 80 Master HK701-11PEP
PC kasası: Huntkey H201

94 **Oyun klavyesi:** Logitech diNovo Keyboard for Notebooks
Yönlendirici: Linksys WAG160
Dizüstü bilgisayar: Lenovo ideapad Y730 200010

96 **Hoparlör:** Logitech Pure-Fi Express Plus
Klavye ve fare seti: Microsoft Wireless Media Desktop 1000
GPS: Mio Moov 200

98 **Mürekkep püskürtmeli yazıcı:** HP Photosmart 8550
Dizüstü bilgisayar: Monster T2-REX M860TU
Anakart: MSI DKA790GX Platinum

100 **Dizüstü bilgisayar:** MSI EX620
Cep telefonu: Nokia E71
Web kamerası : Natilon Robocam NTZ022

102 **Dizüstü bilgisayar:** Samsung NP-R510 XA02TR

104 **Cep telefonu:** Samsung Innov8 I8510
Telsiz telefon: Philips ID555
Temizlik ürünü: Rogge Spray Duster 10017

106 **Dizüstü bilgisayar:** Sony Viao VGN-FW170J
Cep telefonu: Samsung SGH F400
HDMI kablo: TTAF HDMI kablo 97048

108 **Lazer yazıcı:** Xerox Phaser 3250
Dijital fotoğraf çerçevesi: SPF-71E
Anakart: Tyan Tomcat S2925G2NR-E

Bu ürünleri Hepsiburada.com'dan satın alabilirsiniz

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

ACER ASPIRE ONE ZG5

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Kont
BİLGİ İÇİN	(216) 521 27 25
WEB	www.kont.com.tr
FİYAT	**419 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Atom N270 1.6 GHz
Bellek	512 MB DDR2
Sabit disk	8 GB
Ekran	8,9 inç, Intel 945 GME
Boyut	360 x 262 x 35 mm
Ağırlık	995 g

KÜÇÜK AMA KULLANIŞLI: Acer'ın Aspire One ZG5 modeli, aynı serinin Linux Lite V1.0.3.E işletim sistemine sahip sürümü. Open Office kurulu olan üründe film seyretmek, fotoğraflarınızı görüntülemek ya da yazı yazmak gibi basit işleri yapabilirsiniz. Ayrıca internete bağlanıp sohbet programlarını da kullanabilirsiniz. Yalnız Atom işlemcinin çok kuvvetli olmamasından dolayı ikiden fazla işlemi bir arada çalıştırmak bu ürünün performansını oldukça düşürüyor. Ürünün üzerinde 8 GB SSD sabit disk bulunuyor. Bu düşük kapasite SD kart girişi sayesinde kolayca arttırılabiliyor. Acer'ın alışması en zor yeri touchpad'i. Touchpad'in tuşları alt kısmı yerine sağ ve sol kısımlarına yerleştirilmiş ve ebatları 51 mm x 30 mm yani belirgin bir dikdörtgen. Bu yüzden gezinirken sağ tıklamaları yapmak ya da benzeri şekilde sol tuşu kullanmak zor olabiliyor. Üründe 3 hücreli pil kullanılmış ki bu da ürünün ortalama kullanım ömrünü 2,5 saat olarak belirliyor. Fakat daha ağır olsa da bir altı hücreli pil satın alabilirsiniz. Ekran çözünürlüğü desteği en fazla 1.024 x 600. Üç USB, bir SD, bir adet çoklu kart girişi ve bir adet VGA çıkışı olan ürün şık ve sade bir tasarıma sahip.

SONUÇ ► İnternete bağlanmak ve fotoğraflarınızı görüntüleyip bir yandan da çalışmak isteyenler için uygun bir dizüstü bilgisayar.

- ⊕ Yüksek taşınabilirlik
- ⊕ Uygun fiyat
- ⊖ Kullanımı zor touchpad

PC

ASUS NOVA P22

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Asus
BİLGİ İÇİN	Index, Boğaziçi, Mersa Sistem (216) 521 27 25
WEB	www.tr.asus.com
FİYAT	**999 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Core 2 Duo E6320, 1.86 GHz
Bellek	1 GB DDR2 667
Grafik işlemci	Intel GMA 3000 entegre grafik yongası
Sabit disk	160 GB SATA-II 5.400 rpm
Boyutlar	23,1 x 18,4 x 5,1 cm
Diğer	Stand

EĞLENCE MERKEZİ: Asus'un Atom işlemcili dizüstü bilgisayarlarda üstlendiği öncü rolü bu kez salonlarımızda veya oturma odalarımızda kullanabileceğimiz bu üründe görüyoruz. Asus Nova P22, televizyonun yanına iliştirilecek bir eğlence merkezi olarak düşünülmüş. Bu küçük ve sessiz çalışan PC, dik durmasını sağlayan standıyla kullanması pratik bir ürün. Siyah rengiyle her türlü mobilyayla uyum sağlayacak olan ürünün arkasında dört adet USB, bir adet HDMI, üç adet ses çıkışı ve bir adet ethernet girişi bulunuyor. Ürün aynı zamanda 802.11n destekli bir kablosuz ağ kartına sahip. Vista işletim sistemiyle gelen ürün 1 GB'lık belleği nedeniyle performansı yetersiz kalıyor. Televizyonunuzun veya büyük ebatlı monitörünüzün yanında bulunacak bu ürün dilerseniz bir internet bilgisayarı olarak ta kullanılabilir. Fakat bu bilgisayarla oyun oynamayı aklınızdan çıkartın. Zaten ürünün tasarlanış amacı da bu değil. Son derece sessiz çalışan Asus Nova P22, en çok bir dizüstü bilgisayar kadar ses çıkartıyor. Ürünün üzerindeki dahili hoparlörün ses performansı ise çok tatmin edici değil. PC'de bluetooth bağlantı özelliği olduğunu da belirtelim.

SONUÇ ► Sessiz çalışan Asus Nova P22, şık tasarımı ve kabul edilebilir performansıyla film seyretmek veya internette gezinmek için ideal.

- ⊕ Yer kaplamıyor
- ⊕ Sessiz çalışıyor
- ⊖ Yetersiz bellek

MESAFE UZATICI

ATEN VE600

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■□□□□
FİRMA	Bimel
BİLGİ İÇİN	(212) 347 75 40
WEB	www.bimel.com.tr
FİYAT	**276 Euro + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Tip	DVI Video Extender
Uzatma mesafesi	30m
Uyumluluk	DVI 0.1
Video çöz. Desteği	1.280 x 1.024 (PC), 1080i (HDTV)
Gerekli kablolar	Cat 5e ve Cat6
Diğer	DVI-D / Ses Kablosu

MESAFEYİ UZATIN: ATEN Markası alışıla-geldik bilgisayar donanımlardan ayrı olarak mesafe uzatıcıları ve swict'ler konusunda uzman bir firma. Test Merkezi'mize konuk ettiğimiz ATEN VE600, görüntü kaynağı ve görüntüleme aygıtları arasındaki mesafeyi, herhangi bir kayıp olmadan uzatmaya yarıyor. 30 metreye kadar destek veren ürün böylece değerli ekipmanlarınızı ayak altından kaldırarak daha güvenli bir noktaya taşımanıza yardımcı oluyor. Bilgisayarlar için 1.280 x 1.024 çözünürlük desteklenirken aynı aktarım kalitesi televizyonlarda 1080i'ye kadar çıkabiliyor ki bu şu anda bulunan en yüksek HD yayın standardı. Standart Cat 5e veya Cat 6 kablosuyla bağlanan iki adet mesafe uzatıcı kutu sayesinde hastane, havalimanı gibi büyük alanlara yayın yapan yerlerde oldukça işinize yarayacaktır. Ürünü kurulumu ve kullanımı son derece kolay. Bu ürün sayesinde uzak bir noktadan kolaylıkla yayınınızı yönetebilir veya yayın yaptığınız sabit ekipmanı kapalı bir kapının veya kutunun arkasına alarak gözden uzaklaştırabilirsiniz. Ürünün içerisinden kurulum için gerekli kablolar çıkıyor. Sizin tek yapmanız gereken ise birer Cat kablosu edinip sistemi kurmak.

SONUÇ ► Eğer topluma açık alanlarda devamlı yayın yapıyorsanız, bu ürün sayesinde yayın kalitenizi koruyabilirsiniz.

- ⊕ Kolay kurulum
- ⊕ Yüksek video desteği
- ⊕ Zengin kutu içeriği

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNESİ

CASIO EXILIM-Z80

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Casio
BİLGİ İÇİN	Mersa Sistem (212) 454 99 010
WEB	www.mersasistem.com.tr
FİYAT	**279 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Görüntü algılayıcı	CMOS
Çözünürlük	8.0. MP
Zum	3 X optik,12 X dijital
Bellek	12,4 MB (SDHC kart girişi var)
Ekran	2,6 inç
Titreme engelleme	Var

HESAPLI: Her zaman işimizi görebilmesi için elimizin altında bulunabilecek, el çantasına dahi sığabilecek kadar küçük, yüksek çözünürlükte çekim yapabilen ve kaliteli performans sunan bir fotoğraf makinesi hepimizin aradığı bir üründür. Üstelik kullanımı da kolaysa değmeyin keyfine gitsin. İşte Casio Exilim Z80 tam da bu tanımlamaya uyan bir ürün. Ürünün arayüzüne alışmak son derece kolay. Basit menü sistemiyle aradığınızı bulmak için menüler arasında dakikalarda dolanmanıza gerek kalmıyor. 30 adet çekim modundan kendinize uygun olanını bulamazsanız bile otomatik mod ile rahatlıkla kaliteli çekim yapabiliyorsunuz. 3.264 x 2.448 çözünürlükte fotoğraf çekebiliyorsunuz. Otomatik kırmızı göz düzeltme yeteneği bulunan ürün, tam şarjla yaklaşık üç saat kayıt veya çekim yapabiliyor. Titreşim engelleme yeteneği ile görüntü netleştiğinde çekim yapmanıza izin veren makine, aynı zamanda gülümseme yakalama yazılımı sayesinde fotoğrafı çekilen kişinin gülümsediği anda çalışarak pozu yakalıyor. YouTube'a doğrudan yükleme desteği sunan Casio Exilim-Z80, 89,7 x 51,7 x 19.0 mm boyutları ve yaklaşık 100 g ağırlığıyla gayet ergonomik.

SONUÇ ► 848 x 480, 30 fps video çekebilen Casio EX-Z80, uygun fiyatı ve yüksek kalitesiyle dikkat çeken bir fotoğraf makinesi.

- ⊕ Kolayca taşınabilir
- ⊕ Uygun fiyatlı
- ⊕ Basit menü sistemi

DİZÜSTÜ

CASPER NIRVANA CPM-X910-4K15

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Casper
BİLGİ İÇİN	(216) 528 66 66
WEB	www.casper.com.tr
FİYAT	**1.999 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Core 2 Extreme X9100 3.06 GHz
Bellek	4.096 MB DDR2
Sabit disk	300 GB
Ekran	15,4 inç / 1.280 x 800
Boyut	345 x 255 x 25 cm
Ağırlık	2,4 kg

EN HIZLI İŞLEMCİ: Ülkemizin öncü markalarından olan Casper gene bomba gibi bir ürünle Test Merkezi'mize konuk oldu. Centrino 2 teknolojisinin en yüksek performanslı işlemcisine sahip olan dizüstü bilgisayar, üzerindeki 512 MB RAM kapasiteli GeForce 9600M GS ekran kartıyla bazı markaların oyun bilgisayarlarından bile daha iddialı. Bunu PC Mark Vantage testimizden aldığı 1.738 puanla gösteriyor. Casper yeni serilerinde tasarıma da önem veriyor. Siyah renk üzerine yapılmış desenlerle ürün gerçekten de havalı görünüyor. Üzerinde 1 adet ESATA ve HDMI çıkışı da bulunuyor. Bu yüzden genelde üç adet olan USB yuvalarının birinden fedakarlık edilmiş. Ürünün web kamerası ise 2.0 MP ve net bir görüntü veriyor. Standart boyutlardaki touchpad'ini kullanmak son derece kolay. Casper Nirvana CPM-X910-4K15'nın ses performansından da memnun kaldığımızı belirtmeliyiz. Ağırlığı kendi boyutundaki dizüstü bilgisayarlara göre normal. Üç saatlik pil ömrüne sahip olan Casper Nirvana CPM-X910-4K15 ile rahatlıkla oyun da oynayabilirsiniz. Piyasaya çıkan son oyunları dahi çalıştırabilen Casper, tüm bu özelliklerini düşündüğünüzde makul bir fiyata satılıyor.

SONUÇ ► Casper, ofis programlarından son çıkan oyunlara kadar tüm yazılımları rahatça çalıştırabilecek, yüksek performanslı bir ürün.

- ⊕ Güçlü performans
- ⊕ Harici ekran kartı
- ⊕ Şık tasarım

SABİT DİSK

WESTERN DIGITAL CAVIAR BLACK WD1001FALS-00J7B0

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■□□□
FİRMA	Index, Infronic, Logosoft
BİLGİ İÇİN	(212) 331 21 21
WEB	www.westerndigital.com
FİYAT	**253 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form	3,5 inç
Arabirim	SATAII
Dönüş hızı	7.200 rpm
Önbellek	32 MB
Kapasite	1 TB
Garanti	5 yıl

KAPASİTE Mİ DEDİNİZ? : İnternet bağlantı hızları yükseldikçe sabit disk kapasitelerimiz bize yetmez oldu. Bunun üstüne oyun ve arşivleme merakı da eklenince zavallı sabit disklerimiz isyan bayrağını çekti. Artık her ay sayfalarımızda yer vermeye başladığımız Western Digital diskler, biz inceledikçe hız rekorları kırmaya devam ediyor. Bu defa da 1 TB'lık devasa kapasiteli Western Digital Caviar Black WD1001FALS-00J7B0'i inceledik ve tüm özelliklerine hayran kaldık. 91,3 MB/s okuma hızı 81,2 MB/s yazma hızı ve 12,6 ms erişim hızıyla bu disk uçuyor desek yeridir. Üstelik yük altında 31 derece sıcaklığıyla neredeyse hiç ısınmıyor. Ürünün üzerindeki motor şaftı iki yandan sabitlenerek çalışma sırasında ortaya çıkan titreşim azaltılırken, No Touch teknolojisiyle sabit diskin kafası disk ortamına dokunmuyor ve hem taşınma sırasında koruma sağlanıyor hem de diskin ömrü uzatılıyor. Western Digital Caviar Black testlerimizden tam puan aldı. Eğer arşiv yapmaya meraklıysanız ve yer darlığından şikayetçiyseniz, bu kadar geniş kapasiteli fakat aynı zamanda bu kadar verimli ve hızlı çalışan bir sabit diski piyasada bulmuşken kapmanızı öneririz.

SONUÇ ► Yüksek kapasitesinin yanı sıra hızlı okuma ve yazma puanlarıyla, geniş kapasite arayanlar için kaçırılmamalı.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Nispeten sessiz çalışma
- ⊕ Düşük sıcaklık

→

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

SADECE CHIP TEST MERKEZİNDE

DELL LATITUDE E6400 ATG

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	-
FİRMA	Kont
BİLGİ İÇİN	(216) 528 54 11
WEB	www.kont.com.tr
FİYAT	**Belli değil**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core2 Duo P8400 2.26 GHz
Bellek	2.048 DDR2
Sabit disk	110 GB
Ekran	14,1 inç Mobile Intel 45 Exp
Boyut	341 x 243,7 x 36,9 mm
Ağırlık	2.520 kg (pil dahil)

DAYANIKLI DOST: Eğer bilgilerinizin güvenliğine önem veriyorsanız dış darbelere ve toza dayanıklı bir dizüstü bilgisayar sizin için önemlidir. Tozdan kastımız ise evde veya ofis şartlarında oluşan toz değil, arazi tozu. Bu zorlu şartlara aşırı sıcaklar ve sarsıntı da dâhil. Askeri standartlara uygun olarak üretilen Dell Latitude E6400 ATG, magnezyum alaşımlı, pürüzlü, sağlam bir kasaya sahip. Bu sayede ürünü kullanırken koyduğunuz zeminden dışarı kaymıyor. Dışı darbelerin yanı sıra parmak izi okuyucusu ile sıkı güvenlik önlemlerine sahip dizüstünün iki yanında birer hoparlör bulunuyor. Oldukça güçlü olan bu stereo hoparlörle film seyretmek gerçekten keyifli. Tamamen çalışmaya yönelik olarak üretilmiş olan dizüstü bilgisayarda güçlü bir ekran kartı olmadığı için oyun oynamayı unutabilirsiniz. Fakat ürünün işlemcisi her türlü yükün altından kalkabilecek güçte. Ortalama 3,5 saat pil ömrüne sahip olan ürünle uzun süre çalışabilirsiniz. Ayrıca Wi-Fi ve Bluetooth bağlantı yetenekleri de var. Standart boyutlarda bulunan touchpad'i ile kolayca kullanılabilen üründe ESATA girişi de bulunuyor. Son olarak cihazın yük altında az ısınarak rahat bir kullanım sağladığını da ekleyelim.

SONUÇ ► Zorlu şartlar altında sizi yarı yolda bırakmayacak bir dizüstü bilgisayar arıyorsanız, farklı tasarımıyla Dell ilginiz çekebilir.

- ⊕ Dayanıklı tasarım
- ⊕ Pratik klavye tasarımı
- ⊕ Uzun pil ömrü

ETHERNET BRIDGE

DIGITUS DN-15019

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Bimel
BİLGİ İÇİN	(212) 347 75 40
WEB	www.bimel.com.tr
FİYAT	**94 USD + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Uyum	10/100 Mbps Ethernet ürünleri
Desteklediği protokoller	TCP/IP, NetBEUI, IPX/SPX
Bina içi çalışma mesafesi	150 m
Güvenlik	56 bit DES
Ethernet çıkışı	1 adet
Uyumluluk	Win 98 ve üstü sürümler

ELEKTRİK PRİZİNDEN İNTERNET: Alışılageldik yöntemlerle internete erişmek aynı zamanda birçok kablo bağlantısı anlamına geliyor. Oysa zaten evimizde veya ofisimizde hazır bulunan bir kablo ağı var. Elektrik tesisatı binalarımızın her yerini sarmakta. Digitus'un ürünü ise bu ağı kullanarak bizi internete eriştiriyor. Modeminizi gene bir bridge aracılığıyla elektrik hattına bağladıktan sonra, DN-15019'u basitçe fişe takarak her yerden internete erişmeniz mümkün oluyor. Çalışma sistemi son derece basit olan bu modelde böylece 150 metre kapsama alanı içerisinde hem verimli bir veri aktarımı sağlayabiliyor hem de metrelerce kablo döşemekten kurtulmuş oluyorsunuz. 200 Mbps'e kadar veri aktarımına izin veren ürün, özellikle video ve ses iletişiminde rahatlıkla kullanılabiliyor. Üstelik bu sistem ülkemizde çok yaygın olarak kullanılmadığından veri aktarım güvenliğinizde oldukça yüksek oluyor. Testlerimizde tatmin edici bir hız sağlayan ürün, üzerindeki led'ler sayesinde çalışırken size bilgi de iletiyor. Ürünün bir avantajı da yüksek kapsama alanı sayesinde yalnızca bir katın odaları değil o binadaki tüm katların internete erişimini sağlayabilmesi.

SONUÇ ► Metrelerce kablo uzatmak yerine hazır elektrik alt yapısını kullanarak sizi internete eriştiren bir ürün.

- ⊕ Kolay kurulum
- ⊕ Yüksek hızda veri aktarımı
- ⊕ Kablolama gerektirmemesi

ANAKART

FOXCONN DESTROYER

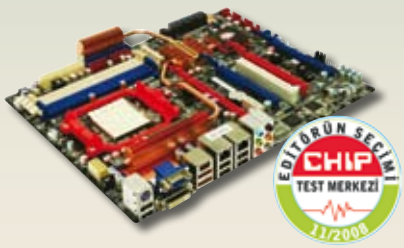

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Çözüm, Koyuncu
BİLGİ İÇİN	(216) 540 64 74
WEB	www.cozum.com.tr
FİYAT	**315 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	nForce 780a SLI
İşlemci yuvası	AM2/AM2+
Bağlantı	6 SATA II, 2 eSATA, 12 USB, 2 LAN, 1 ATA
Bellek yuvası	4 x DDR2 800 (1066, yanlızca AM2+ işlemcilerle)
Yuva sayısı	1x PCI-E16X, 2XPCI-E 8X, 1XPCI-E, 1 x PCI 2.0

MÜTHİŞ SAVAŞÇI: Geçen ay incelediğimiz FoxConn Blackops'tan sonra bize göz kırpan Destroyer'ın büyük bir potansiyele sahip olduğunu biliyorduk. Tıpkı Blackops gibi büyük bir kutuyla satılan Destroyer, SLI köprülerinden boynunuza takabileceğiniz bir künyeye kadar müthiş zengin bir kutu içeriğine sahip. Ürünün genel özelliklerine baktığımızda ise anakartın hız aşırtma ve oyun meraklıları için üretildiği tartışılmaz. Tamamen Japon malı katı kapasitörlerden oluşan kartın, çift BIOS'la güvenliğini arttırmış. Kartın üzerindeki pasif soğutma etkili ve uygun tasarımıyla büyük işlemci fanlarını engellemiyor. Açık sistem çalışmaya izin veren üründe bir dijital gösterge bulunmuyor. Anakartın SATA yuvaları dışarıya bakar şekilde yerleştirilmiş. Arka tarafında ise 2 adet E-SATA ve Firewire yuvası bulunuyor. DVI çıkışı da unutulmamış. Hız aşırtma testlerimizde ürün gözlerimizi kamaştırdı. Ürünle beraber gelen yazılımla yaptığımız testlerde etkileyici sonuçlar aldık. Açıkçası Destroyer'ın piyasadaki belki de en iyi AMD anakartı olduğunu söyleyebiliriz. Ürünün fiyatının ise yüksek performansına göre uygun olduğunu düşünüyoruz.

SONUÇ ► Piyasaya çıkmış AMD uyumlu en iyi anakartlardan olan Destroyer, zengin kutu içeriği ve performansıyla göz kamaştırıcı.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Hız aşırtma potansiyeli
- ⊕ Zengin kutu içeriği →

CEP TELEFONU

APPLE IPHONE 3G

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	-
FİRMA	Apple IMC Türkiye
BİLGİ İÇİN	(216) 454 01 01
WEB	www.turkcell.com.tr, www.vodafone.com.tr
FİYAT	Yazıya bakınız

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	3,5 inç 480 x 320 piksel Multitouch
Frekans bandı	GSM / EDGE 850/900/1.800/1.900
Bellek ve kamera	8 / 16 GB, 2 Megapiksel
Pil	10 saate kadar kon. 300 saate kadar bekl.
Boyut ve ağırlık	115,5 x 62,1 x 12,3 mm, 133 g
Diğer	MP3, Video, GPS, Wi-Fi

- ⊕ Başarılı tasarım
- ⊕ Zengin özellikler
- ⊕ Mükemmel ses kalitesi

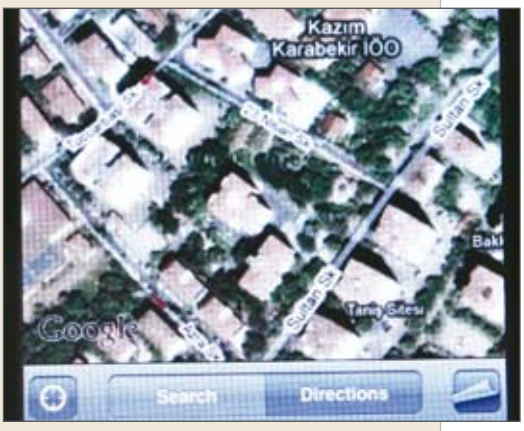

Dahili GPS iPhone 3G içindeki GPS, Google Maps'i kullanıyor.

iPhone 3G Türkiye'de

Merakla beklenen, satışından önce uzun kuyruklar oluşturan iPhone'un yeni modeli iPhone 3G nihayet geldi.

iPhone 3G'yi elinize aldığınızda ilk dikkatinizi çeken, inceliği oluyor. Oldukça zarif hatlara sahip olan ürün, aslında geniş ve uzun olmasına rağmen inceliği ve yuvarlak hatları sayesinde cebinizdeyken sizi rahatsız etmiyor.

Müzik telefonu denince akla iPhone gelmesi boşuna değil. Zira ürünün ses kalitesine diyecek yok. Bu bir yana dokunmatik (multitouch) ekrana sahip olması, ürünün kullanımını ciddi anlamda kolaylaştırdığı gibi keyifli bir hale de getiriyor. Dahili algılayıcı, cihazı dik mi yoksa yatay mı tuttuğunuzu algılıyor ve buna göre otomatik olarak ekranı çeviriyor. Bu algılayıcıyı kullanan oyunların çok keyifli olduğunun da altını çizmekte fayda var.

SEZGİSEL KULLANIM BÜYÜK KOLAYLIK

iPhone 3G'yi bu kadar popüler yapan tabii ki yüksek kaliteli parlak dokunmatik ekranı ve ses kalitesi değil. Genel olarak iPhone 3G'de sezgisel bir kullanım kolaylığı var dersek yanlış olmaz. Yani olmasını istediğiniz şeyi, olmasını beklediğiniz şekilde yapabiliyorsunuz. Bu da cihaza alışma sürecini önemli ölçüde kısaltıyor ve ürün sanki daha önceden kullanmışsınız hissi yaratıyor.

Cihazla e-posta iletişiminizi gerçekleştirebilir ve Safari göz atıcısı sayesinde internette sörf yapabilirsiniz. Bu işlemler sırasında ekranınız bir anda sanal klavyeye ya da tuş takımına dönüşecektir. Daha da güzeli iPhone 3G'nizi PC'nizdeki Outlook ile senkronize edebilirsiniz. Böylece PC'nizde bulunan adres defteri ve takvim bilgilerinizi kolayca telefonunuza aktarabilirsiniz.

YENİ MOBİL PLATFORMUNUZ

iPhone aslında bir telefon ya da çoklu ortam cihazı olduğu kadar, başlı başına bir platform olduğu için farklı amaçlara hizmet eden ücretsiz ya da düşük ücretli onlarca yazılım sayesinde telefonunuza yeni işlevler eklenecek ve canınız hiç sıkılmayacak. Zira iTunes'tan ya da farklı kaynaklardan elde edebileceğiniz bu yazılımlar arasında, oyunlar, anında mesajlaşma yazılımları, GPS uygulamaları, çoklu ortam yazılımları ve daha neler neler var. Öte yandan unutmamanız gereken bir konu, özellikle oyunlarla fazla zaman geçirdiğinizde pil tüketiminin de fazla olacağı. iPhone'da bulunan GPS sayesinde hem uydudan hem de baz istasyonlarından navigasyon bilgisi almak mümkünse de Google Maps destekli bu uygulamadan gerçek bir GPS performansı beklemek doğru olmaz.

AH BİR DE İTUNES OLMASAYMIŞ...

Bir Apple klasiği olarak iPhone'u yönetmek için iTunes kullanmak zorundasınız. Her ne kadar cihazın kendisine alışmak birkaç dakika sürse de iTunes yazılımına alışma süreci görece daha fazla olabilir. Ayrıca daha önce iPod kullanmadıysanız bilmelisiniz ki iPhone'a dosya aktarımı tek yönlüdür. Yani yüklediğiniz şarkıları ya da videoları başka bir PC'ye (en azından yasal yollarla) aktaramazsınız. iPhone'un pozitif özellikleri bu sayfaya sığacak gibi değil aslında. Diğer taraftan ürünün bazı eksiklikleri de var. Belleğin artırılamıyor olması, MMS desteği ve video kaydı olmaması, ayrıca pil değişimi için teknik servis gerektirmesi ve arabirimin Türkçe olmaması, bazı kullanıcıların hoşuna gitmeyebilir. Öte yandan Biraz kullanınca farkedeceğiniz gibi iPhone 3G deneyimi, negatif özellikleri kolayca size unutturacak kadar keyifli.

iPHONE TURKCELL VE VODAFONE'DA

iPhone 3G, 8 ve 16 GB'lık kapasiteli modellerle Test Merkezi'mize hem Turkcell hem de Vodafone tarafından ulaştırıldı. Bu iki GSM operatörü farklı tarifelerle ürünü satıyor. Bu tarifeler arasında telefona ücret ödemeden ayda belli bir konuşmayı garanti edeceğiniz sabit ücretli paketler (sınırsız internet bağlantısıyla) de mevcut. Size en uygun operatörü ve tarifeyi seçebilmeniz için www.turkcell.com.tr ve www.vodafone.com.tr yi ziyaret etmenizde fayda var. iPhone zaten her iki sitede de ana sayfada bulunuyor.

SONUÇ ► Eğer eski iPhone'a sahipseniz 3G modeli sizin için çok şaşırtıcı olmayacaktır. Fakat iPhone'a yasal bir şekilde sahip olmak için beklediyseniz iPhone 3G kesinlikle beklediğinize değecek bir ürün. →

ANAKART

GIGABYTE EP45 UD3P

SADECE CHIP TEST MERKEZİNDE

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	-
FİRMA	Arena, Kont, Mersa Sistem
BİLGİ İÇİN	(216) 499 62 99
WEB	www.gigabyte.com.tr
FİYAT	**Belli değil**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	P45
İşlemci yuvası	LGA 775
FSB Hızı	1600 MHz
Bellek yuvası	4 x DDR2 1366
Yuva sayısı	2 x PCI-E16X, 3 x PCI-E 1X, 2x PCI

YENİ TASARIM: Lider donanım firmalarından Gigabyte'ın Tayvan fabrikasını ziyaretimiz sırasında Test Merkezi'mizde incelememiz için verilen Gigabyte EP45 UD3P, aynı zamanda Gigabyte'ın yeni tasarımlarını sergilediği bir vitrin gibi. PCB altında daha önce kullanılan 1 oz'lik bakır kaplama yerine bu kez 2 oz'lik kaplama kullanan firma, bu sayede hem iletkenliği arttırmış hem de daha etkili bir soğutma sağlamış. Firmanın yıllardır kullandığı Ultra Durable 2 ise yerini Ultra Durable 3'e bırakmış. Testlerimizde bu değişikliğin soğutma sistemine az bir katkıda bulunduğunu gördük. Fakat hız aşırtma ve ürünün kullanım ömrü söz konusu olduğunda bu küçük fark dahi kullanıcılara yeni rekorlar getirebilir. Yeni tasarım geliştirildikçe ve yeni modeller piyasaya sürüldükçe bu farkın daha da ortaya çıkacağından eminiz. Tamamen Japon malı katı kapasitörlerden oluşan elimizdeki anakart ise hız aşırtma testlerimizde etkileyici sonuçlar verdi. Görünen o ki Gigabyte, Gigabyte EP45 UD3P ile görücüye çıkan yeni tasarımıyla öncü konumunu koruyarak hem uç hem de günlük kullanıcılar için etkileyici performans gösteren bir ürün ortaya çıkartmış.

SONUÇ ► Gigabyte, daha performanslı ve hız aşırtmada daha iyi sonuçlar ortaya koyacak bir ürün ortaya çıkartmış.

- ⊕ Etkili soğutma
- ⊕ Hız aşırtma performansı
- ⊕ Nispeten düşük güç tüketimi

GÜÇ KAYNAĞI

HUNTKEY 80 MASTER HK701-11PEP

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Aydın Bilg. Dış Tic. Ltd.
BİLGİ İÇİN	(212) 275 30 36
WEB	www.aydinbilgisayar.com
FİYAT	**235 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX 24 pin
Maksimum güç	700 watt
Soketler	1 x 24pin, 1 x 8 PCI-E, 2 X 6+2 PCI-E, 2 x 4pin, 5 x SATA
Gürültü oranı	29 dbA
Fan	1 X 12 cm
Kablolama	Sabit

OYUNCULAR İÇİN: 700 watt kapasitesiyle oldukça yüksek bir güç sağlayan Huntkey 80 Master, sisteminde yüksek güç çeken kullanıcılar için üretilmiş. Elektriğe her gün zam geldiği bu günlerde sistemimizdeki bileşenlere doğru akımın sağlanması daha da önem kazanıyor. İlk bakışta parlak metalik rengiyle dikkati çeken ürünün kablolama sistemi sabit. Yani sistemdeki ihtiyacınıza göre gerekli olan kabloları kullanıp geri kalanı saklayamıyorsunuz. Ürünün üzerinde 1 adet 8 pin kablonu yanısıra 2 adet 6 + 2'lik pinli kablonun bulunması bu ürüne esneklik sağlamış. Bu sayede son çıkan ekran kartlarını da ürünle kullanabiliyorsunuz. Akıllı fan sistemiyle çalışan güç kaynağı, sistemdeki güç kullanımına göre fanın hızını ayarlıyor. Fanın küçüklüğü gürültü oranına katkıda bulunsa da kulak tırmalayacak seviyelere çıkmıyor. Testlerimizde ürünün kararlı bir şekilde çalıştığını gözlemledik. Piyasada bulunan ve gerçek değerlerinin üstünde etiketlendirilen ürünlerin aksine Huntkey gerçek değerlere yakın sonuçlar veriyor. Güç kaynağı, sistem pasif durumda ise az elektrik tüketiyor. Ayrıca Huntkey 80 Master HK701 11PEP, verimliliği bakımından bizden tam not aldı.

SONUÇ ► Kaliteli malzemesi ve verimliliğiyle bizden yüksek bir not alan ürün rakiplerine nazaran sessiz çalışıyor.

- ⊕ SLI desteği
- ⊕ Sessiz çalışıyor
- ⊕ Kararlı performans

PC KASASI

HUNTKEY H201

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Aydın Bilg. Dış Tic. Ltd.
BİLGİ İÇİN	(212) 275 30 36
WEB	www.aydinbilgisayar.com
FİYAT	**112 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Renk	Siyah
Genişleme yuvaları	1 x 3,5, 5 x 5,25, 4x HD
Çoklu Portlar	4x USB 2.0, 1 x FW, 1 x ESATA, Ses ve Mik.
Güç kaynağı	Yok
Boyut	490 x 210 x 460 mm
Ağırlık	Yaklaşık 10 kg

PRATİK KASA: Dergimizde sık sık incelediğimiz ürünlerden olan Huntkey markasına ait H201, orta büyüklükte bir kasa. Arkasında bulunan iki adet kolay açılabilir vida ile kapatılmış olan kasanın içerisinde ilk dikkati çeken özellik, kullanıcıya vidasız montaj imkanı sunması. Sabit disk yuvalarının tamamı bir bütün olarak plastik bir mekanizma ile kilitlenmiş ve kolayca çıkartılabiliyor. Ayrıca 5,25'lik ve 3,5'luk yuvaların hepsinde özel plastik raylar kullanılarak montaj kolaylaştırılmış. Ürünün arka tarafında ise yedi adet PCI-E yuvası için gene vidasız, tek parmakla açıp çekerek kullanabileceğiniz, plastik bir mekanizma tasarlanmış. Özetle bu kasanın içerisine her şeyi bir tornavida kullanmadan takıp çıkartabilirsiniz. 0.8 mm kalınlığa sahip kasa ağır olmasına karşın, donanımınızı güvenle koruyacak kapasitede. Yan kapak üzerinde bulunan hava tüneli ısıyı dışarı atmak için düşünülmüş. Kasa yerde kullanılmak üzere tasarlandığından, açma- kapatma düğmesi üstüne yerleştirilmiş ve gene USB yuvalar kasanın ön üst kısmına konumlandırılmış. Ürünün yalnızca önünde bulunan bir adet fan ise kasanın içerisinde tam soğutmayı sağlamayabilir.

SONUÇ ► Vidasız montaj için gereken her şeyi sunan Huntkey H201 tatmin edebilecek, güvenli bir PC kasası.

- ⊕ Pratik montaj
- ⊕ Sağlam tasarım
- ⊖ Yetersiz soğutma sistemi →

KLAVYE

LOGITECH DINOVO KEYBOARD FOR NOTEBOOKS

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■□□□□
FİRMA	Logosoft, Mersa Sistem, Penta
BİLGİ İÇİN	(216) 528 61 61
WEB	www.logitech.com.tr
FİYAT	**119 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	Bluetooth 2.4 GHz
Tuş sayısı	107
Boyut	413 x 174 x 8 mm
Ağırlık	934 g (piller dâhil)
Türkçe desteği	Var
Diğer	Bluetooth vericisi

TAŞIMASI KOLAY: Tasarım konusunda başarılı ürünlere sahip olan Logitech bu kez dizüstü bilgisayar sahiplerini düşünerek bir ürün geliştirmiş. Kablosuz çalışan klavye standart ölçülerde. Bu yüzden kullanımı kolay. Ayrıca üzerindeki nümerik klavyesi sayesinde kullanıcısına hız da kazandırıyor. Klavyenin üzerindeki [FN] tuşu sayesinde F tuşlarının üzerine atanan 12 adet çoklu medya kontrol, e-posta, zum gibi tuşlara erişmeniz mümkün. Klavyenin en üst sağ köşesinde ise hesap makinesine erişebileceğiniz bir kısa yol eklenmiş. Ürünün alt kısmında, klavyeyi yükseltmek için katlanabilen ayakçıklar yerine klavyenin üst kısmı kalınlaştırılmış ve böylelikle bir yükseklik sağlanmış. Bu yüksekliğin içerisine ise ürünün çalışması için gerekli enerjiyi sağlayan üç adet AAA pilin konulacağı yuva saklanmış. Klavye ince olduğu için dizüstü bilgisayarınızı taşıdığınız sırt veya el çantasına tam sığıyor ve yer kaplamıyor. Ürünü biz dizüstü istasyonuyla kullanırken, bluetooth vericisi ince olduğu için yanındaki USB yuvalarını kapanmadı. Ürünün tuşlarını yumuşak basışlı ve az ses çıkartıyor. Ayrıca bilek desteği sayesinde kullanımı yorucu değil.

SONUÇ ► 2.4 GHz veri aktarımıyla diğer cihazlarla çakışmayan klavye, konforlu bir alternatif arayanlara hitap ediyor.

- ⊕ Masada kaymıyor
- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Taşıması kolay

YÖNLENDİRİCİ

LINKSYS WAG160

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Mascom
BİLGİ İÇİN	(212) 312 50 00
WEB	www.mascom.com.tr
FİYAT	**122 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	4 x Ethernet
Kablosuz ağ	802.11 b\g\n
ADSL standardı	ADSL2+
Kablosuz güvenlik	WPA, 64/128 bit, WEB
Boyutlar	202 x 34 x 160 mm
Diğer	2 dBi gücünde iki anten

DÂHİLİ ANTENLİ: 4 x Ethernet girişiyle minik bir ağ oluşturabileceğiniz Linksys WAG160, aynı zamanda içinde bulunan 2dBi gücündeki çift anten sayesinde kablosuz bağlantıya da izin veriyor. Bu sayede küçük işyerleri için ideal bir kullanım sunan ürün, aynı zamanda antenlerinin dâhili olması sayesinde daha şık görünüyor. WPA-2, 64/128 bit şifreleme ile güvenliği sağlayan Linksys WAG160, tak-çalıştır desteği ile kolayca kuruluyor. MIMO teknolojisi sayesinde, cihaz b ve g standartlarına göre altı kat daha fazla veri aktarımı ve üç kat daha etkili kapsama alanına sahip. Hava ızgaraları ürünün yan ve alt taraflarında bulunuyor. Fakat çok dar olduklarından hava dolaşımı çok etkili değil. Testlerimizde, arada iki duvar olmasına karşın, ürünün kapsama alanının yeterli olduğunu tespit ettik. Ürünle beraber gelen yazılımın Türkçe olmaması ise kurulum sırasında dil bilmeyenler için sorun olabilir. 202 x 34 x 160 mm boyutlara sahip yönlendiriciyi, altında bulunan delikler sayesinde dilerseniz duvara asarak da kullanabilirsiniz. Gücünü 12V'lık bir adaptörden alan cihazda, testlerimizde yazılımdan kaynaklanan bir veri aktarımı sorunuyla karşılaşmadık.

SONUÇ ► Linksys WAG160, MIMO teknolojisi sayesinde veri aktarım ve kapsama gücünü ortaya koyan bir ürün.

- ⊕ Estetik tasarım
- ⊕ Etkili kapsama alanı
- ⊕ Yüksek veri aktarımı

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

LENOVO IDEAPAD Y730 200010

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Lenovo
BİLGİ İÇİN	(212) 365 89 00
WEB	www.lenovo.com.tr
FİYAT	**1.999 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core 2 Duo T8300 2.4 GHz
Bellek	4.096 MB DDR2
Sabit disk	580 GB
Ekran	17 inç, ATI Mobility Radeon HD 3650, 512 MB
Boyut	400 x 283 x 33 cm
Ağırlık	3.780 g

OYUNCULAR İÇİN TASARLANMIŞ: İlk bakışta portakal renkli temasıyla sıcak ve neşeli bir havaya sahip olan Lenovo, 17 inç büyüklüğüyle ve geniş yapısıyla dikkati çekiyor. Büyük olduğu için standart 15 inç'lik modeller için üretilen çantalara sığmayan Lenovo, oldukça zengin özelliklere sahip. Klavyenin sağ tarafında bulunan Lenovo Game zone adı verilen kontroller sayesinde, işlemciyi hızlandırırken normal modda ise daha az güç tüketilmesini sağlıyorsunuz. Aynı yerde programlanabilen tuşlar da bulunuyor. Oyun oynamak için yerleştirilmiş dört adet geniş yön tuşu ise ürünle sanki sadece solakların oyun oynayabilmesi için düşünülmüş. Ürün açıkken sabit disk çıkartıp yenisini takabiliyorsunuz (hot swap). Veriface yüz tanıma teknolojisi ile ürün sizin yüzünüzü tarayıp tanıyarak açılabiliyor. Dilerseniz klasik şifreleme sistemini de kullanabilirsiniz. Dolby Home Theatre ses sistemi sayesinde oldukça kaliteli bir ses performansı sağlayan ürün, 512 MB ekran kartıyla en son piyasaya sürülen tüm oyunların altından rahatlıkla kalkıyor. Lenovo ideapad Y730 200010'un üzerindeki bir tuş sayesinde tüm sisteminizin bir yedeğini alabilir veya kurtarma diski yaratabilirsiniz.

SONUÇ ► İki saatlik pil ömrüyle, boyutlarına göre etkileyici bir performans gösteren Lenovo, yüksek performansıyla göz dolduruyor.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Dolby ses sistemi
- ⊕ Uzun pil ömrü

→

HOPARLÖR

LOGITECH PURE-FI EXPRESS PLUS

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Logosoft, Mersa Sistem, Penta
BİLGİ İÇİN	(216) 528 61 61
WEB	www.logitech.com.tr
FİYAT	**79.99 Euro + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Hoparlörler	2 uydu (birleşik)
Güç kaynağı	6 x AA pil veya AC güç kaynağı
Kumanda	Var
iPod uyumluluğu	Tüm iPod modelleri ve iPhone
Boyut	345 x 95 x 110 mm
Diğer	Uzaktan kumanda

KALİTELİ SES: Logitech, iPod için tasarladığı ürünleriyle Test Merkezi'mize daha önce de konuk olmuştu. Bu ürün ailesinde her zaman çok başarılı örnekler sunan marka, bizi yine hayal kırıklığına uğratmadı. Rahatça taşınması için arka tarafına bir girintisi bulunan ürün, en yüksek ses seviyesinde bile yüksek performans veriyor. Minik bir uzaktan kumandayla kolayca yönetebileceğiniz ürün, aynı zamanda arkasında bulunan ses girişi sayesinde MP3 çalar ya da disk çalar gibi diğer ses kaynaklarından da müzik dinlemenize olanak tanıyor. Ürünün üzerinde bulunan ses dağıtma teknolojisi sayesinde ses yalnızca hoparlörün ön kısmına verilmiyor, dalga dalga yayılarak hoparlörün etrafındaki herkesin müziği aynı kalitede dinleyebilmesi sağlanıyor. Tabii ki hoparlörün tam arkasında bu pek mümkün olmuyor. Logitech Pure-Fi Express Plus'ın ön kısmında bir adet dijital saat bulunuyor. Bu saat aynı zamanda alarm için de ayarlanabiliyor. Üzerine koyduğunuz iPod veya iPhone'unuzun aynı zamanda şarj olduğunu söylememize gerek yok. Fakat ürünü iPhone'unuzla konferans konuşması yapmak için bir hoparlör olarak kullanamıyorsunuz.

SONUÇ ► Yüksek ses kalitesiyle dikkat çeken ürün iPod ve iPhone sahiplerinin oldukça ilgisini çekecektir.

- ⊕ Yüksek ses kalitesi
- ⊕ Kompakt tasarım
- ⊕ Uzaktan kumanda

KLAVYE VE FARE SETİ

MICROSOFT WIRELESS MEDIA DESKTOP 1000

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Arena, Index, Logosoft, Koyuncu
BİLGİ İÇİN	(212) 364 64 64
WEB	www.arena.com.tr
FİYAT	**43,38 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	Bluetooth
Tuş sayısı	124
Boyut	454 x 189 x 23 mm
Ağırlık	711 g
Türkçe desteği	Var
Diğer	Programlanabilir tuşlar

SADE TASARIM: Microsoft'un klavyesi daha ilk bakışta o cafcaflı klavyelerden ayrılıyor. Siyah ve gri renklerle tasarlanan ürün tamamen kullanıma yönelik olarak düşünülmüş. İki adet AA pil ile çalışan ürünle bir adet de fare geliyor. Microsoft'un kablosuz 2000 modeli fare, Windows'un size sunduğu olanakları kullanmanız için gerekli yazılım desteğiyle geliyor. Microsoft Wireless Media Desktop 1000'ın üzerinde çoklu medya uygulamalarıyla ilgili kontroller, MSN, e-posta için kısa yollar ve ses kontrolü için tuşlar geliyor. Ayrıca beş adet programlanabilir tuşa en çok kullandığınız klasörü açmak gibi komutları kolayca atayabilirsiniz. Klavyede [CTRL +] ile kullandığımız kısa yolların ne işe yaradığı, ilgili tuşun altına yazılmış. Böylece kullanıcının bu tuşları kullanmaya alışması kolaylaştırılmış. Tuş takımının içerisinde nümerik klavye de bulunuyor. Microsoft Wireless Media Desktop 1000 de aynı zamanda ofis programlarını kullanırken işimize yarayacak birçok kısa yol tuşu da atanmış. Hesap makinesi tuşu da unutulmamış. Klavye ve fare takımı bir adet klasik, kablolu USB alıcısı ile kullanılabiliyor. Ürünün kutusundan kalem piller de çıkıyor.

SONUÇ ► Programlanabilir tuşları ve birçok kısa yoluyla kullanıcıya hız kazandıran bir klavye ve fare seti.

- ⊕ Kısa yol tuş sayısı
- ⊕ Programlanabilir tuşlar
- ⊕ Ergonomik tasarım

GPS

MIO MOOV 200

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Albim
BİLGİ İÇİN	(216) 469 23 00
WEB	www.albim.com
FİYAT	**269 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Samsung 2.443 – 400 MNz
İşletim sistemi ve ekran	Win CE .Net 5.0, 3,5 inç
Arabirim	Mini USB, SD/MMC kart
Pil ömrü	2,5 saat
Boyutlar ve ağırlık	17,7 x 98 x 84 mm, 145 g
Diğer	Oto sabitleme sehpası

KÜÇÜK BOYUTLU: Cep telefonlarımıza bile giren GPS yazılımları halen bunun için üretilen cihazların yerini tam olarak tutabilecek yetenekte değil. Oldukça kaliteli ürünleri bulunan Moov ise bu alanda iddialı. Markanın 200 modeli küçük boyutlarıyla kolayca taşınabilecek bir ürün. Bu sayede otomobilinizde sabitlemek yerine, yerinden çıkartıp ceketinizin cebinize atarak, dolaşırken bile rahatlıkla kullanabilirsiniz. Türkiye dışında birçok ülkenin de haritasını içeren ürün, dokunmatik ekrana sahip. Yalnız ürünle beraber bir kalemcik verilmemesi veya üzerinde bir kaydırma tekerleği bulunmaması, uzun menülerin içerisinde dolaşmayı ve seçim yapmayı zorlaştırıyor. Ürünle gelen harita ise daha önce incelediğimiz Moov ürünlerindeki haritalardan daha çok detay içeriyor ve yenilenmiş. Önemli yerlerin gösterilmesini tercih ederek yakıt istasyonu gibi yerleri kolayca bulabiliyorsunuz. Ürünün ekranı parlama yapmıyor ve gece modunda da kolayca seçilebiliyor. Ayrıca ürünün çekim yeteneğinden de oldukça memnun kaldık. Yalnız haritada aracın yerini gösteren simge kafa karıştırıcı şekilde değiştirilmiş ve ayrıntıları gösteren simgeler fazla büyük olduğundan bazen çok kalabalık olşturabiliyor.

SONUÇ ► Küçük boyutları ve yenilenmiş haritasına rağmen kulanımı yer yer zorlaşabilen bir GPS cihazı.

- ⊕ Yüksek çekim gücü
- ⊕ Boyutları küçük
- ⊖ Uzun menülerde kullanımı zor

→

MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ YAZICI

HP PHOTOSMART 8550

SADECE CHIP TEST MERKEZİNDE

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	HP
BİLGİ İÇİN	(212) 244 79 79
WEB	www.hp.com.tr
FİYAT	**380 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Yazıcı tipi	A3
Baskı teknolojisi	Mürekkep püskürtmeli
Baskı hızı	33/31 ppm S-B/Renkli
Baskı çözünürlüğü	9.600 dpi
Bağlantı	USB 2.0
Boyut	580 x 181 x 389 mm

EVDE A3 FOTOĞRAF BASKISI: Evinizdeki ya da iş yerinizdeki yazıcıda yüksek kaliteli fotoğraf baskılama yapabilirsiniz. Fakat büyük boyutta ve kaliteden ödün vermeyen bir yazıcı arıyorsanız HP'nin ihtiyacınızı karşılayacak ürününü bu yazıda bulacaksınız. A3 boyutunda son derece kaliteli baskı alarak bunu çerçevelettirip şirketinizdeki bölüm isimlerini kapılara asmak ya da anılarınız misafirlerinizle paylaşmak için HP'nin 8550'si ideal bir ürün. Beş kartuşlu bir sisteme sahip olan bu mürekkep baskılı yazıcının kurulumu son derece kolay. Ürünle gelen yazılımla kartuş durumunu takip edebilirsiniz. Yazıcının üstünde bulunan minik LCD ekran sayesinde, gene yazıcının üstünde bulunan MS/Duo, XD-XD veya CF kart okuyucusundan veya USB girişinden fotoğraflarınızı görüntüleyebilir ve tuşlarla ayarlarınızı yapıp bastırabilirsiniz. Ürünle beraber verilen yazılımlarla resimlerinizin üzerinde çeşitli ayarlar yapabilirsiniz. Üründe pict bridge özelliği de var. İlk baskı hızını siyah beyaz baskılamada 19 saniye olarak belirlediğimiz ürün, renkli ilk baskı hızını 2 dakika 3 saniye olarak belirledik ki bu uzun bir süre. Üründen aldığınız son derece kaliteli sonuçlar bu açığını kısmen kapatıyor.

SONUÇ ► Birçok farklı medyadan baskı alabileceğiniz yazıcı, yüksek baskılama kalitesiyle ihtiyaçlarınızı tam olarak karşılıyacak.

- ⊕ Yüksek baskı kalitesi
- ⊕ Çoklu kart ve USB yuvası
- ⊕ Zengin içerikli yazılım

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

MONSTER T2-REX M860TU T96M860TU03

EDİTÖRÜN SEÇİMİ CHIP TEST MERKEZİ 11/2008

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Fokus Bilgisayar
BİLGİ İÇİN	(216) 449 49 30
WEB	www.fokusbilgisayar.com
FİYAT	**2.799 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Core 2 Duo T9600, 2.80 GHz
Bellek	4.096 MB DDR3
Sabit disk	320 GB
Ekran	15,4 inç, nVidia GeForce 9800M GTS, 512 MB
Boyut	364 x 270 x 29 mm
Ağırlık	3,2 kg

KRAL TAHTINDA SAĞLAM: Oyuncuların gözde markası olan Monster, dizüstünde oyun oynanmaz diyenleri utandıracak bir ürün. 3 USB, bir adet HDMI, ESATA ve IEE1394 çıkışına sahip olan cihazın arka tarafında ise bir adet DVI çıkışı bulunuyor. 2.0 megapiksellik bir web kamerası bulunan ürün parmak izi korumaya sahip. Bir 15,4 inç ürüne göre ağır kalan dizüstü bu ağırlığını canavar performansıyla kapatıyor. PC Mark Vantage testimizden 4.297 puan alarak kendi sınıfındaki en yüksek dereceyi elde eden dizüstü kesinlikle rakipsiz. Aynı kaliteyi ses performansında da gösteren cihaz, birçok kullanıcın evindeki bilgisayar sisteminden çok daha güçlü birleşenlere sahip. Dizüstünün pil ömrünü sentetik testlerimizde 1,5 saat olarak belirledik. Oyun oynarken tabii ki fişe takılı olmalı. Üzerinde e-posta, tarayıcı ve fan kontrolü için üç adet tuş bulunuyor. Yaptığımız gerçek zamanlı testlerde Crysis Warhead, Call of Duty 4 gibi oyunları yüksek ayarlarda ortalama 50 fps ile oynayabildik. Yüksek fiyatına rağmen paranızın hakkını sonuna kadar veren cihazla film seyretmek veya müzik dinlemek ise başka bir keyif. Ürünün üzerinde gerektiğinde internet bağlantısı için SIM kart yuvası da var.

SONUÇ ► Son derece güçlü birleşenleriyle Monster T2 Rex, bütçesi olanların kaçırmaması gereken bir dizüstü.

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Kaliteli ekran
- ⊕ SIM kart yuvası

ANAKART

MSI DKA790GX PLATINUM

SADECE CHIP TEST MERKEZİNDE

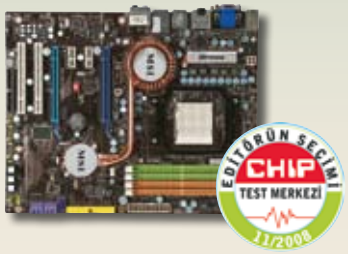

EDİTÖRÜN SEÇİMİ CHIP TEST MERKEZİ 11/2008

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Datagate, Kont
BİLGİ İÇİN	(212) 331 21 99, (216) 581 56 00
WEB	www.msi.com.tr
FİYAT	**191 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	790 GX
İşlemci yuvası	AM2+
SATA desteği	5 x SATA II, 1 x eSATA
Bellek yuvası	4 x DDR2 1.066 MHz
Yuva sayısı	2 x PCI-E16X, 2 x PCI-E 1X, 2x PCI

HEM OYUN HEM EĞLENCE: Güçlü anakart ve ekran kartı üreticilerinden olan MSI, 790 GX yonga setli anakartıyla hem oyun oynamayı sevenlere hem de güçlü performans isteyenlere hitap ediyor. Üzerindeki 1 GB sideport belleği sayesinde görüntü kalitesine destek olan anakart, aynı zamanda HDMI çıkışı ve DVDI-D çıkışlarıyla tek başına dahi kaliteli görüntü performansını garantiliyor. İki adet PCI-E16x yuvasıyla bütçesi olanlar için SLI veya Crossfire imkanı sunan anakart, dört adet DDR2 yuvasıyla sistem belleğinizi daha yüksek kapasitelere çıkartabilmenizi sağlıyor. Tüm kaliteli anakartlarda olduğu gibi tamamen katı kapasitörlere sahip olan anakartın üzerinde değişik bir ayrıntı bulunuyor. Üzerinde bulunan iki anahtarlı bir düğme sayesinde anakartla dört farklı kombinasyonda hız aşırtma yapabiliyorsunuz. PCI-E yuvalarına yakın bulunan bu düğme saat hızını %20'ye kadar arttırabiliyor. Üzerinde bulunan clrmos, reset ve açma- kapatma tuşları ise anakartın açık sistem için çalışılabilmek için de tasarlandığının en güzel örneği. MSI'ın yeni soğutma sistemine sahip olan MSI DKA790GX Platinum, performansıyla sizi tatmin edecektir.

SONUÇ ► Yüksek performansıyla ve sahip olduğu özelliklerle oyuncuları ve performans meraklılarını tatminim edecek bir anakart.

- ⊕ 1 GB sideport bellek
- ⊕ Hız aşırtma anahtarı
- ⊕ Tamamen dijital IO port

→

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

MSI EX620

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	-
FİRMA	Datagate, Kont
BİLGİ İÇİN	(212) 331 21 99, (216) 581 56 00
WEB	www.msi.com.tr
FİYAT	**Belli değil**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core2 Duo P7350 2.00 GHz
Bellek	2.048 DDR2
Sabit disk	225 GB 2,5 inç
Ekran	15,4 inç Radeon HD 3400, 256 MB
Boyut	347 x 246 x 41.5mm
Ağırlık	2.750 kg (pil dahil)

KEYİFLİ OYUNCU: Geçen ay incelediğimiz GX620 modelinden sonra daha düşük bellek miktarı ve farklı bir ekran kartıyla kardeşinden ayrılan EX620 modelinde gri siyah renkler hakim. Kardeşine göre aldığı 2696 PC Mark Vantage puanıyla fark atan ürün, aynı zamanda kaliteli bir ses performansına sahip. Üzerinde üç adet USB, bir adet ESATA, HDMI ve VGA çıkışı var. Nümerik klavyenin de bulunduğu geniş tuş takımı kullanıma uygun. Klavyenin hemen üzerinde ise altı adet kısa yol ve dört adet çoklu medya kontrol tuşları bulunuyor. Aynı tuşların sağ ve sol taraflarına ise hoparlörler yerleştirilmiş. Ürünün kapak tutuşu mıknatıslı; herhangi bir çengel bulunmuyor. Ayrıca üründe bir adet parmak izi okuyucusu da bulunuyor. Ürünle yaptığımız gerçek zamanlı testlerde oyunları orta ayarlarda rahatça oynayabildik. Ayarları yükselttiğimizde ise gölge ve anti aliasing gibi bazı ayarları kısarak veya kapatarak tatmin edici bir performans aldık. Kendi sınıfında göz doldurur bir performans gösteren MSI EX620, çoklu medya uygulamaların da ise gerçekten keyif veren bir ürün. Ürün, pil testlerimizde ise 1.16 dakika kullanım süresi sundu.

SONUÇ ► Gerek oyun gerek çoklu medya uygulamalarında göz dolduran MSI EX620, verdiğiniz parayı hak eden bir dizüstü bilgisayar.

- ⊕ Nümerik klavye
- ⊕ Tatmin edici performans
- ⊖ Düşük pil süresi

CEP TELEFONU

NOKIA E71

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	Nokia
BİLGİ İÇİN	Nokia Shop
WEB	www.nokia.com
FİYAT	**822 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,4 inç , 240 x 320 piksel, 16 mil.renk TFT
Bellek	110 MB (2 GB Micro SD kart hediyeli)
İşletim sistemi	Symbian Os 9.2.
Boyut ve ağırlık	114 x 57 x 10 mm 127g
Kamera	3,2 MP
Diğer	GPS, 3G, MP3, video, Bluetooth, kızılötesi, Wi-Fi

DÖRT DÖRTLÜK: Finlandiyalı iletişim devi Nokia, E serisini özellikle iş adamları için üretiyor. Bu sınıftaki ürünlerinden E71, içerdiği özellikleriyle yalnızca iş değil eğlence anlamında da yüksek özellikler içeren bir ürün. Tam tuşlu QWERTY klavyesi sayesinde elektronik postalarınıza kolayca cevap vermenizi sağlayan ürün, tamamen metal kaplama olarak tasarlanmış. Bu sayede hem ele daha iyi oturuyor hem de dış darbelere karşı bir koruma sağlıyor. Eğer ofisinizde MS Exchange kullanıyorsanız tüm elektronik postalarınıza kolayca ulaşabilirsiniz. Dokunmatik bir ekrana sahip olmayan ürün, buna karşın tek elle dahi kolayca kullanılabiliyor. Üzerindeki GPS yazılımı sayesinde Nokia maps'ten harita indirerek yolunuzu kolayca bulabilirsiniz. Ürün, yüksek ses kalitesi, flaş destekli kamerası ve radyosuyla size tam bir eğlence merkezi olması için tasarlanmış. Oldukça hızlı bir arayüzü olan cep telefonu, aynı zamanda ince tasarımıyla kolayca taşınıyor. Ürünün 16 milyon renk destekli ekranından hem mesajlarınız kolayca görebiliyor hem de video seyredebiliyorsunuz. Ürünün 10,5 saatlik konuşma ve 410 saatlik bekleme süresi ise etkileyici.

SONUÇ ► Gerek iş gerek eğlence için aradığınız her şeyi bulabileceğiniz Nokia E71, güçlü ve kullanımı keyifli bir cep telefonu.

- ⊕ Hızlı arayüz
- ⊕ Kolay kullanım
- ⊕ Çoklu bağlantı özellikleri

WEB KAMERASI

NATILON ROBOCAM NTZ022

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	SMART Bilg.
BİLGİ İÇİN	(212) 243 23 37
WEB	www.smart-bs.com
FİYAT	**15.90 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Algılayıcı	1/6 MP CMOS
Arabirim	USB 2.0
Çözünürlük	VGA (320 x 240)
Lens odaklama	5 cm
Saniyedeki kare sayısı	30 fps
Diğer	Farklı tasarım

EĞLENCELİ BİR ÜRÜN: Şimdiye kadar Test Merkezi'mizde incelediğimiz tüm web kameraları hep havalı ve estetik tasarımlarıyla, yüksek çözünürlükleriyle dikkat çekti. Her zaman performansın ön planda olduğu modeller yüksek puanlar aldı. Fakat elimizdeki Natilon markalı Robocam NTZ022, tüm bunları bir kenara iterek eğlenceli tasarımıyla ön plana çıkıyor. 1/6 MP'lik ürün yazılımla 1,3 MP performansı gösteriyor. Tabii ki en iyi performansı ürünün kendi gerçek çözünürlüğünde alıyorsunuz. Robot köpek, basketbolcu robot gibi erkeklere de yönelik tasarımları bulunan ürünün bizim elimizdeki modeliyle oynamak keyifliydi. Öncelikle saçı dâhil her yanı oynayabilen bu bebeğin görüş açısını ancak ayaklarını oturur pozisyona getirerek değiştirebiliyorsunuz. Kameranın lensi açı değiştirmiyor ve odak ayarını elle yapabiliyorsunuz. Ayrıca bebeğin gözleri de ürünü çalıştırdığınızda aydınlanıyor. Fakat bu karanlıkta aydınlatmadan daha çok bir makyaj görevini görüyor. Masanızın üzerinde herkesin ilgisini çekecek olan bu pembe saçlı tatlı bebek, gece çekimlerinde çok başarılı bir performans göstermiyor.

SONUÇ ► Masanızın üzerinde hoş bir aksesuar olma görevini de görecek olan ürün eğlenceli bir hediye olarak ta alınabilir.

- ⊕ Kolay kurulum
- ⊕ Farklı tasarım
- ⊕ Uygun fiyat

→

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

SAMSUNG NP-R510 XA02TR

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Koyuncu, Kont
BİLGİ İÇİN	(216) 528 88 88
WEB	www.samsung.com.tr
FİYAT	999 $ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core 2 Duo 2.26 GHz
Bellek	3.072 MB DDR2
Sabit disk	220 GB
Ekran	15,4 inç, nVidia GeForce 9200M GS 256 mm
Boyut	360 x 262 x 35 cm
Ağırlık	2,7 kg

- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Estetik tasarım
- ⊕ Kaliteli hoparlörler

Parlak siyah Samsung'un bu yılki ürün yelpazesinde hakim olan tasarım burada da korunmuş.

Hoş geldin Samsung

Yeni ürünleriyle dizüstü piyasasına iddalı bir giriş yapan Samsung, rakiplerinin gözünü korkutacak.

■ Bilişim alanındaki ürünlerinde oldukça iddialı olan Samsung'un dizüstü pazarında da ürünleri olduğunu biliyorduk. Fakat ürünlerini bir türlü Türkiye'de göremiyorduk. En sonunda güzel bir toplantıyla beraber Samsung'un pazara girileceği duyuruldu ve Test Merkezi'mizde ilk Samsung ürününün incelemesini gerçekleştirdik. Bu, bize ilk gelen ürün olmasına karşın Samsung pazara birden fazla ürünle giriyor. Toplantıda gördüğümüz diğer ürünleri de göz önüne aldığımızda, Samsung'un rakiplerini daha başından itibaren her konuda zorlayacağı açık gibi görünüyor.

GÜL SİYAHI

Samsung NP-R510'un kapağı piyano siyahı renginde. İç kısmına baktığımızda ise Samsung'un monitör serisinde görmeye alıştığımız gül siyahı tasarım burada da hâkim. Dizüstü bilgisayarın siyah rengi, altına doğru inildikçe kırmızıya dönüşüyor. Bu kırmızı bölgenin sol alt kısmına ise uyarı ışıkları konumlandırılmış. Ürünün genel tasarımında yan taraflarda bulunan girişler, üst kısımda amblemlerle gösterilerek yerlerinin kolayca bulunması sağlanmış. Böylece hangi girişin nerede olduğunu bulmak için bilgisayarınızı evirip çevirmeniz gerekmiyor. Ürünün ikisi arkada ve biri sol tarafta olmak üzere üç adet USB yuvası bulunuyor. Ayrıca sol tarafında bir HDMI yuvası, bir VGA çıkışı, ses ve mikrofon girişleri bulunuyor. Sağ tarafı ise tamamen LightScribe yazıcıya ayrılmış. Ürünün tamamıyla ilgili söyleyebileceğimiz tek zayıf yanda burada ortaya çıkıyor.

Çoğumuzun bilgisayarımızı duvara yakın kullandığımız düşünüldüğünde, arka tarafta bulunan USB girişlerinin pratik bir kullanım getirmediği bir gerçek. Özellikle uçakta, bu girişler kesinlikle kullanım alanını daraltacaktır. R510'un ön kısmında bir adet SD kart okuyucu var. Sağ tarafında ise express kart yuvası bulunuyor. Ürünün üstünde 1.3 MP web kamerası ve 2 x 2 watt gücünde hoparlörler mevcut. Ürünün ses performansı yüksek. Gerek tizler gerek baslar gayet net ve güçlü duyuluyor. Birçok dizüstünde bu ayrıntı hep ucuz parçalarla geçiştirilirken Samsung burada farkını ortaya koyuyor. Bütün gün elimizin altında olan klavyelerde ister istemez temizlik problemiyle karşılaşıyoruz. Samsung dizüstü ürünlerinde klavye gümüş nano iyonları serpilerek kaplandığından bakteri oluşumunu engelliyor ve daha hijyenik bir çalışma ortamı sağlıyor.

PERFORMANS

Ürünün HDMI çıkışı sayesinde dizüstünü televizyonunuza bağlayarak HD filmleri rahatlıkla seyredebilirsiniz. Üzerinde bulunan nVidia GeForce 9200M GS, 256 MB'lık belleğiyle yalnızca HD film değil oyunlarda bile iddialı. Sentetik testlerin yanı sıra FPS ve strateji oyunları oynadık. 1.024 x 768 çözünürlükte ve tüm ayarlar açıkken hiçbir oyunda zorlanma yaşamadık. Tabii ki daha yüksek çözünürlükte de oyun oynayabilirsiniz.

YAZILIM DA VAR

Görünen o ki Samsung yalnızca donanım üretmekle kalmayıp ürünlerine kendi yazılım çözümlerini de sunmuş. Ürünle beraber gelen recovery yazılımı sayesinde verilerinizi yedekleyip herhangi bir problem yaşadığınızda en son yedeğinize geri dönebilirsiniz. Samsung Magic Doctor yazılımı ise bilgisayarınızın tüm donanımını tarayarak sorunun nerede olduğunu tespit eden ve gene yazılımı kullanarak bu sorunu kolayca çözebileceğiniz bir program. Samsung Update plus ise bilgisayarınızda bulunan Samsung yazılımlarını bulup, son sürümlerini otomatik olarak indirebiliyor. Light Scribe yazıcıya sahip olan ürününün şarj girişi arkada. 15,4 inç ölçüsündeki geniş ekranlı üründe testlerimiz bize ortalama 191 cd/m^2 parlaklık oranını gösterdi. Bu oran piyasadaki diğer rakiplere göre oldukça iyi. Altı hücreli pile sahip olan Samsung NP-R510 pil testimizde ise 2 saat 10 dakikalık bir skor elde etti. PC Mark Vantage testimizden yüksek bir puan alan ürün, özellikleriyle dergimizden bir ödül almayı da hak etti.

SONUÇ ► **Donanım özellikleriyle gerek iş gerekse oyunların yükünü sırtlayabilecek olan Samsung NP-R510, son derece şık ve kullanışlı bir ürün.** →

CEP TELEFONU

SAMSUNG INNOV8 I8510

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Samsung Electronics
BİLGİ İÇİN	(212) 444 77 11
WEB	www.samsung.com.tr
FİYAT	**1.120 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,8 inç 16M renk TFT LCD
Bellek	128 MB dâhili, Micro SD yuvası
Frekans bandı	850/900/1.800/1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	106.5 x 53.9 x 17.2 mm, 140 g
Kamera	8.0 MP
Diğer	WAP, MP3, radyo, video, Bluetooth, Wi-Fi

RAKİPLERİ KORKSUN: Samsung'un üst seviye cep telefonları sınıfında en güçlü adaylarından olan Innov8 (aslında Innovate yani yenilik yapmak) I8510 kodlu telefonu başlı başına bir eğlence platformu diyebiliriz. 3.264 x 2.4487 çözünürlükte fotoğraf ve 640 x 480 çözünürlükte video çekebilen kamerası aynı zamanda flaş destekli. Gülümsediğiniz anı yakalayarak fotoğraf çekebilen kamera daha birçok özelliği ve kalitesiyle orta sınıf birçok fotoğraf makinesinden çok daha kaliteli görüntü yakalayabiliyor. Açıkçası, eğer amatör bir kullanıcıysanız, bu ürün yanınızdayken fotoğraf makinesi taşımanıza gerek kalmıyor. DivX biçimini de destekleyen ürün, stereo hoparlörlere sahip ve bu güçlü hoparlörleri üst seviyede ses kalitesini size hissettiriyor. Kayar kapaklı ürün açıldığında küçük elli kullanıcılar için kontrolü zor bir büyüklüğe kavuşuyor. Belleği 16 GB'a kadar genişletilebiliyor. PGS teknolojisine sahip olan Symbian V9.3 destekli telefon, geniş bir tuş takımına sahip. Ürünün yüksek ses kalitesi ve kaliteli ekranının farkını özellikle video seyrederken daha açık görebiliyorsunuz. Samsung bu ürünle rakiplerinin canını oldukça yakacak gibi görünüyor.

SONUÇ ► Eğer kendinize etkileyici özelliklere sahip, eğlence kısmı ağır basan ve uygun fiyatlı bir cep telefonu arıyorsanız tam size göre.

- ⊕ Ses performansı
- ⊕ Çekim kalitesi
- ⊕ Kullanım kolaylığı

TELSİZ TELEFON

PHILIPS ID555

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Philips
BİLGİ İÇİN	(800) 261 03 32
WEB	www.philips.com.tr
FİYAT	**219 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Telefon defteri	200 kayıt
Dijital telesekreter	30 dakika kayıt süreli
Mesaj sayacı	Dijital
Konuşma süresi	10 saat
Bekleme süresi	130 saat
Hoparlör	Var

KABLOLARI ATIN: Test Merkezi'mizde özellikle bilgisayar donanımlarına ağırlık veriyoruz. Fakat teknolojinin artık yaşamımızın her alanına girdiği bu yüzyılda sizlere eğlenceden iletişime kadar tüm ürünleri tanıtmak da görevimiz. Philips'in telsiz telefonu ise rakiplerinden çekici tasarımıyla ayrıldığı için ürün inceleme bölümümüze girmeye hak kazandı ve dergimizde oldukça nadir olarak incelenen telsiz telefon ürünlerinden biri oldu. IF ödüllü telefon yalnızca 14 mm eniyle oldukça ince bir yapıya sahip. Ürünle beraber gelen ve bir dijital göstergeye sahip olan şarj beşiği ise hem telesekreter hem de hoparlör görevini görüyor. Ayrıca telefonun üzerinde evin içerisinde yerini bulmanız için bir ses tuşu da yerleştirilmiş. Genel özelliklerine baktığınızda Philips teknik olarak rakiplerinden 130 saat bekleme süresiyle ayrılıyor. Bu yüksek bekleme süresiyle ürünü neredeyse hafta içi hiç şarj etmeden elinizin altında tutabilirsiniz. Üstelik ürünle beraber ikinci bir yedek pil de veriliyor ki bu nadiren rastlanan bir özellik. Ses performansından memnun kaldığımız ürün geniş tuş takımıyla kolayca kullanılabiliyor. Ürünün fiyatı ise rakiplerine göre biraz yüksek.

SONUÇ ► Gerek evinizde gerekse ofisinizde, şarj beşiğine koymadan günlerce kullanabileceğiniz şık bir ürün.

- ⊕ Uzun bekleme süresi
- ⊕ Şık tasarım
- ⊕ Net ses performansı

TEMİZLİK ÜRÜNÜ

ROGGE SPRAY DUSTER 10017

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■■
FİRMA	Rogge
BİLGİ İÇİN	Akortek (212) 210 97 99
WEB	www.akortek.com
FİYAT	**12 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Tipi	Hava püskürtücü sprey
Kapasitesi	400 ml
Kullanım yeri	Toz tutan tüm donanım parçaları
İdeal kullanım açısı	45 derece
Uzatma çubuğu	10 cm
Sağlığa zararlı gaz içeriği	Yok

TEMİZLİK ZAMANI: Bilgisayarınızın tüm parçaları kesinlikle toz tutar. Klavyeden kasa fanlarına, optik sürücülerden yazıcılara kadar hepsinin performansı toz yüzünden olumsuz olarak etkilenir. Ya çalışma verimi düşer, ya ses yapar ya da bozulur. Bunun çözümü ise tabii ki ürünleri temiz tutmaktır. Fakat klavyenin tek tek tuşlarını sökmek istemiyorsanız fakat ince temizlik yapacaksanız bir hava püskürtücü sprey size yardımcı olabilir. Fakat bunun için kullanacağınız tüm ürünlerin önce kabasını almalı ve kesinlikle elektrik bağlantısını kesmelisiniz. Ayrıca spray tozları kaldıracağından temizliği uygun bir zeminde yapmakta fayda var. Rogge'nin 10 cm'lik ince ucu sayesinde en zor yerlerde bile başarılı bir temizleme performansı gözlemledik. Tozları basınçlı havayla aldığı için hassas cihazlarda kullanmamakta yarar var. Rogge'yi dik olarak veya en fazla 45 derece eğerek kullanmak gerekiyor. Ayrıca her kullanımdan önce dik konuma getirmek ve ateşten uzak tutmak gerekiyor. Sonuçta bütan gazı içerdiğinden ateş gibi yüksek sıcaklıklarda patlayabilir. Ayrıca kullanmadan önce sıvı temizleyiciler gibi sallamamalısınız.

SONUÇ ► Tüm donanım ürünlerinizi temizleyebilecek olan Rogge, her bilgisayar kullanıcısının mutlaka sahip olması gereken bir ürün.

- ⊕ Verimli çalışma
- ⊕ Uzatma çubuğu
- ⊕ Yüksek kapasite →

DİZÜSTÜ BİLGİSAYAR

SADECE CHIP TEST MERKEZİNDE

SONY VIAO VGN-FW170J

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■□□
FİRMA	İstanbul Bilişim
BİLGİ İÇİN	(212) 444 09 12
WEB	www.istanbulbilisim.com.tr
FİYAT	**1.259 Euro + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

İşlemci	Intel Mobile Core 2 Duo P8400 2.26 GHz
Bellek	4.096 MB DDR2
Sabit disk	290 GB
Ekran	16.4 inç, Mobile Intel 4500 MHD, 128 MB
Boyut	380 x 260 x 34 mm
Ağırlık	2,9 kg

O BİR SONY: Nerede görürseniz görün bir dizüstü bilgisayarın Sony olup olmadığını tasarımıyla rahatça anlayabilirsiniz. Tuşları birbirinden ayrı klavyesiyle hem işlevsel hem de estetik bir tasarıma sahip olan ürün, Sony'nin yeni nesil bilgisayarlarında uyguladığı tüm farklılıklara sahip. Bu tasarım sayesinde klavye kolayca temizlenebiliyor. Ekranla bilgisayarın birleştiği menteşenin hemen sağında bulunan açma- kapatma tuşu, renk değiştirerek ürüne ayrı bir hava katıyor. Ürünün en bomba özelliği üzerindeki Blu-ray disk okuyucusu. Zaten ürün, kutusunun üzerinde mobil bluray disc theatre diye geçiyor. 16:9 geniş tasarımıyla Full HD 1080p filmleri HDMI çıkışı aracılığıyla seyretmenize olanak sağlayan ürün, doğal olarak 1.600 x 900 çözünürlük destekliyor. Bluetooth bağlantı özelliği de bulunan Sony Viao VGN-FZ170JH, Dolby surround ses sistemine sahip ve film seyrederken farkını ortaya koyuyor. Ürünün üzerinde bulunan kontrol tuşları sayesinde film seyrederken bir yandan da kullanım kolaylığının keyfini çıkartıyorsunuz. Ne olursa olsun tartışılmaz bir gerçek var ki hiç kimse tasarım konusunda Sony ile yarışamıyor.

SONUÇ ► HD filmleri seyretmek için bir gezici platform olarak düşünebileceğiniz Sony Viao, hem iş hem eğlence için ideal bir ürün.

- ⊕ Ergonomik tasarım
- ⊕ Yüksek performans
- ⊕ Blu-ray disk okuyucu

CEP TELEFONU

SAMSUNG SGH F400

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Samsung Electronics
BİLGİ İÇİN	(212) 444 77 11
WEB	www.samsung.com.tr
FİYAT	**549 YTL + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Ekran	2,2 inç 256k TFT LCD
Bellek	20 MB flash, Micro SD yuvası
Frekans bandı	900/1.800/1.900 MHz
Boyut ve ağırlık	103.2 x 48.6 x 17.2 mm 108g
Kamera	3.0 MP
Diğer	3G, WAP, MP3, radyo, video, Bluetooth

KONUŞMA KEYFİ: 3G ihalesinin sonuçlanmasını umduğumuz bu ay bir 3G özelliğine sahip cep telefonunu daha konuk ediyoruz. Samsung SGH F400, kayar kapaklı bir tasarıma sahip. Tek elle kolayca açabileceğiniz mekanizmanın altından çıkan tuş takımında hemen sol üstteki videolu arama tuşu dikkati çekiyor. Böylece tek tuşla 3G arama yapabiliyorsunuz. Üründe tamamen kişiselleştirebileceğiniz bir menü seçeneği bulunuyor. Böylece en sık kullandığınız seçenekleri buraya atayabiliyorsunuz. Ürünün ortasındaki tekerlek sayesinde menüler arasında kolayca geçiş yapılıyor. Ürünün en güçlü özelliklerinden biri ise ses performansı. Çok güçlü hoparlörü sayesinde net ve yüksek ses veren ürün 3.0 MP kamerası ile 1.600 x 1.200 çözünürlükte fotoğraf ve 320 x 240 çözünürlükte video çekebiliyor. Fotoğraf çekimlerinde karanlık ortamlar düşünülerek flaş desteği de verilmiş. Ayrıca MP3 dinlemekten sıkılırsanız ürünün radyo özelliğini de kullanarak eğlenebilirsiniz. Geniş tuş takımı sayesinde ürünü kolayca kullanabiliyorsunuz. Micro SD kart yuvası ile Samsung SGH F400'ün belleğini genişletebilmeniz de mümkün.

SONUÇ ► Yüksek ses performansı, kolay kullanımı ve şık tasarımı ile Samsung cep telefonu 3G özellikli ürünler arasında tercihiniz olabilir.

- ⊕ Ses performansı
- ⊕ Geniş tuş takımı
- ⊕ Flaş destekli kamera

HDMI KABLO

TTAF HDMI KABLO 97048

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	TTAF Elektronik
BİLGİ İÇİN	(216) 425 55 45
WEB	www.ttaf.com.tr
FİYAT	**39 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Kablo tipi	HDMI'dan HDMI'a
Uzunluk	2 m
Çap	8 mm
Bağlantı noktası	24 k altın
Uyumluluk	Oyun konsolları, HD TV'ler, DVD oynatıcılar, bilgisayarlar, dijital TV kaydediciler

KALİTELİ AKTARIM: HD yayınlar daha çok izlendikçe belki de daha önce dikkatimizden kaçan bazı ayrıntılar daha da önem kazanmaya başlıyor. Bunlardan biri de verici ile alıcı arasında köprü vazifesi görev kablolar. Tamamen Türk malı olan Ttaf kalitesiyle dikkat çekiyor. Ürünün en etkileyici özelliklerinden biri 24 ayar altın kaplama olan bağlantı noktası. Bu sayede en yüksek veri aktarım hızı sağlanmış. İletkenliği en yüksek madde olan altın ile kaplı bağlantı noktası sayesinde kabloda zamanla dış etkenlerden dolayı oluşabilecek bozulmaların da önüne geçilmiş. Ürünün üzerindeki plastik file kaplama dış darbelere karşı koruma sağlarken, aynı zamanda kablonun kırılma noktasına kadar bükülmesini engelleyerek hasar almasını önlüyor. İki metrelik uzunluğu kablonun televizyon veya bilgisayarınızın etrafındaki tüm aygıtlara kolayca takılabilmesini sağlıyor. Ayrıca bağlantı noktalarının etrafı da metal ile kaplanarak dış darbelere karşı dayanıklılığı arttırılmış. Evinizdeki yüksek maliyetli televizyon veya bilgisayar sistemlerini bir zincirin halkaları olarak düşünürsek kablolarda bu halkaların bir parçası ve genel performansı etkileyecek önemli bir ayrıntı.

SONUÇ ► Ttaf'ın kablosuyla görüntü kalitenizi garanti altına alabilir ve sisteminizden tam performans elde edebilirsiniz.

- ⊕ 24k altın
- ⊕ Darbelere dayanıklı
- ⊕ Metal kaplama

→

LAZER YAZICI

XEROX PHASER 3250

CHIP PUANI	■■■■□
FİYAT/PERFORMANS	■■■■□
FİRMA	Xerox
BİLGİ İÇİN	Xerox Türkiye, (212) 354 70 00
WEB	www.xerox.com.tr
FİYAT	**299 $ + KDV**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Baskı teknolojisi	Lazer
Baskı hızı	28 ppm S-B
İlk baskı hızı	8 saniye
Standart Bellek	32 MB, en fazla 160 MB
Standart kağıt tepsisi	250 sayfa
Boyut	364 x 370 x 239 mm

TASARRUFLU: Ev veya iş yerlerimizde baskı alırken hem bütçemize hem de çevreye olan katkıyı muhakkak hesaplamamız gerekir. Toner harcama oranı, ürünün çektiği elektrik ve çift taraflı baskılama özelliği olup olmaması hatta ürünün kapladığı yer önem taşır. Xerox Phaser 3250 ilk bakışta çok göz alıcı bir tasarıma sahip değil. Fakat ürünün çift taraflı baskı yapması ve 28 ppm'lik baskı hızı ürünün en güçlü özelliklerinden. Uygun boyutlarıyla ofisinizde çok yer kaplamayacak ürün, üzerindeki toner tasarrufu ve güç tasarrufu modlarıyla bütçenize de katkıda bulunuyor. İstenilen her türlü dokümanı çift taraflı bastırarak kâğıt masrafınızı yarı yarıya azaltan yazıcı rakiplerine nazaran daha sesiz çalışıyor. Kurulumu son derece kolay olan Xerox Phaser 3250'la yaptığımız testlerde, beraberinde tek kartuş geldiğinden tasarruf oranını ölçme imkanımız olmadı. Testlerimizde üründe herhangi bir kâğıt sıkışması sorunuyla karşılaşmadık. Bir yazıcının en çok canımızı sıkan eksilerinden olan sorun, bu ürüne başka bir avantaj kazandırıyor. Son olarak Xerox Phaser 3250'ın çalışırken rakiplerine nazaran daha az sıcaklık yaydığını da belirtmeliyiz.

SONUÇ ► Ev ve orta ölçekli ofisler için uygun olan Xerox Phaser 3250, sahip olduğu özellikleriyle bütçenize de katkıda bulunuyor.

- ⊕ Yüksek baskı hızı
- ⊕ Az yer kaplıyor
- ⊕ Nispeten sessiz çalışıyor

DİJİTAL FOTOĞRAF ÇERÇEVESİ

SPF-71E

CHIP PUANI	■■■□□
FİYAT/PERFORMANS	-
FİRMA	Kont , Koyuncu
BİLGİ İÇİN	(216) 528 54 11
WEB	www.kont.com.tr
FİYAT	**Belli değil**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Boyut	7 inç
Çözünürlük	480 x 234
Arabirim	USB
Biçim	JPEG
Bellek	120 MB dahili, hafıza yuvası
Parlaklık	200 cd/m²

DİJİTALLEŞEN ALBÜMÜNÜZ: İlk Samsung dijital fotoğraf çerçevesini geçen yıl Temmuz ayında incelemiştik. Test Merkezi'mize gelen ikinci ürün 71E, 72H'nin biraz daha özellikleri kesilmiş hali olarak görünüyor. 120 MB'lık dahili belleği, sınırlı sayıda resim aldığından ürünün üzerinde bulunan SD kart yuvası ve USB bellek girişiyle bu kısıtlamayı ortadan kaldırılabiliyor. İki yuvanın da girişi gizlendiğinden ön kısımdan görünmüyor ve ürünün estetiğini bozmuyor. Oldukça dar bir görüş açısına sahip olan ürün parlaklık ayarını dahi ayarlayabileceğiniz geniş bir menüyle donatılmış. Arka tarafındaki pivot ayak yuvarlak bir yuvaya oturtulduğundan çerçeve dik olarak da kullanılabiliyor. Yalnız resimleri otomatik olarak dikleştirmediğinden ayarı elle yapmak zorunda kalıyorsunuz. Ayrıca ürünün kontrol tuşları da arka tarafında kaldığından ayarlarınızı yaparken sık sık arkaya bakıyorsunuz. Fakat bu özellik piyasadaki tüm çerçevelerde aynı şekilde bulunuyor. Ürüne resim aktarırken hızlı bir performans gözlemledik. Gücünü harici bir adaptörden alan dijital fotoğraf çerçevesinin saat ve alarm gibi özellikleri ise maalesef bulunmuyor.

SONUÇ ► Masanızın üzerinde şık bir aksesuar olarak kullanabileceğiniz Samsung, temel özelliklere sahip bir dijital fotoğraf çerçevesi.

- ⊕ Genişletilebilir hafıza
- ⊕ Geniş ekran
- ⊖ Düşük çözünürlük

ANAKART

TYAN TOMCAT S2925G2NR-E

CHIP PUANI	■■■■■
FİYAT/PERFORMANS	-
FİRMA	Tyan
BİLGİ İÇİN	www.tyan.com
WEB	www.tyan.com
FİYAT	**Belli degil**

TEKNİK ÖZELLİKLER

Form faktör	ATX
Yonga seti	nVidia nForce 3400 Pro
İşlemci yuvası	940 pin AM2
Portlar:	6 x SATAII, 6 x USB2.0, 2 x Gb network
Bellek yuvası	4 x Unbuff. ECC / Non ECC DDR2 -800
Yuva sayısı	2 x PCI-E16X, 1 x PCI-E 1X, 3 x PCI

GİRİŞ SEVİYE SUNUCULAR İÇİN: Tyan markasını özellikle 10 yıldan daha uzun zamandır bilgisayarlarla ilgiliyseniz mutlaka duymuşsunuzdur. O zamanlar kalitesiyle son kullanıcı bazında epey süksesi olan Tyan, zamanla üst uça kaymayı tercih etti. Test Merkezi'mize yurtdışından yollanan Tyan S2925G2NR-E de giriş seviyesi sunucu / iş istasyonu pazarını hedefleyen bir ürün. Anakarttaki 940 pin AM2 işlemci yuvasıyla AMD Quad Core Budapest Opteron, Athlon 64, 64 FX ve X2 işlemciler desteklenmiş. AMD'nin Budapest Opteron'ları bildiğiniz gibi gerek fiyat / performans gerekse performans / watt konusunda başarılı bir tablo çiziyor. Sunucu anakartlarındaki en önemli kriter performanstan daha önemli olan kararlı çalışmadı. Zira bu sistemlerin günlerce hatta aylarca hiç durmadan çalışması beklenir. Tyan Tomcat gene yapısı itibariyle bu beklentileri karşılamaya aday bir ürün. nVidia'nın SLI teknolojisini destekleyen anakartta dahili XGI XG20 Volari (16 MB bellek) görüntü birimine ek olarak 2 adet PCI-E x16 yuva bulunmakta. Uzaktan yönetim (IPMI 2.0), destekli anakartta ayrıca gelişmiş bir donanım izleme yapısı da bulunuyor.

SONUÇ ► Bu anakart, özellikle tek işlemcili sunucu / iş istasyonu çözümleri için stabil ve makul bir çözüm olarak öne çıkmayı başarıyor.

- ⊕ Kararlı çalışma
- ⊕ IPMI 2.0 desteği
- ⊕ Gelişmiş donanım izleme

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
esahin@chip.com.tr,
www.chip.com.tr/blog/sahin

Hacker'lara gün doğdu

Bir bu eksikti diyeceksiniz haklısınız. Cuda ile CPU'lardan çok daha yüksek bir hesaplama gücüne erişen hacker'lar, adeta hazine bulmuş gibi oldular.

25 Eylül E-postalar Google'a emanet

İş gereği sık sık seyahat edip zaman zaman da evden çalışmak durumunda kaldığım için e-postalarıma ulaşamama problemiyle karşılaşıyorum. Bazen ofisteyken aradığım bir e-posta evdeki bilgisayarımda kalıyor bazen de tam tersi oluyor. Google'ın POP3 e-postaları da web üzerinden kontrol edebilme hizmeti sayesinde bu dertlerden kurtuldum. Birkaç basit adımda gerçekleştirebileceğiniz bu işlem sayesinde tüm e-postalarınıza web'den ulaşabiliyorsunuz. Başarılı bir yığın posta filtresi, e-posta eklerini tarayan ücretsiz anti virüs de cabası. Ayrıca aradığınız e-postayı kolayca bulabildiğinizi de ekleyeyim.

4 Ekim HD yayına merhaba

Özellikle ABD'ye gittiğimde otel odalarındaki HD TV yayınına bakıp ne zaman bu teknolojiye geçeceğimizi düşünüp durmuşumdur. Çok fazla TV seyreden biri olmamama rağmen, ülkemizdeki kullanıcılar, "ille de Full HD olsun, en iyisi olsun" diyerek fazladan birkaç bin YTL ödeyince içim acıyor doğrusu. Bari bir an önce HD yayına başlasak da şu Full HD TV'lere öden paralar işe yarasa değil mi ama. Neyse ki Turksat'tan yapılan bir açıklama daha önce Digiturk tarafından HD konusunda atılan "cılız" adımı gölgede bırakacak bir gelişmeyi işaret ediyor. Şu anda üç büyük şehirdeki HD test yayını, Şubat 2009'dan sonra tüm abonelere sunulacak. 21 ilde hizmet veren Kablo TV'nin kanal sayısı Şubat'tan itibaren 133'e çıkarken bu sayının yaklaşık yarısı dijital yayınlara ait olacak. HD kanal sayısı ise şimdilik iki. Tahmin edebileceğiniz gibi bu hizmetler için ayrı bir cihaz gerekecekse de bu cihazın fiyatı hakkında somut bir bilgi yok. HD yayının aylık abonelik ücreti ise gayet makul: 9.5 YTL.

10 Ekim PC'nizdeki kara kutu

CPU-Z ya da GPU-Z'yi daha önce duyduysanız PC donanımı ilginizi çekiyor demektir. Hele hele overclockla uzaktan da olsa ilgiliyseniz ya da PC'nizin kasası sürekli açıksa bir değil birkaç tane bu tür program kullanıyorsunuzdur. Geçenlerde adını duyduğum ve tamamen Türk yazılımcılar tarafından geliştirilen BlackBox adlı yazı-

PC'mizi tanıyalım Türk yazılımcılar tarafından geliştirilen HWM BlackBox sayesinde PC'nizin içinde ne olup bittiğini anlayabileceksiniz.

lım, bu noktada ilginizi çekebilir. Yazılımı basitçe anlatmak gerekirse, bilgisayarınızı oluşturan temel bileşenler hakkında size maksimum detay ve kesinlikte bilgi sunmak için tasarlanmış yardımcı bir program. PC'nizin işlemcisi, bellek modülleri, anakartı, ekran kartı gibi temel bileşenleri hakkında bilgi sunmak dışında size bu donanımlara ait hız ve sıcaklık gibi kritik parametreleri de incelemenize olanak tanıyan HWM BlackBox'u, **blackbox.hardwaremania.com** adresinden indirebilirsiniz.

GPU'nun gücü adına nVidia'nın GPU hesaplama gücünü kullanarak video dönüştürme yapabilen (Beta) Badaboom'la CPU'dan yaklaşık 10 kat daha iyi sonuç alınabiliyor..

15 Ekim ElectroWorld'ün sürprizi

Geçen ay gerçekleştirdiğimiz teknoloji marketleri testinin yankıları hala sürüyor. Testte de belirttiğimiz gibi, aslında daha iyi hizmeti kim verirse onun avantaj sağlayacağı bir yarış bu. MediaMarkt'ın genel toplamda birinci olduğu testimizin bulunduğu sayfalar baskıya girdikten sonra gelen bir e-posta, ElectroWorld'ün test sırasında vermediği tüm ürünlerde en düşük fiyat garantisini, bundan böyle (hem de ilginç bir şekilde) verdiğini söylüyordu. Buna göre Electro World, mağazalarından satın alınan herhangi bir ürünün aynı marka ve modelinin, aynı il sınırları içinde daha düşük fiyata satıldığını gösteren tüketicilere, aradaki fiyat farkını yüzde 120 şeklinde iade ediyor.

Mağazalardaki bu tür düşük fiyat garantileri, bildiğiniz gibi genelde internetteki alışveriş sitelerini kapsamıyor. Zira bu alışveriş siteleri, yapıları gereği daha düşük fiyat sunabiliyor. Öte yandan satın almayı düşündüğünüz cihaz, örneğin dijital SLR fotoğraf makinesi ya da benzeri hassas bir cihazsa, bence görüp deneyerek almak daha iyi. En azından daha sonra sorun çıkarsa ya da kutudan eksik bir parça çıkması durumunda e-posta yerine telefonla ya da bizzat yüz yüze konuşarak problemi çözmeyi deneyebilirsiniz. Zira problemi destek merkezine e-postayla bildirip, "konuyu tedarikçiye ilettik cevap bekliyoruz" yanıtı, sorunu ortadan kaldırmıyor ne yazık ki.

17 Ekim Her şifre kırılır

PC'lerin hep daha hızlı olmasını isteriz. Eh haksız da sayılmayız bu talebimizde. Fakat nVidia'nın Cuda projesiyle elde edilen işlem gücü gerçekten de inanılmaz. Cuda basitçe anlatmak gerekirse normalde CPU'nun yaptığı hesaplamaları, uygun bir yazılımla ekran kartına yaptırmayı amaçlıyor. Aslına bakarsanız AMD ATI'ın da benzer bir projesi var. Fakat görünen o ki nVidia bu konuda daha hızlı yol alıyor. Zira Badaboom adlı video encoding yazılımı beta da olsa halihazırda Cuda'nın neler yapabileceğini etkileyici bir şekilde ortaya koyuyor. Fakat Cuda sayesinde CPU hesaplamalarını duruma göre 100 kat daha hızlı yapılabilmesinin bazı "yan etkileri" de söz konusu. Bu yan etkileri yaratansa bir Rus yazılım firması. Geliştirilen Cuda destekli özel bir şifre kırma programıyla bırakın WEP'i, WPA2 ile şifrelenmiş kablosuz bağlantıları kırmayı firma için zip ya da pdf şifrelerini kırmak tahmin edebileceğiniz gibi çocuk oyuncağı. Kısaca bu Cuda hacker'ların oyuncağı olursa hiç birimiz güvende değiliz.

19 Ekim Numara taşınabilirliği yaklaşıyor

Geçen hafta Vodafone'un gerçekleştirdiği bir toplantıya katıldım. Bildiğiniz gibi 9 Kasım'da GSM operatörleri arasında numara taşınabilirliğinin devreye girmesiyle büyük bir savaş başlayacak. TK'nın numara taşınması için kullanıcının bir defalık küçük bir meblağ ödemek zorunda olduğunu duyurmasıyla operatörler arka arkaya bu meblağın kendileri tarafından ödeneceğini ilan etti. Bu "Ne olursan ol yine de gel" yaklaşımı sayesinde bakalım GSM operatörleri kullanıcıları çekmek için neler yapacak. Benim aklıma ilk elde havada uçuşan ücretsiz son model telefonlar ya da şu ana kadar ücretli olan bazı servislerin ücretsiz olarak paketlere entegrasyonu gibi rekabetin yarattığı "güzellikler" geliyor. Eminim operatörler bu konuda çok daha yaratıcı olacaktır. Her halükarda gerçek rekabet şimdi başlıyor. Bu hem telefon faturalarımız daha makul seviyelere düşecek, hem de daha zengin servislere kavuşacağız anlamına geliyor. Şahsen benim için en prestijli hizmetlerden biri, internet bağlantısının en azından makul bir kota için (örneğin 250 MB) ücretsiz olması.

21 Ekim DivX'lere altyazı

Yasal ya da değil pek çok kişi için DivX' filmlere altyazı gömmek çok önemli. Zira örneğin Kaza Lite Codec pack yüklediğinizde filmi izlerken altyazıyı da görebilmenize rağmen farklı bir platformda (örneğin DVD / DivX oynatıcı, PSP ya da iPhone gibi) altyazıyı videoya gömmeniz gerekir. Bu genellikle videoyu dönüştürme sırasında yapılabilir.

Fakat elinizde halihazırda format olarak dönüştürülmüş bir video varsa ve tüm videoyu baştan encode etmeden altyazıyı gömmek istiyorsanız **http://www.calcitapp.com/AVIAddXSubs.php** adresindeki yaklaşık 900 KB'lık AVIAddXSubs tam size göre. Program küçük, Türkçe destekli, basit ve ücretsiz, daha ne olsun?

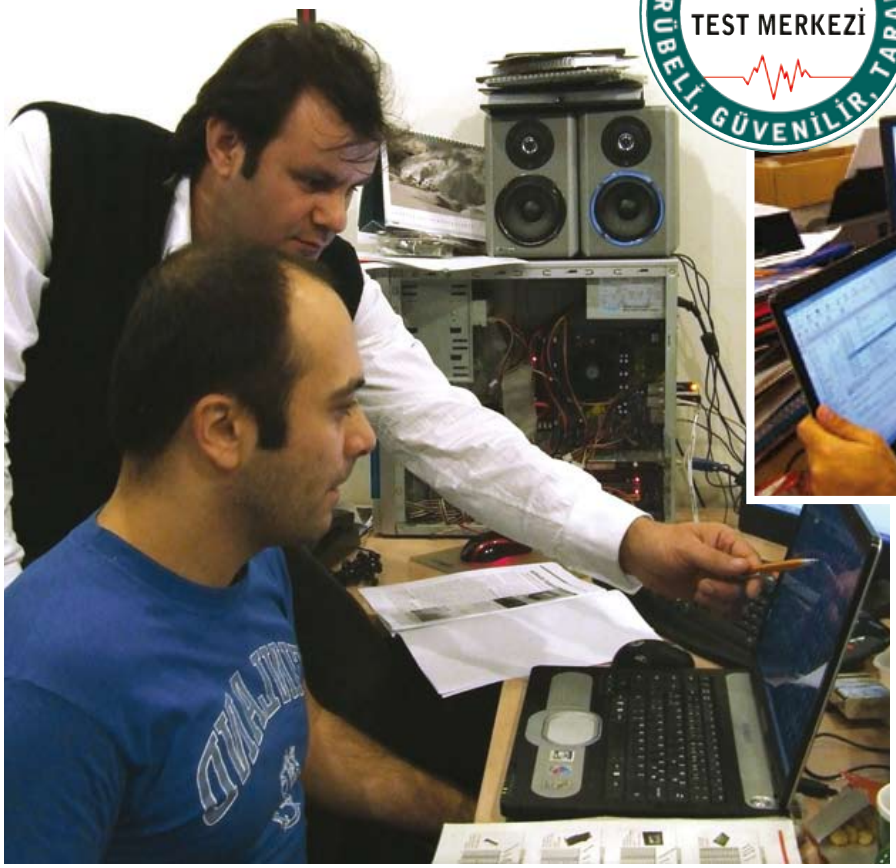

TEST CİHAZLARI
Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

CHIP Top 10

En başarılı donanım ürünleri CHIP TOP 10 tablolarında listeleniyor. TOP 10 tabloları satın alma kararınıza yardımcı olacak.

CHIP TOP 10 tablolarında her ay kendi kategorisinde en iyi on donanımı yayınlıyoruz. Gerçekleştirilen testlerde birçok ürün inceleniyor ve test prosedürümüz doğrultusunda değerlendiriliyor. Değerlendirdiğimiz ürünleri bir veritabanında toplayarak sizlerle paylaşıyoruz. Burda önemli olan bu ürünleri güncel ve doğru olarak yayınlamak. Hazırladığımız bu tabloların en büyük farkı her ay güncellenmesi. CHIP TOP 10 tabloları test tablolarından biraz farklı. TOP 10 tablolarında önemli ve kısa bilgiler yer alıyor. Donanım inceleme bölümümüzde yer alan ürünleri ve piyasaya yeni çıkan ürünleri aynı kriterlerle ölçüp TOP 10 tablolarındaki yerlerine koyuyoruz. Testi veya incelemeyi kaçıran okurlarımız ürünleri TOP 10 tablolarından takip edebiliyorlar. Böylece aylar önce çıkan bir ürün ile yeni çıkan bir ürünü kıyaslayabilme şansımız oluyor. Ürünleri ayırırken kategorilerine ve performanslarına göre değerlendiriyoruz. Kategori seçimi çok önemli. Eğer bir ürün yanlış bir kategoride yer alıyor ise bu tüm tabloyu etkiliyor. Bunun için tabloları tekrar tekrar kontrol ediyoruz. TOP 10 tablolarında fiyat performans oranlarına da yer verdiğimiz için bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki tablodaki ürünler arasındaki bir oran olduğunu unutmayın. Yani performansı iyi olan bir ürünün fiyatı da uygun ise diğer tüm Fiyat/Performans puanını değiştirebilir. Ürünlerin performans değerlerini bir bakışta görebilmeniz için renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk test ve incelemede çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Sarı renk, test ve incelemede iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Turuncu renk, ortalama performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor.

DEĞERLENDİRME: CHIP her Top 10'u şu sınıflara ayırıyor.

- Zirve sınıfı (100-90 puan),
- Üst sınıf (89-75 puan)
- Orta sınıf (74-45 puan)

CHIP TOP 10
Donanım listeleri

113 Blu-ray yazıcılar
113 Giriş seviyesi 600 $ altı dijital makineler
113 150 $ üstü ekran kartları
113 150 $ altı ekran kartları

114 Video ve resim gösteren MP3 çalarlar
114 Çok işlevli yazıcılar
114 19 inç LCD monitörler
114 22 inç LCD monitörler

116 Navigasyon sistemleri
116 SATA II sabit diskler
116 Avuçiçi PC'ler
116 1.000 $ altı 15.4 inç dizüstü bilgisayarlar

117 Çift sim kartlı cep telefonları
117 12.1 inç dizüstü bilgisayarlar
117 İşlemci soğutucuları
117 USB bellekler

Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri, ay içerisindeki değişiklikler nedeniyle daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat/Performans puanını 5'lik not sistemine göre hesaplıyoruz. Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor.

Blu-ray yazıcılar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat ($ + KDV)	CD okuma/yazma	DVD okuma/yazma	Blu-Ray okuma/yazma	Gürültü	Arabirim	Önbellek/Firmware	Lightscribe	Gürültü (Sone)	CD-R/-RW	DVD-R/-RW/+R/+RW/-RAM	DL-DVD+R/DL-BD-R/DL-BD-RE	BD-R/BD-RE/DL-BD-R/DL-BD-RE	HD-DVD (okuma)
1	LG GGW-H20L	98	iyi	270	100	100	99	78	SATA	2 MB/YLYO	var	2,9	40 / 24	16/6/16/8/5	6/2/4/2	6/2/4/2/	var
2	LG GGW-H10N	86	orta	500	100	97	100	80	SATA	4 MB/GL04	yok	2,8	8/10	12/8/12/6/5	4/2/2/2	4/2/2/2	yok
3	Philips SPD7000BD	85	kötü	550	82	94	100	100	SATA	2 MB/BPBK	yok	1,4	32/24	12/6/12/8/-	2/2/2/2	2/2/2/2	yok
4	Pioneer BDR-202	81	orta	350	76	88	76	90	SATA	4 MB/1.04	yok	2,4	24/24	12/6/12/8/5	4/2/-/-	4/2/-/-	yok
5	Lite-On LH-2B1S	79	orta	400	83	89	57	100	SATA	2 MB/AL05	yok	1,4	32/24	12/6/12/8/-	2/2/-/-	2/2/-/-	yok
6	Sony NEC Optiarc BD	77	kötü	680	71	72	80	100	IDE	8 MB/1.0e	yok	1,4	24/16	8/6/8/8/5	2/2/2/2	2/2/2/2	yok

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

LG GGW-H20L
LG, tüm medyalara (CD, DVD, Blu-ray) yüksek hızla kayıt yapabiliyor ve hatta "Lightscribe" etiket baskısını destekliyor.

Giriş seviyesi 600 $ altı dijital fotoğraf makineleri

Sıra	Model	Toplam puan	Fotoğraf kalitesi	Fiyat ($ + KDV)	Donanım özellikleri	Hız	Dök./servis	Deklanşör gecikmesi	Pil süresi	Görüntü sabitleyici	Efektif odak aralığı, ekran, dil, belleк kartı, ağırlık
1	Sony Cyber-shot DSC-H3	81	94	450	66	90	69	0,25 s	180 / 590	optik	8,0 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 264 g
2	Fujifilm FinePix S5700	75	73	320	77	75	69	0,32 s	360 / 1.130	-	7,1 megapiksel, 38-380 mm, 2,5 inç, 4 x AA, SD-Card, xD-Card, 400 g
3	Casio Exilim EX-Z1050	68	87	250	43	93	48	0,13 s	250 / 720	-	10,0 megapiksel, 38-114 mm, 2,6 inç, NP-40, SD-Card, 155 g
4	Panasonic Lumix DMC-FX100	66	90	600	51	45	55	0,65 s	160 / 480	optik	12,0 megapiksel, 28-100 mm, 2,5 inç, CGA-S005E, SD-Card, 176 g
5	Samsung Digimax L77	66	83	300	51	61	72	0,47 s	90 / 290	-	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, SLB-0637, SD-Card, 160 g
6	Casio Exilim EX-V7	66	74	440	62	56	55	0,63 s	130 / 450	algılayıcı	7,1 megapiksel, 38-266 mm, 2,5 inç, NP-50, SD-Card, 190 g
7	Canon PowerShot A590 IS	64	80	310	52	59	55	0,52 s	270 / 2.160	optik	8,0 megapiksel, 35-140 mm, 2,5 inç, 2 x AA, SD-Card, 220 g
8	Fujifilm FinePix Z5fd	64	91	290	39	62	59	0,49 s	120 / 340	-	6,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-40, xD-Card, 148 g
9	Fujifilm FinePix F50fd	64	89	450	49	38	59	0,54 s	150 / 390	sensör	12,0 megapiksel, 35-105 mm, 2,7 inç, NP-50, SD-Card, xD-Card, 180 g
10	Sony Cyber-shot DSC-W55	63	75	210	43	80	72	0,36 s	210 / 860	-	7,1 megapiksel, 38-114 mm, 2,5 inç, NP-BG1, Memory Stick Duo, 147 g
11	Fujifilm FinePix F40fd	62	86	380	37	63	59	0,31 s	180 / 490	-	8,1 megapiksel, 36-108 mm, 2,5 inç, NP-70, SD-Card, xD-Card, 180 g

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Sony DSC-H3
Ele çok iyi oturan DSC-H3, ISO 400'e kadar olan ayarlarda iyi bir fotoğraf kalitesine sahip.

150 $ üstü ekran kartları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat ($ + KDV)	3B performansı	Donanım özellikleri	Birlikte gelenler	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Bellek saat hızı (MHz)	Bellek saat hızı (MHz)	Üretim teknolojisi	Çıkışlar
1	Sapphire HD 4870 X2	93	Orta	580	95	85	85	2 GB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	2 x 750	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
2	Zotac GTX 280 AMP Edition	92	Kötü	620	94	85	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1150	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
3	Asus EN9800 GX2	92	Kötü	713	87	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
4	MSI N9800GX2	90	Orta	607	83	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
5	Point of View GF9800 GX2	89	Kötü	644	78	80	65	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	65 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x HDMI
6	Gigabyte Radeon HD 4870	75	İyi	299	74	85	75	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
7	GeCube HD 4870	70	İyi	299	72	80	80	512 MB	GDDR5	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
8	Sapphire 3870 X2	69	Orta	429	61	90	100	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	1x6 pin, 1 x 8 pin	2 x DVI, 1 x Video
9	Sapphire HD 4850 Toxic	65	Çok iyi	215	60	85	85	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	2200	55 nm	1x6 pin	2 x DVI, 1 x Video
10	GIGABYTE HD 4850 OC	64	İyi	249	60	80	85	1 GB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1880	55 nm	1x6 pin	2 x DVI, 1 x Video

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Sapphire HD 4870 X2
Sapphire HD 4870 X2, çift işlemcisi ve yüksek performansıyla hız meraklıları ve oyuncuların rüyası olacak.

150 $ altı ekran kartları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat ($ + KDV)	3B performansı	Donanım özellikleri	Birlikte gelenler	Bellek	Bellek tipi	Bellek arayüzü	Bellek saat hızı (MHz)	Bellek saat hızı (MHz)	Üretim teknolojisi	Çıkışlar
1	Sapphire Radeon HD 3850	97	iyi	139	100	90	86	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	829	55 nm	1 x 6 pin	2 x DVI, 1 x video
2	AMD HD 4670	82	çok iyi	90	80	87	-	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1000	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
3	Gigabyte GV-NX86S256H	78	orta	139	76	85	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1008	80 nm	-	2 x DVI, 1 x video
4	MSI NX8600 GTS T2D256EOC	78	iyi	129	76	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	1050	80 nm	1 x 6 pin	2 x DVI, 1 x video
5	MSI NX8600 GT T2D256EOC	68	çok iyi	89	64	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	800	80 nm	-	2 x DVI, 1 x video
6	Gigabyte GV-NX86T256H	67	iyi	103	62	83	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	720	80 nm	-	2 x DVI, 1 x video
7	HIS HD 3650 IceQ 512 MB GDDR3	64	orta	148	58	85	80	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	890	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
8	PowerColor AX3650-512MD3	64	orta	105	59	85	75	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	900	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
9	Sapphire HD 3650 256MB GDDR3	60	çok iyi	75	53	80	85	256 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	801	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video
10	HIS HD 3650 512 MB GDDR3	60	çok iyi	75	52	85	80	512 MB	GDDR3	PCI-E 2.0x16	700	55 nm	-	2 x DVI, 1 x video

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Sapphire Radeon HD 3850
Eğer orta seviye bir bütçeniz varsa hele hele hızlı bir işlemci ile bu kart, sizi rahatlıkla uzun süre idare edebilir.

Video ve resim gösteren MP3 çalarlar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Ses kalitesi	Taşınabilirlik	Ergonomi	Donanım / Ekstra özellik	Servis / Dokümantasyon	Kapasite / Ekran	Hafza yuvas	Bluetooth / WiFi	Metin / E-kitap gösterme
1	Apple iPod Touch	83	Vasat	540	90	48	100	72	85	8 GB / 3.5" TFT LCD (480 x 320)	Yok	Var	Var
2	Creative Zen X-Fi	82	Vasat	260	95	72	70	70	80	8 GB/ 2.5" LCD (320 x 240)	Yok	Yok	Var
3	SamsungT10	81	Vasat	214	85	72	86	57	80	2 GB / 2.0" TFT LCD (320 x 240)	Yok	Var	Yok
4	Creative Zen V 4gb	79	Vasat	199	85	72	100	58	80	4 GB / 2.5" LCD (320 x 240)	Var	Yok	Yok
5	Creative Zen WAV 2gb	76	Orta	129	83	92	59	56	80	2 GB / 1.5" TFT LCD (176 x 132)	Yok	Yok	Var
6	CreativeZen V	75	İyi	82	85	84	83	40	80	1 GB / 1.5" OLED (176 x 132)	Yok	Yok	Yok
7	Piranha Signum	75	Çok iyi	72	83	78	66	57	75	1 GB / 2.0" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var
8	Philips SA 3345	74	Vasat	302	80	60	73	65	80	4 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Yok	Yok	Var
9	Piranha Tornado	74	Orta	146	81	73	66	59	75	1 GB / 2.4" QVGA (320 x 240)	Var	Var	Var
10	Piranha Patriot Plus	73	Orta	156	82	58	49	65	75	2 GB / 2.8" QVGA (320 x 240)	Var	Yok	Var

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

iPod Touch
Ürünün üzerindeki kısa-yollarla video seyretmek, fotoğraf görüntülemek ve müzik dinlemek çok kolay.

Çok işlevli yazıcılar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Kalite	Baskı masrafı	Ergonomi	Hız	Donanım özellikleri	Baskı çöz. /Tarama çöz.	Ekran	Veri arabirimi	Faks işlevi
1	Brother MFC-9840CDW	84	iyi	1.500	88	83	65	83	100	2.400 x 600 / 1.200 x 2.400	Grafik	PictBridge,LAN,WLAN	Renkli
2	Lexmark X560n	82	iyi	1.200	93	97	59	73	73	2.400 x 600 / 600 x 600	2 satır	USB 2.0, LAN, Paralel	S/B
3	Epson Aculaser CX21NF	81	iyi	900	95	51	100	75	73	600 x 600 / 600 x 600	2 satır	USB 2.0, LAN	Renkli
4	Epson Aculaser CX11N	78	iyi	700	96	53	88	70	69	600 x 600 / 600 x 600	4 satır	USB 2.0, LAN	-
5	Hewlett_Packard C Laser Jet CM1312 MFP	77	çok iyi	580	89	71	97	55	56	600 x 600 / 1.200 x 1.200	2 satır	USB 2.0, PictBridge,LAN	-
6	Brother MFC-9440CN	76	orta	1.100	78	83	67	71	73	2.400 x 600 / 1.200 x 2.400	2 satır	USB 2.0, PictBridge,LAN	S/B
7	Hewlett-Packard C LaserJet 2840 mFP	74	orta	900	80	92	78	35	70	600 x 600 / 1.200 x 1.200	Grafik	USB 2.0, LAN	S/B
8	Hewlett-Packard C LaserJet 2820 mFP	72	orta	800	80	91	78	34	60	600 x 600 / 1.200 x 1.200	Grafik	USB 2.0, LAN	-
9	Lexmark X502n	72	iyi	750	93	60	68	55	62	1.200 x 600 / 1.200 x 1.200	2 satır	USB 2.0, LAN	S/B
10	Oki C3530 MFP	72	orta	1.100	78	75	58	76	64	1.200 x 600 / 600 x 1.200	Grafik	USB 2.0, PictBridge,LAN	S/B

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Brother MFC-9840W
Dahili WLAN modülüne sahip tek aygıt olan MFC-9840W, yerinde garanti özelliğiyle de beğeni topluyor.

19 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Teknik özellikler	Servis dök.	Alan büyük. (inc)	Maks. çözünürlük	Piksel aralığı	Maks. kontrast	Maks parlak. cd/m²	Video girişleri	Tepki süresi (ms)
1	Neovo X-19A	79	çok kötü	678	87	80	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
2	Samsung 961BF	77	orta	348	82	53	100	80	19	1.280 x 1.024	0,294	1000:1	300	DVI-D/D-Sub	2
3	Asus PG191	77	kötü	499	71	73	80	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
4	Philips 190X7FB/00	73	orta	353	76	61	70	90	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
5	Belinea 1975 S1	73	orta	335	80	63	70	80	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	2
6	Neovo E-19A	69	orta	420	72	61	64	80	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	4
7	Samsung SyncMaster 932B	68	çok iyi	250	80	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	5
8	Samsung 960BF	67	orta	348	65	53	90	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D	4
9	Philips 190C7FS/00	67	orta	294	76	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	800:1	300	DVI-D/D-Sub	5
10	Samsung SyncMaster 931C	63	orta	356	65	53	70	70	19	1.280 x 1.024	0,294	700:1	300	DVI-D/D-Sub	2

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Neovo X-19A
Görüntü kalitesi dışında video girişleriyle de beğenimizi kazandı.

22 inç LCD monitörler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (YTL+KDV)	Görüntü kalitesi	Donanım özellikleri	Ergonomi	Servis dök.	Maks. çözünürlük	Standart kontrast	Dinamik kontrast	Maks parlak. cd/m²	Tepki süresi (ms)	Video girişleri	Ağırlık (kg)
1	HP W2207	86	çok iyi	450	100	82	100	100	1.680 x 1.050	1.000	-	300	5	D-Sub/DVI	9
2	ASUS PG221	85	kötü	849	98	100	83	89	1.680 x 1.050	2.000	-	350	2	D-Sub/DVI	10.7
3	Samsung T22	84	iyi	422	98	70	82	67	1.680 x 1.050	1.000	-	300	2	D-Sub/DVI	5.8
4	Samsung 2232 GW	78	iyi	495	99	69	88	67	1.680 x 1.050	1.000	3.000	300	2	D-Sub/DVI	4.94
5	Samsung 2232 BW	75	iyi	475	94	69	86	67	1.680 x 1.050	1.000	3.000	300	2	D-Sub/DVI	4.95
6	Philips 220XW8FB/00	74	iyi	466	89	83	79	56	1.680 x 1.050	1.000	3.000	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	7.29
7	LG L226WTQ-WF	74	iyi	475	94	69	80	56	1.680 x 1.050	-	3.000	300	2	D-Sub/DVI	5.65
8	Benq FP222W H	72	iyi	439	84	73	73	89	1.680 x 1.050	700	-	300	5	D-Sub/DVI/HDMI	5.8
9	AOC 2217PWC	72	iyi	489	74	85	90	78	1.680 x 1.050	-	3.000	300	5	D-Sub/DVI	5.58
10	Neovo E-W22	72	orta	549	82	76	80	78	1.680 x 1.050	-	3.000	300	3	D-Sub/DVI	7.9

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

HP W 2207
Yüksek görüntü kalitesi ve ergonomiyi bir arada sunuyor.

→

Navigasyon sistemleri

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Performans	Donanım	GPS sistem	Ekran	Dahili hafıza	Kart yuvası	Harita	Araç kiti
	1	MIO C720	95	Kötü	795	100	100	SİRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile datayı	Var
	2	GPSTURK 8608	94	Orta	448	100	89	SİRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
	3	GPSTURK 3503	90	Çok iyi	294	100	72	SİRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Başarsoft, Doğu Avrupa	Var
YENİ	4	MIO Moov 200	85	Çok iyi	269	95	89	SİRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	1 GB	SD/MMC	Tele Atlas, Batı Avrupa, 34 Ülke, 39 ile datayı	Var
	5	Piranha Voyager	85	Çok iyi	310	77	89	SİRFStar III, 20 kanal	4,3 inç	128 MB	SD/MMC	Navturk	Var
	6	Garmin Nüvi 255W	82	Kötü	688	90	72	-	4,3 inç	2 GB	SD/MMC	Navcity, City navigator europe nt	Var
	7	Navteq Bulbul B90	80	İyi	358	80	70	SİRFStar III, 20 kanal	3,5 inç	64 MB	SD/MMC	Navteq	Var
	8	Garmin Nüvi 200 Pink	79	İyi	339	80	65	-	3,5 inç	240 GB	SD/MMC	Navcity, Rec Routable Hwy Basemap	Var

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

MIO C720
Ekstra özelliklerle dolu; MIO, Bluetooth 2.0 desteğine sahip.

SATA II sabit diskler

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Okuma hızı (MB/sn)	Yazma hız (MB/sn)	Rasgele erişim süresi (ms)	Sıcaklık (derece)	Megabyte maliyeti (dolar)	Kapasite (GB)	Önbellek (MB)	Disk dönüş hızı (rpm)
	1	Samsung HD250HJ	93	Çok iyi	51	91.9	86.6	13.5	33.0	0.20	250	8	7200
YENİ	2	Western Digital WD1001FALS	92	kötü	253	91.3	81.2	12.6	33	0.25	1000	32	7200
	3	Seagate ST3500320AS	90	orta	100	88.1	79.1	12.4	37	0.20	500	32	7200
	4	Seagate ST3320613AS	90	orta	75	102.3	91.4	18.1	34	0.23	320	16	7200
	5	Seagate ST31000340AS	89	kötü	225	88.9	79.6	12.9	38.0	0.23	1000	32	7200
	6	Western Digital WD7500AAKS	84	iyi	130	81.9	75.9	13.5	43	0.17	750	16	7200
	7	Seagate ST3250410AS	83	iyi	64	75.6	69.9	13.4	31	0.09	750	16	7200
	8	Samsung HD320KJ	77	orta	80	67.7	65.6	14.1	33	0.25	320	8	7200
	9	Western Digital WD5000AAKS	77	çok kötü	99	66.9	62.2	13.1	37	0.20	500	16	7200
	10	Seagate ST3750640AS	76	çok kötü	179	66.6	62.9	13.1	43	0.24	750	16	7200

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Samsung HD250HJ
Gerek uygun fiyatı gerekse yüksek performansı ve az ısınmasıyla bu diski çok beğendik.

Avuçiçi PC'ler

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Donanım özellikleri	Taşınabilirlik	Ergonomi	Servis Dök	İşlemci	Dahili hafıza ROM (MB)	Dahili hafıza (RAM) (MB)	Genişleme yuvası	Ekran	Kamera	Ağırlık
	1	HTC Touch Cruise	88	orta	849	100	99	75	100	Qualcomm MSM7200	256	128	microSD (SD)	2,8 inç TFT	3 MP	130 g
	2	Asus P750	88	orta	749	84	84	73	95	Marvell PXA270M 520	256	64	microSD (SDHC)	2,6 inç TFT	3 MP	130 g
	3	i-mate Ultimate 8150	83	orta	999	91	72	78	93	PXA270 520	256	128	microSD (SD)	2,6 inç TFT	2 MP	152 g
	4	HTC Touch Dual	78	orta	749	75	88	73	100	Qualcomm MSM7200	256	128	microSD (SD)	2,6 inç TFT	2 MP	120 g
	5	HP iPAQ 614c	76	orta	649	80	75	75	89	PXA270 520	256	128	microSD (SD)	2,8 inç TFT	3 MP	145 g
	6	Toshiba Portege G900	76	orta	643	77	67	100	86	Marvell PXA270M 520	128	128	microSD (SD)	3 inç TFT	2 MP	196 g
	7	Asus M530w	76	çok iyi	429	69	81	55	88	PXA270 416	256	64	microSD (SD)	2,4 inç TFT	2 MP	135 g
	8	General Mobile	67	orta	545	56	69	75	86	TI OMAP850 200	256	64	microSD (SD)	2,8 inç TFT	2 MP	144 g
	9	DSTW1 Toshiba G500	60	çok iyi	377	57	82	29	66	PXA270 312	64	64	microSD (SD)	2,3 inç TFT	2 MP	135 g
	10	HP iPAQ 514	61	orta	499	42	100	26	89	OMAP 850 200	64	64	microSD (SD)	2 inç TFT	1,3 MP	102 g

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

HTC Touch Cruise
Adından da anlaşılacağı gibi HTC Touch Cruise nereye gittiğini bilmek isteyenler için tasarlanmış.

1.000 $ altı 15.4 inç dizüstü bilgisayarlar

	Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Performans	Taşınabilir	Donanım özellikleri	Ergonomi	Birlikte gelenler	İşlemci	Yonga seti	Ekran yongası	Bellek (MB)	Sabit disk (GB)	Ağırlık (kg)
	1	Casper Nirvana CPM-P735-9F95	82	iyi	999	97	90	77	72	25	Core 2 Duo P7350	Intel PM45	GeForce 9600M GS (512 MB)	1 x 2 GB	250	2.65
	2	Crea NU5-84M	76	orta	999	93	63	70	75	50	Core 2 Duo P8600	SiS 671	Radeon Mobility HD 3400	1 x 2 GB	250	2.63
	3	Medion Akoya MD 96684	76	çok iyi	699	68	74	95	74	80	Core 2 Duo T2330	Intel PM965	GeForce 9300M G (128 MB)	1 x 2 GB	160	2.99
	4	Dell Inspiron 1525-C220	76	orta	999	71	82	86	87	55	Core 2 Duo T7250	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	160	2.71
YENİ	5	Samsung NP-R510 XA02TR	76	orta	999	88	81	88	72	55	Core 2 Duo T5850	Intel GM965	GeForce 9200M GS (256 MB)	3 x 3 GB	220	2.7
	6	Exper Karizma 510-B70	76	orta	939	84	68	82	55	85	Core Duo T5600	Intel PM965	GeForce 8600M GS (512 MB)	2 x 1 GB	160	2.79
	7	Compaq Presario C799TR	75	iyi	899	85	87	69	73	25	Core 2 Duo T5750	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	200	2.6
	8	Datron Aero TW7M	66	orta	899	64	75	62	61	70	Core Duo T5450	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 x 1 GB	120	2.74
	9	Crea NU5-54EH	61	orta	799	62	76	51	59	50	Core Duo T5450	SiS 672 (FX)	SiS Mirage 3 (128 MB)	1 x 2 GB	160	2.66
		Datron Aero PL5C	52	orta	719	61	71	21	55	40	Core Duo T2130	ATI RC410M	Radeon Xpress 200M/1100M	1 GB	120	2.51

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Casper NIrvana CPM-P735-9F95
GeForce 9600M grafikle her oyunu zorlanmadan oynayabilirsiniz.

Çift sim kartlı cep telefonları

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat ($ + KDV)	Donanım özellikleri	Taşınabilirlik	Ergonomi	Servis ve döküm	Telefon tipi	Ekran	Çözünürlük/Renk	Dahili bellek	Çift hat kullanım türü	Kamera
1	GM-DSTW1	79	Kötü	798	100	55	100	85	Bar	2.8 inç QVGA dokunmatik	240 x 320 piksel 65k	148 MB	Beraber	2.0 MP
2	DRV Mobile R67	78	Kötü	499	97	60	100	86	Bar	2.8 inç QVGA dokunmatik	240 x 320 piksel 262k	760 k	Beraber	2.0 MP
3	GM - DST3G Cool	74	Kötü	549	94	67	83	100	Bar	2.0inç QVGA	240 x 320 piksel 262k	58 MB	Beraber	2.0 MP
4	Orite - T808	73	Orta	320	97	55	93	65	Bar	2.8 TFT LCD	240 x 320 piksel 262k	194k	Beraber	1.3 MP
5	Piranha- Onix	70	Çok iyi	202	77	87	75	92	Bar	2.0 inç TFT LCD	176 x 220 Piksel 65K Renkli	505k	Beraber	1.3 MP
6	NG Mobile- NG-622	64	Orta	340	74	59	88	59	Kayar kapak	2.0inç TFT LCD	240 x 320 piksel 262k	2 MB	Beraber	2.0 MP
7	Minton MGSM 41	62	İyi	249	64	64	88	92	Kayar kapak	2.0inç TFT LCD	240 x 320 piksel 262k	150 k	Beraber	1.3 MP
8	Philips 9@9v	57	Orta	253	36	100	78	51	Bar	1,75 inç QVGA dokunmatik	128 x 160 piksel, 65k	3072k	Tek hat aktif	1.3 MP

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

GM-DSTW1
EDGE desteği de sunan cep telefonu, şu anda satın alabileceğiniz en iyi aygıt.

12.1 inç dizüstü bilgisayarlar

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat/Perf.	Fiyat ($ + KDV)	Performansı	Taşınabilirlik	Donanım	Ergonomi	Birlikte gelenler	Yonga seti	Ekran yongası	Bellek	Sabit disk	Ağırlık (kg)
1	MSI PR200 MS-1221	85	Orta	1,799	99	74	79	85	90	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	250	2.07
2	Acer TravelMate 3045WTMi	82	İyi	1,199	70	82	97	72	100	Intel 945GM	Intel GMA 950	2 X 1GB DDR2 553	120	1.75
3	Acer 2920-6A2G16Mi	82	Çok iyi	1,099	87	60	100	77	100	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	160	2.1
4	Exper Karizma 210-B22S	75	Çok iyi	1,019	79	71	69	71	90	SiS M671	SiS 351 Mirage 3	2 X 1GB DDR2 667	250	1.98
5	Datron Aero MS12	71	Çok iyi	908	83	76	63	76	35	Intel GM965	Intel GMA X3100	2 X 1GB DDR2 667	160	1.84

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

MSI PR200 MS-1221
Ürünün az sayıdaki dezavantajlarının başında kuşkusuz yüksek fiyatı geliyor.

CPU soğutucular

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat ($ + KDV)	Soğutma Performans	Akustik	Ergonomi	Servis / Dokümantasyon	Intel LGA 775	AMD AM2/939/754	Isıkuru taban	Isı çukuru kanatlar	Elle fan kontrolü	Maksimum fan devri	Yük altında sıcaklık (Max. fan)	Boştayken sıcaklık (Max. fan)	Ses seviyesi (dBA)
1	ThermalRight Ultra-120 Extreme	95	Kötü	89	100	67	90	70	Uyumlu	Uyumlu	Aluminyum	Bakır	-	2.481	48	35	61
2	ZEROtherm Nirvana NV120	87	Vasat	69	87	83	90	95	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	+	2.600	55	39	49
3	Zalman CNPS9700 NT	85	Kötü	91	86	79	100	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Bakır	-	2.667	56	36	51
4	OCZ Vendetta 2	84	Orta	58	82	85	80	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Bakır	-	1.500	60	32	38
5	3R System IceAge Pcarge	78	Orta	47	76	84	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakır/heatpipe	Aluminyum	+	1.721	63	44	48
6	CoolerMaster Eclipse	77	Vasat	55	76	72	90	85	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	3.100	63	44	56
7	CoolerMaster HyperUC	77	Orta	52	77	79	60	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	2.505	62	40	51
8	Titan Vanessa L-Type	77	Vasat	69	76	77	80	80	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	2.076	63	41	53
9	NB-CoolScraper 3	75	Vasat	80	74	97	60	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	1.412	65	44	42
10	Scythe Ninja Plus Rev B	74	Kötü	71	72	100	80	70	Uyumlu	Uyumlu	Bakır	Aluminyum	-	1.243	67	44	41

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

ThermalRight Ultra-120 Extreme
Fan ile soğutmada en yüksek performansı arayanlara.

USB bellekler

Sıra	Model	Toplam puan	Fiyat / Performans	Fiyat (dolar + KDV)	Performans	Donanım özelliği	Ergonomi	Beraberinde gelenler	GB başına maliyet	Ortalama Okuma (MB/s)	Ortalama yazma (MB/s)	Rastgele erişim süresi (ms)	Yazma kilidi/Uyarı lambası	Yazılım	Kapasite	Boyutlar (E x B) mm
1	Ridata Slider	90	3	61	96	100	76	50	15.25	34807	22519	1.3	+ / +	-	4 GB	72 x 23
2	Bigboy	82	3	78	94	50	65	50	19.5	30573	24512	2.1	- / +	-	4 GB	70 x 18
3	A-DATA MyFlash PD7	81	3	59	92	50	65	50	14.75	33058	22060	0.9	- / +	-	4 GB	66 x 18
4	A-DATA MyFlash PD7	80	2	105	91	50	65	50	13.125	30573	23035	0.6	- / +	-	8 GB	66 x 18
5	Ridata Twister EZDrive	75	5	30	79	75	76	50	15	33621	15046	1.9	+ / +	-	2 GB	57 x 19
6	Ridata Twister	73	2	123	69	100	76	70	15.375	29826	12807	1.7	+ / +	Şifreleme yazılımı	8 GB	57 x 19
7	OCZ Rally2 Dual Channel	69	2	59	70	50	71	80	14.75	26317	15790	0.6	- / +	-	4 GB	68 x 16
8	OCZ ATV	68	1	249	68	25	63	60	7.78	29845	12484	0.6	- / -		32 GB	81 x 10
9	A-DATA MyFlash PD7	67	4	29	68	50	79	60	14.5	30854	11630	0.5	- / +	-	2 GB	23 x 15
10	Kingston DataTraveler ReadyFlash	63	4	44	66	50	68	50	22	19433	18504	1.8	- / +	-	2 GB	69 x 20

TEST DEĞERLERİ — TEKNİK VERİLER

Ridata Slider 4 GB
Yüksek okuma ve yazma hızı, aktarım süresini en aza indiriyor.

İşlerinizi internetten kovalayın

En iyi 10 webware

Bilgisayarınıza tek bir program bile yüklemeden tüm işlerinizi internetten gerçekleştirebilirsiniz. Böylece işlerinize dünyanın her yerinden ulaşabilir, **WEB SERVİSLERİNİN** esnekliğinden ve sonu gelmez yeteneklerinden yararlanabilirsiniz.

NEDİM ŞAHİN

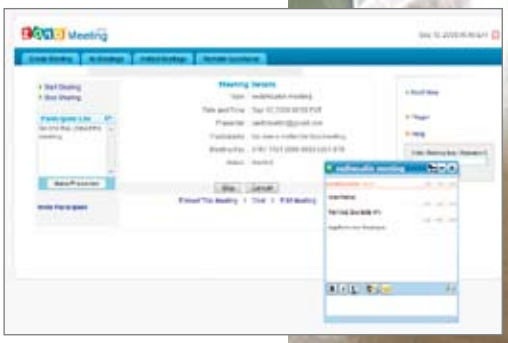

Office alternatif Zoho ile office uygulamalarını internete taşıyın.

Webware: Bilgisayar programlarının işlevlerini yerine getirebilen, işlerinizi kolaylaştıran ve her yerden erişilebilir kılan internet servisleridir. Çevrimiçi ofis programlarından takvim uygulamalarına, proje yönetimi araçlarından anında mesajlaşmaya kadar hali hazırda pek çok internet servisi bulunuyor. Peki bilgisayar programları yerine neden internet servislerine ihtiyaç duyuyoruz?

İş yerinizde bilgisayarınıza program kurmanıza izin verilmiyorsa internet servisleri sizin için hayat kurtarıcı olabilir. Birden fazla bilgisayarınız varsa ve bunlar arasında bilgileriniz, belgeleriniz kayboluyorsa internet servislerini kullanarak tüm bilgisayarlarınızda işleri aksatmadan yapabilirsiniz. Eğer sürekli dışarıdaysanız ve cep bilgisayarınızdan işlerinizi takip etmeniz gerekiyorsa internet servisleri sizin için vazgeçilmezdir. İşlerinizi internetten yapmak için pek çok nedeniniz var. Neden ne olursa olsun ihtiyacınıza yönelik bir internet servisi sizi bekliyor olacak. Yazımızda ihtiyacınıza en uygun servisleri seçmenizde size yardımcı olacağız.

Ofis uygulamaları, internet konferansları, takvim...

Eğer işinizi internetten idare etmek istiyorsanız Zoho.com'da mutlaka size göre bir servis vardır. Microsoft Office programlarının muadilleri olan Zoho Writer, Zoho Sheet, Zoho Show ile ofis ihtiyaçlarınızı karşılayabilirsiniz. İnternet konferansları, e-posta servisi, takvim ve planlayıcı, veri depolama ve raporlama servisi, mali işlem araçları, müşteri ilişkileri yönetimi gibi uygulamalar sitenin popüler olmasını sağlayan diğer özelliklerinden.

Zoho servisleri Outlook, Microsoft Office, Firefox, Internet Explorer, Facebook ve Windows Mobil işletim sistemleri ile uyumlu çalışabiliyor. Bu sayede diğer uygulamalarla aktarım gerçekleştirebiliyorsunuz. Diğer bir olumlu özelliği de, Zoho'da oluşturacağınız kullanıcı hesabınızı Yahoo ve Google hesabınızla birleştirebilmeniz. Bu sayede üyelik işlemlerinde zamandan kazanabilirsiniz.

MSN, Yahoo Messenger, Google Talk, ICQ

Meebo ile popüler mesajlaşma yazılımlarını internetten kullanabilirsiniz. Özellikle de iş yerlerinde MSN gibi programlara izin verilmediğinden Meebo.com çok işinize yarayabilir. Site şu anda MSN, Yahoo Mes-

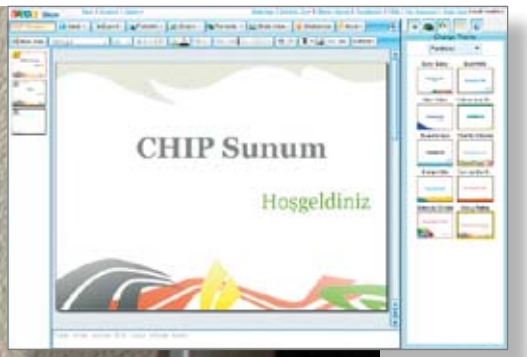

Sunumlar Zoho'yla yarım kalan sunumlarınızı online tamamlayın.

Kelime işlemci Word her yerde elinizin altında olmayabilir. Zoho yardımınıza koşuyor.

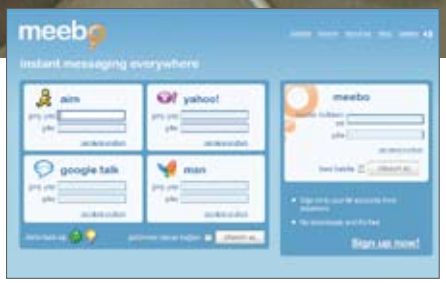

MSN yerine Meebo ile tüm mesajlaşma yazılımları bir arada.

senger, Google Talk, ICQ, AIM ve Jabber hesaplarınıza bağlanmanıza yarıyor. Akla hemen güvenilirlik konusu geliyor. Örneğin, site sizin adresinizi ve şifrenizi çalabilir mi? Bu elbette mümkün ama meebo.com bu tür hizmetleri veren internet servisleri arasında en güvenilir olanı diyebiliriz.

Kendi blog'unuzu açın

Wordpress günümüzün en popüler blog servisi. Birkaç dakikada kendi blog'unuzu açabilmenize imkan sağlıyor. Blog'unuzda yazı, resim, video yani aklınıza ne gelirse yayınlayabiliyorsunuz. Eklentiler ve temalar sayesinde blog'unuzu istediğiniz gibi kişiselleştirebilirsiniz. Eğer henüz bir blog'unuz yoksa Wordpress.com kullanabileceğiniz en iyi blog servislerinden.

Eğer kendi alan adınız ve web alanınız varsa Wordpress.org adresinden güncel sürümü indirip kendi alanınıza kurabilirsiniz. Böylece daha profesyonel blog'lar oluşturma imkanına sahip olursunuz.

Twitler Arkadaşlarınız gün içinde yaptıklarınızdan haberdar olsun.

Şu anda ne yapıyorsunuz?

Son zamanların popüler internet servislerinden birisi de Twitter. Sloganı: "Şu anda ne yapıyorsunuz?". Sloganından da anlaşılacağı üzere sizin günlük uğraşılarınızı arkadaşlarınızla paylaşmanızı sağlıyor. Her seferinde en fazla 140 karakter ile durumunuzu güncelleyebiliyorsunuz. İlgi alanlarınıza göre yeni arkadaşlıklar edinmek için ve arkadaşlarınız hakkında daha fazla bilgi almak için kullanılabilecek güzel bir sosyalleşme aracı.

Hiçbir şeyi unutmayın!

Sempatik logosu ve ismi ile hızla popülerleşen Rememberthemilk.com, temelde bir not defteri gibi çalışıyor. Unutmak istemediğiniz işleri buraya kaydedebiliyorsunuz. Ancak işler için yer, zaman, tarih, site, kişi, etiket bilgileri ekleyip daha karmaşık notlar hazırlayabilirsiniz. Öncelik atama ve ayrıntılı arama özellikleri sitenin kullanımını daha da keyifli hale getiriyor. En dikkat çekici özelliği ise internet bağlantınız olmadığında bile çalışabilmesi!

Unutmayın Gün içinde yapacaklarınızı bu sevimli araçla not edin.

E-günlük Wordpress bir blogdan beklediğiniz herşeyi sunuyor.

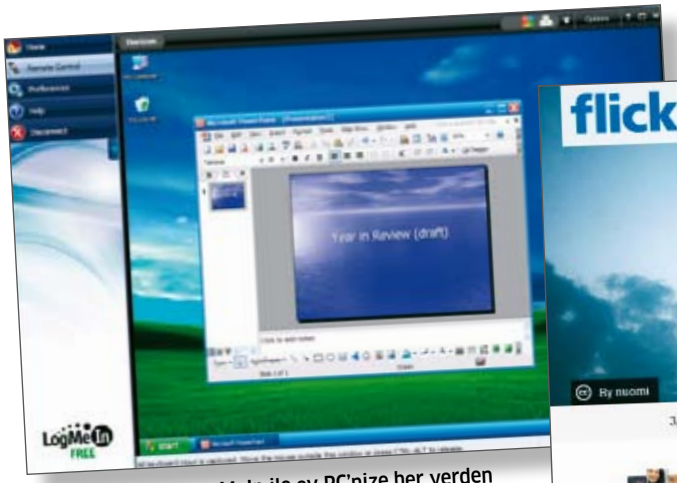

Uzaktan erişim LongMeIn ile ev PC'nize her yerden ulaşabileceksiniz.

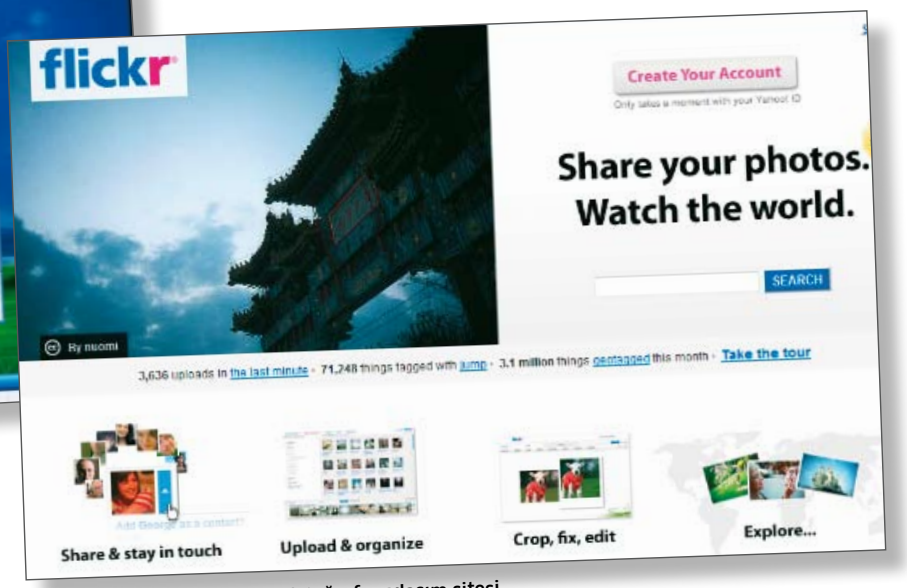

Flickr Dünyanın en büyük fotoğraf paylaşım sitesi.

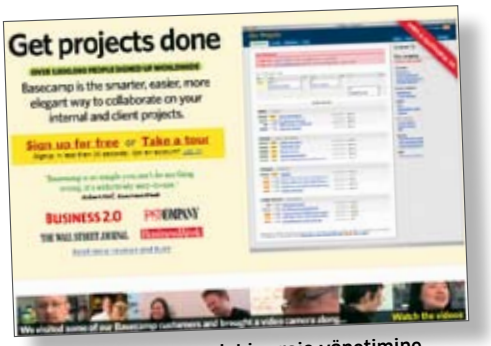

Basecamphq Kapsamlı bir proje yönetimine kavuşuyorsunuz.

Çevrimiçi proje yönetimi

Basecamphq.com şirketlerin ve okulların çok işine yarayacak bir internet servisi. Sitede proje yönetimi için gerekli tüm araçlar mevcut. Üye olduktan sonra size ait bir alan adı açılıyor. Artık işleri buradan takip edebiliyorsunuz. Yapılacaklar listesi, görevlendirilen kişiler, zaman planı, mesajlar, panolar, sohbet sayfaları ile Basecamphq.com'da tam bir proje yönetimi gerçekleştirebilirsiniz.

İnternetteki masaüstünüz!

İnternet servisleri bilgisayar programlarının yerini alırken Desktoptwo.com'da masaüstünüzün yerini alıyor. Müzik dinleme, depolama, yazı yazma, RSS takibi, hatırlatma ekleme, sohbet etme gibi pek çok işi masaüstünüzün rahatlığında gerçekleştirebilirsiniz. İlk bakışta insana yavaş çalışacağı ön yargısı veriyorsa da aslında fazlasıyla hızlı bir alt yapıya sahip.

Fotoğraflarınızı paylaşın

Flickr.com, internetin sağladığı fotoğraf paylaşım olanaklarından en iyi şekilde yararlanabileceğiniz bir site. Fotoğraflarınızı yükleyip albümler oluşturabilir, sitenizde bu albüme yer verebilirsiniz. İlgi alanlarınıza göre fotoğraf gruplarına üye olabilir ve yeni arkadaşlar edinebilirsiniz. Profil sayfanızı özelleştirip siteyi bir blog olarak da kullanabiliyorsunuz.

Evinizde yokken ev bilgisayarınızı kullanın!

LogMeIn.com'u kullanarak işteyken, yoldayken veya okuldayken evdeki bilgisayarınıza ulaşıp sanki karşısında oturuyormuş gibi onu kontrol edebilirsiniz. Siteden indireceğiniz küçük bir programın kurulumunu yaptıktan sonra bilgisayarı açık bırakıp gönül rahatlığıyla evden çıkabilirsiniz. Daha sonra bilgisayardaki bir dosyaya ihtiyacınız olduğunda nerde olursanız olun bilgisayara ulaşmanız mümkün.

Sosyal müzik platformu

İstediğiniz müziği dinleyip arkadaşlarınızla güzel vakit geçirebileceğiniz bir ortam Last.fm. Türkiye'den çok sayıda kullanıcı bulunuyor.

Bu nedenle ara yüz tamamen Türkçeleştirilmiş durumda. Sevdiğiniz sanatçı ve şarkılardan listeler oluşturmak, kullanıcı gruplarına katılıp sizin tarzınıza sahip insanlarla tanışmak, klip izlemek ve etkinliklere katılmak Last.fm'de yapabileceklerinizden sadece birkaçı.

nedim@chip.com.tr

Desktoptwo Online masaüstü keyfi müzik dinleme, depolama, yazı yazma ve sohbet etme mümkün.

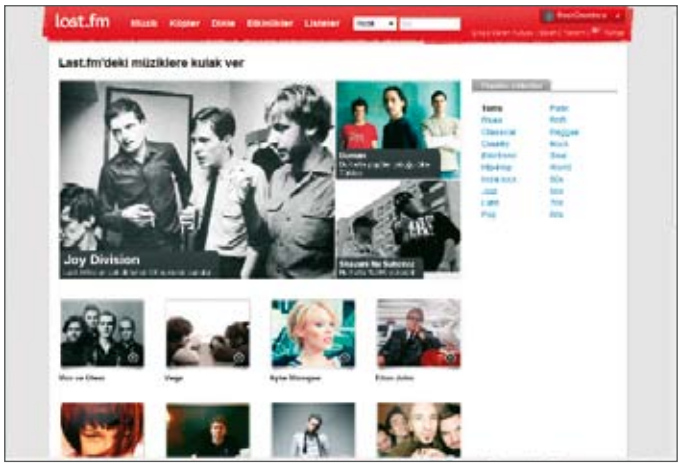

Last FM Online müzik keyfinin liderlerinden. Ayrıca çeşitli etkinliklere de katılabiliyorsunuz.

Camtasia Studio ile

Kendi video dersinizi hazırlayın

Bir konuyu video ile anlatmak yazı ile anlatmaktan çok daha kalıcı ve yararlıdır. Görüntülü derslerde izleyici sıkılmıyor ve anlatılanları daha kolay anlıyor. Yazımızda adım adım bir görüntülü ders hazırlıyoruz. NEDİM ŞAHİN

YouTube gibi video paylaşım sitelerinin artmasıyla internette video izlemek bir alışkanlık oldu. Genellikle eğlence amaçlı videolar izliyor olsak da, eğitim amaçlı videoların sayısı da çığ gibi artıyor. Günümüzde bilgiyi paylaşmanın en etkili yolu onu video haline getirmekten geçiyor.

Bir eğitim videosu hazırlamak için ihtiyacınız olan bir mikrofon ve bir yazılım. Eğer kendi görüntünüzün de videoda görünmesini istiyorsanız ek olarak bir de internet kamerasına ihtiyacınız var. Mikrofon ve/veya internet kamerasını temin ettiyseniz geriye yazılım kalıyor.

Kullanımı kolay Birkaç tıklama ile kaydı başlatabilirsiniz.

Bizim tavsiyemiz Camtasia Studio yazılımını kullanmanızdan yana. (CHIP-Code **CAMTASIA STUDIO**) gelişmiş özelliklere ve kolay bir kullanıma sahip. Şimdi bu yazılımı kullanarak adım adım görüntülü video oluşturmaya başlayalım.

Hızlı başlangıç

Programın "Welcome" ekranında »New Screen Recording« seçeneğine tıklayın. Açılan "Camtasia Recorder" penceresinde »Microphone« ve »Camera« yazılarının altındaki kutuları işaretli hale getirin ve »Select area to record« düğmesine tıklayın. Ekranın hangi bölgesinin kaydedilmesini isterseniz o bölgeyi çerçeve içine alın. Ardından sağ alttaki »Record« düğmesine basın.

Böylelikle mikrofona gelen sesler, internet kamerasından gelen görüntüler ve ekran kaydedilmeye başlanacaktır.

CHIP DVD İÇERİĞİ

► **CHIP DVD'DE:** Camtasia Studio yazılımını CHIP-Code **VIDEO DERS** altında bulabilirsiniz.

BİLGİ

Dersleri yayınlayın

Hazırladığınız dersi kendi sitenize koymanız en doğru olanıdır. Bunun için proje klasörünüze çıkarılan HTML dosyası içerisindeki kodları ve bu klasördeki diğer dosyaları sitenize eklemeniz yeterli. Eğer siteniz yoksa ve hazırladığınız dersi herkesle paylaşmak istiyorsanız video paylaşım sitelerini kullanabilirsiniz. Proje klasöründeki FLV uzantılı dosyayı **www.metacafe.com**, **www.dailymotion.com** veya **www.izlesene.com** gibi sitelere yükleyebilirsiniz.

Mikrofon ve kamera Kaydettiğiniz ses verilerinin ayarlarını bu pencereden yapabiliyorsunuz.

Mikrofon ayarları

Camtasia Studio kayıt seçeneklerini en verimli hale getirmek için gelişmiş ayarlar sunuyor. Eğer sesinizin kayıtta iyi çıkmadığını düşünüyorsanız mikrofon ayarlarında değişiklikler yapabilirsiniz.

"Camtasia Recorder" penceresinde »Tools / Options« yolunu takip edin. Ardından »Audio« sekmesine gelin. Buradan »Audio Setup Wizard« düğmesine tıklayın. Açılan pencerede »Next« düğmesine basın. Daha sonra »Audio Adjust Volume« düğmesine basarak ve ekrandaki metni seslendirin. Böylece Camtasia ses tonunuza göre mikrofon ayarlarını otomatik olarak yapacaktır.

Kamera ayarları

"Camtasia Recorder" penceresinde »Tools / Options« penceresinde »Camera« sekmesine gelin. Burada »Camera Properties« ve »Video Format« düğmelerine tıklayarak internet kamerası ayarlarına ulaşın. Buradan görüntü boyutu, sıkıştırma biçimi gibi ayarları yapabilirsiniz. Ancak genellikle bu ayarları değiştirmeye gerek kalmıyor.

Klavye kısa yolları

Bazı klavye kısa yollarını bilmek kayıt sırasında çok işinize yarayacaktır. Duraklatma ve devam için [F9], kaydı bitirmek için [F10], kısa yollarını kullanabilirsiniz. Bu kısa yolları değiştirmek ve diğer kısa yolları görmek için »Tools / Options« penceresinde »Hotkeys« sekmesini kullanın.

Kaydı bitirme

[F10] tuşuna basarak kaydı bitirebilirsiniz. Kayıt tamamlandıktan sonra kısa bir derleme yapılacak ve yapılan kayıt tam ekranda gösterilmeye başlanacak. Eğer çalışmayı kaydetmek istiyorsanız bu ekranın sağ altındaki »Save« düğmesine tıklayın. Kayıt yerini ve ismini seçtikten sonra Camtasia Studio ana penceresine geçiliyor.

"Project Settings" penceresinde sizden birkaç ayar yapmanız isteniyor. Örneğin bu videoyu hangi ortamda yayınlayacağınız soruluyor. İnternet, CD, iPod gibi seçeneklerden birisini seçebilirsiniz. Yapacağınız bu seçime göre video yeniden boyutlandırılacak.

Aynı pencerede »Resizing options« bölümünde iki seçenek bulunuyor. Eğer otomatik odaklama yapılmasını istiyorsanız »Change the video dimensions and apply SmartFocus« seçeneğini işaretleyin. Otomatik odaklama fare hareketlerine göre yapılan yakınlaştırma ve uzaklaştırmalardır. Videonun izlenmesini daha da kolaylaştırdığı için bu özelliği kullanmanızı tavsiye ediyoruz.

Kayıt başlığı

Camtasia Studio ana penceresinde soldaki "Task List" bölümünde sık kullanılan özellikler yer alıyor. Buradaki »Title clips« bağlantısına tıklayarak videonuza bir ön sayfa ekleyebilirsiniz. Böylelikle adınızın ve dersinizin konusunun video başlamadan gösterilmesini sağlayabilirsiniz.

Kayıt seçenekleri Videoyu yayınlayacağınız yere göre ayarlamalar otomatik olarak gerçekleştiriliyor.

Yazılar Videoyu yazılarla daha etkili hale getirebilirsiniz.

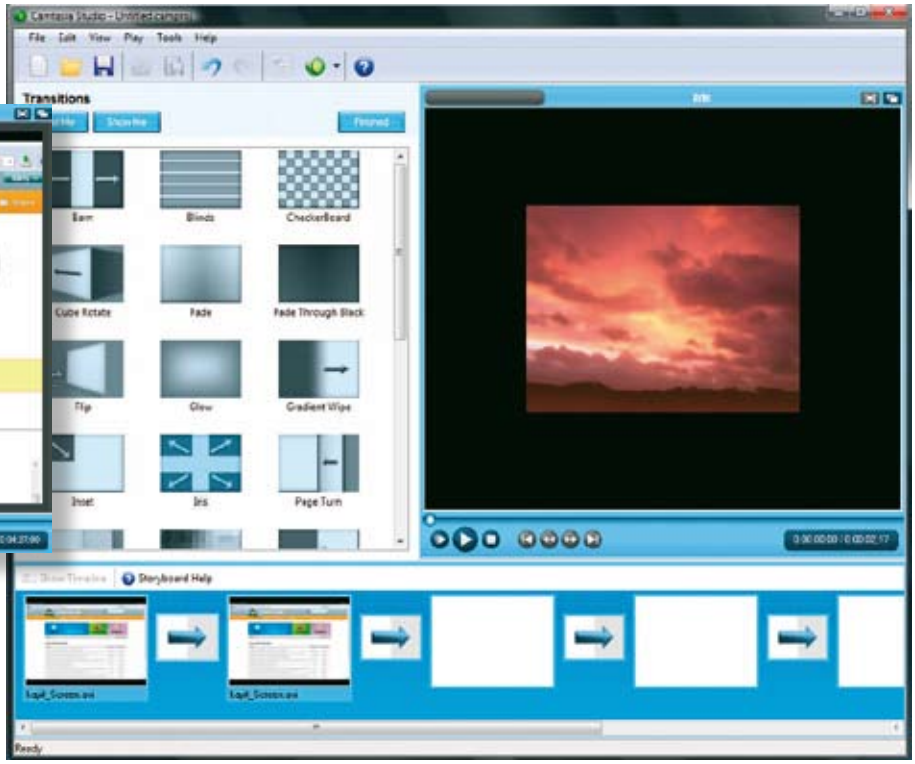

Geçişler Video parçaları arasındaki geçişlere şık efektler uygulayabilirsiniz.

Konuşma balonları

Videoda belirli anlarda belirli yazıların gösterilmesini sağlayabilirsiniz. Bu yazıları konuşma balonları veya daha değişik şekillerde gösterebilirsiniz. İsterseniz yazı yazmadan oklar sayesinde işaretlemeler de yapabilirsiniz. Bunun için »Task List« bölümünde »Callouts« bağlantısına tıklayın. Buradan konuşma balonu şeklini, rengini ve ekleyeceğiniz yazının özelliklerini belirleyebilirsiniz.

Efektler

Tüm dersi tek seferde kaydetmek genellikle zordur. O yüzden parça parça kaydedip daha sonra birleştirmeniz gerekebilir. Camtasio Studio video birleştirme ya da parçalama gibi işlerde zaman çizelgesi mantığını kullanıyor. Alt bölümdeki çizelgede video parçalarını dilediğiniz gibi düzenleyebilirsiniz. Video parçaları arasındaki geçişlere efekt koyabilirsiniz. »Task List« bölümünde »Transitions« bağlantısına tıklayın. Alt kısımdan hangi video parçaları arasına efekt koymak istediğinizi seçin. Ardından üstteki alandan beğendiğiniz bir efekte tıklayın. Video geçişleri daha şık bir hale gelecektir.

Yayınlama

Video ile ilgili tüm düzenlemeleri bitirdiyseniz artık yayınlamaya hazırsınız demektir. »Task List« bölümünde »Produce video as« bağlantısına tıklayın. Yayınlama seçeneklerini kendimiz ayarlamak istiyoruz. O yüzden en alttaki »Custom production settings« seçeneğini işaretliyoruz. Sonraki adımda bizden video biçimi isteniyor. Burada FLV/SWF, WMV, MOV, AVI gibi biçimlerden birini seçebilirsiniz. Biz bu videoyu internette yayınlamayı düşündüğümüz için en üstteki FLV/SWF biçimini seçiyoruz. Artık sırada video oynatıcısının görünümünü belirleyeceğimiz ekran var. Burada video oynatılırken görünmesini istediğiniz düğmeleri ve bağlantıları seçebilirsiniz. Bu penceredeki »Flash Options« düğmesine tıklayın ve biçim seçimini SWF yapın. Bu sayede videonuz daha küçük bir boyuta sahip olacak. İsterseniz videonun bir köşesinde sürekli görünecek bir logo belirleyebilirsiniz. Sonraki adımda »Watermark« bölümünde »Options« düğmesine tıklayın ve görünmesini istediğiniz logoyu seçin. »Next« diyerek son adıma geçin. Burada projenize bir isim verebilir ve kaydedileceği klasörü belirleyebilirsiniz. Ardından »Finish« butonuna basarak işlemi tamamlayın. Videonuz kısa bir sürede yayınlanmaya uygun hale gelecektir.

nedim@chip.com.tr

Yayına hazır Video yayınlanmaya hazır.

Görünüm Video görünümünü kendiniz belirleyebilirsiniz.

Yeni ve taptaze Windows

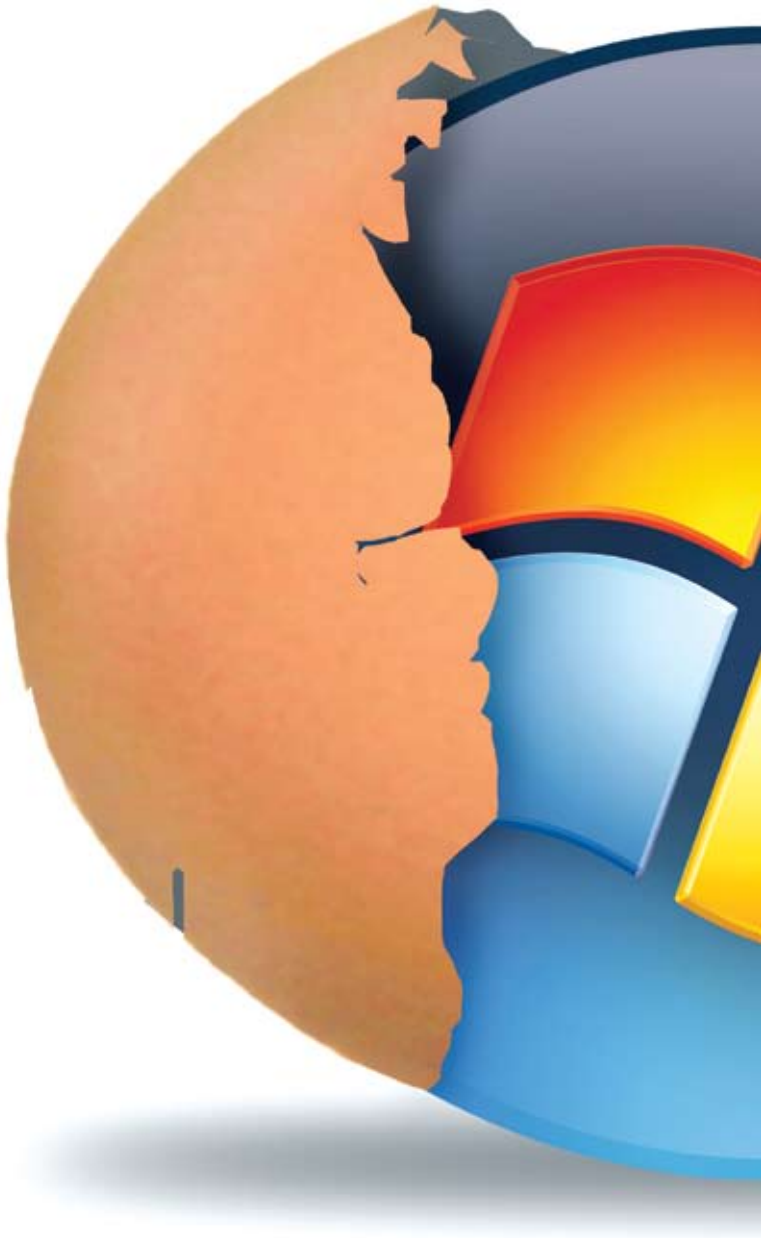

BAŞTAN KURULUM en son çözüm olmalı. Veri kaybı yaşamadan verimsiz hale gelen Windows'unuzu tekrar ilk günkü haline dönüştürmenin yolunu bu makalede bulabilirsiniz.

MAHMUT KARSLIOĞLU / MH

Eski toprak deyimi Windows söz konusu olunca pek geçerli değil. Sörf, oyun ve çalışma ile geçen uzun yıllardan sonra işletim sisteminin açılış süresi dakikalardan saatlere uzayacak; hata mesajları ve sistem çökme oranı sürekli artacaktır.

Tek çözüm şu: Windows'u Baştan yükleyin. Bazen umutsuz sistemlerde bu işlem ince ayar araçları ile sistemi kurtarmayı denemekten daha kısa sürebilir. Ancak zamanla biriktirdiğiniz kişisel dosyalarınız yeniden kurulum sırasında yok olacaktır. Burada çok zekice bir strateji izlemeniz ve her Windows başlangıcında verilerinize ne olduğunu izlemelisiniz. Bunu nasıl yapacağınızı yazının devamında bulabilirsiniz. Herhangi bir veri kaybını önlemek için hiçbir detayı atlamamanız gerekiyor.

Hangi yazılımlara sahipsiniz? Film, müzik ve Word belgelerinizi hangi klasöre yedekliyorsunuz? Uygun bir Windows sürümüne sahip misiniz ya da sadece OEM/Kurtarma CD'niz mi var? Sürücü CD'leriniz yanınızda mı? Baştan kurma işlemini sadece tüm bu bilgilere sahip olduğunuz zaman yapmalısınız. Sadece kurtarma CD'niz varsa da üzülmeyin. Bu DVD'ler bazı araçlar yardımıyla kolaylıkla gerçek Windows kurulum DVD'lerine dönüştürülebiliyor. Ayrıca kişisel verileriniz de yine yardımcı araçlarla harici disklere taşınabiliyor. Listemiz önemli herhangi bir şeyi unutmamanız konusunda size yardımcı olacaktır. En son adımda eski Windows'u değiştireceğiz.

1. ADIM

Önemli verilerin korunması

Şu an dünya üzerinde milyonlarca PC var ve her biri de farklı bir konfigürasyona sahip. Dolayısıyla detaylara girmemiz mümkün değil. Bu yazıda sadece yedeklemeniz gereken en önemli bileşenler üzerinde duracağız. Size özel dosyaları kendiniz bunun

CHIP DVD

Her şey yeniden kurulum için

xp-Iso-Builder ► Bağımsız XP setup DVD'leri oluşturuyor
vLite ► Kendi Vista kurulum DVD'lerinizi oluşturun
VirtualBox ► Windows'u sanal PC içinde başlatın
Driver Collector ► Kurulu aygıt sürücülerini topluyor
Outlook Backup Assistant ► Outlook ayarlarını kaydedin
MozBackup ► Mozilla ayarlarını kaydedin
Software.vbs ► Kurulu yazılımları ve güncellemeleri görüntülüyor
Unattended ► Ağda sistem bölümünü güvence altına alıyor
Z-DBackup ► Verilerinizin bir yedeğini oluşturuyor
Personal Backup ► Belli uzantıya sahip dosyaları yedekliyor

► **CHIP DVD'DE:** Listelenen tüm yazılımlara CHIP-Code **YENİ WINDOWS** aracılığıyla ulaşabilirsiniz.

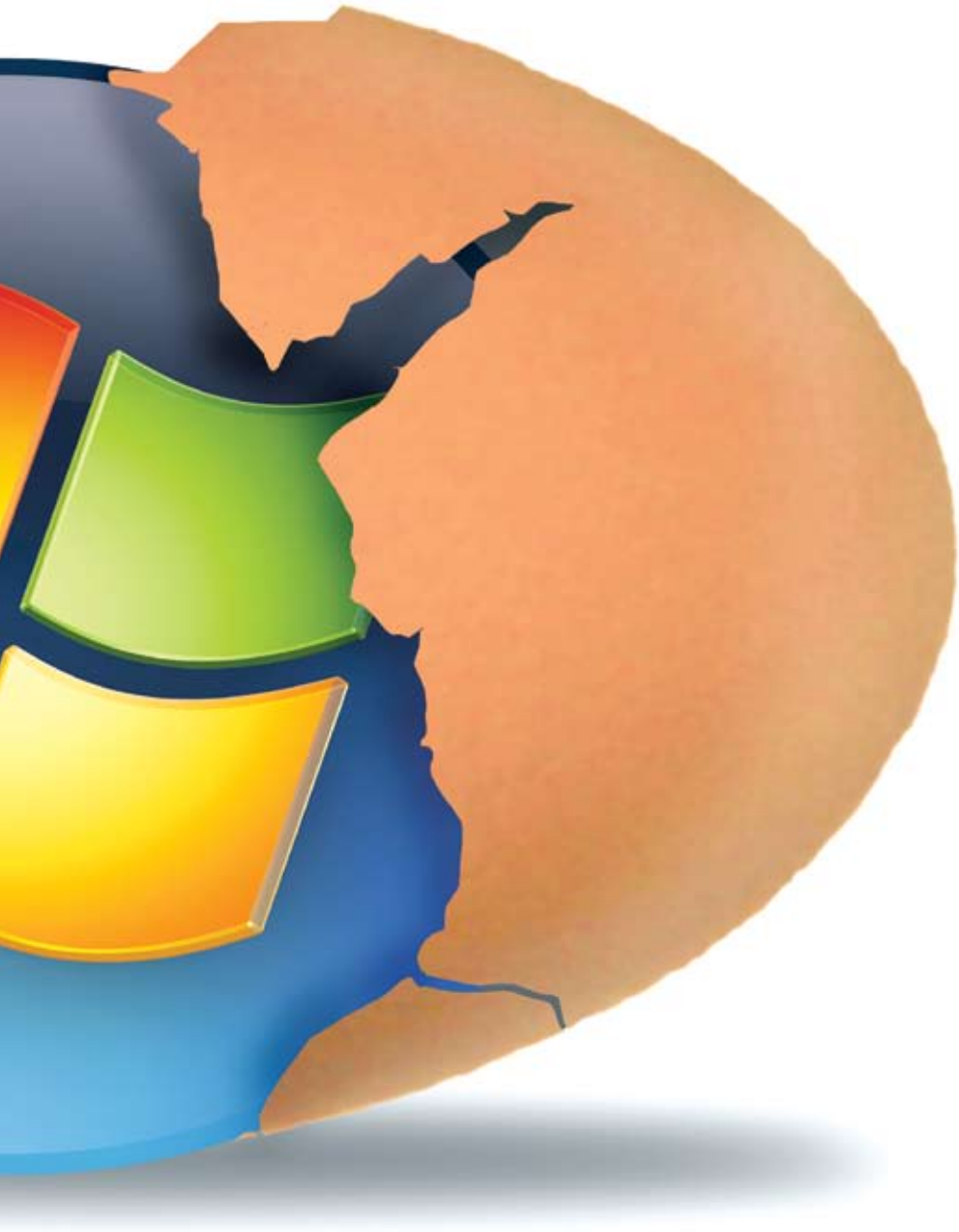

içine katabilirsiniz.

Tüm uygulamaları, belgeleri ve aygıt sürücülerini bir başka diske aktarmak akıllıca bir davranış olacaktır. Bu yazıda anlatılan betikler script'ler, ücretsiz yazılımlar ve Windows araçları size yardımcı olacaktır.

NOT: Eğer ikinci bir sabit diskiniz yoksa etkili bir temizlik yapmanız gerekebilir. Boş bir DVD yedekleme için yeterli olabilir. Tabii bu durumda kendinizi en önemli şeylerle kısıtlamanız gerekecek. Alternatif olarak Windows'un SkyDrive **(http://skydrive.live.com)** servisini de kullanabilirsiniz. Bu site 5 GB'lık ücretsiz boş alan sağlıyor.

UYGULAMALAR VE YAMALAR: İlk olarak bilgisayarınızda hangi programların ve Windows yamalarının kurulu olduğunu tespit etmeniz gerekiyor. Bunun için hazırlamış olduğumuz software.vbs betiğini çalıştırın. Uygulama tüm gerekli bilgiyi "C:/software.txt" altında toplayacaktır. Bu listenin bir çıktısını almanız yararlı olabilir. Eğer bir hata mesajı alırsanız geçici olarak anti-virüs yazılımını devre dışı bırakın. Daha sonra tekrar açmayı sakın unutmayın. Listenin yardımı ile yedeklemek istediğiniz tüm uygulamaların kurulum dosyalarını ve ilgili Windows yamalarını yedekleyin. Bunun için yedekleme medyasında yeni bir klasör oluşturun. Bu şekilde karışıklığı engellersiniz. Birçok yazılıma Google yardımı ile ulaşabilirsiniz. Yamalar için ise **www.microsoft.com** sitesinde "kb" ile başlayan numaraları aratmanız yeterli olacaktır.

MÜZİK, FİLM, BELGELER: Eğer metin ve multimedya dosyalarını her zaman "Belgelerim" altında saklıyorsanız işiniz daha kolay. Belgelerim klasörüne sağ tuş ile tıklayıp »Özellikler« seçeneğini seçin. Hedef sekmesinde »Taşı« tuşuna basın ve yedekleme medyanızı seçin. Windows kişisel dosyalarınızı otomatik olarak taşıyacaktır. Aynı zamanda kendi oluşturduğunuz dosyaları da taşımayı unutmayın.

WINDOWS AYARLARI: İşletim sistemi ayarla- →

BİLGİ

Bu veriyi unutmayın

Küçük ve her zaman görünemeyen dosyalar yedekleme sırasında genellikle unutulur ve sonradan sorun çıkarır. Bir liste yapmamız işte bu yüzden oldukça önem taşıyor.

ŞİFRE VE KULLANICI ADLARI
Şifrelerinizi güven altına almak için Steganos Password Manager "sef" ya da KeePass Password Safe "kdb" gibi dosya uzantılarına özellikle dikkat edin. Online mağazalara ve forumlara otomatik giriş yapmanızı sağlayan kullanıcı tanımlama dosyaları (cookies), »Documents and Settings \ Kullanıcı adı \ Cookies« klasörü altındadır

MESSENGER ARKADAŞLARINIZ
Bu tür dosyalar anlık mesajlaşma yazılımının kurulduğu klasör altında bulunabilir.

SKORLAR
Oyunun kurulum klasörü içinde "personel files" adlı bir klasörde yer alır. Acil durumlarda Windows'un arama özelliğini kullanın.

ÇALMA LİSTELERİ
Kullandığınız oynatıcı ile bunları tekrar oluşturun ya da sonu *.pls, *.m3u ve *.wpl gibi dosyaları aratın.

SIK KULLANILANLAR
İnternet Gezgini içinde sık kullanılanları, bir HTML dosyası olarak yedek sürücünüze kaydedebilirsiniz.

PDF KILAVUZLAR
Yazılımların kullanma kılavuzları ve tabii ki anakart kitapçıkları da değerli dosyalar arasında yer alıyor.

KENDİ WEB SİTENİZ
Bir internet sitesi hazırlıyorsanız, en son çalışan kopyasını resimleri, flash ve template dosyalarıyla yedeklemeyi unutmayın.

BETİKLER VE PLANLANMIŞ GÖREVLER
Eğer Z-cron gibi bir otomasyon yazılımı kullanıyorsanız tüm kurulum takvimini ve görevleri yedekleyin. Program geliştiricilerin de hazırladıkları betikleri unutmaması gerekiyor.

EKLENTİLER VE KAPLAMALAR
İster Firefox olsun ister Word ya da Photoshop... Tüm uygulamaların ek yeni işlevleri zaman içinde genişletilir. Bu eklentilerin saklanması ilerde size zaman kazandırabilir.

Kişisel yedek: Özel uzantıya sahip dosyaları kurtarın

Sabit diskinizde kaç tane Word belgesi ve Excel tablosu dolanıyor. Peki ya diğer kaydettiğiniz dosyalardan ne haber? Elle saymaya başlamadan önce uyaralım. Eğer yüzden fazla kurulu uygulamanız varsa bu işlemin rahatlıkla bir yirmi yılınıza mal olacağını söyleyebiliriz. Bu yüzden en iyisi siz CHIP DVD'sinden Personal Backup yazılımını yükleyin. Bu yazılım size hangi dosya tiplerine sahip olduğunuzu, bu dosya tiplerinde kaç tane dosya olduğunu ve ne kadar yer kapladığını anında söyleyecektir.

Yedekleme medyanızı "target directory" altından belirleyebilirsiniz. Alternatif olarak bir FTP sunucusu üzerine kaydetmeyi de seçebilirsiniz. Şimdi kaynak içinde pencerenin sağ tarafından Windows disk bölümünü seçin ve »add to the task« tuşuna tıklayın. Geçerli olan dosya tiplerini »Types« altından izleyebilirsiniz. Eğer "Number" altında yer alan değer "0" ise sabit diskinizde bu uzantıya sahip hiçbir dosya yer almıyor demektir. Bunu ok tuşu yardımıyla yedekten çıkartabilirsiniz. Örneğin eğer "DOC" tipi altında altı rakamı varsa, bu altı adet Word belgesi bulunduğu anlamına geliyor. Dolayısıyla bu tip listede kalması gerekiyor. "Without" girişi kafanızı karıştırabilir. Bunun altında Personal Backup tarafından tanınmayan dosyalar yer alıyor. Çok fazla alan kaybedecek olsanız dahi bu dosyaları da kaydedin. Çünkü bunların arasında yer alan önemli dosyaların kaybı başınıza gelebilecek en kötü iki şeyden biridir. Her şey hazır olduktan sonra »Start«a basın ve uzantısını seçtiğiniz tüm dosyaları kurtarın.

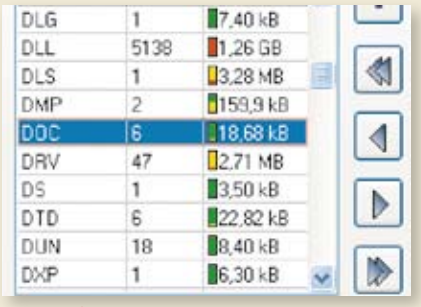

DLG	1	7,40 kB
DLL	5138	1,26 GB
DLS	1	3,28 MB
DMP	2	159,9 kB
DOC	6	18,68 kB
DRV	47	2,71 MB
DS	1	3,50 kB
DTD	6	22,82 kB
DUN	18	8,40 kB
DXP	1	6,30 kB

Belgeleri kurtarmak Personal Backup test bilgisayarımızda altı adet Word belgesi tespit etti.

rınızı migwiz.exe adındaki bir Windows aracı ile kolaylıkla taşıyabilirsiniz. Windows kurulum DVD'nizi bilgisayarınıza takın ve »Ek görevleri uygula / Dosya ve ayarları aktar« seçeneğini seçin. Ardından sihirbazda »Eski bilgisayar / Diğer« seçeneğine tıklayın. Harici bir disk üzerinde depolama yerini belirtin. Microsoft'a göre bunun için 150 MB'lık bir alan yeterli oluyor. Şimdi sihirbaz içinde her şeyi kurtarmak için »Dosya ve ayarlar«ı işaretleyin. Sihirbaz tüm veriyi topladıktan sonra »Bitir« ile bitirebilirsiniz.

OFFICE DOSYALARI: Sihirbazın yardımı ile Office 2003 içindeki tüm kişisel ayarlarınızı da saklayabilirsiniz. Başlatmak için »Başlat / Programlar / Microsoft Office / Microsoft Office Araçları / Microsoft Office 2003 Ayarlarımı Kaydet Sihirbazı« yolunu kullanabilirsiniz. Bu işlem migwiz ile benzer şekilde çalışmaktadır. Yedeklenenler ile ilgili bilgiyi **http://office.microsoft.com/tr-tr/help/HA010347481055.aspx** adresinden görebilirsiniz.

Tüm Outlook ayarlarınızı yedeklemeniz için CHIP DVD'si içinde Outlook Backup Wizard yazılımının 30 günlük deneme sürümüne de yer verdik. Eğer shareware'e para vermek istemiyorsanız **www.devstorm.de/service/geheim** web sitesi altından web forumuna üye olabilirsiniz. Uygulama henüz beta aşamasında ancak gerçekten güzel işliyor. Eğer bu da size güvensiz geldiyse o zaman **http://beqiraj.com/office/outlook/backup/index.asp** sayfasını ziyaret etmenizi önereceğiz. Burada Outlook güvenliğini elle nasıl sağlayabileceğiniz konusunda detaylı bilgi bulabilirsiniz.

FIREFOX VE ARKADAŞLARI: İnternet gezgini Microsoft'dan gelmediğine göre sizi kurtaracak araçlar beklemek de doğru olmaz. Benzer durum e-posta istemcisi Thunderbird ve bir başka Mozilla yazılımı için de geçerli. Bu durumda MozBackup **(http://mozbackup.jasnapaka.com/)** yazılımı yardımınıza koşacaktır. Yazılım içinde artık alışıldığı gibi bir sihirbaz size yardımcı oluyor.

DRM VERİLERİ: Eğer kopya korumalı bir şarkı atın aldıysanız, şarkılardan ayrı olarak aynı zamanda DRM lisanslarını da yedeklemeniz gerekiyor. Aksi takidrde şarkıları yeni kurulmuş Windows üzerine oynatamazsınız. iTunes ile bunu çok kolay yapabilirsiniz: Önce bu program ile şarkıları yedekleme medyasına aktarın. Apple için aynı zamanda »Store / Deactivate account on this computer« yardımı ile oturumu kapatın. Windows'u yeninden kurduktan sonra »File / Add to Media Library« seçeneğini kullanarak yedeklediğiniz müzik klasörünüzü gösterin. Apple Store'dan tekrar giriş yaptığınızda işlem tamamlanacaktır.

Napster, Musicload ve Tower Records tarafından kullanılan WMA dosyalarında (Windows Media Audio) ise durum biraz daha karışık. Bunun için Microsoft **www.microsoft.com/windows/windowsmedia/tr/drm/pluwiz.aspx** adresinden DRM lisanslarını kaydetmenize yardımcı olacak bir sihirbaz sunuyor. Eğer daha fazla detay istiyorsanız **www.microsoft.com/windows/windowsmedia/tr/windowsxp/movetoxp.aspx** sayfasını ziyaret etmelisiniz. Bunun yazıcıdan çıkışını almak en iyi yöntem olacaktır. Genel olarak bu sadece birden fazla kopyalanabilir dosyalar için işe yarıyor. Eğer DRM sadece tek bir kopyaya izin veriyorsa baştan kurulumdan sonra zaten her koşulda dosyayı kaybedersiniz. Bunun yolu yok.

AYGIT SÜRÜCÜLERİ: CHIP DVD'sindeki Driver Collector yazılımını kullanabilirsiniz. Bu yazılım kurulum gerektirmiyor ve çalış-

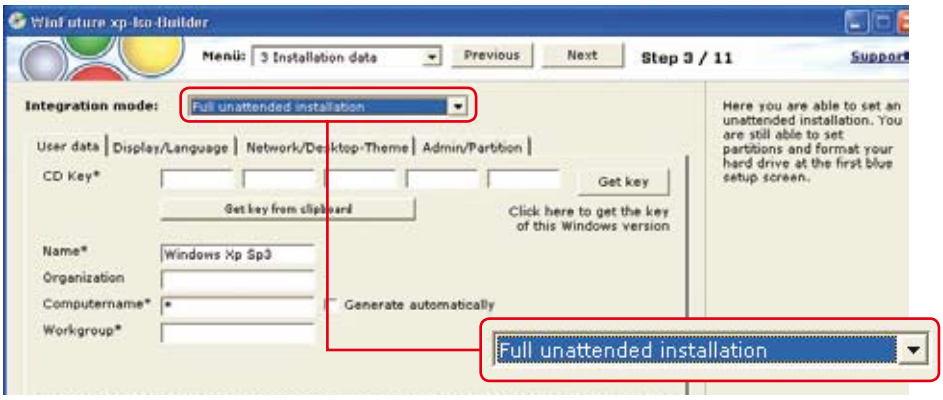

Kendi XP kurulum DVD'niz Tamamen otomatik XP kurulum DVD'leri oluşturmak için »Integration mode / Generate unsupervised installation«'ı seçin.

tırılır çalıştırılmaz tüm önemli sürücü bileşenlerini görüntülüyor. »Display«e tıklayın. Eğer araç ekran kartı sürücülerini doğru bir şekilde görüntülüyorsa "Copy Files" ile yazılım tarafından otomatik olarak oluşturulacak yedeği "C:/Driver Collector" klasörüne kopyalayabilirsiniz. Diğer donanım bileşenleri için de aynı adımları uygulayın. Son olarak toplanan sürücüleri harici sabit diske taşıdığınızda işlem tamamlanmış olacaktır.

2. ADIM

Eksiksiz kurulum DVD'si

Eğer Windows'u yenileyecekseniz aynı zamanda temizlemeli ve güncellemelisiniz de. Hepsine ek olarak sürücüler ve yamalar da dâhil olmak üzere otomatik olarak yüklenebilir bir halde olmalı. XP için xp-iso-Builder, Vista için ise vLite (her iki yazılım da CHIP DVD'de yer alıyor) bu konuda size yardımcı olacaktır. İki yazılım da benzer şekilde işliyor. Dolayısıyla bu yazıda örnek olarak Windows XP'yi alacağız.

HAZIRLIK: Önce Iso-Builder'ı kurun. Başlattıktan sonra Windows XP kurulum DVD'nizi sürücüye yerleştirin ve başlangıç klasörü olarak bunu belirleyin. Iso-builder, Windows DVD'sinin tüm içeriğini bir klasöre kopyalayacaktır. Eğer XP için Service Pack 3'ü kullanmak istiyorsanız, ana kurulumun ardından çalıştırmanız gerekiyor. Iso-Builder SP2 ile de çalışıyor.

OTOMATİK AYARLAR: Sihirbaz sizi ileri taşıyacaktır. Kurulum DVD'si yapısını korumak için 3. adımda »Integration mode« altında yer alan »Generate unsupervised installation« seçeneğini işaretleyin. Dual-boot sistemler için önemli: Windows kurulumu içinde ilerde bir disk bölümü seçebilirsiniz.

İkinci işletim sistemi yeniden kurulum sırasında otomatik olarak aktarılmıyor. Eğer bağımsız masaüstü ayarları kullanıyorsanız »Network/Desktop theme« sekmesine geçiş yapın. Burada sihirbaz size kendi masaüstünüzü nasıl entegre edeceğinizi gösteriyor.

SÜRÜCÜYÜ DÂHİL ETMEK: Eğer özel bir sabit disk kullanıyorsanız bunu 6. adımda sisteme dâhil edebilirsiniz. Diğerleri içinse birinci adımda oluşturduğumuz "Driver Collector" klasörüne başvurun. Sihirbaz içinde »Add« ile sürücü dosyalarını (*.INF ile biten) ekleyebilirsiniz.

UYGULAMA EKLEMEK: Eğer yeni uygulamalar eklemek istiyorsanız, kurulum dosyalarına ihtiyacınız olacak. Bunu Iso-Builder sihirbazının 9. adımından gerçekleştirebilirsiniz. Ancak bu sadece uygulama için özel bir kurulum parametresi varsa geçerli olabilecektir. Bun kontrol etmek için **www.windowsunattended.de** sitesine göz atmanız yeterli. Burada "DB / Schalter" aracılığı ile yazılımınızı veri tabanı içinde arayabilirsiniz. Bulduğunuz parametreyi Iso-builder sihirbazı içine yazın. Ne yazık ki parametreler olmadan yazılımları daha sonradan elle yüklemeniz gerekecek.

KURULUM DVD'SİNİ TEST ETMEK: Iso-Builder XP imajını oluşturduktan sonra test etmeniz gerekiyor. Bunun için CHIP DVD'sine VirtualBox yazılımını da ekledik. Burada yeni bir sanal PC oluşturup hazırladığınız Windows imajı ile başlatabilirsiniz. Eğer her şey yolunda giderse ISO dosyanızı boyutuna göre CD/DVD'ye yazabilirsiniz.

NOT: Windows özelleştirildiği için kendi hazırladığınız kurulum DVD'si ile Windows kurulumu normalden daha uzun zaman alabilir.

3. ADIM

Diski biçimlendirmek

Artık zamanı geldi: Eski ahı gitmiş vahı kalmış Windows'unuza elveda deyip yeni bir sistem kurmanız gerekiyor. Bu makalede hem bunu nasıl yapacağınızı hem de ilerde bir daha benzer durumla karşılaşmamak için yapmanız gerekenleri bulabilirsiniz. En önemlisi: Sakın yeni Windows'u eskisinin üzerine yüklemeyin. Bu şekilde parçalanmış dosyalar korunacak ve yeni işletim sistemini de eskisi gibi yavaşlatacaktır. Tüm emeğiniz boşa gidebilir.

İlk olarak bilgisayarı kendi yaptığınız Windows kurulum DVD'si ile başlatın ve sabit disk kontrolünün ardından var olan Windows disk bölümünü silmek için [L] tuşuna basın. Şimdi [E] ile iki yeni disk bölümü oluşturun.

Diskinizin boyutuna göre küçük olan, örneğin 50 GB olan, Windows ve uygulamaları için kullanılabilir. Diskin geriye kalanını ise kişisel dosyalarınız için kullanabilirsiniz. Yöntemin avantajı: Eğer ilerde tekrar bir kurulum gerekirse kişisel ayarlarınız, müzik ve film dosyalarınız korunmuş oluyor.

4. ADIM

Windows kurulumu

Şimdi Windows'u onun için hazırladığımız bölüme kuralım. Önemli! Diski NTFS dosya sistemi ile biçimlendirin. Bu şekilde eski Windows'un tamamıyla yok olduğuna emin olabilirsiniz. Kurulumun geri kalanı zaten otomatik olarak devam edecektir.

Uygulamalarınızı ve kişisel ayarlarınızı masaüstüne migwiz, Mozackup ve 1. adımda bahsettiğimiz diğer araçlar ile geri alabilirsiniz. Ardından xp-iso-builder ve vLite ile otomatik kurduramadığınız uygulamalarınızı da kurun.

Bu da bir problem değil. Çünkü daha önce gerekli kurulum dosyalarını zaten yedeklemiştiniz. Son olarak »Başlat / Tüm Programlar / Windows Update« ile en son yamaları da yüklemeniz gerekiyor. Böylelikle tertemiz bir işletim sistemine sahip olmuş olacaksınız.

mkars@chip.com.tr

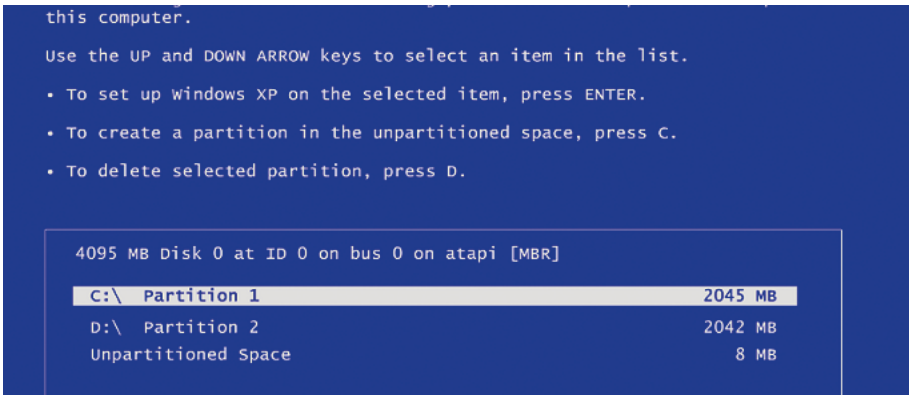

Sabit diski bölmek Windows ve uygulamalar için bir disk bölümü oluşturun. Geriye kalan disk alanı kişisel verileriniz ve bir başka işletim sistemi için kullanılabilir.

Yeniden kurulum Kendi hazırladığınız Windows kurulum DVD'si, otomatik çalışıyor.

Yönetmen olmak elinizde

Windows Movie Maker

Birçok kullanıcı Windows'un farklı sürümlerini kullanır ama pek azı sistemlerindeki eksiksiz ses ve görüntü düzenleme yazılımının farkındadır. **WINDOWS MOVIE MAKER** adını taşıyan uygulama, Windows'un tüm yeni sürümlerinde bulunuyor. Yazımızda bu programla neler yapabileceğinizi nasıl kendi fikirlerinizin yönetmeni olacağını anlatıyoruz.

BARIŞ ALKIM

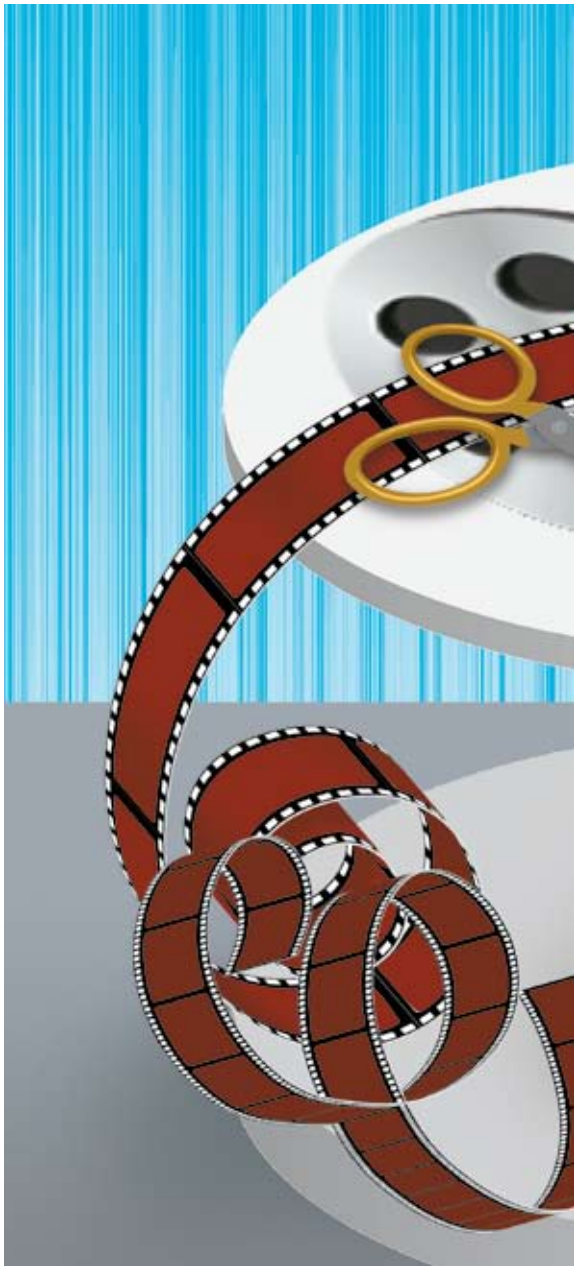

Windows Movie Maker'a »Başlat / Programlar« yolunu takip ederek erişebilirsiniz. Yazılım birçok ses, hareketli görüntü ve resim biçimini destekliyor. Biz burada birtakım sabit görüntülerden yola çıkarak kısa bir film hazırlayacağız.

Windows Movie Maker'ı çalıştırdığınızda ekranın birkaç kısımdan oluştuğunu göreceksiniz. Alt kısımda yer alan Zaman Çizelgesi, düzenlenecek ses, görüntü ve video dosyalarının saklandığı yer. Soldaki panel, farklı video efektleri için kısayollar ve ipuçları içeriyor. Bu kısayolların büyük vakit kazandırdığını siz de göreceksiniz.

Sağda ise Önizleme Oynatıcısı yer alıyor. Bu oynatıcı, klipleri istediğiniz noktadan başlayarak izlemenizi sağlıyor. Movie Maker penceresinin ortasında ise, Koleksiyonlar adıyla anılan, en önemli kısım mevcut. Burada, düzenleme işlemleri için kullanabileceğiniz tüm ortamlar sıralanıyor. Burayı, filmin son halini oluşturana kadar eklemeyi ya da düzenlemeyi düşündüğünüz tüm materyali saklayan bir sepet olarak düşünebilirsiniz. Eğer sizin Movie Player'ınızda Koleksiyonlar görüntülenmiyorsa, araç çubuğundan »Koleksiyonlar« düğme'ine basabilir ya da menüden »Görünüm / Koleksiyonlar« komutunu çalıştırabilirsiniz. Ama öncelikle Koleksiyonlar'a ekleyeceğiniz ortam dosyalarının yazılımın tanıdığı biçimde olduğundan emin olmalısınız.

Düzenlenecek ortamları aktarırken

Düzenlenecek herhangi bir ortamı öncelikle Koleksiyonlar listesine eklemelisiniz. Çünkü sadece burada sıralanan öğeler üzerinde çalışabilirsiniz. Bunun için, »Dosya / Koleksiyonlar'a Al« komutunu kullanın. Dosyalarınız şimdi Koleksiyonlar listesinde yan yana sıralanacak. Herhangi birine tıkladığınızda, sağ taraftaki önizleme oynatıcısında içeriğini görebileceksiniz. Bu görüntüleri tıklayıp zaman çizelgesine taşıyarak sıralayın. Windows Movie Maker'da düzenleme için kullanabileceğiniz iki farklı kip bulunuyor. Bunlardan biri Film Şeridi diğeri ise Zaman Çizelgesi görünümü. Bu düğmelere basarak iki kip arasında geçiş yapabilirsiniz.

Slayt gösterisine resim ekleme Video geçişleri

Film Şeridi kipindeyken, görüntülerin aralarına küçük kutucuklar serpiştirilmiş dörtgenler halinde olduğunu göreceksiniz. Bu küçük kutular, görüntüler arasındaki türlü geçişleri ifade ediyor.

Geçiş efektleri, iki resim arasındaki geçişin ilgi çekici şekilde olmasını sağlıyor. Örneğin birçok kullanıcının tercihi, bir resimden diğerine ansızın geçmek değil de, ilk resmin solarak ikincisini açığa çıkardığı »Dağılarak« ya da »Silinerek« efektleri. Powerpoint kullanıcıları bu geçişlerin bir kısmını tanıyor olabilir, ama bu sefer geçişler slaytlar değil, fotoğraflar arasında olacak. »Araçlar / Video Geçişleri« komutuyla, Windows Movie Maker'ın kullanabildiği geçişleri topluca görebilirsiniz.

Buradan her fotoğrafa arasında görmek istediğiniz geçişleri seçin. Doğru geçiş efektini seçmek çok önemli ve öznel bir tercih. Bu yüzden de vermek istediğiniz mesajla doğrudan ilişkili. Eğer yanlış efekt-

► **CHIP DVD'DE:** Windows Movie Maker'ı CHIP-Code **WINDOWS MOVIE MAKER** altında bulabilirsiniz.

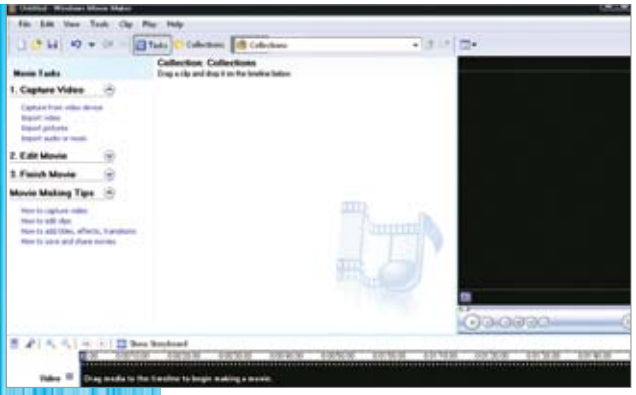

Bir araya toplayın Koleksiyonlar klasörü, slayt şov sırasında kullanacağınız tüm öğeleri barındırıyor.

ler uygularsanız, görüntülerin anlatmak istediği mesaj uçup gidebilir.

Şu ana kadar oluşturduğunuz tüm klibi önizleme oynatıcısında izleyebilirsiniz. Öncelikle »Zaman Çizelgesi'ni Gösterir« seçeneğine basarak Zaman Çizelgesi'ne geçin. Kaydırma çubuğunu dosyanın en başına getirin ve önizleme oynatıcısından »Oynat« düğmesine tıklayın.

Şimdi önizleme oynatıcısında klip açılacaktır ve klibi izlemeye başlayabilirsiniz.

Video efektleri uygulayın

Görüntü geçişlerinin haricinde, Windows Movie Maker'da kullanabileceğiniz bir diğer geçiş şekli daha var. Bunlar daha çok video geçişleri için tasarlanmış da olsa, sabit görüntüler için de kullanılabiliyor. İstediğiniz video efektini seçin ve Zaman Çizelgesi'ndeki kutucuklara sürükleyin. Bu kutucuklarda artık mavi bir yıldız göreceksiniz. Bu, sağdaki görüntüye efektin uygulandığı anlamına geliyor.Bu efektleri görüntünün temasına uygun şekilde seçmeye özen gösterin. Örneğin, »Sepya Rengi« efekti eski anıları çağrıştırır. »İçeri Yavaşlat« efekti ise dikkati görüntünün orta kısmına çekmek için ideal.

Resimlerin görüntülenme süresini azaltın

Slayt gösterisinde resimlerin görüntülenmesi için belirlenmiş olan süre sizin gereksinimlerinize yanıt vermeyebilir. Önce Zaman Çizelgesi'ne geçin, sonra farenizin imlecini, görüntülenme süresini değiştirmek istediğiniz iki slaytın arasına koyun. İmleciniz kırmızı renkli, iki taraflı bir oka dönüşüyor. Bunu, süresini kısaltmak istediğiniz görüntünün soluna çekerek süreyi kısaltabilirsiniz. Bu, Zaman Çizelgesi'ndeki tüm görüntülere uygulanabilir.

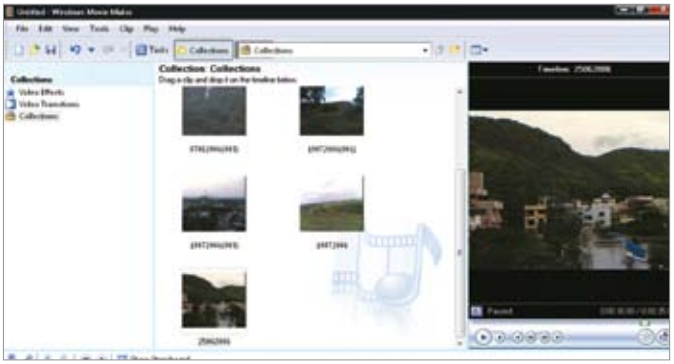

Akıcılığı sağlayın Geçiş efektlerini, küçük resimler arasındaki kutucuklara sürükleyip bırakarak uygulayabilirsiniz.

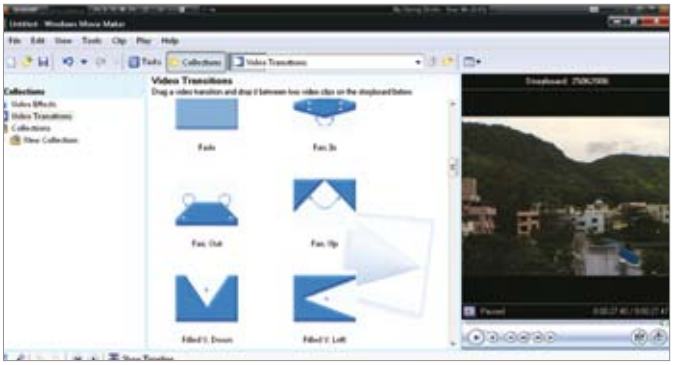

Pratik kullanım Koleksiyonlar klasöründeki görüntüleri zaman çizelgesinin üzerine tutup bırakarak ekleyebilirsiniz.

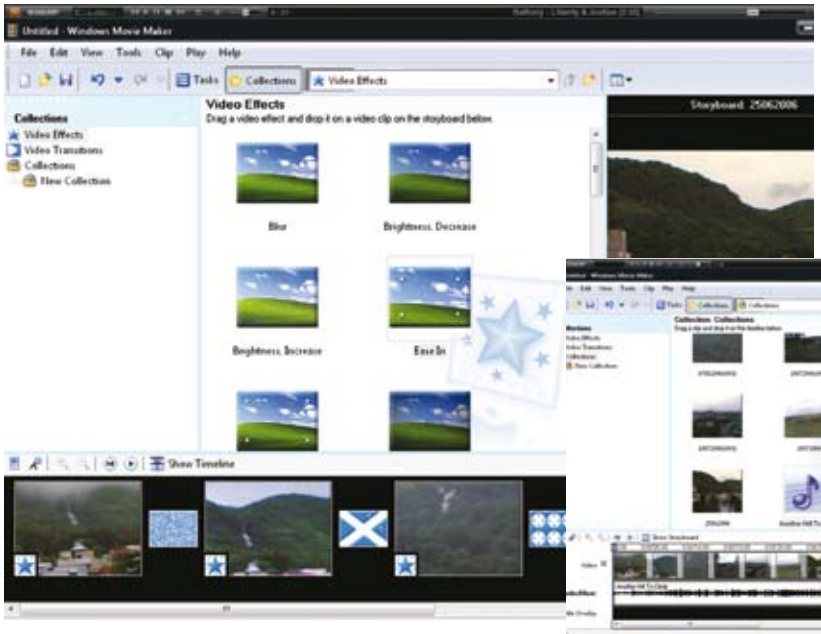

Slayt Video efektlerini de sürükleyip bırakma yöntemiyle hareketsiz görüntüler ekleyebilirsiniz.

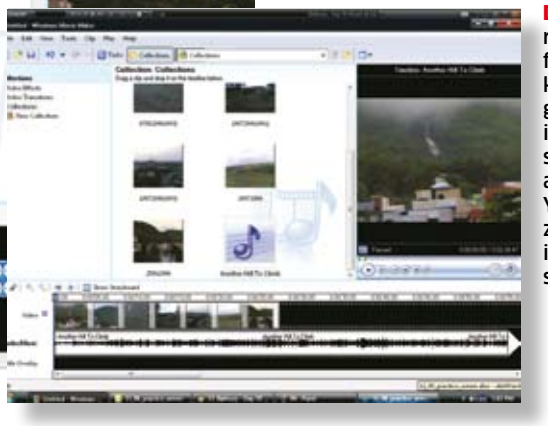

Düzenleme Fare imlecini, rengi değişene ve farklı bir oka dönüşene kadar ses izinin sonuna götürün. Sonra bu oku içeri doğru çekin ve sıralanmış resimlerle aynı hizaya getirin. Yukarıdaki resimde zaman çizelgesinin ses izi kırpılmadan önceki ve sonraki halleri görülüyor.

Arka plana müzik ekleyin

Bir slayt gösterisi yaratmanın birincil amacı, durağan görüntülerinize hayat vermektir. Onları bir resim görüntüleyicide arka arkaya sıralamak pek de heyecanlı değil doğrusu. Anılarınızı daha bir ihtimam ve şefkatle saklamak istediğiniz için, Windows Movie Maker'ın başka özelliklerinden faydalanmamız gerekiyor. Örneğin, slayt gösterisinin arka planına müzik eklemek.

Bunun için, Koleksiyonlar klasörüne istediğiniz ses dosyalarını eklemelisiniz. »Dosya / Koleksiyonlar'a Al« iletişim penceresini kullanarak bunu yapabilirsiniz. Şarkılar da video görüntüleri ve resimlerle birlikte sıralanacak. Şimdi »Zaman Çizelgesi« kipine geçin, yeni eklediğiniz ses izini tutun ve çizelgeye sürükleyin. Ses izi, zaman çizelgesini oluşturan görüntülere eklenecektir.

Ses izlerini ayarlamak

Ses izinin uzunluğu, filminizin toplam uzunluğuna göre ayarlanabilir. Bunun için farenizin imlecini zaman çizelgesinde ses dosyasının en sonuna getirin. İmleç kırmızı, iki yönlü oka dönüşünce bunu içeriye, sıralanmış resimlerle aynı hizaya gelene kadar çekin. Zaman çizelgesine bu şekilde birden çok ses izi ekleyebilir, yine aynı yöntemle sıralayabilirsiniz.

Jenerikler

Gösterinize, konusu hakkında fikir veren metinler ekleyebilirsiniz. Aynı zamanda, videonun yapım ve hazırlamasında emeği geçenlerin anıldığı bir jenerik de kullanabilirsiniz. Windows Movie Maker'da bunun için özel araçlar bulunuyor. Örneğin »Araçlar / Yazılar ve Jenerik« komutunu verip bunların görüntüleneceği noktayı klip üzerinde işaretleyebilir ve sonra içini istediğiniz şekilde doldurabilirsiniz.

Not: Izgaranın sol sütunu altyazı, sağ sütunu ise jenerik ismi için kullanılıyor. Bu işlemi bitirdikten sonra filme ekleme düğmesine bakın. Jenerikler, az önce zaman çizelgesinde belirlediğiniz noktaya, yani filmin başına, sonuna ya da ortasına eklenecektir.

Çalışmanızı videoya dönüştürün

Dosyayı videoya dönüştürmek hiç de sandığınız kadar zor değil. Biz, hemen her ortam oynatıcıda izlenebilsin diye WMV biçimini seçtik. »Dosya / Film Dosyasını Kaydet« seçeneğine tıklayın. Açılan iletişim kutusundan önce »Bilgisayarım« konumunu, sonra da saklamak istediğiniz yeri seçin, »Devam«a basın. Açılan iletişim kutusunda yaratılan dosyanın tahmini boyutunu ve diğer ayrıntılarını göreceksiniz. »Devam«a basın.

Dönüştürme işlemi başlayacaktır. Bu işlem sırasında eklemiş olduğunuz tüm hareketli veya hareketsiz görüntüler ile müzik izi birleştirilerek tek bir video dosyasına dönüştürülecek. Standart WMV biçimindeki bu videoyu Windows Media Player'la rahatça izleyebilirsiniz.

balkim@chip.com.tr

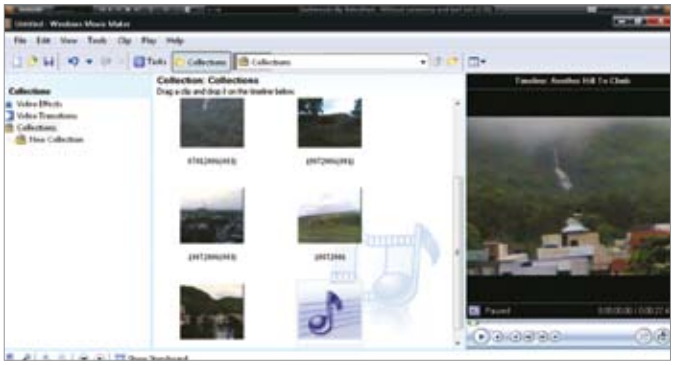

Altyazılar Genelde filmlerin sonunda jenerikler yer alır. Altyazıları sol sütuna, isimleri sağ sütuna yazın. Sonucu önizlemeden görün.

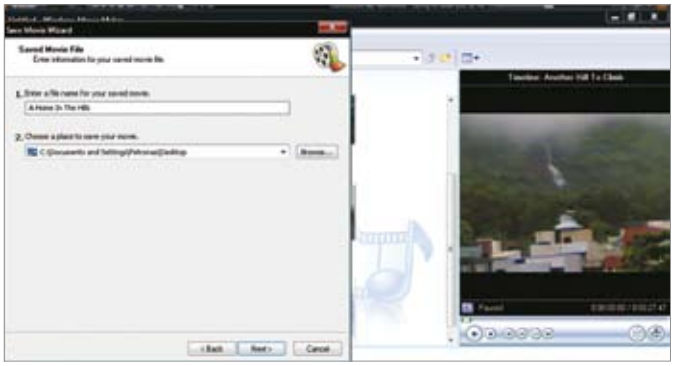

Jenerik »Araçlar / Yazılar ve Jenerik« komutuna tıklayın. Jeneriklerin nerede yer almasını istiyorsanız orayı seçin.

Tune-up Utilities 2008

PC'nizi ayağa kaldırın

Sisteminizin performansı acaba neden yerlerde sürünüyor, hiç merak etmiyor musunuz? Yanıtınız "evet"se, sorumlu olan Kayıt Defteri girdilerini ya da yapılandırma ayarlarını **TUNE-UP UTILITIES**'le kolayca düzeltebilirsiniz.

BARIŞ EMRE ALKIM

CHIP DVD İÇERİĞİ

► **CHIP DVD'DE:** TuneUp Utilities yazılımını CHIP-Code **TUNEUP UTILITIES** altında bulabilirsiniz.

Yenilikçi programların biri diğerini izlediği için, hepimiz sık sık eski yazılımları kaldırıyor, yerine yenilerini ya da güncellenmiş sürümleri kuruyoruz. Bilgisayarınızdan sıkça yazılım kaldırmak, geride sistem performansını azaltan, istenmedik Kayıt Defteri anahtarları bırakır. Ayrıca belki farkında değilsiniz ama başta web'de gezinmek olmak üzere, yaptığınız birçok işlemden geriye sisteminizde biriken ve performansı aşağı çeken geçici dosyalar birikir. Dahası, sisteminizde belki hiç işinize yaramayan Windows özellikleri bile açık olabilir. Bilgisayar dünyasında yeniyseniz, tüm bu sorunlardan kurtulmak bir eziyete dönüşebilir. Eğer tüm bu saydıklarımızı tek tıklamayla düzeltecek bir çözüm var mı diye merak ediyorsanız, iyisi mi hemen "TuneUp Utilities 2008"i indirin. Tek tıklamayla bakım seçeneği bir yana, yazılım sistem performansınıza olumlu katkıda bulunan ve sorunsuz çalışmayı garanti eden bir sürü yararlı araçla dolu. Bu uygulamayı, **www.tune-up.com** adresinden hemen indirebilirsiniz.

TuneUp Utilities 2008'de neler var?

Windows'un varsayılan ayarları genelde bilgisayarınızı yavaşlatır. Bu noktada yapılacak bir ince ayarla uzman kullanıcılar sistemlerini hızlandırabilirler. Ama çiçeği burnunda kullanıcıların günahı ne? İşte, TuneUp Utilities sayesinde bilgisayarınızı en iyi haline getirmekten sadece birkaç tıklama uzaktasınız. TuneUp Drive Defragmentor Kayıt Defteri'inizi muayene edip hataları gidererek sistem açılışını hızlandıracak. TuneUp Optimizer modülü ise hem sisteminizi hem de internet bağlantınızı iyileştiren bir dizi sihirbaz içeriyor. Registry Defrag modülü Kayıt Defteri'ndeki hataları düzeltmenin yanı sıra, yepyeni bir Kayıt Defteri yapısı sağlayarak parçalanmayı azaltıyor ve kullanılmamış belleği hizmetinize sunuyor.

TuneUp System Optimizer'ı nasıl kullanacaksınız?

Program, sisteminizi ve internet bağlantınızı iyileştirecek bir dizi araçtan oluşuyor. Optimizasyon sihirbazları sisiteminizi daha etkili ve daha verimli yönetmenizi sağlayabilir. Örneğin, »Accelerate downloads and internet surfing wizard« adlı sihirbazla bağlantınızı hızlandırabilirsiniz.

Bunun için:

1. TuneUp Utilities 2008'i çalıştırın, »Increase Performance« sekmesinden »TuneUp System Optimizer« bağlantısına tıklayın.

2. Şimdi »Accelerate downloads and Internet surfing« bağlantısına tıklayın.

3. Bir sonraki ekranda »Connection« açılır listesinden bağlantı türünüzü işaretleyip »Next«e basın. TuneUp Utilities şimdi TCP/IP ve tarayıcı ayarlarınızı denetleyecek.

4. Ayarlarınızı iyileştirmek için »Next«e tıklayın. İşiniz bitince »Finish«e basın.

5. Sistemdeki değişikliklerin geçerli olması için bilgisayarınızı yeniden başlatmanız gerekebilir. Aynı şekilde sistem yapılandırmanızı da iyileştirebilirsiniz. İster işkolik olun isterse oyun canavarı, yazılım sisteminizi birkaç tıklamayla değiştirmenize olanak tanıyor. Bunun için:

1. TuneUp Utilities 2008'i çalıştırın, »Increase Performance« sekmesinden »TuneUp System Optimizer« bağlantısına tıklayın.

2. »Optimize the configuration of your computer« bağlantısına tıklayın.

3. »Visual effects« ve »Use of your computer« listelerinden uygun seçenekleri belirleyip »Next«e tıklayın. TuneUp Utilities şimdi sisteminizi tarayacak ve belirlediklerinize uygun değişiklikleri yapacak.

4. »Next«e tıklayıp sisteminizi yeniden başlatın ki değişiklikler geçerli olsun.

Dahası, TuneUp Utilities size çeşitli ipuçları vererek kılavuz görevi de üstleniyor. Örneğin sisteminizin duvar kağıdı çok bellek harcıyor olabilir ya da birtakım yönetici ayarları, güvenliğinizi tehdit ediyor olabilir.

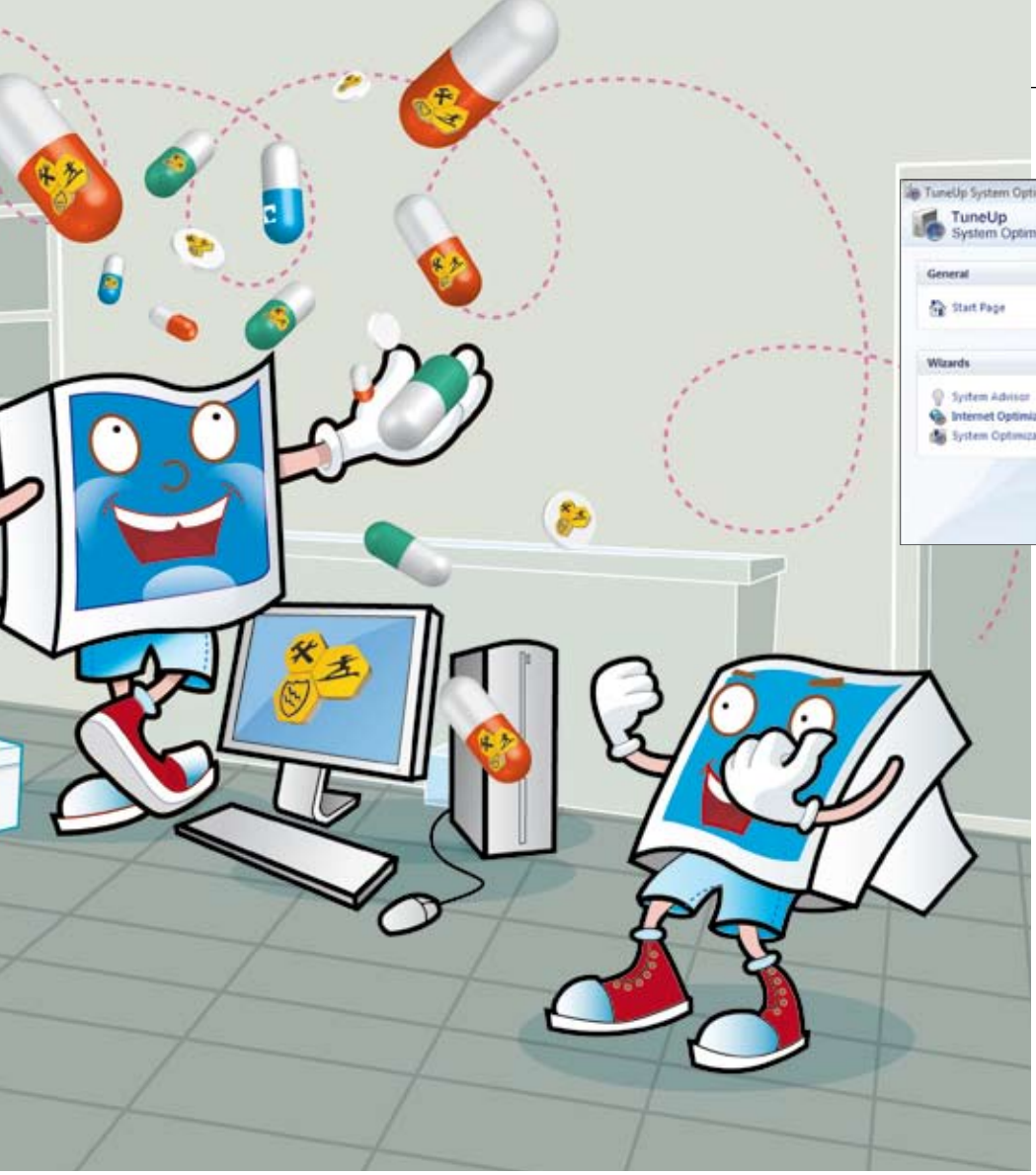

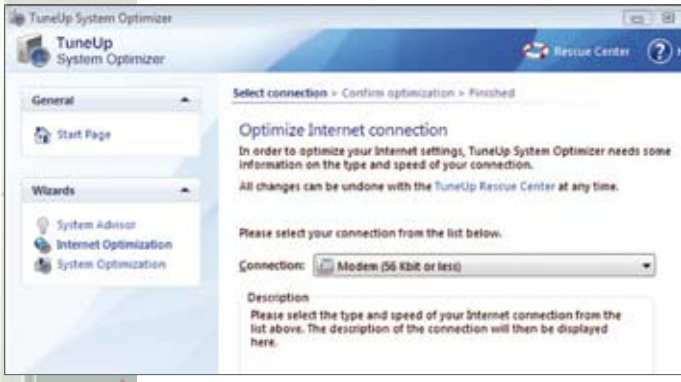

Güçlü bağlantı »Connection« açılır listesinden, iyileştireceğiniz internet bağlantısının türünü seçin.

Hatta belki de önemli sistem ya da yazılım güncellemelerinden haberdar edilmek istiyorsunuz.

Bunun için TuneUp Utilities'i çalıştırın, »Increase Performance« sekmesinden »TuneUp System Optimizer«a basın, sonra »Optimize the configuration of your computer« bağlantısına tıklayın.

Sağdaki bölmeden »System Advisor« bağlantısına tıklayarak iyileştirme önerilerini alabilirsiniz.

TuneUp Drive Defrag ile disk birleştirme

Diskinizdeki veriler zamanla dağılır, bu da programların çalışmasında yavaşlamaya yol açar. TuneUp Drive Defrag sabit diskinizi tarıyor ve parçalanmış dosyaları bir araya getirerek sistem performansında hatırı sayılır bir artış sağlıyor. Disk birleştirme işlemi sırasında sürücü kullanım haritasına da bakabilirsiniz. Defragmentor'u kullanmak için »Increase Performance« sekmesinden »TuneUp Drive Defrag« bağlantısını takip edin. Bir sonraki ekranda, birleştirilmesini istediğiniz sürücüyü seçip »Next«e basın. Diskiniz şimdi otomatik bir şekilde birleştirilecek.

TuneUp Repair sihirbazının kullanımı

Her Windows'ta ara sıra sorun çıkar. Simgeleriniz tuhaf gözükür, Geri Dönüşüm Kutusu sırra kadem basar ve bunun gibi şeyler olur. Bu türden sık görülen hatalar günlük çalışmanıza sekte vurabilir.

TuneUp Repair sihirbazıyla kimi görüntü hatalarını ve bu saydıklarımızı düzeltebilirsiniz. Repair Wizard'ı çalıştırmak için »Solve Problems« sekmesine basın, oradan da »TuneUp Repair« bağlantısını seçin. Windows'la ilgili tüm sorunlar bir sonraki ekranda sıralanacak. Bunlardan duruma uygun düşenleri seçin, önce »Next«e, sonra da »Finish«e basın.

TuneUp Undelete ile silinmiş dosyaları kurtarın

İşinizle ilgili hayati bir dosyayı kazayla sildiniz. Almış olduğunuz yedek çok eski. Bu durumda TuneUp Undelete aracı imdadınıza yetişebilir. Bu araç sayesinde silinmiş bir

Yapılandırma »Visual effects« ve »use of the computer« listelerinden gerekli seçenekleri işaretleyerek sistem yapılandırmanızı iyileştirebilirsiniz.

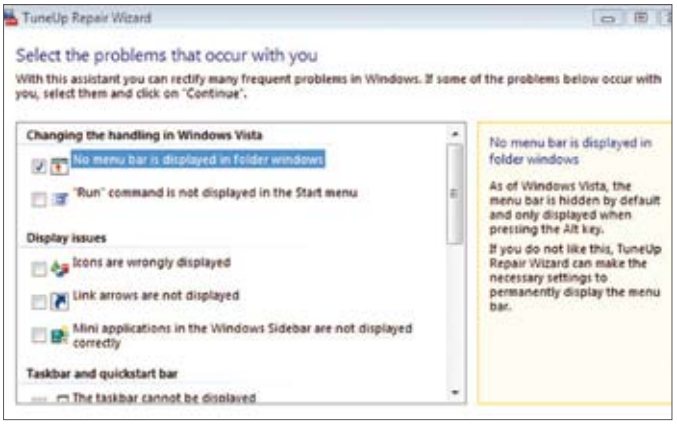

Kolay çözüm Bu sihirbaz Windows hatalarını bulup düzeltmenizi sağlıyor. Hatalar sıralanınca, gidermek istediğinizi seçmeniz yeterli.

Kurtarma TuneUp Undelete sihirbazıyla kalıcı olarak silinmiş dosyaları kurtarabilirsiniz.

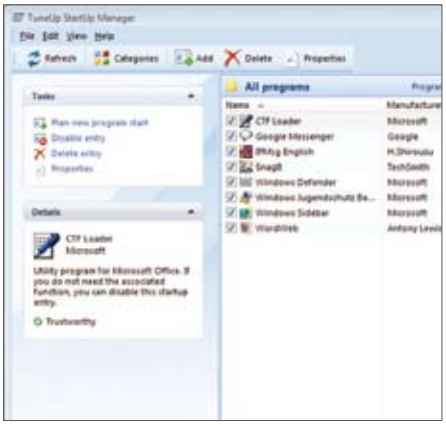

Doktor TuneUp Disk Doctor'u kullanarak Windows hatalarını giderebilirsiniz.

Hızlı açılış Başlangıçtan kaldırmak istediğiniz programları seçip »Delete«e basın.

dosyayı kurtarabilir ve birçok zahmetten kurtulabilirsiniz. Aracı kullanmak için tek yapmanız gereken »Solve Problems« sekmesinden »TuneUp Undelete« bağlantısına tıklamak. Dosya ya da klasörün silindiği sürücüyü işaretleyip »Next«e basın. Bir sonraki ekranda, »Search Criteria« kısmına dosyanın ya da klasörün ismini girip »Next«e tekrar tıklayın. Sonra dosyayı seçip »Restore«a, iş tamamlandığındaysa »OK«e basın.

Windows'un açılışını hızlandırın

Windows'ta birçok uygulama açılış sırasında kendiliğinden çalışır. Açılış sırasında başlatılan bu uygulamaların kimi sıkça kullandığınız yazılımlardır. Ama bunların yanı sıra sizden gizlice çalışan zararlı kodlar ya da istemediğiniz programlar bulunabilir. Bunları, uygulamanın simgesini »Başlat« menüsündeki »Başlangıç« klasöründen silerek devre dışı bırakabilirsiniz. Ama çoğu zararlı yazılım kendini buraya değil de doğrudan Kayıt Defteri'ne eklediği için zor tespit edilir. Bu yazılımları TuneUp StartUp Manager kullanarak devre dışı bırakırsanız yazılımlar sistemden temelli olarak siliniyor. Bu aracı kullanmak için TuneUp Utilities'i çalıştırın, »TuneUp StartUp Manager bağlantısına tıklayın. Bir sonraki ekranda istemediğiniz uygulamayı seçip »Delete«e basın.

Dosya sistem hatalarını gidermek

Windows'la çalıştığınız sırada sayısız dosya yazılır ve okunur. Bu yüzden, ara sıra sinir bozucu hata mesajlarına, bazen de kalıcı veri kayıplarına yol açan durumlarla karşılaşabilirsiniz.

Tune Up paketinin Disk Doctor bileşeniyle bu sistem hatalarını önleyebilirsiniz. Bunun için, »Solve Problems« sekmesine tıklayın ve »TuneUp Disk doctor« bağlantısını seçin. Taranacak sürücüleri belirledikten sonra »Next«e tıklayın. Normal bir dosya analizi için »Normal Analysis« kutucuğunu işaretleyin. Ayrıntılı dosya taraması içinse »Thorough analysis«i seçin ve »Next«e basın. İşlem bittiğinde tüm hatalar giderilmiş olacak.

TuneUp Registry Defrag kayıt dosyanızı yeniliyor

Sisteminize ne zaman yeni bir program ya da donanım ekleyecek olsanız, bunlar kendilerine Kayıt Defteri'nde yeni değerler ve anahtarlar oluşturur. Kurduğunuz program sayısı arttıkça Kayıt Defteri şişerek Windows'u yavaşlatır. Bu sorunu, TuneUp Registry Defrag ile çözüme kavuşturabilirsiniz.

Bu yazılım Kayıt Defteri'nizi küçültüp Windows'un daha verimli çalışmasını sağlayabiliyor. Aracı kullanmak için önce »TuneUp Registry Defrag« bağlantısına, sonra da »Next«e basın. Kayıt Defteri'niz birleştirildiğinde, Kayıt Defteri ayrıntılarını bir grafik eşliğinde görebileceksiniz.

Sisteminizi tek tıklamayla hızlandırın

TuneUp Utilities'in en güzel yanı, »1 click system optimization« yani tek tıklamada sistem iyileştirme özelliği. Bu işlev, disk alanı kazandıran, Kayıt Defteri'nden geçersiz anahtarları silen ve daha iyi performans için sabit diskinizi iyileştiren bir dizi görevi yerine getiriyor.

Bu işlevden faydalanmak için TuneUp Utilities'i çalıştırıp pencerenin en altındaki »1 click maintenance«a basın. Birkaç saniye sonra TuneUp Utilities tüm hataları görüntüleyecek. Bunları gidermek için »Correct« düğmesine basmanız yeterli.

balkim@chip.com.tr

Tamir Kayıt defterindeki hataları bulup istenmeyen dosyaları silebilirsiniz.

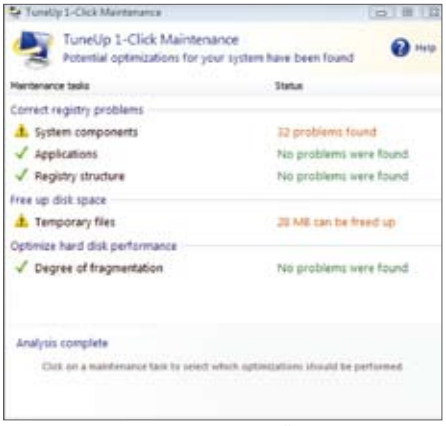

Hatasız »Correct problems« düğmesiyle tüm Windows sorunlarına elveda.

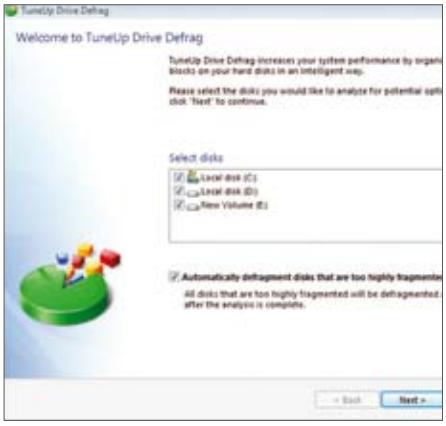

Bilgi Herhangi bir sorunu seçerek sağ bölümden ayrıntısını okuyabilirsiniz.

Türkiye'nin en kapsamlı **A+ teknisyenlik eğitimi dokümantasyonu!**

A+ Teknisyenlik nedir?

A+, uluslararası CompTIA A+ sertifikası eğitimlerine paralel olarak Çizgi TAGEM tarafından hazırlanmış olan bir eğitim programıdır.

A+ Teknisyenlik eğitimlerinin en temel hedefi, BT alanlarında hizmet veren firmalar için kalifiye elemanlar yetiştirmektir. Bu eğitimlerin en büyük özelliği teknoloji sağlayıcı markalardan bağımsız olmasıdır. Yani bu eğitimleri tamamlayan bireyler uzmanlaştıkları konularda marka bağımsız yetkin olabilmektedir.

Bu eğitimleri tamamlayan bir kişi, tüm ürünler için kurulum, yapılandırma, sorun tespit, güvenlik ve temel networking gibi görevleri yapabildiği gibi ayrıca iletişim ve profesyonellik özelliklerine de hakim olabilmektedir.

Temel seviyede bilgisayar bilgisi olan herkes bu eğitimlerden faydalanabilmektedir.

CompTIA A+ nedir?

CompTIA A+ sertifikası, bilgisayar ve iletişim sektörlerini temsil eden, merkezi ABD'de bulunan Computing Technology Industry Association (CompTIA) vakfı tarafından desteklenen uluslararası bir donanım teknisyenliği sertifika programıdır. CompTIA A+ sertifikası programının hazırlanmasında yer alan, kâr amacı olmayan, üyeleri bilgisayar sektörünün her alanına hizmet veren kurumlarıdır.

Kuruluşun tüm dünyada 100'den fazla ülkede, 22 binden fazla üyesi vardır. Bu sene 25. yılını kutlayan CompTIA'nın, uluslararası geçerliliğe sahip sertifikalarına sahip birey sayısı ise yarım milyondan fazladır.

Özellikle yurtdışındaki bazı kurum ve kuruluşlar, sistemi donanım düzeyinde tanımaları için yeni elemanlarını CompTIA, arkasından Microsoft eğitimlerine göndermekte; böylece elemanların daha ve sağlam bir altyapı kazandıklarına inanmaktadırlar. Nitekim CompTIA A+ sertifikası MCSA sertifikasyon programının seçmeli sınavı yerine geçmektedir.

PC'nin Bileşenleri ve Monte Edilmesi bölümünde, tipik bir PC'nin özellikleri ve bilgisayarların çalışma mantığı ile temel yükleme, yapılandırma ve koruma işlemleri anlatılmaktadır.

Ayrıca sık kullanılan teknisyen araçlarına genel bir bakış ve bir donanımın yanlışlıkla elektrostatik güç boşalımı ile bozulmaması için yapılması gerekenler üzerinde detaylı bir bakış bulabilirsiniz.

Bu bölümün sonunda bir PC'nin temel birimlerini, harici bağlantıları, aygıtlar ve bağlayıcıları ve sistem biriminin yani kasanızın içini daha iyi tanıyacaksınız.

Mikro İşlemciler bölümü, size öncelikle temel işlemci kavramlarını ve işlemcilerin çalışma mantığını sunacaktır.

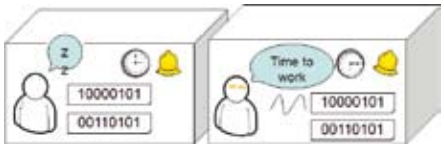

Çok basit örneklemeler ile bir işlemcinin çalışma mantığını başından sonuna kadar kavramanızı sağlayacak bu bölüm, daha sonra size modern işlemcilerin ve CPU paketlerinin tarihsel gelişimini sunmaktadır.

Hafıza birimleri bölümü, temel hazıfa kavramlarını, hafıza türlerini, varyasyonları ve gecikme zamanlarını ele alır.

Bölümde ayrıca hafıza modülleri için montaj ve sorun giderme teknikleri hakkında da doyurucu bilgileri sunulmaktadır.

Chipset ve BIOS bölümü size yonga seti, BIOS, CMOS, POST ve BOOT kavramları hakkında geniş bir bakış sağlamaktadır. Devamında Genişleme Yuvaları bölümünde sistem kaynakları ve adresleme, I/O adresleri, IRQ kesme istemi, DMA ve bellek adresleme işlemlerini göreceksiniz.

Bu iki bölümü tamamlayıcı nitelikteki anakart başlığı ise, şekil faktörleri, yonga seti ve yerleşik bileşenler konuları ile bilgisayarın temel yapıtaşlarını bir bütün olarak algılamanızı sağlayacaktır.

Güç Kaynakları bölümü, eğitimine en temel elektrik bilgilerini sunarak başlar. Devamında gerilim koruyucular, UPS, ve güç gereksinimleri konularını ele alır.

Her zaman için ezber yerine donanımların çalışma prensiplerinin anlatılması ile daha kalıcı öğrenimi hedefleyen bu eğitim dokümanları, Sabit Diskler bölümüne bilgi kodlaması ve geometri konularından başlar. Devamında ise ATA ve SCSI, CMOS ayarları, bölmeler, biçimlendirme, koruma ve bakım gibi pratiğe yönelik ve güncel anlatımlar sunar.

Disketler, optik sürücüler, USB ve hafıza kartları ile optik sürücüler, Çıkarılabilir Depolama bölümünde ele alınmaktadır.

Seri port, USB portları ve yapılandırma, firewire portu, klavye, fare, tarayıcı ve kameralar "Giriş/Çıkış (I/O) Birimleri" bölümünde ele alınırken, yazıcılar ayrı bölümde anlatılmaktadır.

Geçerli tüm yazıcı teknolojilerinin anlatıldığı bölümde, en yaygın kullanım alanına sahip lazer yazıcılar ve lazer yazdırma işlemine oldukça geniş yer verilmektedir.

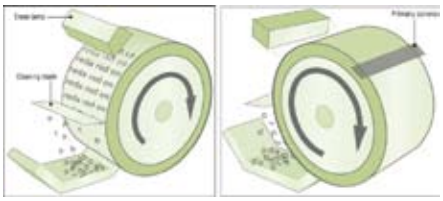

CRT ve LCD monitörler, projektörler, ekran kartları ve 3D grafikler hakkında aradıklarını "Bilgisayar Grafiği ve Ekranlar" bölümünde bulacaksınız.

Sesler ve Çoklu Ortam bölümü, ses yakalama ve çalma temellerinde başlayarak, ses kartları, kablolar ve hoparlörler hakkında ihtiyacınız olan tüm temel bilgileri sunmaktadır.

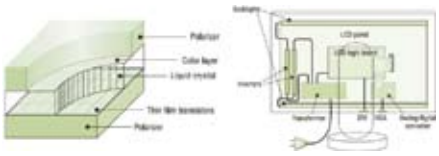

Son olarak da, dizüstü bilgisayarlar, PDA'lar, tablet PC'ler, performans artırımı, bakım ve yönetim konularının ele alındığı "Taşınabilir Bilgisayarlar" bölümü yer almaktadır.

Eğitim dokümantasyonları genel özet, temel işlemler, sorun giderme, müşteri ilişkileri ve sorun giderme metodlarının anlatıldığı "Bilgisayar Teknisyenliği" bölümü ile son bulmaktadır.

Tübider Okul Bilişim

E-KAMPÜS

e-Kampüs Çizgi-Tagem bünyesinde e-öğrenme, e-labaratuvar ve e-seminer faaliyetlerine katılım yapabileceğiniz sanal bir akademidir.

e-Kampüs, yer ve zamandan bağımsız asenkron e-öğrenme süreçleri ile öğrencilerin öğrenme farklılıklarını ortadan kaldırmak, hızlı ve kaliteli bir eğitimin belirgin ve sürdürülebilir olmasını sağlamak, öğrencilerin aldıkları eğitim ile gerçek yaşamlarında başarılı olmalarını sağlamak, yenilikçi eğitim teknolojilerini ve araçlarını araştırmak ve yaymak amacında olan bir girişimdir.

Şu anda Okul Bilişim çatısı altında düzenlenen ve Çizgi-Tagem tarafından hazırlanan e-öğrenme metodu ile verilen e-Kampüs A+ Teknisyen eğitimi, ders notlarının okunmasını, online web seminer derslerini, ev ödevlerinin yapılması ve e-posta ile gönderilmesini, dönem ödevlerini, video eğitimlerini, sanal simülasyon çalışmalarını ve fiziksel ders ve deneyleri içerir.

www.cizgi-tagem.org/e-kampus

Bilgisayarınızı takibe alın

Siz yanında değilken birileri bilgisayarınızı kullanıyor ve size **TUZAK KURUYOR** olabilir. Önerdiğimiz yazılımlarla PC'nizde kuş uçurtmayın.

NEDİM ŞAHİN

Bilgisayarınızın yanından ayrıldığınız bir anda kötü niyetli birisi onu kullanmaya başlayabilir. Tekrar başına oturmadan virüs ve casuslarla doldurabilir. MSN şifrenizi bulabilir veya önemli dosyalarınızı çalabilir. Bu tür durumlarda bilgisayarın sahibi olan kişi, genellikle ne olup bittiğini anlayamaz. Ancak MSN'e girememeye başladığında veya bilgisayarı kullanılamaz hale geldiğinde olayın farkına varabilir. Ancak gerekli önlemleri alarak yanında değilken bile bilgisayarınızda neler yapıldığını saniye saniye öğrenebilirsiniz.

Bilgisayarınızın sizden izinsiz kullanılmasını engellemek için en basit yol elbette parola korumalı ekran koruyucudur. Windows'ta bu özellik standart olarak bulunuyor. Ancak iş arkadaşınızın, çocuğunuzun, kardeşinizin ya da bilgisayarınızı kullanan başka herhangi bir kişinin neler yaptığını ayrıntılı olarak görmek için profesyonel yazılımlara ihtiyacınız var.

Yazımızda bilgisayar etkinliklerini takip eden profesyonel yazılımları inceliyoruz. Kötü niyetli kişilerin oyununa gelmemek için yer verdiğimiz bilgilerden yararlanarak size uygun yazılımlar sayesinde bu tarz saldırılardan korunabilirsiniz.

System Surveillance Pro 5.5

Bilgisayarda ne yapılırsa yapılsın System Surveillance mutlaka yakalayıp kayıt altına alıyor. Klavyede basılan tuşlar, girilen web siteleri, kullanılan programlar, MSN ve benzeri programlarda yapılan sohbetler sürekli takip edilerek kaydediliyor. Bunların yanı sıra her 30 dakikada bir ekran görüntüsü alınıyor. Eğer isterseniz bu süreyi 1 dakikaya kadar düşürebiliyorsunuz. Kurulumdan sonra bir sihirbaz başlıyor. Bu sihirbazda temel ayarları yapmanız isteniyor. İsterseniz bu adımları geçip ayarlamaları daha sonra yapabilirsiniz.

Programın varsayılan giriş şifresi "sspro". Kaydedilen verileri görmek için bu şifreyi kullanmanız gerekiyor. O yüzden daha sonra değiştirmenizi öneriyoruz.

Görünmezlik

Programı kurduktan sonra ilk olarak görünmezlik seçeneklerini ayarlamalısınız. »View / Settings« penceresini açın. Eğer kullanıcının programın çalıştığından haberdar olmasını istemiyorsanız "Display SSPro icon on taskbar" ve "Display SSPro warning on startup" kutularındaki işareti kaldırın. Başlat menüsündeki girdileri silmek için »Remove Start Menu Shortcuts« düğmesine tıklayın. Yine aynı penceredeki »Set SSPro Password« düğmesine tıklayarak programın giriş şifresini değiştirebilirsiniz.

Yasaklı kelimeler

Bilgisayarı kullanan kişinin belirli kelimeleri yazdığında, bunun size bildirilmesini isteyebilirsiniz. Bildirimler e-posta ile yapılıyor. Ayrıca o kelime yazıldığı anda, ekran görüntüsü alınmasını da sağlayabiliyorsunuz. Bu ayarları yapacağınız yer ise »Setting / Keystrokes« ve »Settings / Websites« pencereleri.

Yasaklı kelimelerle ilgili ayarları çocuklarınızın internet etkinliklerini kontrol etmek için de kullanabilirsiniz. Eğer sakıncalı sitelere girilmemesini istiyorsanız »Settings / Websites« penceresinde »Use internal pornoghrapy keywords« seçeneğini işaretleyin.

CHIP DVD İÇERİĞİ

► **CHIP DVD'DE:** Gerekli araçları CHIP-Code **GÜVENLİK** altında bulabilirsiniz.

Ekran görüntüleri

»System Surveillance« seçeneği sayesinde belirli aralıklarla ekran görüntüsü alabiliyorsunuz. Bilgisayarı kullanan kişinin ne yaptığı ile ilgili en önemli kayıt çeşitlerinden birisi ekran görüntüleridir. »Settings / Snapshots« penceresinden kaç dakikada bir ekran görüntüsü alınacağını ayarlayabilirsiniz. Ekran görüntülerinin kalitesini, biçimini ve bu resimler için ayrılacak maksimum sabit disk alanını da aynı pencereden belirleyebilirsiniz. Çok sık alınan ekran görüntülerinin sabit diskte çok fazla yer kap-

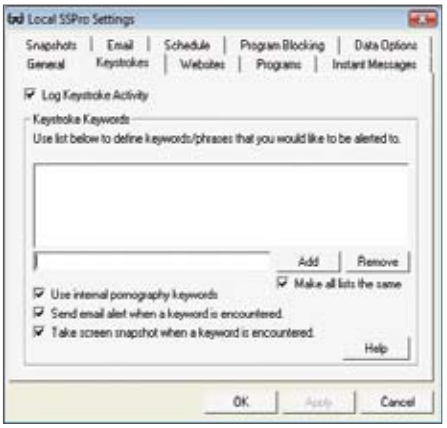

Kelimeler Belirli kelimeler girildiğinde, yazılım sizi anında haberdar ediyor.

Takip Program tüm bilgisayar etkinliklerini kayıt altına alıyor.

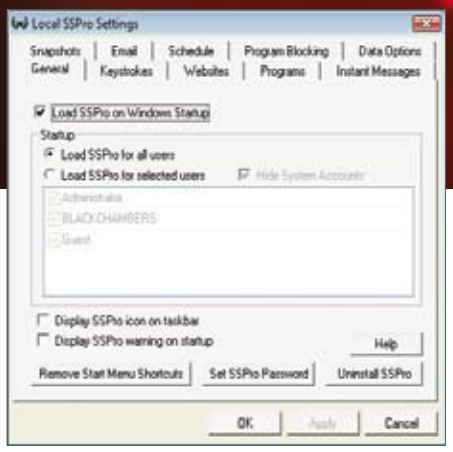

Görünmezlik Program ile ilgili her şeyi gizleyerek, fark edilmeden bir takip yapabilirsiniz.

layacağını ve bilgisayarınızın çalışma hızını olumsuz yönde etkileyeceğini hatırlatalım.

Zamanlama

Bilgisayar etkinliklerinin hangi saatlerde kaydedileceğini »Settings / Schedule« penceresinden ayarlayabilirsiniz. Elbette bilgisayarı sizin kullandığınız saatlerde programın kayıt yapmaması yararınıza olacaktır. Kayıt zamanlarını saat olarak ayarlayabileceğiniz gibi anlık olarak da atayabilirsiniz. Ana penceredeki »Start/Stop« düğmesini kullanarak kaydı istediğiniz an durdurup istediğiniz an başlatabilirsiniz.

E-posta ayarları

Kaydedilen tüm bilgilerin e-postanıza gönderilmesini sağlayabilirsiniz. Ancak bunun için öncelikle geçerli bir SMTP sunucu erişimi tanımlamalısınız. Bu ayarları »Settings / Email« yolunu takip ederek gerçekleştirebilirsiniz.

Takip başlıyor

Eğer tüm ayarları yaptıysanız artık hazırsınız demektir. Kaydı başlatın ve aracın varlığını unutun. Düzenli aralıklarla kaydedilen verileri kontrol edin. Eğer birisi sizden izinsiz bilgisayarınızı kullanmışsa, kaydedilen verilerden hemen belli olacaktır. Hatta o kişiyi gafil avlayabilirsiniz. Örneğin sizin bilgisayarınızdan e-posta adresine giriş yapmışsa, şifresini klavye kayıtları penceresinde görebilirsiniz!

Elite Keylogger 4.1

Eğer bilgisayarınızda neler olup bittiğini öğrenmek için ayrıntılı bilgilere ve özelliklere ihtiyacınız yoksa, System Surveillance programının ayarları ile zaman kaybetmeyin. Küçük bir keylogger programı olan Elite Keylogger ihtiyacınızı karşılayacaktır.

Elite Keylogger'ın ana işlevi klavyeden girilen bilgileri kaydetmek. Ancak aracın üreticisi buna ek olarak, girilen web sitelerini, ekran görüntülerini ve çalıştırılan yazılımları da dâhil etmiş. Yetenekleri fazla olsa da çok sade bir ayar penceresi var. Derinlere fazla dalmadan temel anlamda takip için ideal bir yazılım. Kurulumdan sonra bilgisayarın yeniden başlatılması gerekiyor. Daha sonra program arka planda çalışmaya başlıyor. Ancak kaydedilen verileri görmek için hiçbir yerde kısa yol bulunmuyor. O yüzden verileri göstermek için »C: \ Program Files \ WideStep Software \ Elite Keylogger« klasöründen yazılımın .exe dosyasını çalıştırmanız gerekiyor.

K9 Web Protection 3.2.36

K9 Web Protection, yalnızca internet etkinliklerini izleyen ve kontrol eden bir yazılım. Birkaç tıklamayla belirli kategorilerdeki web sitelerine erişimi engelleyebilir, girilen siteleri kategorilere ayrılmış şekilde görüntüleyebilirsiniz. Tüm trafik raporlarını e-posta ile alabilirsiniz. İnternet tarayıcısı üzerinden çalışıyor ve yönetiliyor.

nedim@chip.com.tr

Bilgisayarınızı konuşarak yönetin

Klavye ve Fareye dokunmadan sadece ses komutlarıyla uygulamaları çalıştırabilir, web sitelerinde gezinebilirsiniz. Arkanıza yaslanıp konuşarak bilgisayarı yöneteceğiniz **FARKLI BİR DENEYİM İÇİN HAZIRLANIN.**

NEDİM ŞAHİN

CHIP DVD İÇERİĞİ

► **CHIP DVD'DE:** Yazılımları CHIP-Code **YÖNETİM ARAÇLARI** altında bulabilirsiniz.

Ses tanıma yazılımları artık konuşmaları daha yüksek bir doğrulukla anlayabiliyor. Ayrıca ses komutlarıyla bilgisayar yönetimi de gittikçe kolaylaşıyor. Bir mikrofon ve bir program ile bilgisayarınızı laftan anlar hale getirebilirsiniz. Yazımızda bilgisayarı ses komutlarıyla yönetmenizi sağlayacak üç adet programa yer veriyoruz. Bu programlar sundukları özellikler bakımından benzerlikler gösteriyor. Ancak ses tanıma algoritmaları farklılıklar içeriyor. Bu yüzden üç programı da deneyip, ses tonunuz ve telaffuzunuzla en verimli şekilde çalışan programı kullanmanızı öneriyoruz.

Yazılımlardan yararlanmak için kullanacağınız mikrofonun kulaklıkla birleşik bir mikrofon veya kulak arkası mikrofonu olması yararınıza olacaktır. Masaüstü mikrofonlara nazaran bu mikrofonlarla daha rahat konuşabilirsiniz. Ayrıca yazılımlar komutları daha kolay anlayabilir.

Audiomatic

Audiomatic gelişmiş ara yüzü ile bilgisayarın sesle yönetimini çok kolay bir hale getiriyor. Program açıkken [Ctrl + N] tuşlarına basın veya »File / New / Macro« yolunu takip edin. Açılan makro sihirbazında oluşturacağınız makroya (ses komutuna) bir isim vererek sonraki adıma geçin. Örneğimizde "go" dediğimizde **www.chip.com.tr** sitesinin açılmasını istiyoruz. O yüzden "This macro:" alanında "Launches Programs" değerini seçtik ve hemen altındaki alana sitenin adresini yazdık. »Next« diyerek bu adımı da geçin. Yeni adımda »Always Available« seçeneğini etkinleştirin. Bundan sonraki aşamada ise makronun hangi kelime söylendiğinde çalışacağını belirlemeniz gerekiyor. Biz buraya "go" yazdık. Eğer isterseniz ses komutunun yanı sıra klavye kısa yolu da atayabilirsiniz. »Finish« düğmesine tıkladığınızda makro tamamlanacak. Şimdi küçük bir ayar yapmanız gerekiyor. Audiomatic her zaman dinleme modunda değildir. Yani dinlemeyi etkinleştirmediğiniz sürece, söylediğiniz hiçbir şeyi duymaz. O yüzden tavsiyemiz sürekli dinleme pozisyonuna almanız. Bunun için »Tools / Options / Command Mode« yolunu takip edin. "Current Command Mode" alanını »Manual» olarak değiştirin. Hemen altında "Enable Command Mode"un seçili olduğundan emin olun. Ayarı yaptığınızda sağ altta turuncu-beyaz bir simgenin yer aldığını göreceksiniz. Bu sim-

Komutlar Bilgisayarın yapması gerekenleri önceden belirliyoruz.

Zamanlama Bilgisayarın istediğimiz işlemi hangi komutta yapması gerektiğini belirliyoruz.

ge, programın dinleme modunda olduğunu gösteriyor. Artık hazırsınız. Şimdi sadece "go" diyin. Eğer mikrofonunuzda bir problem yoksa saliseler içinde web sitemiz açılacaktır. Belki ilk birkaç denemenizde program sizi anlayamayabilir. Bunun nedeni programın ses tonunuza alışamamış veya mikrofonunuzun ses seviyesini ölçememiş olmasıdır. »Tools / Speech Options / Voice Training« ve »Microphone Setup« pencerelerindeki adımları izleyerek eğitim ve ayarlamaları gerçekleştirebilirsiniz.

Tazti

Tazti sıra dışı ismi ve hazır komut sayısının aşırılığıyla dikkat çekiyor. Öyle ki siz henüz hiçbir komut eklememiş olsanız da, yüzlerce komut hali hazırda sizi bekliyor. Öncelikle "Basic, Stuff, Places..." sekmelerinde gezinerek tüm hazır komutları incelemenizi öneririz. Audiomatic de olduğu gibi Tazti de profil, eğitim ve mikrofon ayarları modüllerine sahip. Komut vermeye başlamadan önce bu modülleri incelemekte yarar var. Program açılır açılmaz dinlemeye geçtiği için bu konuda herhangi bir ek ayar yapmanıza gerek yok. Doğrudan konuşmaya başlayabilirsiniz. Yeni bir komut eklemek için ana program penceresindeki »Custom« sekmesine gelin. Orta alandaki »Add« düğmesine tıklayın. Tazti'nin dikkat çeken diğer bir özelliği de Facebook ve MySpace için üyelik sistemini kullanabilmesi. Yani önce "Facebook'a git", sonra "üye girişi yap", daha sonra da "profilime git" diyebilirsiniz. Bunun için "Social" sekmesindeki "Setup Social Networking" düğmesine tıklayın ve üyelik bilgilerinizi girin.

VR Commander

VR Commander küçük boyutlu ve sade görünüşlü bir program. Ancak kendinden daha gelişmiş gibi görünen programlarla boy ölçüşebilecek özelliklere sahip.

Program açıldığında sizden bir şablon seçmeniz isteniyor. Örneğin müzik ve kliplerinizi konuşarak kontrol etmek istiyorsanız "Windows Media Player" ya da "Winamp" şablonunu, Windows menülerinde ve klasörlerinde gezinecekseniz "Windows Control" şablonunu seçmeniz gerekiyor. Tabii ki ihtiyacınıza göre kendi şablonlarınızı da oluşturabilirsiniz. İsterseniz var olan şablonları da genişletebilirsiniz.Windows Media Player'ı kontrol etmek istediğimizi düşünelim. Şablon listesinden seçimimizi yaptıktan sonra »Load« düğmesine tıklayıp, bu şablonu etkinleştiriyoruz. Daha sonra »View Commands« düğmesine tıklıyoruz. Windows Media Player'da kullanabileceğimiz komutlar görüntüleniyor.

»Start Listening« düğmesine basarak programı dinleme mod'una alıyoruz. Artık Media Player'da şarkı değiştirme, ses seviyesi ayarlama, tam ekran izleme gibi özellikleri konuşarak kontrol edebiliriz. Aslında uzaktan kumandalı özel medya yazılımlarına ihtiyacınız yok. Bu program sayesinde film izlerken elinizi bile oynatmadan kontrolü gerçekleştirebilirsiniz.

Seçtiğiniz şablona yeni bir komut eklemek için ana pencerede »Edit« düğmesine tıklayın. Açılan pencerede "Create New Command" dedikten sonra komutu ve ne işlem yapacağını belirleyin. İncelediğimiz programlar içerisinde sesimizi en doğru anlayan uygulama VR Commander idi. Üstelik hiçbir eğitim işlemine gerek duymuyor.

Yazılar sizin için okunsun

Ekrandaki yazıların biri tarafından okunması, özellikle de yorgun olduğumuz zamanlarda oldukça gerekli bir hal alıyor. ReadPlease adından da anlaşılacağı gibi seslendirme yapan bir yazılım. Tek yapmanız gereken ortadaki boş alana okunmasını istediğiniz yazıyı kopyalayıp »Play« düğmesine basmak. **www.vozme.com**, ReadPlease programıyla benzer işleve sahip bir web sitesi. Sitede yazıları mp3 dosyasına çevirebilirsiniz. Ayrıca web sitelerindeki yazıların okunması için sadece onları seçmeniz yeterli. **http://vozme.com/bookmarklet.php?lang=en** sayfasındaki bağlantıya tıklayarak vozMe'nin özel bir sürümünü yer imlerinize ekleyin. Daha sonra okunmasını istediğiniz yazıyı seçin ve kaydettiğiniz yer imine tıklayın. Yazı yeni bir pencerede okunmaya başlanacaktır.

nedim@chip.com.tr

Laftan anlıyor Tek bir kelime söyleyerek görüntülemek istediğimiz web sitesi karşımızda.

Seçenek bolluğu Yüzlerce hazır komut ağzınızdan çıkacak bir kelimeyi bekliyor. Yeni komut eklemenize gerek kalmıyor.

Tehditlere karşı önleminizi alın

İnternetten alışverişin tehlikeleri

Günümüzde internetteki dolandırıcılıkların büyük bir kısmı **KREDİ KARTI BİLGİLERİNİN** çalınmasıyla yapılıyor. Bununla birlikte, yalnızca beş basit adımda internet alışverişinizi çok daha güvenli hale getirebilirsiniz.

NEDİM ŞAHİN

Herkesçe kabul gören bir gerçek var: İnternetten alışveriş yapmanın keyfi bambaşka! Almayı düşündüğünüz bir ürünün tüm alternatiflerine internet üzerinden ulaşabilir, karşılaştırmalı testleri buralarda inceleyebilirsiniz. Beğendiğiniz ürünü satın alanların yorumlarına bakarak daha doğru kararlar verebilirsiniz. Ayrıca geniş taksit seçenekleri ve kampanyalardan yararlanmanız da cabası. Üstelik tüm bunları evinizin konforunda gerçekleştirebilirsiniz. Ancak bir anlık dalgınlığınız veya hatanız, size büyük maddi kayıplara yol açabilir ve tüm bu konfor, korku dolu bir maceraya dönüşebilir.

İnternet üzerindeki alışverişlerin büyük bir kısmını kredi kartlarıyla yapıyoruz. Bazı bankaların uygulamalarını saymazsak, genellikle dört bilgi, alışverişin gerçekleşmesi için yeterli oluyor: Kart üzerindeki isim, kart numarası, son kullanma tarihi ve cv2 numarası. Eğer kartınıza ait bu bilgiler kötü niyetli birisinin eline geçerse, sizin adınıza alışveriş yapabilir ve daha sonra izini kaybettirebilir. Ancak bazı önlemleri aldıktan sonra gönül rahatlığıyla alışveriş yapmamanız için hiçbir neden yok. Yazımızda, güvenilir alışveriş için dikkat edilmesi gerekenleri beş başlık altında inceliyoruz.

1. Bilgisayarınız internette yeterince güvenli mi?

Alışveriş yapacağınız siteye girmeden önce dikkat etmeniz gereken birkaç nokta var. Bunlardan ilki bilgisayarınızın güvenliğini sağlamak. Güncel anti virüs, antispyware, antikeylogger, antitrojan programlarıyla ya da bunları kapsayan internet güvenlik paketleriyle, bilgisayarınızı belirli aralıklarla taratmalı, zararlı yazılımlardan arındığına emin olmalısınız. Örneğin; bilgisayarınızda bir "keylogger" yazılımı bulunuyorsa klavyede yazdığınız her şey başkaları tarafından okunabiliyor. Dolayısıyla sitedeki şifrenizden kart bilgilerinize kadar her şey kötü niyetli kişilerin eline geçebilir.

Bu yüzden güvenlik programları ile bilgisayarınızı koruma altına aldıktan sonra, kullanacağınız internet tarayıcısını gözden geçirmelisiniz. İnternet tarayıcısının son sürüm olması pek çok güvenlik tehlikesinden kurtulmanızı sağlar. Ayrıca güvenlik güncellemesini de mutlaka yükleyin.

2. Hangi alışveriş sitesi?

Alışveriş için tercih edeceğiniz sitenin tanınmış, saygın bir site olmasına dikkat etmelisiniz. Adres, telefon, e-posta gibi bilgilerin sitede yer aldığından emin olmalısınız. Böylece herhangi bir aksaklık durumunda doğrudan iletişime geçebilirsiniz.

Eğer almayı düşündüğünüz ürün tanınmış, güvendiğiniz sitelerde bulunmuyorsa ve yeni duyduğunuz bir siteden almanız gerekiyorsa sitenin gizlilik şartlarını, kullanıcı sözleşmelerini, teslimat bilgilerini gözden geçirmelisiniz. Gerekirse telefonla arayıp site ve uygulanan prosedür hakkında bilgi alabilirsiniz.

Yazımızda herhangi bir site tavsiyesine yer vermeyeceğiz. Ancak bu konuda CHIP Online'da yer alan bir araştırmaya **http://tinyurl.com/6rbmyn** adresinden ulaşabilirsiniz.

3. Güvenlik standartları ve sembolleri

Alışveriş sitesinin ana sayfasında GlobalSign, Secure Site gibi ibareleri ve sembolleri aramalısınız. Bunların anlamı sizinle site arasında yapılacak veri iletişiminin şifrelenecek olmasıdır. Dolayısıyla kart bilgileri gibi gönderdiğiniz hassas bilgiler 3. kişilerin eline geçse de şifrelenmiş olduğu için bir tehlike oluşturmayacaktır.

Ödeme sayfasına geçtiğinizde adres satırında mutlaka https:// ifadesi görünmelidir. Sondaki "s" harfi, bu sitenin SSL bağlantı protokolünü kullandığını gösterir. Bu sayede veri iletişimi güvenli olarak gerçekleştirilecektir. Kullanılan protokollere göre değişmekle birlikte, internet tarayıcınızda güvenlik altyapısına dair küçük simgeler görebilirsiniz.

4. Sanal kart kullanın

Sanal kart, mevcut kredi kartınıza bağlı olarak oluşturulan, limitini sizin ayarlayabileceğiniz bir karttır. Bu kart üzerinde de aynı gerçek kartta olduğu gibi kart numarası, son kullanma tarihi, cv2 numarası ve ad-soyad vardır. Bankaların birçoğu müşterilerine sanal kart hizmeti sunmaktadır.

Alışverişlerinizde sanal kart bilgilerini kullanabilirsiniz. Böylece gerçek kartınızı muhtemel risklerden otomatik olarak uzak tutmuş olursunuz. Ayrıca alışverişten önce kart limitinizi ayarlayarak fazla ücret çekilmesini de engelleyebilirsiniz. Örneğin 45 YTL tutarında bir ürün alacaksanız limitinizi 46 YTL olarak ayarlayabilirsiniz. Böylece hem alışverişinizi yapmış hem de hiç risk almamış olursunuz.

Bazı bankalarda 3D Secure gibi yeni uygulamalar kullanılmakta. Bu tür uygulamalarda alışverişi gerçekleştirmek için kart bilgilerinin yanı sıra bir de şifreye ihtiyacınız oluyor. Bu şifreyi de interaktif bankacılık kullanarak oluşturabilirsiniz. Alışverişe başlamadan önce bankanızın e-ticaret ile ilgili sunduğu hizmetleri incelemenizde her zaman yarar vardır.

5. Alışverişten sonra...

Genellikle alışverişin son aşamalarında bir özet ekranı karşınıza çıkar. Bu ekranın çıktısını almak çoğu zaman zor gelse de, aslında dikkat edilmesi gereken bir konudur. Aynı zamanda sipariş ettiğiniz ürünün web sayfasının da çıktısı alınmalıdır. Eğer alışverişle ilgili bir sorun yaşanırsa bu belgeler çok işinize yarar.

Son olarak, bu alışveriş için kartınızdan ne kadar tutar çekildiğini görmek için banka hesabınızı kontrol etmenizde yarar var. Herkese güvenli alışverişler...

nedim@chip.com.tr

İPUCU

Peki ya gerçek dünyadaki alışverişler?

İnternette kredi kartı kullanımıyla ilgili pek çok noktaya dikkat çektikten sonra gerçek hayattaki bazı tehlikelerden de söz etmek gerekiyor. Örneğin bir lokantada kredi kartınızı garsona verdiğinizde bu kartın önündeki ve arkasındaki bilgilerin 30 saniyeden kısa bir sürede kopyalanabileceğini unutmamalısınız. Ayrıca, bankamatiklerdeki kart girişlerine yerleştirilen ek birimlerle kartınızın dijital kopyasının alınabileceğini hatırlatmak isteriz.

HTTPS Ödeme aşamasında adres çubuğunda https:// ifadesinin olmasına dikkat etmelisiniz.

Güvenlik Sitede yer alan GlobalSign gibi ibareler güvenliğe verilen önemi gösteriyor. Bu resimlere tıklayarak ayrıntıları görüntüleyebilirsiniz.

İPUCU

Oltaya gelmeyin!

Yemleme anlamına gelen "phishing" yöntemi, banka siteleri için olduğu kadar alışveriş siteleri için de kullanılıyor. Yöntem kısaca şöyle işliyor: Art niyetli kişiler A sitesinin tamamen aynı olan bir kopyasını, farklı bir isimle internette yayınlamaya başlıyor. Size de A sitesindenmiş gibi gelen bir e-postayla, aslında A sitesine değil tıpatıp aynı olan kopyasına girmenizi sağlayan bir bağlantı gönderiyorlar. Site tamamen aynı olduğu için durumun farkına varamayabilir ve kart bilgilerinizi kaptırabilirsiniz. Bu nedenle girmek istediğiniz sitelere e-postalardaki bağlantılara tıklamadan, adresini kendiniz adres çubuğuna yazarak girmelisiniz.

Zenphoto ile

Kendi web albümünüz

Albüm hizmeti veren web sitelerinin sınırlamalarından kurtulun. Ücretsiz ve geliştirilebilir küçük bir araç ile **KENDİ WEB ALBÜMÜNÜZÜ** hazırlayabilirsiniz.

NEDİM ŞAHİN

İnternet, yazıların hâkimiyetinden kurtuldu. Artık fotoğraf ve video gibi görsel öğeler daha çok ilgi çekiyor. Siz de bu yeni akıma ayak uydurup fotoğraf albümlerinizi oluşturabilirsiniz. Fotoğraflarınıza yapılan yorumlar ve verilen puanlarla beğenilme oranlarını takip edebilirsiniz. Yazımızda inceleyeceğimiz Zenphoto aracı esnek altyapısı sayesinde çok gelişmiş albümler oluşturmanızı sağlıyor. Tek tıklamayla albümünüzün görünümünü tamamen değiştirebilirsiniz. Birkaç tıklamayla eklentiler ekleyip içeriği zenginleştirebilirsiniz. Açık kaynak kod yapısı ise sürekli geliştiriliyor. Tüm dünyaya yayılmış binlerce programcı bu aracı daha iyi hale getirmek için gece gündüz çalışmaya devam ediyor. Günümüzde pek çok internet sitesi hâlihazırda web albümü hizmeti veriyor. Ancak bu hizmetlerde genellikle belirli kalıplara uymak durumundasınız. Ayrıca var olan web sitenize bu albümleri entegre etmeniz çok zor. Bu hizmetlerin albümünüzün sağına soluna eklediği reklâmlar da cabası. Zenphoto ile tüm bu sıkıntılardan kurtulup esnek ve kişiselleştirilebilir bir albüme sahip olabilirsiniz.

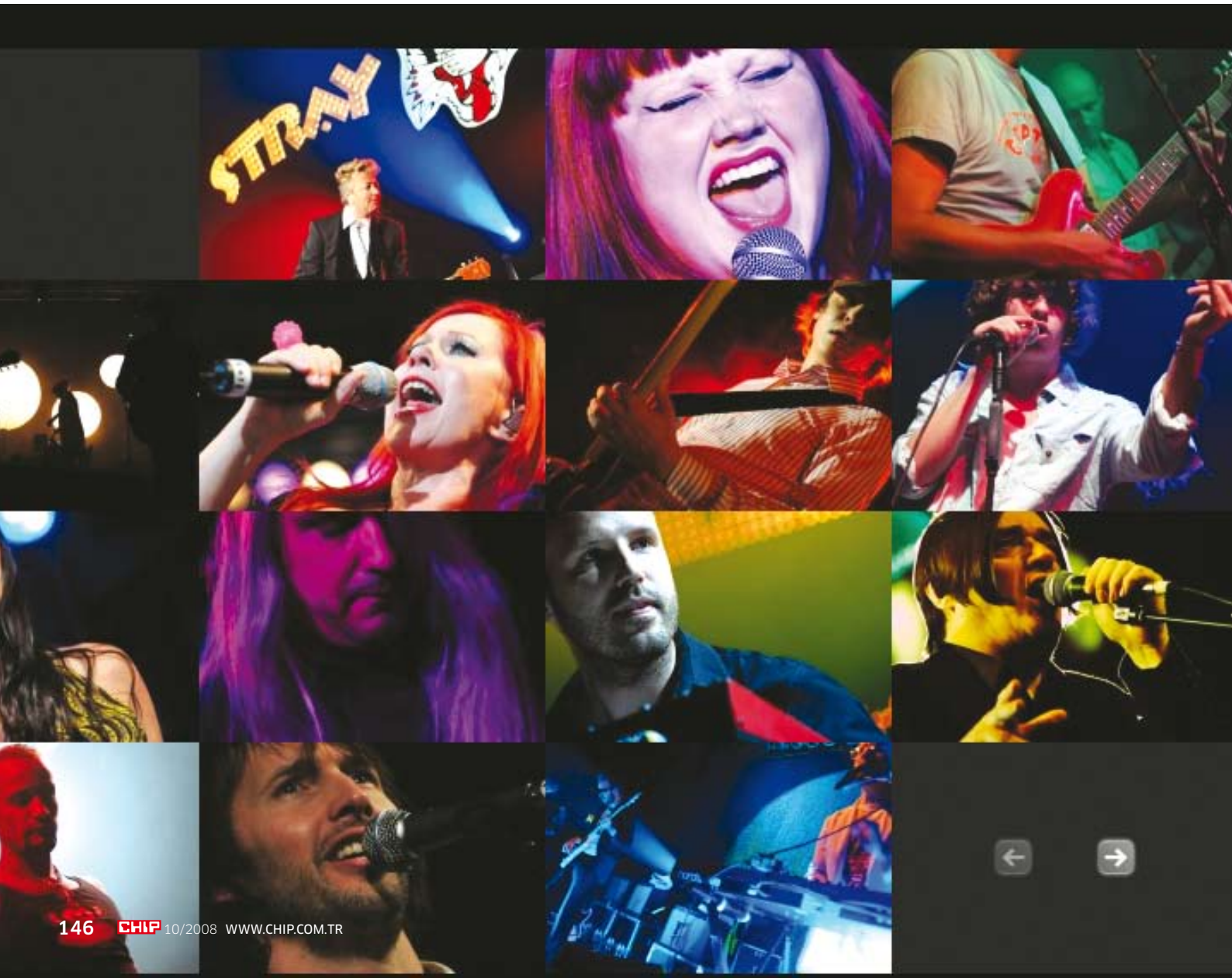

Neler gerekiyor?

Zenphoto'yu (CHIP-Code **ZENPHOTO**) kurmak için PHP 4.10 ve MySQL 3.23 üzerini destekleyen bir web alanına ihtiyacınız var. Eğer daha önceden satın aldığınız bir alanınız varsa kuruluma şimdiden hazırsınız. Ancak henüz web alanınız yoksa ve bu iş için ücret ödemek istemiyorsanız çaresiz değilsiniz. **http://www.hostbul.net/ucretsizwebalani.asp** adresinden kendinize uygun bir web alanı bulabilirsiniz. Eğer web albümü projeniz için küçük bir ücret ödemeyi düşünüyorsanız, popüler Zenphoto web alan sağlayıcılarını kullanabilirsiniz. **www.godaddy.com** ve **www.dreamhost.com** bunlardan sadece ikisi.

Kurulum

Zenphoto'nun son sürümünü **www.zenphoto.org** adresinden indirin ve sıkıştırılmış dosyayı açın. "zp-core" klasöründeki "zp-config.php.source" isimli dosyayı not defteri ile açın. "mysql_user, mysql_pass, mysql_database" alanlarını MySQL bilgileriniz ile doldurun. Daha sonra dosyanın ismini "zp-config.php" olarak değiştirin.

"Zenphoto" klasörünün tamamını web alanınıza yükleyin. Ardından tarayıcınızda **www.siteadiniz.com/zenphoto/zp-core/setup.php** adresine girin. Burada kurulum için varsa eksikleriniz gösterilecektir. Genellikle "htaccess" dosyasına, "albums" ve "cache" klasörlerine yazma yetkisi vermeniz yani CHMOD değerlerini 777 yapmanız istenir. Tüm eksikleri tamamladıktan sonra artık albümünüzü kullanmaya başlayabilirsiniz. »Go« bağlantısına tıklayın ve yönetici kullanıcı adını–şifresini belirleyin.

Türkçe'leştirin

Zenphoto'nun Türkçe dil dosyası henüz yeni hazırlandığı için kurulumun yanında gelmiyor. Albüm dosyalarının yanına sonradan eklemeniz gerekiyor. Yıl sonuna doğru çıkacak yeni sürümde Türkçe'nin ana kuruluma dâhil olacağı söyleniyor. **http://urlac.com/b07d8b** adresinden Türkçe dil dosyasını indirin. İçindeki "zenphoto.mo" dosyasını sitenizde "zenphoto/zp-core/locale/fr_FR/LC_MESSAGES" klasöründe bulunan aynı isimdeki dosya ile değiştirin. Ardından yönetici panelinde »options / galleryconfiguration« sayfasında »Language« değerini "French" olarak değiştirin. Böyle yapmamızın nedeni dil dosyasının daha eski bir sürüm için hazırlanmış olması.

Fransızcayı seçmeniz, albümünüz için hiçbir sorun teşkil etmeyecek çünkü biraz önce ilgili dil dosyasını kendi dil dosyamızla değiştirdik. Bu işlemlerden sonra artık albümünüz tamamen Türkçe olacak!

Yönetici paneli Tamamen Türkçe'leşen yönetici panelinin kullanımı oldukça kolay hale geldi.

Albüm mü dediniz? Zenphoto ile ziyaretçilerinizi hayran bırakacak web albümleri oluşturun.

Hazır Web albümünün kurulumu tamamlandı. Artık adım adım albümünüzü oluşturabilirsiniz.

Fotoğraflarınızı yükleyin

Yönetici panelindeki »yükle« sayfasından albümlerinizi oluşturun ve dilediğiniz kadar fotoğraf yükleyin. Her bir fotoğraf için izin verilen maksimum boyut 10 MB. Şu anda GIF, JPEG, JPG, PNG olmak üzere dört adet popüler resim biçimi destekleniyor.

Fotoğrafları yönetici panelinden yükleyebileceğiniz gibi FTP ile de yükleyebilirsiniz. Bunun için FTP sunucunuzda "zenphoto / albums / albumadi" klasörüne fotoğrafları gönderebilirsiniz.

Temayı değiştirin

Zenphoto temasını değiştirerek albümünüze tamamen farklı bir görünüm kazandırabilirsiniz. Yönetici panelinde "temalar" sayfasına girin. Burada dört adet tema göreceksiniz. İlk kurulumda yalnızca bu dört tema bulunuyor. Ancak **www.zenphoto.org/zp/theme** adresinden zevkinize uygun yeni temalar indirebilirsiniz.

Görünümü değiştirmek için yukarıda verdiğimiz adresten "stoppeddesign" temasını indirdiğimizi düşünelim. İndirdiğiniz klasörü "zenphoto/themes" içine atın. Yönetici panelindeki "temalar" sayfasından bu temayı etkinleştirin. Artık albümünüz bambaşka bir görünüme sahip oldu.

Eklentiler

Eklentiler ile albümünüze değişik özelliler katabilirsiniz. Örneğin sitenizdeki fotoğrafların çıktılarının alınması için düğmeler ekleyebilirsiniz. Ya da fotoğrafların slayt gösterileri haline getirilmesini sağlayabilirsiniz. Hatta PayPal altyapısıyla albümünüzden fotoğraf satışı bile yapabilirsiniz. Yönetici panelindeki "eklentiler" sayfasına girin. Hali hazırda 10'dan fazla eklenti mevcut olduğunu göreceksiniz. Etkinleştirmek istediğiniz eklentiyi seçin ve »kaydet« düğmesine tıklayın.

Video galeri

Zenphoto her ne kadar bir albüm sistemi olsa da videolara da destek veriyor. Tıpkı fotoğraf albümü oluşturur gibi bir video galeri de oluşturabilirsiniz. Sistem şu anda 3GP, FLV, MOV, MP3, ve MP4 biçimlerindeki videoları gösterebiliyor. Bir albümde hem fotoğraflar hem videolar yan yana bulunabiliyor.

Uyumluluk

Zenphoto diğer pek çok sisteme de entegre edilmiş durumda. Örneğin bir Wordpress blog'unuz varsa albümünüzdeki fotoğraflar için blog'unuza slayt gösterileri yerleştirebilirsiniz. Şu anda Wordpress için geliştirilmiş ondan fazla Zenphoto eklentisi mevcut. **http://www.zenphoto.org/2008/01/wordpress-plugins** adresinden bu eklentileri inceleyebilirsiniz. Eğer bir Facebook hesabınız varsa Zenphoto ile oluşturduğunuz web albümünüzü profilinize ekleyebilirsiniz. Bunun için **http://www.zenphoto.org/2007/12/facebook-integration** adresinde iki Facebook uygulaması yer alıyor.

nedim@chip.com.tr

CHIP Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, yazılım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.
mkars@chip.com.tr

Dijital karanlık oda

Dijital fotoğrafçılığın bu kadar popüler olduğu bir dönemde Photoshop CS4 hızır gibi yetişti. Bu yüzden bu ay ona biraz fazla yer ayıracağım.

3 Ekim 2008 Photoshop CS4 varken gözüm bir şey görmüyor

Bilgisayarların yazılım yönüne daha yakın olduğumu zaten söylemiştim. Yeni yazılımları denemekten mutlu oluyorum. Ancak maalesef aralarında pek ayrım yapmıyorum diyemeyeceğim. Yani karşılaştırmalı bir test olsa tabii ki tarafsız yanım ortaya çıkar ama ilgi alanlarım ile örtüşmesi açısından dijital fotoğraf düzenleme yazılımlarının yeri bende ayrı. Özellikle de Photoshop'un. Üçüncü sürümünden beri kullandığım bu yazılım ile hukukumuz eskiye dayanıyor. Hele şimdi elim ayağım gibi. Üstüne bir de uzun zamandır beklediğin CS4 sürümü çıkmışken okurlarımın affına sığınarak biraz fazla yer ayıracağım.

Adobe Photoshop CS4 ve Photoshop CS4 Extended, her zamanki gibi kullanıcının yaratıcılık yönünü en etkili şekilde ortaya çıkarmak için yine muhteşem bir kullanıcı arabirimi sunuyor. Size var olan donanımınızdan alabileceğiniz maksimum gücü sağlarken görüntü düzenleme işlemlerinizi daha hızlı ve daha pratik bir şekilde tamamlayacağınız yepyeni araçlar da içeriyor. Extended sürümde ek olarak, hareketli grafikler üzerinde çalışmanıza olanak tanıyan gelişmiş araçlar ile neredeyse baştan elden geçirilmiş 3 boyut işlevleri de bulunuyor.

Photoshop CS4 artık neredeyse imkânsız olarak nitelendirilen işlemleri bile mümkün hale getiriyor. İçerikten bağımsız boyutlandırma teknolojisi, kullanıcıların imajları sadece fare hareketi ile tam düşündükleri gibi boyutlandırma ve ölçeklendirmesine izin veriyor. Yeni otomatik hizalama ve kaynaştırma araçları ise aynı şekilde alan derinliği ve 360 derece panoramaların oluşturulmasında harikalar yaratıyor.

En yeni grafik işlem biriminin(GPU) gücünden de yararlanabilen Photoshop CS4, muhteşem bir performans sergiliyor. İmajın kaydırılması ve büyütülmesi işlemi o kadar yumuşak bir şekilde gerçekleşiyor ki fotoğrafların düzenleme işlemi sırasında kalite her daim en üst seviyede oluyor. İmajın döndürülmesi işlemi de aynı esnekliğe sahip ve her açıda düzenleme yapma olanağı tanıyor. Photoshop CS4'ün benzeri olmayan yaratıcı arabirimi kesintisiz bir çalışma imkanı veriyor. Sekme tabanlı arabirim ve kendi kendini ayarlayabilen araç çubukları istendiği anda gelişmiş araçlara ulaşmayı kolaylaştırarak bunu mümkün kılıyor.

Photoshop CS4 Extended'da yer alan ve 3 boyutlu imajlara müdahale sağlayan özellikler, şimdiye kadar hiç olmadığı kadar kolaylaştırılmış. Artık yaratıcılık sınır

En yeni yaratıcı paket Adobe'ın uzun zamandır beklenen CS4 paketi en sonunda kullanıcı ile buluştu.

tanımıyor desek yeridir. Yeni sürüm ile kullanıcılar doğrudan 3B modellerin yüzeyleri üzerinde boyama yapabiliyor ve kolayca 2 boyutlu imajları 3 boyutlu olanlarla birleştirip bunlara hareket de kazandırabiliyor. Yeni 3B motoru daha fazla performans sağlaması için baştan yazılmış. Yeni yüksek çözünürlüklü raytracer ile daha gerçekçi render işlemleri ve ışık gibi özelliklerin yeniden düzenlenebilmesi bunlardan sadece bir kaçı. Video ile uğraşan profesyoneller ise yine yazılım içinden herhangi bir 3 boyutlu nesneyi bir video alanına alıp kolayca hareketlendirip özelikleri ile oynayabiliyorlar.

Aslında bu dev paketi bu iki sayfaya bile sığdırmak zor. İleriki aylarda başlı başına daha detaylı bir incelemeye de yer vermeye çalışacağım. Ayrıca demosu yayınlanır yayınlanmaz DVD'lerimizde sizinle paylaşacağız.

Geçen ay söylemiştim ama son olarak özellikle yazılımı XP altında kullanacak okurlarıma bir kere daha hatırlatmak istiyorum: Lütfen denedikten sonra bana, yazılım dediğiniz kadar hızlı değil, eskisinden daha iyi bir performans alamadım şeklinde mesajlarla dönmeyin. Bu konuda sisteminizin güncelliği kadar işletim sisteminiz de önem taşıyor ve vaat edilen performansı almak için Vista'nın şart olduğunu bir kere daha hatırlatayım.

6 Ekim 2008 News üzerinden bedava download!

Rüya gibi bir başlık öyle değil mi? Üstelik reklâm da değil. GigaFlat Usenet Downloader tamamen ücretsiz olarak haber grupları üzerinden paylaşılan dosyaları indirmenizi sağlıyor. Özel yazılımı bilgisayarınıza kurduktan sonra site üzerinden istediğiniz içeriği aratabiliyorsunuz. Sadece 50 kb/sn'lik bir hız sınırlaması mevcut. Denedim gayet de güzel çalışıyor. Merak edenler **www.gigaflat.com** sitesine bir göz atabilirler. Sistem etkin olduğu sürece easynews bizi özleyecek gibi duruyor. Bu arada yasal olmayan içerikleri indirmemeye özen göstermeyi de unutmayın.

14 Ekim 2008 Yazılım günlüğü sürüm 2.0

İsterseniz 20 yıldır bilgisayar kullanıyor olun, insanlar sizi uzman olarak nitelendirsin, hiç fark etmiyor. Bunlar insan olma ve hata yapabilme faktörünü etkilemiyor. Özellikle de kafanızda yapmanız gereken çok iş varsa, Vista'nın o kadar uyarısına rağmen yazının eski sürümünü bir anda yenisi üzerine kopyalayıveriyorsunuz. Emin olun dosyayı açtıktan sonra yaşadığınız şoku atlatabilseniz bile her şey baştan yazmak hiç de hoş değil. Özellikle de böyle serbest bir köşede.

Sonra bir anda aklıma arkadaşımın yanlışlıkla sildiği tatil videosunu Vista'nın gölge kopya (Shadow copy) özelliği ile geri kurtarabildiği geldi. Bu özellik default olarak açık geliyor. Gördüğünüz gibi yazım hala burada. Baştan yazma zorunluluğundan kurtulmanın bende uyandırdığı duyguları bir bilebilseniz. Bu yüzden aman siz siz olun bu özellik disk alanımdan çalar diye düşünüp kapatmayın. Gerçekten çok az disk alanı tüketiyor ama size kazandırdıkları büyük.

20 Ekim 2008 En sonunda hepsi bir arada

Microsoft'un web geliştiricileri için sunduğu teknoloji çeşitliliği malumunuzdur. Kendi web uygulamanızı geliştirmek için çalışmaya başlamadan önce bunları ayrı ayrı bir araya getirmeye çalışırsanız rakamın büyüklüğü daha da iyi anlaşılabilir. İşte sevindirici bir haber: Bundan sonra tüm uygulamaları tek bir paket olarak indirebileceksiniz. Microsoft bunun için Web Platform Installer paketinin beta sürümünü yayınladı. Paketin dikkat çeken iki yönü var: Bunlardan ilki tavsiyeler bölümü, geliştirmek istediğiniz projeyi belirttiğinizde size uygun bileşenleri seçiyor. PHP'nin ASP'nin yanında pakette olması ise diğer bir avantaj ve Microsoft'un web dünyasının gerçeklerini kabul ettiğini göstermesi açısından büyük bir artı. Windows XP kullananlar hiç denemesin. Biz bu paket kurulumunu ancak Vista yüklü bir makinede çalıştırabildik. Onda da SP1 yüklüydü. Bu yüzden Vista'nızda SP1 yoksa biran önce yüklemenizi öneririm.

Web platform Installer Uygulama geliştirmek için her şeyi ayrı ayrı kurma devri artık kapanıyor.

23 Ekim 2008 Yazılım sektöründe eylem var!

Türkiye'deki yazılım sektörünün durumundan kaynaklı memnuniyetsizliğimi her fırsatta dile getiriyorum. Bilişim sektöründe ben de varım demek istiyorsak bunun en büyük iki kolundan birinde iddia sahibi olmak gerekiyor. Donanım konusunda uzak doğu ile pek rekabet edebilecek gücümüz yok. Ama yazılım sektörü için hala şansımız varken bir şeyler yapmak gerekiyor.

İngilizce adlarının baş harflerinden ötürü 3İ olarak adlandırılan Hindistan, İrlanda ve İsrail'in son yıllarda yaptıkları atılımlarla geldikleri nokta, Türkiye için hala geç olmadığının en büyük kanıtı. Bu konuyu tekrar ele almak istedim çünkü geçen hafta içinde elime ulaşan Fuat Alican'ın Yazılım Sektörü Eylem Koordinasyonu kitabı beni oldukça memnun etti.

Türkiye Yazılım Sanayicileri Derneğinin bu konuda etkin bir şekilde çalışıyor olması gelecek için gerçekten sevindirici. Umarım yazılıma yönelen gençlerimizin sayısı artar da ileride otomasyon yazılımlarına ek olarak çok daha yaratıcı projeler ile uluslararası arenada kendimizi göstermeye başlarız.

Ücretsiz yazılımlar

FREEWARE ► AÇIK KAYNAK ► GÜNCEL

CHIP, her ay yüzlerce ücretsiz yazılımı inceliyor ve en iyilerini sizlerle paylaşıyor. Bu ücretsiz araçlar pek çok ihtiyacınıza çözüm sağlıyor.

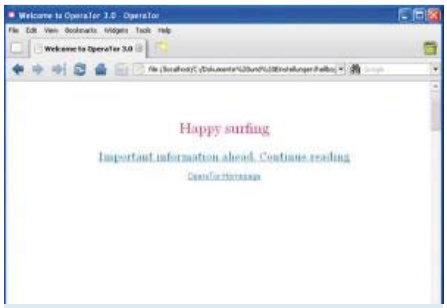

1 OPERATOR 3.2

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 98 / 2000 / XP / 2003 / VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Anonim sörf

OperaTor sayesinde, internette Opera web tarayıcısı üzerinden anonim olarak dolaşabilir ve bu sayede arkanızda iz bırakmayarak güvenliğinizi rahatça arttırabilirsiniz. Ayrıca, yazılım TOR altyapısını kullandığından taşınabilir aygıtınızda da rahatça kullanabilirsiniz.

İpucu 1 ► Tarayıcınıza muhtelif butonlar ekleyebilmek için, tarayıcının üst bölümünde bulunan »Widgets« menüsünden »Add Widgets« butonuna tıklayabilir ve Opera'nın web sayfasından işlemlerinizi gerçekleştirebilirsiniz.

İpucu 2 ► İnternetten dosya indirmek için bir İndirme Yöneticisine ihtiyacınız yok. Zira OperaTor, içinde Transfers adında bir İndirme Yöneticisi de sunuyor. Bu araca »Tools« menüsünden ulaşabilirsiniz. Ayrıca, yine aynı yerde bulunan Notes aracı ile tarayıcınız üzerinde notlar alabilir ve bu notları daha sonra e-posta olarak gönderebilirsiniz.

Bilgi için: www.archetwist.com

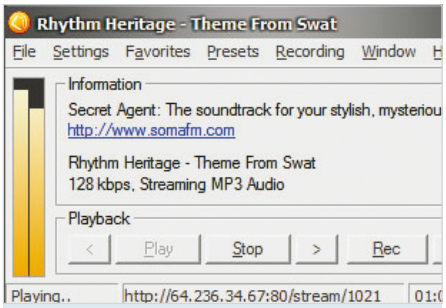

2 SCREAMER RADIO 0.4.3

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 2K / XP / VISTA
DİL: TÜRKÇE

Radyoya kulak verin

Tür, dil, ağ ve bölge kategorileri altında sunduğu yüzlerce radyo istasyonu, basit arayüzü, kolay kullanımı ile istediğiniz her an kaliteli müziğe ulaşabileceğiniz bir yazılım Screamer Radio.

İpucu 1 ► »Settings« menüsünde bulacağınız alt menülerden yazılımın dil seçeneğini »Türkçe« olarak değiştirebilir, çalan parçaya efekt ekleyebilir ve stereo özelliklerinde oynamalar yapabilirsiniz.

İpucu 2 ► »Begin Recording« yazısına tıklayarak, yayını kaydedebilirsiniz. Yazılım, radyo yayını süresince –elbette dinlemekte olduğunuz istasyonun yayın şekline bağlı olarak- sıradaki parçayı size bildiriyor. Bu sayede tüm yayını kaydetmek yerine dilediğiniz parçaları da birer MP3 halinde bilgisayarınıza kaydedebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken şey, aynı menü altında bulunan »Record only current track« seçeneğini etkinleştirdikten sonra »Rec« butonuna basmak.

Bilgi için: www.screamer-radio.com

BİLGİ

Tüm programlar ücretsiz

1 **OperaTor 3.2** ► Opera'da iz bırakmadan sörf
2 **Screamer Radio 0.4.3** ► Radyo keyfi
3 **CurrPorts 1.51** ► Açık port kalmasın
4 **FileMenu Tools 5.4** ► Zengin sağ tuş menüsü
5 **VDownloader 0.74** ► Web'den video indirme
6 **CodecInstaller 2.10.2** ► Eksiksiz Codec'ler
7 **JDiskReport 1.3.1** ► Veri dağılımı görüntüleme
8 **GnuCash 2.2.7** ► Pratik finans aracı

9 **AYIN ARACI**
Sandboxie 3.30 ► Güvenli yazılım kaldırma

10 **PDF Split and Merge 0.7** ► PDF düzenleme aracı
11 **FastCopy 1.91** ► Hızlı kopyalama
12 **ToDoList 5.4 Beta** ► PC ajandası

Güncellemeler

1 **Mediamonkey 3.0.6.1190**
2 **MobaLiveCD 1.2**
3 **Picasa 3.0 Build 57.19**

► **DVD'DE:** Yazıda adı geçen bütün araçları CHIP CODE **FREEWARE** altında bulabilir ve kurabilirsiniz.

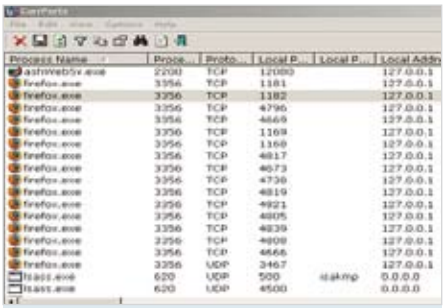

3 CURRPORTS 1.51

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / 2000 / XP / 2003 / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Portlarınızı kapatın

Sisteminizdeki port'ları detaylı olarak taratmak ve açık port'ları tespit etmek için kullanabileceğiniz bu yazılım sayesinde, açıkları kapatabiliyor ve böylelikle sisteminizin güvenliğini arttırabiliyorsunuz.
İpucu ► »View / HTML Report / All Items« yolunu takip ederek listelenen tüm port'ları, »View / HTML Report / Selected Items« yoluyla ise yalnızca seçtiğiniz port'u HTML sayfasına raporlayabiliyorsunuz.
Bilgi için: www.nirsoft.net

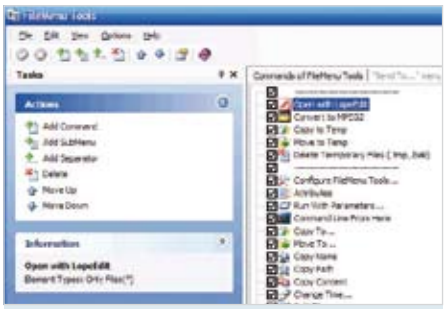

4 FILEMENU TOOLS 5.4

İŞLETİM SİSTEMİ WIN XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Zengin sağ tuş menüsü

İşletim sisteminizin sağ tuş menüsünü özelleştiren ve bu sayede birçok işlevi daha kolay bir şekilde yerine getirebilmenizi sağlayacak bir yazılım.
İpucu ► »Configure FileMenu Tools«tan sağ tuş menüsüne kendi belirleyeceğiniz komutlara ait simgeler, menüler ve alt menüler ekleyebiliyorsunuz. Bunu yapabilmek için yazılımın sol tarafındaki bölümde bulunan »Add Command«, »Add SubMenu« ve »Add Separator«ı kullanabilirsiniz.
Bilgi için: www.lopesoft.com

GÜNCELLEMELER

Buradan, popüler araçların son sürümleri, en iyi eklenti araçları ve ilginç Freeware projeleri hakkında bilgi alabilirsiniz.

MEDIAMONKEY 3.0.6.1190

Arşivinizde bulunan müzik dosyalarınızı kolaylıkla düzenleyip, dinleyebileceğiniz ve müzik biçimleri arasında dönüşüm işlemlerini rahat bir şekilde yapabileceğiniz kullanışlı ve ücretsiz bir yazılım olan MediaMonkey'in son sürümü.
Bilgi için: www.mediamonkey.com

MOBALIVECD 1.2

Ücretsiz olarak dağıtılan ve Windows üzerinde Windows veya Linux CD sürümlerini doğrudan çalıştırarak kullanıcılara büyük ölçüde kolaylık sağlayan bir yazılım.
Bilgi için: www.mobatek.net

PICASA 3.0 BUILD 57.19

Bilgisayarınızda tüm fotoğraflarınızı kolay bir şekilde bulabileceğiniz, düzenleyebileceğiniz ve arkadaşlarınızla paylaşabileceğiniz kullanışlı bir yazılım.
Bilgi için: http://picasa.google.com

5 VDOWNLOADER 0.74

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2000 / NT / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Video izleyin

VDownloader sayesinde YouTube, DailyMotion, Yahoo, Megaupload ve Google video sitelerinden istediğiniz videoları bilgisayarınıza kolayca indirebilirsiniz.
İpucu ► »Search« butonuna basarak ulaşacağınız arama sayfasından istediğiniz videonun adını girerek internette aratabilir, bilgisayarınıza indirebilir veya VDownloader'la bütünleşik olan oynatıcı vasıtasıyla bilgisayarınıza indirmeden de izleyebilirsiniz. Aynı zamanda yazılımın Browser butonundan ulaşabileceğiniz alanı kullanarak, internette dolaşmanız da mümkün.
Bilgi için: www.vdownloader.es

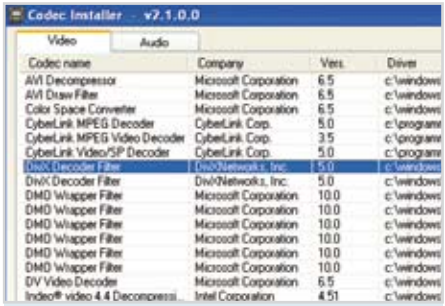

6 CODECINSTALLER 2.10.2

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 2003 / XP / VISTA
DİL TÜRKÇE

Codec aracı

CodecInstaller, bilgisayarınızda kurulu durumda olan görüntü ve ses codec'lerini tespit ediyor ve videolarınızı düzgün bir şekilde görüntüleyebilmeniz için codec önerilerinde bulunuyor.
İpucu ► Kurulum sonrasında İngilizce olarak açılan yazılımı »Configure« menüsünden Türkçe'ye çevirebilir, »Installed Codecs« ile bilgisayarınızda yüklü durumda olan codec'leri görüntüleyebilir, »Analyze File« ile video ve ses biçimindeki dosyaların codec değerlerini öğrenebilirsiniz.
Bilgi için: http://www.jockersoft.com/english/index.php

7 JDISKREPORT 1.3.1

İŞLETİM SİSTEMİ WIN 98 / 2000 / 2003 / XP / VISTA
DİL İNGİLİZCE

Veri rehberi

JDiskReport ile bilgisayarınızda tuttuğunuz verilerin nasıl dizinlendiğini ve verilerinizin disk üzerindeki dağılımını görüntüleyebilirsiniz.
İpucu ► Yazılımı açtığınızda, karşınıza gelen ekrandan »Scan a file tree« yazısına tıkladıktan sonra, veri değerlerinin dağılımını görmek istediğiniz diski ya da klasörü seçerek, yazılımın raporlama yapmasını sağlayabilirsiniz. Raporlama sonuçlarını grafiksel olarak görüntüleyen yazılımın grafik biçimini alt bölümden değiştirebiliyorsunuz.
Bilgi için: www.jgoodies.com

8 GNUCASH 2.2.7

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 98 / 2000 / 2003 / XP / VISTA
DİL: İNGİLİZCE / TÜRKÇE

Finans aracı

Gnucash ile kişisel ve işinizle ilgili olan gelir, gider, banka hesabı ve varlık gibi finansal bilgilerinizi rahatlıkla kontrol edebilirsiniz.

İpucu ► »File / New File« yolunu takip ederek yeni bir hesap planı yaratmak için sihirbazı başlatabilir ve adımları takip ederek kullanmak istediğiniz para birimi, kategori gibi bilgileri belirleyerek hesap planınızı oluşturabilirsiniz.

Bilgi için: www.gnucash.org

AYIN ARACI

SANDBOXIE 3.30: Sisteminizi korur

Bilgisayarınıza deneme amaçlı olarak kurduğunuz ve kısa bir süre sonra kaldırmayı düşündüğünüz yazılımların, sistemden kaldırıldıktan sonra arkalarından iz bırakmamalarını ve internet üzerinde dolaşırken ziyaret edeceğiniz web sitelerinin sisteminize bırakacağı dosyaların yanı sıra, bu web sitelerinde bulunabilecek olan zararlılardan da korunmak istiyorsanız Sandboxie'yi kullanmalısınız.

İpucu 1 ► Sandboxie, sabit diskin içinde kendine sanal bir disk oluşturuyor ve sisteminize kurmak ya da çalıştırmak istediğiniz yazılımın simgesinin üzerine sağ tıklayıp, açılan menüden »Sandbox'lı Çalıştır«ı seçtiğinizde, yazılımın kurulurken veya çalışırken diskinize yazacağı tüm dosyaların bu sanal diske yazılmasını sağlayarak sisteminizi koruyor.

İpucu 2 ► Sanal diski boşaltmak için önce, yazılımı açtığınızda ana pencerenin içinde göreceğiniz sanal diskin üzerine sağ tıkladığınızda açılan menüden »İçerikleri Sil« butonuna tıklamalısınız. Bu butona tıkladığınızda açılan pencereden »Sandboxı Sil« butonuna basarak sanal diski boşaltabilir ve eğer sanal diski de kaldırmak istiyorsanız, menüden Sandbox seçeneğinin altından »Sandbox'ı kaldır« butonuna tıklayarak bu işlemi uygulayabilirsiniz.

Bilgi için: www.sandboxie.com

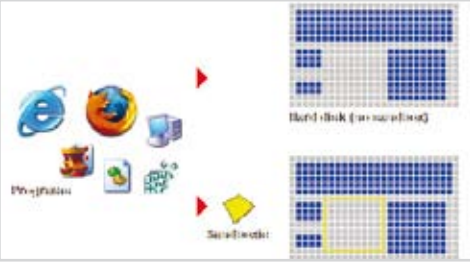

9 SANDBOXIE 3.30

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 2000 / XP / 2003 / VISTA 32-BIT
DİL: TÜRKÇE

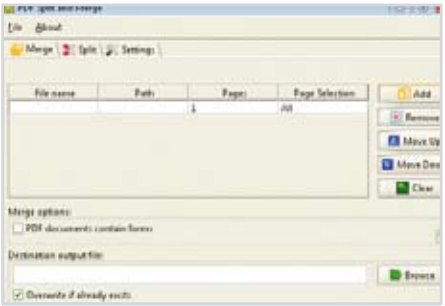

10 PDF SPLIT AND MERGE 0.7

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 98 / 2000 / 2003 / VISTA
DİL: TÜRKÇE

PDF'lerinizi kesin

PDF Splıt and Merge, bir PDF dosyası içinde bulunan sayfaları ayrı ayrı birer PDF dosyası olarak kaydetmek ve ayrı durumdaki PDF dosyalarını tek bir PDF dosyası altında toplamak için kullanabileceğiniz bir yazılım.

İpucu ► »Merge« sekmesinde bulunan »Ekle« butonuna basarak birleştirilecek olan PDF dosyalarını seçtikten ve oluşturulacak olan PDF dosyasının kaydedileceği yeri belirledikten sonra »Çalıştır« butonuna basarak, ayrı haldeki PDF dosyalarını tek bir PDF dosyasında toplayabilirsiniz. PDF sayfalarını ayrı ayrı birer PDF olarak kaydetmek içinse »Split« sekmesini kullanabilirsiniz.

Bilgi için: www.pdfsam.org

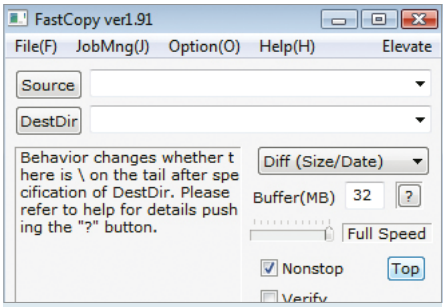

11 FASTCOPY 1.91

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 98 / 2000 / XP / 2003 / VISTA
DİL: İNGİLİZCE

Kopyalama kolaylığı

Kopyalamak istediğiniz verileri, işletim sisteminizin böyle bir işlemde kullanacağı süreden daha kısa bir sürede gerçekleştiren bir yazılım.

İpucu ► Kopyalamak istediğiniz dosyanın üzerine gelip sağ tıkladığınızda açılan menüden, ister Copy (FastCopy) seçeneğine tıkladığınızda açılan pencereden dosyanın kopyalanacağı yeri belirttikten sonra Execute butonuna basabilir, isterseniz de yine aynı menüden normal olarak Kopyala deyip, dosyayı yapıştırmak istediğiniz yere gelerek Sağ Tuş Menüsü'nden Paste (FastCopy) butonuna tıklayabilirsiniz.

Bilgi için: http://www.ipmsg.org/tools/fastcopy.html.en

12 TODOLIST 5.4 BETA

İŞLETİM SİSTEMİ: WIN 98 / 2000 / XP / 2003 / VISTA
DİL: İNGİLİZCE

İşlerinizi düzenleyin

Yapmanız gereken işleri sık sık unutuyor ve bu nedenle hayatınız ister istemez karmaşık bir hale sürükleniyorsa, tabiri caizse eliniz ayağınız olacak bir yazılım olan ToDoList sayesinde bu karmaşık durumdan kolaylıkla kurtulabilirsiniz. Yazılım bu gibi durumlar için oldukça geniş seçenekler sunuyor.

İpucu ► ToDoList'i kullanarak yerine getirmeniz gereken işleri not edebilir, önem sırasına göre sıralayabilir, renklendirebilir ve bu notlara açıklayıcı bilgiler yazabilirsiniz. Ayrıca, Recurrence seçeneği ile not ettiğiniz işleri istediğiniz dönemlerde yeniden listeye alınmasını belirleyebiliyorsunuz.

Bilgi için: www.abstractspoon.com

Tips + Tricks

DONANIM VE YAZILIM sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP, size sorunları kolayca çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor.

RECEP BALTAŞ

1. Windows XP, Vista: Yetenekli bir not defteri oluşturun

İşyerinde çalışırken sık sık telefonları ya da test sonuçlarını not alıyorsunuzdur. Tüm bunları kayıt altına alırken hiçbir zahmete girmeden ve hatasız bir şekilde bu notlarınıza tarih gibi fazladan yetenekler kazandırabilirsiniz

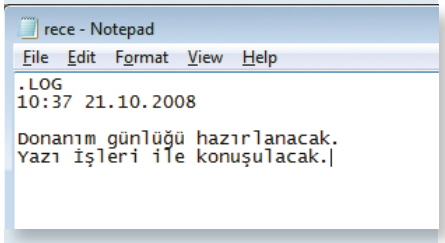

Sabit işlem Metin dosyasının başına ekleyeceğiniz ".LOG" sembolü Notepad'in her açılışında otomatik olarak saat ve tarih ekliyor.

İPUCU ► Özel bir yazılım olmadan, Windows ile gelen "Not Defteri"ni bir Kayıt Defteri'ne dönüştürebilirsiniz. Bu şekilde güncel tarih ve saati not almayı otomatik olarak yapmış olursunuz. Nasıl mı yapacaksınız? Vista yada XP'de Not Defteri'ni »Başlat / Tüm programlar / Donatılar / Not Defteri« menüsünden açın. Sonra ilk sıradaki satıra ".LOG" yazın.

Yalnız satır başındaki noktaya ve büyük harf yazımına dikkat etmeniz gerekiyor. Bu verileri rastgele bir isimle kaydedin, örneğin: Kayıt Defteri.TXT gibi bir isim tercih edebilirsiniz. Bunu yaptıktan sonra, artık not defterini kapatabilirsiniz. Şimdi gelecek olan verilere çabuk bir şekilde ulaşabilmeniz için masaüstünde veya hızlı başlat menüsünde bir kısayol oluşturmanız gerekiyor.

Siz bu kısayolu açar açmaz editör otomatik olarak oluşturulan metnin başına güncel tarihi ve saati içeren bir satır ekleyecektir. Yapmanız gereken son bir işlem daha var. Şimdi size sadece metninizi bu satırın altına ya da üstüne yazıp kaydetmek ve kapatmak kalıyor.

2. Windows Vista: Dosya dizinleri ni kolayca panoya kopyalayın

Dosya isimlerini dizin yolu ile kopyalamak ve bir belgeye eklemek, Windows XP'de mümkün değildi. Peki, Vista'da bu eski Windows sorunu için bir çözüm var mı?

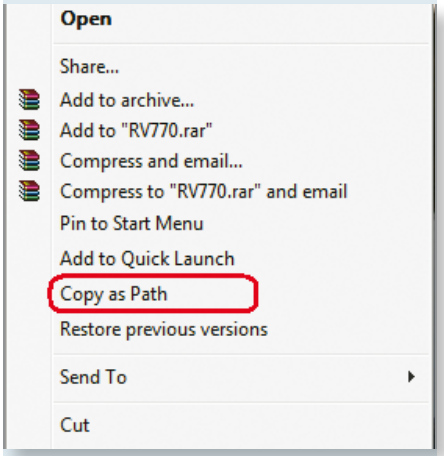

Tam kopyalama Normalde saklı olan bu komutla bütün dizin bilgilerini kopyalayabilirsiniz.

İPUCU ► Evet, yeni işletim sisteminde içerik menüsündeki komutu klasör ve dosyalar için kullanabilirsiniz. İlk olarak Windows Explorer'ı [Win]+[E] tuş kombinasyonlarını kullanarak açın ve istediğiniz dosyanın bulunduğu konuma gidin. Önemli: Kopyalamak istediğiniz klasör veya dosya Explorer'da sağ alanda görülebilir olmalıdır. Daha sonra [Shift]'e basılı tutun ve dosyanın üzerine farenin sağ tuşuyla tıklayın. Böylece açılan içerik menüsünde doğal olarak daha fazla komut gösterilecektir. Bu komutların arasında özellikle "Dizin olarak kopyala" seçeneğini bizim için önem taşıyor. Böylece klasör ve veri isimlerini bütün dizin bilgisiyle panoya taşıyabilirsiniz. Son olarak da bilgileri [Ctrl]+[V] ile Word gibi diğer uygulamalara da aktarabilirsiniz. Ayrıca eklenmiş bilgileri tırnak içine alınmış bir şekilde bulabilirsiniz.

İçindekiler

WINDOWS ► SAYFA 154

1. **Windows XP, Vista:** Yetenekli bir not defteri oluşturun
2. **Windows Vista:** Dosya dizinlerini kolayca panoya kopyalayın
3. **Windows XP, Vista:** Güvenlik merkezinin yanlış bildirimlerinden kurtulun
4. **Windows XP:** Yamaları kurulum sırasına ekleyin
5. **Windows 2000, XP, Vista:** Çöken programları otomatik olarak yeniden başlatın
6. **Pratik ipuçları:** Sistem, kaydırma, kurulum, Bluetooth seçenekleri, Media Player, Explorer özellikleri
7. **CHIP Online Forumu'ndan:** Vista ve ReadyBoost

DONANIM ► SAYFA 156

8. **Profesyonel ipucu:** Ekran kartı BIOS'u üzerinden fan hızını ayarlayın
9. **Ekran kartı:** Yeni ekran kartı oyunlarınızı hızlı çalıştıramıyor
10. **Web kamera:** Web kameranız Thunderbird güncellemesini engelliyor
11. **Sürücü:** Bilinmeyen donanımları tespit edin
12. **Ayın hatası:** Yeni bellek modülleri ile gelen mavi ekranlar
13. **CHIP Forum'dan:** Ekran kartı bilgisi

DİKKAT Program kodlarının verildiği bölümdeki çizgiler bir program satırını diğerinden ayırıyor. Komut satırını bu çizgiye gelene kadar [Enter] tuşuna basmadan tam olarak yazın. Kodu yazarken boşluklara dikkat edin. Boşluklar kod içerisinde kırmızı nokta (»•«) ile belirtiliyor.

3. Windows XP, Vista: Güvenlik merkezinin yanlış bildirimlerinden kurtulmak

Kaspersky ve Avira'nın çalışmasına rağmen güvenlik merkezi bir sorun bildirir ve anti virüs programını artık tanımaz. Siz de biliyorsunuz ki yanlış uyarı bildirimleri sinir bozucudur ve her şeyi eski haline getirmek için boş yere zamanınızı harcar.

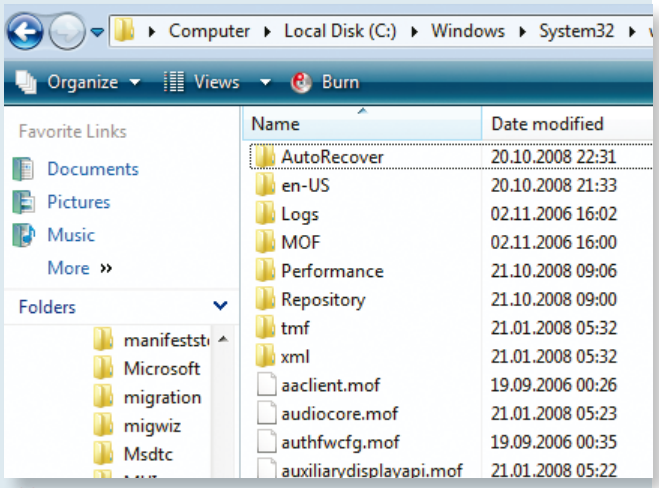

Silin Bu dosyaların silinmesi Windows'un tekrar anti virüs yazılımıyla doğru bir şekilde iletişim kurmasını sağlıyor.

İPUCU ► Anti virüs programı düzenli bir şekilde çalıştığı sürece PC güvenliği konusunda kaygı duymanızı gerektiren herhangi bir şey yoktur. Buradaki sorun Windows güvenlik duvarı ile sadece anti virüs koruma sistemi arasında bir iletişim aksaklığından kaynaklanmaktadır. Bu sorun »Repository« dosyasının silinmesiyle halledilebilir. Sonrasında Windows bu dosyayı otomatik olarak tekrar oluşturur. Bu klasör meta bilgilerini WMI sınıfı için kaydeder ve "Windows Management Instrumentation" sistem bilgileri için erişim ister. Bu dosyayı hemen silmek mümkün değil. Zira Windows bu dosyayı bir işleme bağladığı için dosyayı silme işleminiz başarısızlıkla sonuçlanacaktır. Ama bu işlemi yönetici hakları ile geçici olarak durdurabilirsiniz.

HİZMETİ DURDURMAK: Denetim Masası'nda önce »Yönetim« seçeneğini, daha sonra da »Servisler«e çift tıklayın. Ama isterseniz Vista başlat menüsünden arama çubuğuna »services.msc« de yazabilirsiniz. Karşınıza çıkan programı farenin sağ tuşuyla »Yönetici olarak çalıştır« komutunu vererek açın ve listenin sonunda »Windows Yönetimsel Araçlar« kaydını arayın fakat bu kaydı »Windows Yönetimsel Araçlar- Sürücü Genişletmesi« ile karıştırmamaya dikkat edin. Şimdi fareye sağ tıklayın ve "Sonlandır"ı seçin. İşlemi sonlandırıp sonlandırmayacağınız sorulacaktır. »Evet« diyerek işlemi sonlandırın.

KLASÖRÜ SİLMEK: Simdi Windows Explorer'ı açın. Vista işletim sisteminizde »Başlat/ Tüm programlar /Donatılar« yoluyla Explorer bağlantısını bulup, içerik menüsü yardımı ile yönetici olarak çalıştırın. Ardından şu dizini arayın: "C:\Windows\System32\wbem\". İleride herhangi bir sorunla karşılaştığınızda dosyayı geri alabilmek için "Repository" alt klasörünü "Repository_old" olarak adlandırın. Artık bu dosyayı gönül rahatlığıyla silebilirsiniz. İşlemi bitirdikten sonra bilgisayarınızı yeniden başlatın, böylece bütün hizmetler otomatik olarak başlayacaktır. Ayrıca Windows, "Repository" klasörünü yeniden meydana getirip içeriğini yeniden oluşturur. Daha sonra güvenlik merkezi çalışan virüs programını tanır ve tekrar doğru olarak kabul eder. →

4. Windows XP Yamaları kurulum sırasında listeleyin

Kısa süredir bilgisayarınız içine kum kaçmış gibi bir durum söz konusu. Sorunun nedeni en son yaptığınız güncelleme olabilir, fakat hangisi bu soruna neden oldu? Her ne kadar Denetim Masası hangi yamaların kurulduğunu gösterse de kurulum için kesin bir sıra vermiyor.

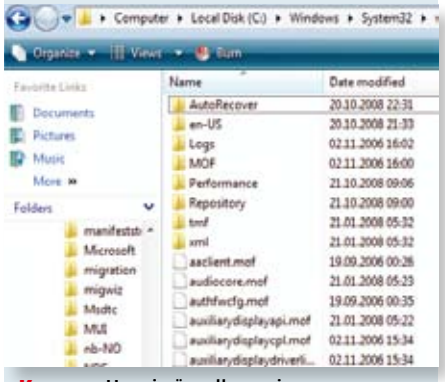

Karmaşa Hangi güncellemenin ne zaman ve hangi sırayla bilgisayarınıza yüklendiğini anlamak imkânsız.

İPUCU ► Microsoft'un sunduğu yamaları hiç düşünmeden hemen kaldırılmamalı zira bunlar gerekli olabilir ve kaldırdığınızda bilgisayarınızda güvenlik açıkları oluşturabilir. Öncelikle her şeyden önce kurulum sırasını kontrol edin. Bir DOS komutuyla sistem bilgilerinden üretilen protokol verilerini bulun. Bir metin editörü açın ve aşağıdaki komutları noktası da dâhil olmak üzere yazın. Kırmızı noktalar boşlukları gösteriyor:

```
dir %windir%\*.log /o:d | findstr /i /r /c:q......\
.log /c:kb......\.log /c:q......uninst\.log /c:kb.....
uninst\.log > %systemdrive%\TimeLine.log
```

Oluşturduğunuz bu metin dosyasını »hotfixprotokol.bat« olarak kaydedin. Her şeyi yerine getirdikten sonra komutlar ilk olarak bütün kayıt verilerini Windows klasöründen listeler ve yamaları tipik olarak isim gruplarına göre filtreler. Sonunda bütün önemli bilgileri »TimeLine.Log« verisinde sabit diske kaydeder.

Metin editörünün yardımıyla tarih ve isim yamaların tanınması için hızlı bir şekilde dosyaya eklenir. Bu bilgiler yardımıyla soruna neden olan yamayı kolayca tespit edebilirsiniz. Artık yapmanız gereken bu yamayı sistemden kaldırmak olacaktır. Yine artık bundan sonra yamaları sırayla kurmanız ve kurlum sıralamasına dikkat etmeniz sorunların çözümün bulmada işinizi kolaylaştıracaktır.

5. Windows 2000, XP, Vista Çöken programları otomatik olarak yeniden başlatın

Web sunucusu, dosya paylaşımı gibi uygulamalar daima çalışır durumdadır. Ancak olmadık yerlerde sorun çıkartıp aniden çökebilirler.

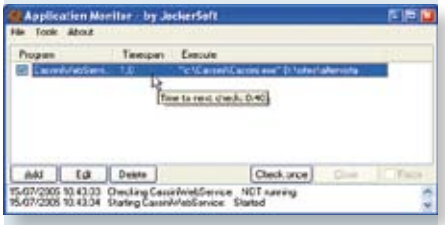

Otomatik kontrol Application Monitor, belirlenen yazılımların daima açık ve çalışır durumda kalmasını sağlıyor.

İPUCU ► Bu denli önemli programları devamlı takip etmek gerçekten de zordur. Üstelik bu iş için bir araç varken her defasında PC başına gitmeye hiç gerek yok. Ücretsiz yazılım Application Monitor, belirlediğiniz programları daima kontrol ediyor ve herhangi bir sorunda bu uygulamaları anında yeniden devreye sokuyor. Bu ücretsiz aracı ister **www.jockersoft.com/english/appmonitor_index.php** adresinden isterseniz de CHIP DVD'den edinebilirisiniz. Sıkıştırılmış ZIP arşivini çıkarttıktan sonra, herhangi bir yüklemeye gerek yok. Programı başlattıktan sonra »Add« komutunu verin ve istediğiniz uygulama için bir isim yazın. Daha sonra da »Path« seçeneği ile eklemek istediğiniz programın yolunu belirtin. »Arguments« bölümünden programın yeniden başlatılması için gerekli ayarları yapabilirsiniz. Programın izlenme sıklığını ise »Create« butonunu kullanarak ayarlayın. Artık Application Monitor sizin yerinize gerekli uygulamaları izleyip herhangi bir durumda otomatik olarak devreye sokacaktır.

Örneğin Thunderbird'ün devamlı etkin olduğundan ve e-postaları kontrol ettiğinden emin olabilirsiniz. Kasıtlı olarak uygulamayı kapatın. Yaklaşık iki dakika sonra bir sonraki test esnasında uygulama otomatik olarak yeniden açılacaktır. Yazılım takılan programları ise maalesef tanımlayamıyor fakat Görev Yöneticisi üzerinden sonlandırıyor. Yine bu gibi programlar arasında **http://serviceex.com/** adresinden edinebileceğiniz ServiceEx adlı uygulama da yer alıyor. Kayıt Defteri'ne herhangi bir girdi yapmayan bu aracı uygulamalardan daha önce kapatmanız gerektiğini de hatırlatalım. Aksi takdirde uygulamaları kapattığınızda yazılım PC'nizin açılışında uygulamaları yeniden başlatmaya çalışıyor.

6. Pratik ipuçları

SİSTEMİ TEMİZLEMEK

Aşağıdaki dosya tiplerini herhangi bir soruna yol açmadan gözünüz kapalı silebilirsiniz.
BAK, CHK, GID, LOG, OLD, PCH, PDB, TMP.

AKICI SCROLL

XP'deki "HKEY_CURRENT_USER\Control Panel\Desktop" Kayıt Defteri anahtarında yer alan "SmoothScroll" girdisine "1" değerini verin.

KURULUMU HIZLICA YAPIN

Eğer sık sık sisteme yeni bileşenler ekleyip çıkartıyorsanız CD üzerindeki "I386" klasörünü sabit diskinize kopyalayabilirsiniz.

BLUETOOTH SEÇENEKLERİNİ AYARLAYIN

Windows Vista altında Buetooth ayarlarına hızlı bir biçimde erişmek istiyorsanız »Başlat / Çalıştır« yolunu izledikten sonra "bthprops.cpl" komutunu girmeniz yeterli.

MEDİA PLAYER'I YÖNETMEK

[Ctrl]+ [1] tuş kombinasyonunu kullanarak tam ekran moduna geçebilirken [Ctrl]+ [2] tuş kombinasyonu ile de tekrar eski gösterim biçimine dönebilirsiniz.

EXPLORER'DA ÖZELLİKLER

[Alt] tuşuna basarak herhangi bir öğeye çift tıkladığınızda, doğrudan bu öğeye ait özellikleri görüntüleyebiliriniz.

8. Profesyonel ipucu Ekran kartı BIOS'u üzerinden fan hızını ayarlayın

Uzun zamandır kullandığınız ekran kartınızı artık değiştirme vaktinin geldiğini düşündünüz ve yeni bir ekran kartı satın almaya karar verdiniz. Akabinde, fiyat/performans oranı yüksek bir kart olan HD 4850'yi tercih ettiniz. Oyunlarda herhangi bir sorun yaşamazken kartın ısı değerlerinin biraz yüksek seyretmesi kasadaki diğer bileşenlerin de ısısını artmasına neden oluyor. Peki, bu sorunu her Windows açılışında bir program ile fan ayarı yaparak çözmek yerine kalıcı olarak halletmek nasıl olurdu?

İPUCU ► Anakartlar'da olduğu gibi ekran kartlarında da BIOS mevcut. Her ne kadar bir birlerinden tamamen farklı olsalar da, ekran kartı BIOS'u sayesinde birçok işlemi

Yüksek performansın bedeli HD 4850 sunduğu yüksek performansa karşın, ATI'ın fan hızlarını düşük tutmasından dolayı biraz fazla ısınıyor.

kalıcı olarak gerçekleştirmek mümkün. Bu defa ekran kartının BIOS'unu kalıcı fan ayarları için düzenleyeceğiz. İlk olarak kartın BIOS'unu edinmek için **http://www.techpowerup.com/downloads/1207/TechPowerUp_GPU-Z_v0.2.8.html** adresinden GPU-Z adlı uygulamayı indirin. Ekran kartınızın BIOS'unu çıkardıktan sonra **http://www.techpowerup.com/downloads/1223/TechPowerUp_Radeon_Bios_Editor_v1.17.html** adresinden BIOS'u düzenlemek için gerekli olan Radeon BIOS Editor adlı aracı indirin.

ADIM 1: BIOS'U ELDE EDİN GPU-Z, ekran kartınız hakkında bilgi veren ve aynı zamanda kartınızın BIOS'unu çıkartabilen bir uygulama. GPU-Z iler kartınızın BIOS'unu almak için ilk olarak »BIOS Version« kısmındaki yonga işaretine tıklayın. Açılan menüden »Save to file« seçtikten sonra çıkartılan BIOS için bir konum seçin ve BIOS'u bu konuma kaydedin.

ADIM 2: RBE'Yİ HAZIRLAYIN Radeon BIOS Editor adlı araç ile çıkarttığınız BIOS dosyasının fan ayarlarını düzenleyebilirsiniz. Bunun için ilk olarak az önce kaydedilen BIOS dosyasını Radeon BIOS Editor adlı araca yüklemek gerekiyor. Bunun için ilkin »Load BIOS« seçeneğine tıklayın. Ardından açılan pencereden az önce kaydettiğiniz BIOS dosyasını seçin ve »Aç« komutunu vererek BIOS dosyasını programa yükleyin.

ADIM 3: FAN AYARLARINI YAPIN BIOS dosyasını RBE ile açtıktan sonra eski fan hız ayarlarını yeni ayarlarla değiştirmek için üst kısımdaki »Fan settings« seçeneğine

7. CHIP ONLINE FORUMU'NDAN

Vista ve ReadyBoost

Kkkarakurttt'un sorusu:
Arkadaşlar,
Vista'nın hepimizin bildiği bir özelliği var: Flash disklerin istediğimiz kadar kısmını sistemi hızlandırmak için kullanabiliyoruz. Merak ettiğimse şu: benim şu an dizüstü bilgisayarımda 2 GB bellek var. Flash diskle denedim ama çok fark göremedim.1 GB yaptığımda hızlanıldığını hissediyorum. Daha fazla yaptığımda ise 1 GB'tan fazla bir farkı olmuyor. Acaba flash diskle hızlandırdığımızda mı 1 GB'tan fazlasını tanımıyor?

Khramn'ın yanıtı:
ReadyBoost düşük belleklere sahip sistemler için geliştirilmiş bir özellik. Kaldı ki sizin 2 GB belleğe sahip olan sisteminizde etkisiniz hissetmeniz dahi şaşırtıcı. Çünkü sistem bellek yetersiz kaldığında, ReadyBoost olarak atanan disk kullanılmaya başlanır. 2 GB belleğe sahipseniz atadığınız değerler çok fark etmez.

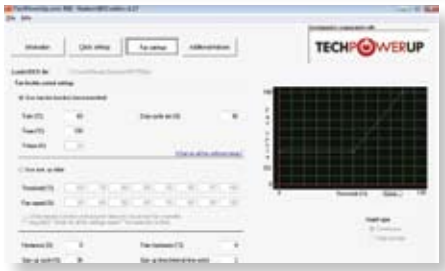

tıklayın. Daha sonra »Set all fan settings to recommended values« butonuna tıklayın ve son olarak da yaptığınız bu değişiklikleri faklı bir BIOS dosyası olarak kaydetmek için »Save BIOS« butonuna tıklayarak oluşan dosyası istediğiniz konuma kaydedin.

ADIM 4: ATI WİNFLASH'I EDİNİN Yapmanız gereken bir sonraki işlem ise oluşturulan bu yeni BIOS dosyasını tekrar kartın üzerindeki yongaya yazmak oluyor. Bu işlemi Windows üzerinden gerçekleştirebilmek için **http://www.techpowerup.com/downloads/1122/Winflash_2.0.1.2.html** adresinden indirebileceğiniz ATI Winflash adlı araca ihtiyacınız var. Aracı indirin ve herhangi bir konuma kaydedin. Dosyaları sıkıştırılmış klasörden çıkarttıktan sonra

tekrar RBE ekranına dönün. Buradan »Acquire / flash« butonuna tıklayın. Açılan pencereden »Browse« komutunu vererek az önce indirdiğiniz ATI Winflash klasörüne gidin. Akabinde "ATIWinflash" adlı dosyayı seçin ve »Aç« komutunu verin.

ADIM 5: YENİ BIOS'U PROGRAMLAYIN ATIWinflash'ı RBE'ye tanıttıktan sonra son işlem, kartın BIOS'unu yeniden programlamak oluyor. Ekran kartınızın ATIWinflash tarafından (RBE aracılığıyla) düzgün bir biçimde tanındığından emin olun. Buradaki RV770, HD 4850'nin GPU'sudur. Değişen BIOS dosyasının ATIWinflash tarafından kabul edilmeme olasılığına karşın »Force flash« seçeneğini işaretleyin. Bu sayede BIOS her halükarda programlanacaktır. Son olarak »Flash BIOS« komutunu verin ve işlemi bitmesini bekleyin. İşlem bitiminde bilgisayarınızı yeniden başlatın.

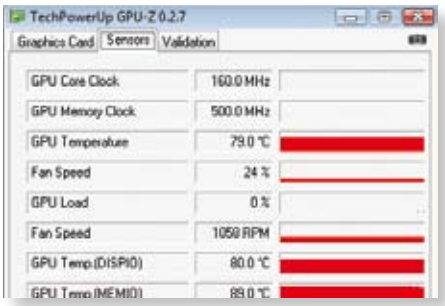

Önce Kart normal fan hızlarında çalışırken fan hızı %24 ve GPU sıcaklığı da 79 derece.

Tüm bu işlemler bittiğinde artık ekran kartınız için her defasında fan ayarı yapmanıza gerek kalmıyor. Kartı bir başka bilgisayara dahi taktığınızda fan ayarları otomatik olarak bu bilgisayarda da çalışacak. Yapılan tüm bu işlemler sonucunda kartın fan gürültüsünde yüksek bir artış olmadan 23 derece daha az ısınan bir kart elde etmiş olduk. Artık kasanızı ferah tutabilirsiniz.

DİKKAT! BIOS programlama az da olsa riskli

bir işlem olduğu için uygulama öncesinde arka planda çalışan diğer bütün uygulamaları kapatmanız tavsiye olunur. Birçok üretici, BIOS üzerinde yapılan değişikliklerden sonra kartınızı garanti dışı bırakacağı için kartınızın orijinal BIOS'unu daha sonra geri yazmak için mutlaka kaydedin. CHIP, BIOS programlaması sonrasında oluşacak problemlerden dolayı sorumlu tutulamaz. Kullanıcı işlemleri kendi riski altında gerçekleştirmektedir.

9. Ekran kartı Yeni ekran kartı oyunları hızlı çalıştıramıyor

Core 2 Duo bilgisayarınızdaki tümleşik ekran kartının yetersiz olduğunu düşündünüz ve 9600 GT model bir ekran kartı satın almaya karar verdiniz. Fakat kartı taktıktan sonra performansta beklediğinizi bulamadınız. Onca parayı ödedikten sonra böyle bir sorunla karşı karşıya kalmak hayli can sıkıcı olsa gerek.

Ekstra güç Yeni ekran kartları için anakarttan gelen güç maalesef yeterli olmadığı için ek kablo takmak şart.

İPUCU ► Büyük ihtimalle kartın harici güç kablosunu bağlamayı unuttunuz. Tümleşik grafik kartlarının aksine ayrı ekran kartları, tam yükte dahi sorunsuz çalışabilmek için ekstra güce ihtiyaç duyuyor. Birçok üretici bu kablo takılmadığında ekran kartının sistemi açmamasına neden olacak ayarlar yapıyor. Yine güncel güç kaynakları da artık beraberinde bu kablolar ile gelmekte. Sonuç olarak ekran kartınızın ihtiyacı olan ekstra gücü sağladığınızda artık oyunlarda sorunsuz bir hâkimiyet sürebilirsiniz.

10. Web kamera Web kameranız Thunderbird güncellemesini engelliyor

Beraberinde QuickCam yazılımı ile gelen Logitech marka bir web kamerası kullanıyorsunuz. Thunderbird e-posta programınızı yeni sürüme yükseltmek istediğinizde yükseltme işlemi bazı dosyaların kullanımda olduğu için ilerlemiyor ve başarısız oluyor.

Uçamıyor Logitech'in web kamerası, uygulamasını devre dışı bıraktıktan sonra e-posta kuşu kolayca yoluna devam edebiliyor.

İPUCU ► Arka planda çalışan QuickCam yazılımına ait nmozmapi32.dll dosyası, Thunderbird'ün güncellenmesini engelliyor. [Ctrl]+[Alt]+[Del] tuş kombinasyonları yardımı ile Görev Yöneticisi'ni devreye sokun. Ardından da Logitech'in web kamera programını sonlandırın. Artık Thunderbird'ü sorunsuz bir biçimde güncelleyebilirsiniz.

11. Sürücü Bilinmeyen donanımları tespit etmek

Uzun zamandan beri yavaşlayan bilgisayarınızı yeniden biçimlendirdiniz fakat kurulumdan önce sürücülerinizin yedeğini almayı unuttunuz. Şimdi ise sürücülerinizi bulamamanın yanında Aygıt Yöneticisi'ndeki bilinmeyen aygıtların hangileri olduğunu da bilmiyorsunuz.

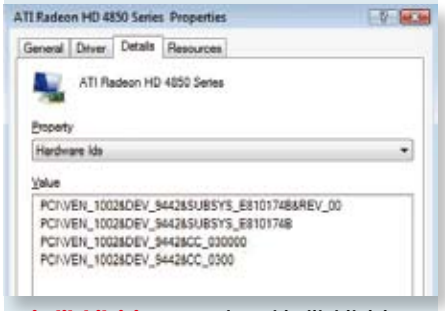

Kimlik bilgisi Donanımların kimlik bilgisine bakarak kolayca hangi ürün olduklarını öğrenebilirsiniz.

İPUCU ► Gerçek hayatta olduğu gibi bilgisayarlarda da her aygıtın kendine ait bir kimliği var. Bu kimliği bulmak için Windows'un ayarları arasında derin bir yolculuğa çıkmak gerekiyor. İlk olarak »Bilgisayar«a sağ tıklayın ve »Özellikler«i seçin. Şimdi sol kısımdan »Aygıt Yöneticisi«ni çalıştırın. Burada bilinmeyen herhangi bir donanıma çift tıklayarak bu donanıma ait özellikler penceresini açın. Ardından »Detaylar« sekmesine gelin ve »Özellik« menüsünden »Donanım Kimlikleri«ni seçin. Şimdi alt kısımda bu donanıma ait olan kimlik bilgilerini görebilirsiniz. Artık tek yapmanız gereken bu bilgileri [Ctrl]+ [C] tuş birleşimi ile kopyalamak ve internette aramak. Sonuçlar arasında cihazın marka ve modelini kolayca bulabilirsiniz.

DİKKAT: Bazı firmalar donanım kimliklerini kendi istekleri doğrultusunda değiştirmekteler. Bu gibi durumlarda eğer arama sorgusundan sonra herhangi bir sonuç elde edemezseniz sadece VEN_XXXX&DEV_XXXX kimlikleri ile arama yapın.

12. Ayın hatası Yeni bellek modülleri ile gelen mavi ekranlar

PROBLEM

Eğer diğer programlarda sorunsuz görünen yazılar Word ile basıldığında sorunlu çıkıyorsa, sisteminizdeki yazıcının sürücüsünü silip yeniden kurmayı deneyebilirsiniz..

ÇÖZÜM

Yaptığımız çalışmalar sonucunda yeni bellek modüllerinin 1.066 MHz'de çalıştığını ve bunun da FSB hızı daha düşük olan Q6600 işlemci ile uyumsuzluk sorunu yaşattığını fark ettik. BIOS'a girip bellek frekansını FSB'ye göre daha düşük bir orana alarak hızı 800 MHz'e çektik. Sonuçta artık sistem hiçbir mavi ekran vermeden sorunsuz çalışmaya başladı.

13. CHIP ONLINE FORUMU'NDAN

Ekran kartı bilgisi

Razor'ın sorusu:
PC'mi alırken(LG E500 UAP44T) üzerinde GeForce 8600GS ekran kartı var denilmişti. Gerçekten de var ama 128 bit veri yoluna sahip olması gerekirken 64 bit veri yoluna sahip. Bunu şans eseri diğer kullanıcıların şikâyeti üzerine görmüştüm. Bu da performansı çok etkiliyor. GeForce 8600 GS ekran kartının 64 bit olma ihtimali var mı?

Recep Baltaş'ın cevabı:
Ekran kartınız hakkında ayrıntılı bilgi almak için GPU-Z adlı aracı kullanabilirsiniz. Aracı **http://www.techpowerup.com/downloads/1207/TechPowerUp_GPU-Z_v0.2.8.html** adresinden indirebilirsiniz. Aracı çalıştırdıktan sonra ekran kartınızın kaç bit olduğunu ve diğer tüm özelliklerini öğrenebilirsiniz.

Ayın web siteleri

Beğendiğiniz web sitelerini CHIP okurlarıyla paylaşmak istiyorsanız, adreslerini uguronur@oyunbara.com e-posta adresine gönderin.

1 www.proakademi.net

Site tasarımcılarına

ProAkademi.NET web sayfasının amacı; yazılım, sistem ve network alanında kendini geliştirmek isteyenlere bir rehber sunmak. Site ekibi, konusunda uzman kişilerden oluşuyor. ProAkademi'de, dokuz farklı kategoride 53 adet alt kategori ve ağırlıklı olarak yazılım üzerine içerik bulunuyor. Resim ve örnek kodlarla zenginleştirilmiş anlaşılır bir dilde akademik bilgilere sahip olan siteye, her gün yeni makaleler eklenerek içeriği daha da genişletiliyor. Terimler Sözlüğü bölümünde kategorize edilmiş 5.000'den fazla kelimenin Türkçesi'nine site üzerinden ulaşmanız mümkün. Ayrıca Bilgi Veritabanı ile birçok konu üzerinde bilgi sahibi olmanız mümkün. En büyük hedefi, üyelerin katılımıyla yeni bölümler kurularak daha zengin içerik vermek olan ProAkademi.NET'in alt yapı kodlaması ASP. Güçlü veritabanı uygulaması ise MySQL ile desteklenmiş. Bilgisayar dünyasının işleyişinin detaylarına hâkim olmak istiyorsanız, mutlaka göz atmanız gereken bir site.

2 www. excelvba.net

Excell desteği

Günümüzde özellikle bilgisayar kullanacağınız bir iş yerine başvurduğunuz zaman, aranan genel niteliklerden biri de "Office programlarını kullanmayı bilen" olarak belirtilir. ExcelVBA.net, Microsoft Excel programını öğrenmek ve bilgilerini geliştirmek isteyenler için Destek Sitesi adı altında yayın yapıyor. Eğer Excel programını detaylarıyla öğrenmek istiyorsanız, ExcelVBA.net sitesine göz atmalısınız.

3 www.bildirgec.org

Online paylaşım

Bildirgec.org, 1999 yılından bu yana yaklaşık dokuz yıldır yayında olan ve kendi kitlesini oluşturmuş başarılı bir proje. Site üyeleri, paylaşıma değer buldukları haberleri, ilginç olay ve görüşleri, tasarımları, fotoğrafları, teknolojileri diğer kullanıcılarla paylaşarak arşivliyor. Bildirgec.org'a göz atarak, arayıp da bulamadığınız birçok içeriğe ulaşabilir, kendi içeriğinizi ekleyerek sanal dünyada paylaşıma açabilirsiniz.

4 www. heryerdemuzik.net

Müzik yayını

HeryerdeMüzik.net, yasal müziğe destek veren ve en yeni çıkan albüm - kliplerle ilgili haberlere ulaşabileceğiniz bir web sayfası. Ayrıca albümler, şarkılar ve şarkıcılar hakkında yorumlar yapabileceğiniz bir oluşum. Sitenin en çok ilgi gören bölümleri arasında şunlar yer alıyor: TV dünyasından en son bilgilere ulaşabileceğiniz magazin bölümü ve müzik dünyasından haberlerin yer aldığı, haberler köşesi.

5 www.sanayionline.com

Reel sektör

SanayiOnline.com web sitesi, 34 sektör ve 540 alt sektörde toplam 120.000 firma bilgilerini içeren Türkiye'nin sanayi rehberi.

Alış-veriş merkezlerinden tekstile, kültür sanat merkezlerinden eğlence sektörlerine kadar aradığınız birçok firma bilgilerine, en ince ayrıntısına kadar ulaşabilirsiniz. Aynı zamanda iş hayatında olan bitenlerden haberdar olabileceğiniz bilgilerle dolu bir site.

6 www.turkceyama.com

Türkçe yamalar

Hayatınızda olmazsa olmaz dediğiniz birçok programın artık Türkçe yamalarına sahipsiniz. Nasıl mı? TurkceYama.com web sayfasını ziyaret ederek, ücretsiz olarak birçok programın yamalarına ulaşabilirsiniz. Sürekli olarak güncellenen TurkceYama.com web sitesi, oldukça geniş program yaması arşivine sahip. Programları tüm detaylarıyla Türkçe kullanmak istiyorsanız mutlaka ziyaret etmelisiniz.

7 www.3dmekanlar.com

Gezelim görelim

Topkapı Sarayı, Kız Kulesi, Sultanahmet Camii... Bu eşsiz mekânları dolaşabilmeniz için bu web adresini ziyaret etmeniz yeterli. 3D Mekanlar web sayfasında yer alan programları sisteminize indirerek bu tarihi güzellikleri yakından inceleyebilme şansına sahip olabilirsiniz. Panoramik fotoğraflarla 3 boyutlu olarak yansıtılan saray, müze, camii gibi yapıları sanki oradaymışçasına gezmek isterseniz bu adrese mutlaka uğrayın.

ni öğrenebilirsiniz.

8 www.tutumluol.com

Hesabınızı bilin

Tutumlu olmak sahip olduğunuz kaynakları en iyi şekilde kullanmak ve bu kaynakları, yaşam kalitenizi de göz önünde tutarak, mümkün olduğu kadar artırmak demektir. Bu tanımdan yola çıkarak hazırlanan tutumluol.com, çok para harcamadan rahat yaşamaya dair pratik tecrübelerin ve önerilerin paylaşıldığı bir web sayfası. Siteyi ziyaret ederek, kandırılmadan alışveriş yapmayı ve ilginç tasarruf etme yöntemleri-

9 www.tvdenevar.com

Yayın akışı

Eskiden gazetelerle birlikte verilen ve televizyon kanallarının bir haftalık yayın akışını kapsayan ekleri takip ederek o haftaki televizyon programları hakkında bilgi sahibi olurduk. Şimdi artık her şeyi internet aracılığıyla takip edebilme lüksüne sahibiz. TVdeNeVar.com web sitesini ziyaret ederek tüm ulusal ve paralı televizyon kanallarını güncel yayın akışlarını tek bir merkezden rahatlıkla takip edebilirsiniz.

10 www.tadilatuzmani.com

Evim güzel evim

Tadilat Uzmanı web sitesi, binlerce dekorasyon fikrinin paylaşıldığı ve ayı zamanda uzmanların fikirlerini alabileceğiniz ücretsiz bir platform. Siteyi ziyaret ederek tadilat ve dekorasyon fikirlerinizi paylaşabilir, konunun uzmanlarından fikir alabilirsiniz. Üyeliğin ücretsiz olduğu sitede yer alan makalelere yorum yazarak site ziyaretçileriyle fikir alışverişinde bulunabilir ve bu sayede en doğru kararı verebilirsiniz.

11 www.sihirlitur.com

Turistlik mekânlar

Gerçekten ülkemizin her köşesinde gezilip görülmeye değer yüzlerce turistik belde yer alıyor ve tanıtacağımız Sihirlitur.com web sitesi de bunlarla yakından alakalı. Ayvalık, Amasra, Dalyan ve Sarıgerme gibi yüzlerce beldeyle ilgili ulaşım bilgilerinden tutun da, buralarda nerde konaklanılır ve en güzel yemeği hangi mekan da yiyebilirsiniz gibi birçok detaylı bilgi bu site aracılığı ile ziyaretçilere sunuluyor.

12 www.muziklialfabe.com

Mini mini birler

Okula yeni başlamış veya başlamaya hazırlanan minikler için özenle hazırlanmış bu oldukça başarılı web sitesinin temel amacı çocukların alfabeyi tanımalarını kolaylaştırmak. Cıvıl cıvıl ve dikkat çekici bir tasarıma sahip olan site içersinde yer alan bölümlerde, çocukların alfabede yer alan harfleri tanımaları ve onları doğru bir şekilde telaffuz edebilmeleri için hazırlanmış animasyon ve seslendirmeler yer alıyor.

13 www.karikaturokulu.com

Çizmeyi öğrenin

Karikatür okulu, Karikatürün eğitim boyutunu, sanal da olsa gerçekleştirmeye çalışabileceği bir web sitesi. Gerek uygulamalı gerekse yorum ve eleştiriye dönük bölümleri bulabileceğiniz bu web sayfası, esas olarak amatör çizerlere daha fazla yararlı olabilecek oldukça detaylı bilgi ve makaleleri bünyesinde barındırıyor. Belki de sizin de artık içinizdeki yeteneği ortaya çıkartmanızın zamanı gelmiştir.

DVD'de göze çarpanlar

PC'NİZ İÇİN EN İYİ YAZILIMLAR Sizler için seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

ASHAMPOO PHOTO OPTİMİZER 2

Fotoğraf yazılımı

TAM SÜRÜM

Kullanışlı bir fotoğraf düzenleme yazılımına ihtiyaç duyuyorsanız Ashampoo Photo Optimizer 2 tam söze göre. Ashampoo Photo Optimizer 2 yazılımı sayesinde sahip olduğunuz dijital fotoğraflarınızın görüntü kalitesini arttıracaksınız.

- 3,58 MB
- Windows XP / Vista

WINDOWSCARE PERSONAL

Sistem yazılımı

TAM SÜRÜM

İşletim sisteminizle ilgili sorunlarınız var ve acilen onarılması veya optimize edilmesi gerektiğini düşünüyorsunuz. Windowscare Personal sayesinde bu işlemleri rahatça yapabilirsiniz.

- 6,24 MB
- Windows 2K / XP / Vista

HANDYCAFE V3.1

İnternet kafe yazılımı

TAM SÜRÜM

İçinde hem Server, hem de Client yazılımlarını bulunduran ve internet kafe sahipleri için geliştirilmiş bir yazılım olan HandyCafe sayesinde internet kafenizi daha pratik ve konforlu bir şekilde yönetebilir ve işlerinizi kolaylaştırabilirsiniz.

- 13,3 MB
- Windows XP / Vista

TUNİNG ARAÇLARI

QUICKSYS REGDEFRAG 2.0

Performans yazılımı

ÜCRETSİZ

Quicksys RegDefrag sayesinde sisteminizdeki gereksiz yazılımları silebilir ve yazılımın bulunacağı önerilerle sisteminizin performansını arttırabilirsiniz.

- 1,12 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

PDF-XCHANGE VIEWER 2.0 BUILD 39.2W

PDF yazılımı

ÜCRETSİZ

Adobe Reader'a alternatif olan PDF-XChange Viewer ile PDF biçimindeki dosyalarınızı kolaylıkla görüntüleyebilir, yazdırabilir, içeriğindeki yazıları ve resimleri aktarabilirsiniz.

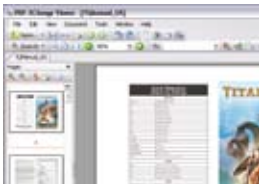

- 15,3 MB
- Windows 2000 / 2003 / XP / Vista

UPDATESTAR 2.3 BUILD 654

Yazılım ajanı

ÜCRETSİZ

Ücretsiz bir program olan UpdateStar, bilgisayarınızda kullandığınız tüm kişisel programlarınızın her zaman en güncel şekilde kalmasını sağlar.

- 1,52 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

SUNBELT PERSONAL FIREWALL 4.6

Güvenlik duvarı yazılımı

DENEME SÜRÜMÜ

Hacker'larla başınız dertte mi? Size kesinlikle kullanışlı bir güvenlik duvarı gerekiyor. Küçük ve kullanışlı bir program olan Sunbelt Personal Firewall ile internet üzerinden bilgisayarınıza yapılan neredeyse tüm hacker saldırılarını önleyebilirsiniz.

- 5,71 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

VLITE 1.2 FINAL

Sistem yazılımı

ÜCRETSİZ

Bu program sayesinde, bilindiği üzere kaynak tüketimi oldukça fazla olan Windows Vista üzerinde bulunan gereksiz uygulamaları kolaylıkla kaldırabilir ve sisteminizin eskisine oranla daha hızlı çalışmasını sağlayabilirsiniz.

- 1,54 MB
- Windows Vista

FREE IP TOOLS

Ağ yazılımı

ÜCRETSİZ

Free Ip Tools içeriğinde ağ uygulamalarında ve servislerinde oluşabilecek olan olası sorunlara karşı kapsamlı çözümler getirebilen ve 12 popüler ağ aracını içinde barındıran bir yazılım.

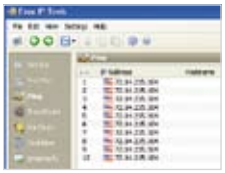

- 5,58 MB
- Windows 2000 / XP / Vista

HANDYCAFE FILTER SERVER V3.1.25

Filtre yazılımı

TAM SÜRÜM
İnternet kafe sahiplerine yönelik olarak geliştirilmiş bir yazılım olan HandyCafe Filtre Server, her internet kafede bulunması gereken bir yazılım.
► **4,67 MB**
► **Windows XP / Vista**

OPENFX

3D yazılımı

TAM SÜRÜM
Eğer 3D modellemelerle ilgiliyseniz ve bu konuda projeler hazırlamak istiyorsanız, OpenFX'in DVD'de yer alan tam sürümü işinize bir hayli yarayacaktır.
► **52,8 MB**
► **Windows 98 / ME / NT / 2000 / 2003 / XP / Vista**

GRIFFITH

Film koleksiyon yazılımı

ÜCRETSİZ
Ücretsiz bir film koleksiyon yazılımı olan Griffith yazılımı sayesinde DVD, VCD, CD ve daha pek çok biçimde hızlı ve kolay bir şekilde film arşivleri oluşturabilir, PC'nizdeki kargaşaya son verebilirsiniz.

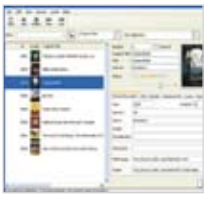

► **12,2 MB**
► **Windows XP / 2000 / Vista**

DVD program kütüphanesi

TAM SÜRÜM ► CHIP CODE: TAM SURUM

Ashampoo Photo Optimizer 2
Advanced WindowsCare Personal
HandyCafe Filtre Server v3.1.25
HandyCafe v3.1
OpenFX
PDF PRINTER 2009

TUNING ARAÇLARI ► CHIP CODE:

8rdavcore 0.8.8
AMD Overdrive 2.1.4
ATITool 0.26
Avant Browser 11.7 Build 15
CCleaner 2.12.660
Click&Clean 3.0
ClockGen 1.0.5
Cpu-Z 1.47
CPUCooL 8.0.8
Crystal XP 0,21
CrystalCPUID 4,15
CrystalDiskInfo 1.0.18
Stardock DeskScapes 2.00
Dexpot 1.4.1
Auslogics Disk Defrag 1.4.16.308
Disk Investigator 1.32
IBM - Hitachi Drive Fitness Test 4.14
EnhanceMyVista Standard 1.13.1
Fasterfox 2.0.0
FileZilla 3.1.3.1
FlashGet 1.9.6
HD Tach 3,04
HDD Health 3.3 Beta
IE7pro 2.4 Final
Miro 1.2.7
Mouse Gestures Redox 2.0.3
Mozilla Lightning 0.9
Notepad++ Portable 5.0.3
Orbit Downloader 2.7.6
PcBoost 3.10.6.2008
PC Wizard 2008.1.86
PDF-XChange Viewer 2.0 Build 39.2
Pidgin 2.5.1
Quicksys RegDefrag 2.0
Registry CleanUp 2007
RocketDock 1.3.5
Secunia Personal Software Inspector 0.9.0.4 RC3
SilentDrive 2.4
SpaceTime 1.0
SpeedFan 4,35
UpdateStar 2.3 Build 654
WCPUID 3.3
WinFlip v0.50
X-Setup Pro 9.0.1
XP FSE 1.2
YAReG 1.0
Yod'm 3D 1.5.5

ONLINE BANKACILIK ► CHIP CODE:

Avira AntiRootkit Tool 1.0 Beta
Comodo Firewall Pro 3.0.25
F-Secure Internet Security 2009 9.00 Build 148
Gmer 1.0.14
NoScript 1.8.2.1
PhishTank SiteChecker 4.2.3
SpyBot - Search & Destroy 1.6.0

YENİ WINDOWS ► CHIP CODE:

Driver Collector 1.2
DriverMax 4.5
MozBackup 1.4.8
Outlook Backup Assistant 3.2
Personal Backup 4.3
Unattended 4.7
VirtualBox 2.0.2
vLite 1.2 Final
WinFuture xp-Iso-Builder 3.0.7

UNDERVOLTING ► CHIP CODE:

Notebook Hardware Control
RMClock Utility 2.35
ATITool 0.26
RivaTuner 2.11
ATI Tray Tools 1.3
CINEBENCH 10

ÜCRETSİZ FIREWALL ► CHIP CODE:

Ashampoo FireWall Free 1.2
Comodo Firewall Pro 3.0.25

ABALARM 2008

Hatırlatma yazılımı

ÜCRETSİZ
İş temponuz bilgisayar başındayken size zamanın nasıl geçtiğini unutturuyor ve yapmanız gereken şeyler aklınızdan uçup gidiyorsa, AbAlarm'ı kullanarak buna kolaylıkla bir son verebilirsiniz.

► **6,14 MB**
► **Windows XP / Vista**

JABACK 8.08

Yedekleme yazılımı

ÜCRETSİZ
Gelişmiş özelliklere sahip bir yedekleme yazılımı olan JaBack ile dosyalarınızı ZIP biçiminde yedekleyebilir ve isterseniz bu yedeği kolayca internet ortamına taşıyarak saklayabilirsiniz.

► **22,6 MB**
► **Win 2000 / XP / Vista**

PARDUS ÇALIŞAN CD

İşletim sistemi

ÜCRETSİZ
Pardus Çalışan CD 2008.1 Hyaena hyaena, Pardus Ulusal İşletim Sistemi'nin CD üzerinde çalışan sürümünü kullanıma sunuyor.

► **686 MB**
► **512 MB RAM / 1200 MHz Intel ya da AMD işlemci / En az 4 GB boş disk alanı**

Tam sürüm

Photo Optimizer 2

Yaz tatilinde ailenizle beraber geçirdiğiniz güzel anları fotoğrafladınız. Fakat bir sorun var fotoğraflar LCD ekranda gözüktüğü gibi güzel gözükmüyor. Ashampoo Photo Optimizer 2 ile bu sorunlar ortadan kalkıyor.

RECEP BALTAŞ

İstediğiniz gibi çıkmayan resimleri silmek çok üzücü bir durum. Bazı ışık hataları, karanlık bölgeler kırmızı göz veya kontrast bozukluğu. Sadece bu sorunlar için GB'larca büyüklükte resim işleme yazılımları yüklemenize gerek yok.

Sadece Ashapmoo Photo Optimizer 2 ile tüm bu sorunların üstesinden gelebilirsiniz. Birkaç fare tıklaması ile fotoğraflarınızda büyük rütüşlar yapabilirsiniz.

1 Kurulum

CHIP DVD arabiriminden kurulumu çalıştırın. »I accept the agreement« seçneğini işaretleyerek anlaşmayı kabul ettikten sonra kurulumun diğer adımlarına geçin.

Kurulum sırasında »Get full version key« seçeneğinin işaretli olduğundan emin olun. Bu seçenek sayesinde uygulama, kurulumdan sonra Ashampoo web sitesine bağlanacaktır. Burada e-posta adresinizi girdikten sonra tam sürüm lisansınız e-posta adresinize bir ileti yoluyla gönderilecektir.

Posta kutunuza gelen bu seri numarasını kullanarak yazılımın tam sürüm özelliklerini devreye sokabilirsiniz.

Kurulum işlemci bittikten sonra masaüstünüze programın simgesi yerleştirilecektir. Bu simgenin ne işe yardığın ise aşağıdaki kullanım bölümünden öğrenebilirsiniz.

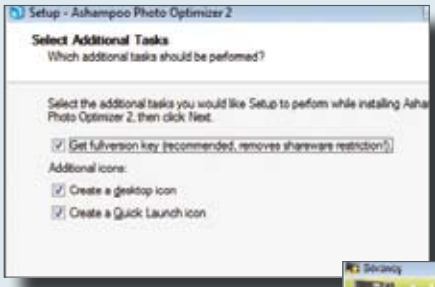

Tam sürüm Kurulum esnasında »Get full version key« seçeneğinin işaretli olduğundan emin olun.

Göz zevki Uygulama başlarken gözünüze en iyi hitap eden temayı seçebilirsiniz.

Kullanıcı dostu Diğer tüm Ashampoo yazılımlarında olduğu gibi Photo Optimizer 2'nin de kullanımı gayet kolay.

2 Kullanım

Yazılımı ilk kez çalıştırdığınızda karşınıza hangi tasarımı kullanmak istediğiniz sorulacaktır. Tercihinizi yaptıktan sonra ise Ashampoo Haberleri ve Güncellemeler ile ilgili bir bildirim çıkacaktır. Burayı da isteğiniz doğrultunda ayarladıktan sonra »Internet/Satın Al/Kayıt« yolunu izleyerek programı e-posta adresinize gelen seri numaranız ile tam sürüm haline getirmeniz gerekiyor. Daha sonra programı kullanmaya başlayabilirsiniz.

İlk olarak bilgisayarınızdaki resimlerin konumunu belirlemeniz gerekiyor.

Bunun için yazılımını sol kısmındaki Windows gezgini ile resimlerinizin bulunduğu konumu belirleyin. Bu işlemden sonra Ashampoo otomatik olarak seçtiğini klasörde bulunan fotoğrafların ön izlemesini oluşturacaktır.

Artık tek yapmanız gereken ise sağ kısımdaki "Eniyileştir" komutunu kullanmak. Ashampoo fotoğrafınız için en uygun parlaklık, renk ve karşıtlık gibi değerleri belirleyecektir. Ayrıca yazılım üzerinde değişiklik yaptığınız dosyaların yedeğini de alabiliyor.

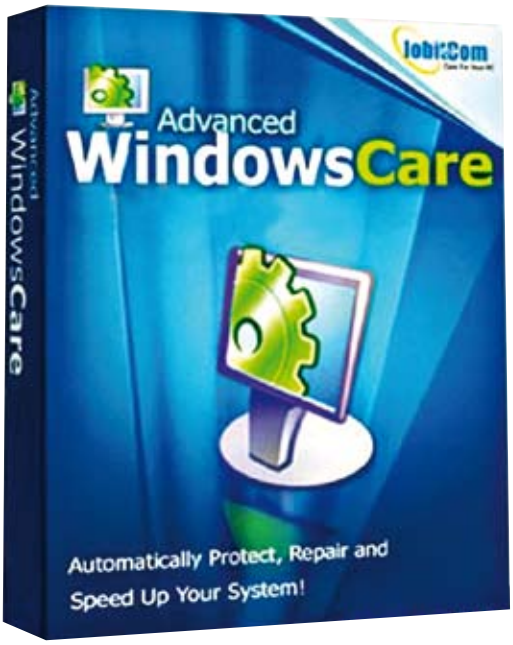

Tam sürüm

Advanced WindowsCare

Bilgisayarınızda ne kadar hata var? Artık bunları düşünmenize gerek yok. Advanced WindowsCare Personal 2 bilgisayarınız baştan aşağıya tarayarak sorunları sizin için otomatik olarak çözecektir.

RECEP BALTAŞ

Advanced WindowsCare Personal 2 kapsamlı bir PC bakım yazılımıdır. Kullanımı gayet basit olan uygulama sayesinde sadece bir ki fare tıklaması ile bilgisayarınızı bütün sorunlardan arındırabilirsiniz. Yavaşlamaları sonlandırabilir, çökmeleri engelleyebilir, güvenlik tehditlerini ortadan kaldırabilir ve donmalara bir son verebilirsiniz. Yazılım tüm bunların yanında bilgisayarınızda eksik olan uygulama parçalarını da kontrol edecek ve gerekli olanların silinmesini sağlayacaktır. Windows Vista, XP, ve 2000 ile uyumlu olan yazılım beraberinde hiçbir reklam veya zararlı uygulama taşımamaktadır. Bütün işlemlerinizi sadece bir tık ile gerçekleştirebileceğiniz yazılım bilgisayarınızı tarayıp bütün bakımını gerçekleştirecektir. Yine casus yazılımları güncel imza veri tabanı ile kontrol edip silebilmesi hacker'ları ve diğer zararlıları sizden uzak tutacaktır. Yine kayıp ve bozuk dosyaları silen uygulama bu sayede sistem performansınızı artıracaktır. Kayıt Defteri'ni de temizleyen araç bilgisayarınızı daima en üst performansta tutacaktır.

Simgeler Kurulum esnasında istediğiniz simgeleri buradan seçebilirsiniz.

Taramaya Hazır Artık tek tıklama ile PC'nizdeki binlerce sorunu birden çözebilirsiniz.

İş başı Bütün sorunları tarihe gömmenin zamanı geldi.

Başlangıç ve kullanım

Yazılım ilk başladığı anda sizden hangi dili seçmek istediğinizi soruyor. Buradaki açılır menüden »Turkish«i seçtikten sonra »OK« diyerek işlemi onaylayın. Bir sonraki adımda ise yazılımı ilk defa çalıştırdığınıza dair bir uyarı alacaksınız. Burada herhangi bir sistem geri yükleme noktası oluşturarak yedek alıp almak istemediğiniz sorulacaktır.

Bunun amacı yazılım ile yaptığınız değişikliklerden dolayı herhangi bir problem olması durumunda sistemin, yazılım kurulmadan önceki konumuna geri getirilebilmesini sağlamaktır. Eğer Sistem Geri Yükleme devrede ise "Yes" diyerek bir geri yükleme noktası oluşturabilir veya "No" diyerek programı kullanmaya başlayabilirsiniz. Program açıldığında sol kısımda beliren pencereyi ise kapatabilirsiniz.

Sorunların tespit edilmesi

Advanced WindowsCare Personal 2 ile sisteminizdeki olası sorunları tespit etmek için ilk olarak yazılımın ana penceresindeki bütün seçeneklerin işaretli olduğundan emin olmanız gerekiyor. Daha sonra »Tara« butonuna bastığınızda yazılım sistemdeki sorunları taramaya başlayacaktır.

Tarama işlemi bittiğinde »Onar« seçeneği ile tüm bu sorunları çözebilirsiniz. Yazılım bu esnada gereksiz bulduğu Kayıt Defteri girdilerini, reklamsal uygulamaları ve başlangıçta açılan gereksiz programları devre dışı bırakacaktır. Yine sisteminizi güvenlik açısından bağışıklık kazandıran uygulama sisteminizi en uygun hale getirecektir.

Dünyanın en büyük veri hızlandırıcısı

CERN'in Cenova'da yer alan parçacık hızlandırıcısında bilimadamları **HER GÜN MILYONLARCA GB** veriyi işliyor. Bu deney aynı zamanda internetin geleceği olan GRID için bir test sahası.

BARIŞ EMRE ALKIM / AH

World Wide Web'in (WWW) başlangıcı olan siyah kübün üzerine yapıştırılmış bir not olduğu rivayet edilir: "Sakın kapatmayın, bu bir sunucu!" 1990'da fizikçi Tim Berners-Lee Cenova'daki Avrupa Nükleer Araştırma örgütünün ilk web sunucusunu yarattığında, tasarruf meraklısı temizlikçi kadınların gazabına uğramamak için böyle bir not yazmış. Küp biçimli NeXT marka bilgisayar bugün müzede ziyaret edilebiliyor. O günlerde bilimadamları diğer enstitülerde çalışan meslektaşlarıyla iletişim kurabilmek istiyorlardı ve bu yüzden World Wide Web'i icat ettiler. Bugün, Web olmadan hayatımızın neye benzeyeceğini düşünmek bile güç.

Araştırmacılar şimdi de belki internetin geleceği olacak şeyin temellerini atıyorlar. Amaçları, yine dünyanın dört bir yanındaki meslektaşlarıyla bilgi paylaşmak. Ama bu sefer birkaç KB ya da MB boyutlu dosyalardan değil, son derece karmaşık deneylerden bahsediyoruz: Bu da yılda 90 milyon GB, yani 90 petabyte veri ediyor. Geleceğin müzecileri, yeni nesil web'i sergilerinde tanıtmak isterlerse bir hayli güçlük çekecekler.

Bu akla zarar miktarda veriyi kim üretiyor derseniz, yanıt ortada: Dünya üzerindeki en büyük insan yapımı makine olan Büyük Hadron Çarpıştırıcısı, yani LHC.

Bu, Cenova yakınlarında, yerin 100 metre derinliğinde, 26,7 kilometre uzunluğundaki bir parçacık hızlandırıcı çember. Bir elektrik arızası yüzünden çalışmalara ara verilene kadar, CERN araştırmacılarının amacı neredeyse ışık hızında yol alan protonları birbiriyle çarpıştırmaktı. İşte CERN adına 50 ülkede, 300 enstitüde çalışan 5.000 küsür bilimadamının hedeflerinin kısa bir listesi: Dört farklı deneyde fizikçiler şu ana kadar sadece kuramsal olarak ileri sürülen parçacıkların varlığını kanıtlamak istiyor, örneğin Higgs parçacıklarının. Ayrıca Büyük Patlama'nın hemen ardından her şeyin ne halde olduğu öğrenilebilecek. Quark gluon plazması denilen olgu incelenebilecek. Bazı deneyler ise fizikçilere henüz dünyada bir örneğine rastlanmamış kara parçacıkları veya kara deliklerin kaynağını gösterebilir.

Hızlandırıcının algılayıcıları

En son algılayıcı teknolojisi sayesinde parçacık hızlandırıcının dört detektörü, akla gelebilecek tüm temel parçacıkları saptayabiliyor. Detektörler bu parçacıkları yörüngelerine, hızlarına ve elektromanyetik özelliklerine bakarak tanıyor. Sağ sayfadaki bilgi grafiği, ATLAS deneylerinde kullanılan detektörleri ayrıntılı olarak ele alıyor.

Pixel Detektörü
Silikon yonga üzerine inşa edilen Pixel, çarpışma sırasında ortaya çıkan parçacıkların yörünge eğrilerini 14 mikrometre duyarlılıkla hesaplıyor.

Silikon şerit sayaçları
Pixel detektörlerine bağlı bu parçalar parçacıkların ileri yörüngelerini azalan hassasiyetle ölçebiliyor.

İz detektörü
Bunlar içi Xenon gazıyla dolu ince tüpler ve yüklü parçacıkların koordinatlarını 120 Mikrometre hassasiyetle saptayabiliyor.

Boyutlar
İnsan boyutuyla karşılaştırınca, ATLAS detektörlerinin büyüklüğü daha iyi anlaşılıyor.

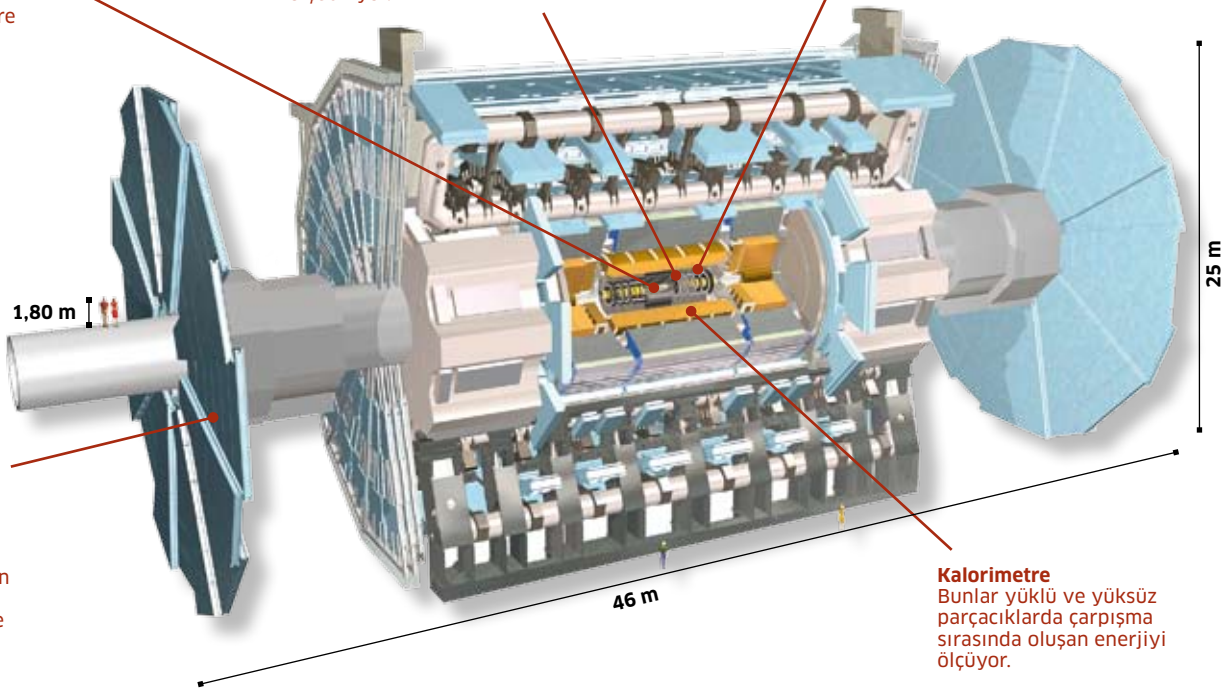

Muon tayfölçeri
Muonlar, detektörün içinde kaydedilmeyen elektrik yüküne sahip parçacıklar. Harici detektörler bu muonların koordinatlarını 100 mikrometre hassasiyetle saptıyor.

Kalorimetre
Bunlar yüklü ve yüksüz parçacıklarda çarpışma sırasında oluşan enerjiyi ölçüyor.

Veri tsunamisi: Saniyede 600 Terabyte veriyle nasıl başa çıkılır?

Kara delikler ve karanlık malzemeler gibi deneyler, okulda temel fen derslerinden kalanların bile ilgisini çekiyor. Bu ilgi de haksız değil: Bilimadamları, sonucu bir pikosaniyeden kısa sürede belirlenecek deneyler için yıllardan beri test tesisleri inşa etmeye çalışıyor.

Neyse ki yüksek kapasiteli bilgisayar teknolojisi sayesinde bu fizikçiler için bir sorun olmaktan çıkıyor. Proton çarpışmasından doğan parçacıklar, dev detektörler tarafından tespit edilip izleniyor. Bu izler dijital ham veri halinde saklanıyor ve deneylerin bilgisayarda tekrar oluşturulması sırasında temel olarak kullanılıyor.

CERN'deki dört deneyden her birinin kendi detektörleri var ve bunlardan en büyüğü 25 metre yüksekliğinde, 46 metre uzunluğunda. Bir başka deyişle, Paris'teki Notre Dame Katedrali'nin yarısı kadar. Bu devasa ölçüm aygıtının farklı düzeylerinde yer alan algılayıcılar, proton çarpışmasının ardından parçacık düzensizliğini kaydediyor. Bu durumda onlara çok iş düşüyor: Parçacık hüzmesinin yoğunluğuna bağlı olarak, her saniye böylesi milyonlarca çarpışma meydana geliyor. Diğer parçacıkların yanı sıra Higgs parçacıklarını saptayacak olan CMS (Kompakt Muon Solenoid) parçacık detektörü verileri 40 MHz frekansla, yani saniyede 600 Terabyte çıkış sağlayacak şekilde kaydediyor.

Geçtiğimiz haftalarda Barselona'da düzenlenen Avrupa açık forumunda, CERN bilim adamı Pere Mato, "Bu gerçek bir veri tsunamisi" dedi. Dünyada bununla başa çıkabilecek bir veri işleme merkezi yok. Bununla birlikte, böyle bir şeye gerek de yok zira bu muazzam verinin çok büyük bir kısmı gereksiz. Yanlış yöne giden ya da zaten kaydedilmiş parçacıklar da bu yığında yer alıyor. Bilimadamları değerlendirmeleri sırasında on milyon çarpışmadan sadece iki ya da üçünün önemli olduğunu, bu çarpışmalarda da yüzlerce yeni parçacığın meydana geldiğini söylüyorlar. Fizikçiler hala milyarlarca çarpışmaya bakıp sözü edilen Higgs parçacıklarını arıyorlar.

Dijital filtre: Parçacık arama için hazır bekleyen 60.000 işlemci

Kaydedilen verinin %99'undan fazlası anında çöpe atılabilir. Doğrudan detektörlerin içinde gerçekleşen bu ilk adım için özel olarak tasarlanmış işlemciler ve mantık yongaları kullanılıyor. Pere Mato, bu ilk adıma 1. Düzey Tetikleyici adını veriyor. Bu bileşenler parçacıkların hızı, elektromanyetik özellikleri ya da enerji düzeyi gibi verileri çözümlüyor, sonra bu verilerden yola çıkarak gereksiz olanları çöpe atıyor. Bu yongalar üç ila dört saniye içinde 10.000 sonuçtan 9.999'unu eleyebiliyor.

2. Düzey Tetikleyici olarak bilinen ikinci safhada, geriye kalan sonuçlar tekrar gözden geçiriliyor. Özel yongalar farklı algılayıcılardan gelen test sonuçlarını karşılaştırabiliyor ve bir milisaniyede on sonuçtan dokuzunu ayıklayabiliyor.

Geri kalan veri ise sonuncu denetim aşaması olan Üst Düzey Tetikleyici'de gözden geçiriliyor. İşlemciler karmaşık algoritmaları bir saniye içinde yeniden hesaplıyor ve son işlem için verileri düzenliyor. Her deney için 2.500 PC, zaten filtrelenmiş olan verinin yine %99'unu atmak için hazır bekliyor. Nihayet 60.000 işlemci, on milyon sonuçtan birkaçını belirliyor, bu da kaydediliyor. Ancak bu bile hatırı sayılır yer tutuyor. Sırf parçacık hızlandırıcıdaki deneyler CERN sabit disklerine yılda 15 Petabyte veri saklıyor.

Akıllara durgunluk veren tek şey veri miktarı değil. Tüm sistem, bilim ve teknolojiyle ilgilenmeyenleri bile şaşırtacak değerlere sahip.

Sistemin planlanmasına 24 yıl önce başlanmış ve LHC, tamamlandığında üç milyar Euro'ya çıkmış olacak. Sistem için 80.000 ton malzeme kullanılmış ve bunun sadece 34.000 tonu dört algılayıcıya ait. 26.659 metrelik tüpte ısı mutlak sıfır derecesinden biraz yüksek. Sözü geçen parçacıklarsa o kadar küçük ki, elektronik mikroskobunda bile görülmesi imkansız. Parçacıklar bu tüpte ışık hızıyla hareket ediyor. İnanması güç, değil mi?

Bu deneyler gerçek. Öncelikle LHC'deki protonlar bir elektrik alanı sayesinde nere-

Detektörler şu anda bilinmeyen parçacıkları belirlemede yardımcı olacak algılayıcılarla ve işlemcilerle dolu.

"Bu gerçek bir veri Tsunamisi"

Pere Mato, CERN bilim adamı

100.000 İşlemci çeşitli detektörlerden gelen yüksek hacimli veriyi çözümlüyor ve deneylerin simulasyonunu yapıyor.

Cenova yakınlarındaki Büyük Hadron Çarpıştırıcısı'nın tünel sisteminin uzunluğu 27 kilometre

LHC ızgarası araştırmacılara dünyanın her yerinden sınırsız hesaplama gücü sağlıyor.

deyse ışık hızına varana değin hızlandırılıyor. Sonra farklı yönlerde bir daire şeklindeki iki jet tüpüne çekiliyor. Bunlar içinde kontrollü bir vakumun yer aldığı, 5,5 cm kalınlığında çelik tüpler.

Protonlar manyetik alanın içinde süperiletken mıknatıslar tarafından tutuluyor. Bu manyetik alan, dünyanınkinden 180.000 kat güçlü. Süperiletkenliğin korunabilmesi için manyetiklerin 1.9 Kelvin yani -271.25 C ısıda olması gerekiyor. Bu ısı, mutlak sıfır noktasından biraz yüksek. Çemberin içindeki 8.000 mıknatıs çalışma ısısına getirmek için 16 aydır soğutuluyor ve bu soğutma işlemi sırasında halka on metre büzülmüş.

Tonlarca veri: Her yıl CERN'de 90 Petabyte veri birikiyor

Elbette güçlükler çıkabiliyor. Üstelik parçacık hızlandırıcıdaki tüm protonların kütlesi son derece küçük olsa da. Sahip oldukları hız yüzünden, bu parçacıklar saatte 150 Km hızla ilerleyen 40 tonluk bir nesneyle aynı kinetik enerjiye sahip.

Peki, ya proton paketleri kontrolden çıkarsa? CERN araştırmacıları bunun sonucunu bir test hatası sonucunda gördüler ve protonlar jet tüpünün bir kısmını boydan boya yardı. Genelde detektörlerdeki ışınlar kesişiyor ve protonlar birbirleriyle çarpışıyor. Eğer deney başarıya ulaşırsa, çarpışan parçacıklar bir parıltıyla kaybolacak ve yeni parçacıklar ortaya çıkacak.

Ama araştırmacılar deneyin başarılı olup olmadığını ancak aylar süren değerlendirmeden sonra öğrenebilecek. Bilgisayar en son aşamada filtrenen verilerden yola çıkarak deneyi tekrar canlandırabilecek. Zamanla, detektörlerin ayarı, kalibrasyonu ve bilgisayardaki canlandırmadan yola çıkarak gereken değişiklikler yapılacak. Deneyler yılda üç kez tekrarlanacak ve 20.000 işlemci kullanılacak. Bu yüzden de, ham veri, yedek kopyalar ve karmaşık simulasyonlar göz önüne alırsa, CERN şu an dünyada en çok veriyi üretiyor. Her sene CERN Cenova'da yaklaşık 90 Petabyte veri toplanıyor.

İspanyol bilgi merkezi Pic'ten Gonzalo Merino "Bu, tonlarca veri eder," diyor ve problemi bir başka şekilde ortaya koyuyor: "Bu, CERN'deki işlem gücünün altından kalkabileceğinden daha fazla." LHC'ye katılan enstitüler bunun daha 90'larda farkına varmış ve merkezi olmayan, yeni bir bilgisayar altyapısına yatırım yapmaya başlamışlar. Bu, Grid (Izgara) adını taşıyor. Merino, "World Wide Web dünyanın dört bir yanına dağılmış veriye erişim sağlıyor," diyor. Grid ise dünyanın dört bir yanındaki hesaplama kapasitesine erişmemize izin veren yepyeni bir altyapı."

Gizemli Grid: Araştırmacıların yeni oyuncağı mı, internetin yarını mı?

LHC Grid, adına katman (tier) denilen çeşitli düzeylerden oluşan bir hiyerarşiye sahip. İlk düzeyde CERN'deki veri işleme merkezinin kendisi bulunuyor ve deneylerden elde edilen ham veri burada tutuluyor ve ilk yeniden canlandırma burada hesaplanıyor. Katman 1 düzeyinde on bir veri işleme merkezi var.

Bunlardan bazıları deney verilerini yedekliyor ve iyileştirilmiş yeniden canlandırma için hesap yapıyor. Bu merkezlerin her biri, saniyede 10 GB kapasiteli bir fiber optik ağla Cenova'ya bağlı. Katman 2 ise 35 ülkeye dağılmış 120 veri işleme merkezinden oluşuyor ve simulasyon için gereken işlemci gücünü sağlıyor. LHC grid, projeye katılan her bilim adamının verilere, verinin nerede olduğu hiç fark etmeksizin kendi bilgisayarından erişebileceği şekilde tasarlanmış.

Gonzalo Merino bu altyapının bilimsel enstitüler dışındaki kullanıcılar için bir rol oynayıp oynamayacağı konusunda açıklama yapmak istemiyor ve verdiği örnekler hep araştırmalarla ilgili: Astronomik gözlem sonuçlarından görüntülerin elde edilmesi ya da doktorlar için resim veri bankaları oluşturulması. Ama Merino tek bir şeyden emin: Üç yıl içinde GRID şu ankinden çok farklı bir şeye dönüşecek." 1990'larda Tim Bernes-Lee'nin aklındaki World Wide Web de şimdikinden çok farklı bir şeydi. WWW konusunda kendisini en çok şaşırtan şey sorulduğunda, Web'in mucidi şöyle diyor: "Google!"

balkim@chip.com.tr

Murahhas Üye (CEO) Mehmet Y. Yılmaz
Yayın Direktörü Gökhun Sungurtekin
Yayın Yönetmeni Mahmut Karslıoğlu, mkars@chip.com.tr
Sorumlu Yazı işleri Müdürü Ufuk Yamankılıçoğlu, uyaman@chip.com.tr
Yayın Kurulu Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr
Berk Ergin, berk@chip.com.tr
Cem Sinanoğlu, cemsinanoglu@chip.com.tr
CHIP Test Merkezi Şahin Ekşioğlu, esahin@chip.com.tr
Burak Akmenek, akmenek@chip.com.tr
Görsel Yönetmen Ebru Tiryaki, ebrutr@chip.com.tr
Katkıda Bulunanlar Barış Emre Alkım, Ercan Uğurlu, Onur Seven, Nazan Öztaykutlu, Uğur Seven, Recep Baltaş, Nedim Şahin, Garo Antikacıoğlu, Andy Ilmberger (AI), Fabian von Keudell (FvK), Markus Hermannsdorfer (MH), Martin Jaeger (MJ), Nicole Ott (NO), Thomas Littschwager (TL), Valentin Pletzer (VP)
Marka Müdürü Asu Bozyayla, abozyayla@doganburda.com
Ankara Temsilcisi Erdal İpekeşen, 0 312 207 00 71 / 207 00 95
İzmir Temsilcisi Ziynet Attila, 0 232 463 78 30
Web www.chip.com.tr

YÖNETİM
Genel Yayın Koordinatörü Yeşim Denizel
Tüzel Kişi Temsilcisi Murat Köksal
Satış Direktörü Orhan Taşkın
Finans Direktörü Didem Kurucu
Üretim Direktörü Servet Kavasoğlu

REKLAM
Grup Başkanı Cem M. Başar
CHIP Reklam Satış Müdürü Sevil Hoşman, shosman@doganburda.com
Tel: 0 212 336 53 49, Faks: 0 212 336 53 93
Reklam Teknik Müdürü Nusret Kırımlıoğlu
Tel: 0 212 336 53 60 (3 Hat), Faks: 0 212 336 53 90
Maya Akar Center Kat: 7 Büyükdere Cad. No: 100 - 102 34394 Esentepe / İstanbul

REZERVASYON
Rezervasyon Tel. 0 212 336 53 00 - 57 - 59
Rezervasyon Faks 0 212 336 53 92 - 93
Ankara Reklam Tel. 0 312 207 00 72 - 73
İzmir Reklam Tel. 0 232 463 78 30
Hedef Sayfalar Tel: 0 212 336 53 70, Faks: 0 212 336- 53 91
Yönetim Yeri Hürriyet Medya Towers 34212 Güneşli / İSTANBUL
Tel: 0 212 410 31 52, Faks: 0 212 410 32 16
Baskı APA Uniprint Basım San ve Tic. A.Ş.
Ömerli Köyü Mevkii 34555 Hadımköy / İSTANBUL
Tel: 0 212 798 28 40
Dağıtım Yaysat A.Ş. Tel: 0 212 622 22 22
Yayın Türü Yerel, süreli, aylık

© CHIP dergisi, Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama A.Ş. tarafından Vogel Burda Holding GmbH lisansıyla T.C. yasalarına uygun olarak yayımlanmaktadır. Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. izinsiz, kaynak gösterilerek dahi alıntı yapılamaz.

DB Okur Hizmetleri Hattı 0 212 478 0 300
okurhizmetleri@doganburda.com
DB Abone Hizmetleri Hattı Tel: 0 212 478 0 300,
Faks: 0 212 410 35 12 - 13
abone@doganburda.com
www.doganburda.com
Pazar hariç her gün saat 09.00 - 18.00 arasında hizmet verilmektedir.

REKLAM İNDEKSİ

AMD	87
ASUS	93
BIOXIN	95
BİLGE ADAM	A.KAPAK İÇİ
BİMEL	97
CANON	27
CREA	45
ÇÖZÜM	103
DAGI	91
DATAGATE	89
DERİNDERE	101
DORUKNET	67
EIZO	109
ETAYTON	115
FUJITSU SIEMENS	77
GARANTİ BANKASI	17
GENCCELL	47
GIGABYTE	63
INWIN	41
İŞ BANKASI	7
KOYUNCU	ÖN.K.İ,3,5
MAHMUTOĞLU	155
MEDIA MARKT	15
MESSE FRANKFURT	121
MICROSOFT	107
MICROSOFT DONANIM	13
MICROSOFT SERVER	39
MSI	29.65
NOKIA	56.57
PALİT	75
PHILIPS	ARKA KAPAK
SEGMENT	33
SNC	105
TESAN	99
TOSHIBA	9
TURKSAT	23
ÜLKER BİSKREM	51
ÜLKER METRO	19
YAPI KREDİ BANKASI	21

MARKET

İSTANBUL BİLİŞİM	170-171

Kendi kendini onaran PC

PRATİK
Kendi kendine bakan, optimize eden ve koruyan, açıkları otomatik olarak kapatan ve verilerinizi yedekleyen bir sisteminiz olsun ister misiniz?

Mükemmel kablosuz ağlar

DONANIM
Daha hızlı, daha iyi, daha geniş: Kablosuz ağınızı mükemmel bir şekilde nasıl kuracağınızı ve en yaygın problemlerin üstesinden nasıl geleceğinizi açıklıyoruz.

DİĞERLERİ

- **SABİT DİSK PAKETLERİ**
  Sabit disk yönetim ve yedekleme araçları testte
- **CRACK DÜNYASI**
  Risk almadan her şeyi kırmak mümkün mü?
- **TEHLİKELİ DİZÜSTÜLER**
  Aşırı ısınan PC'ler sağlığımızı tehdit ediyor
- **WINDOWS ÇEKİRDEĞİ**
  İşletim sistemleri güç testinde

Yazılarda güncel gelişmelerden kaynaklanan değişiklikler olabilir.

Web TV: CHIP'le mükemmel TV keyfi

İNTERNET
PC başındaki televizyon keyfinizi katlıyoruz: CHIP, YouTube'a ince ayar yöntemlerini, en sevdiğiniz filmleri ve dizileri nasıl kaydedip ve düzenleyebileceğinizi açıklıyor.

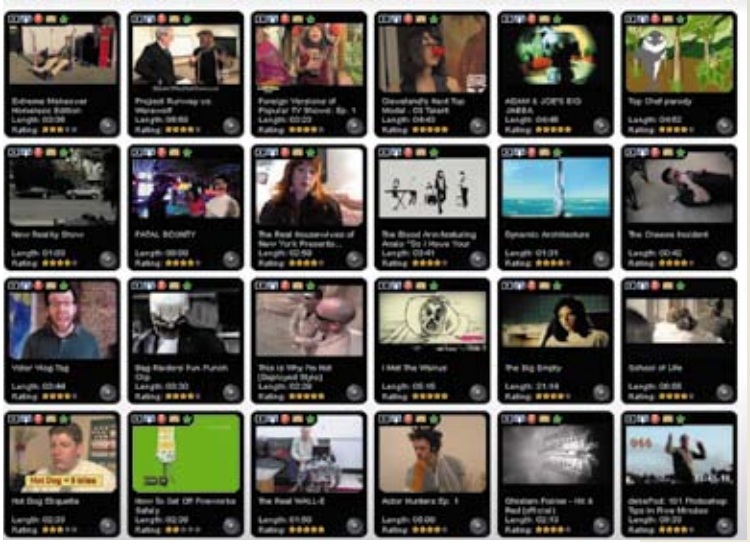

DÜZELTME

Geçtiğimiz sayıda 66. sayfada incelenen Samsung Soul U900 cep telefonunun firma bilgileri yanlış yazılmıştır. Doğrusu şu şekilde olacaktır:
FİRMA: Samsung Electronics
BİLGİ İÇİN: (212) 444 77 11
www.samsung.com.tr
FİYAT: 699 YTL + KDV

Düzeltir, okurlarımızdan ve ilgili firmalardan özür dileriz.